

Ειδική έκθεση

Ενιαίος εποπτικός μηχανισμός — Καλό ξεκίνημα, αλλά απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ: +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx

Ιστότοπος: eca.europa.eu

Twitter: @EJAuditors

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016

Print	ISBN 978-92-872-6220-2	ISSN 1831-0826	doi:10.2865/483775	QJ-AB-16-029-EL-C
PDF	ISBN 978-92-872-6200-4	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/886978	QJ-AB-16-029-EL-N
EPUB	ISBN 978-92-872-6189-2	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/089855	QJ-AB-16-029-EL-E

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2016

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Για οποιαδήποτε χρήση ή αναπαραγωγή του γραφήματος 4, πρέπει να ζητηθεί άδεια απευθείας από τον φορέα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Τα αποσπάσματα εγγράφων άλλων οργανισμών (π.χ. ΤΔΔ, ΔΝΤ), τα οποία παρατίθενται στην παρούσα έκθεση, δεν είναι κατ' ανάγκη επίσημες μεταφράσεις, προερχόμενες από τους ίδιους τους εν λόγω οργανισμούς.

Ειδική έκθεση

**Ενιαίος εποπτικός
μηχανισμός — Καλό
ξεκίνημα, αλλά
απαιτούνται περαιτέρω
βελτιώσεις**

(υποβαλλόμενη δύναμη του άρθρου 287, παράγραφος 4,
δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ)

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων και των ελέγχων συμμόρφωσης που αυτό διενεργεί επί συγκεκριμένων τομέων του προϋπολογισμού της ΕΕ ή επί συγκεκριμένων διαχειριστικών θεμάτων. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Η εν προκειμένω έκθεση καταρτίστηκε από το Τμήμα Ελέγχου IV, του οποίου προεδρεύει ο Baudilio Tomé Muguruza, Μέλος του ΕΕΣ, και το οποίο εστιάζει στους τομείς της ρύθμισης των αγορών και της ανταγωνιστικής οικονομίας. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο Neven Mates, Μέλος του Συνεδρίου, συνεπικουρούμενος από τον Γεώργιο Καρακασάνη, προϊστάμενο του ιδιαίτερου γραφείου του και τον Marko Mrkalj, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, τον Ζαχαρία Κόλια, διευθυντή, και τον Mirko Gottmann, υπεύθυνο έργου. Το κλιμάκιο ελέγχου απαρτιζόταν από τους Boyd Anderson, αποσπασμένο εμπειρογνώμονα, Παρασκευή Δεμουρτζίδου, Helmut Kern και Γιώργο Τσίκκο, ελεγκτές. Τη γλωσσική υποστήριξη ανέλαβε ο Thomas Everett.

Από αριστερά: G. Karakatsanis, G. Tsikkos, M. Mrkalj, P. Demourtzidou, Z. Koliass, N. Mates, T. Everett, M. Gottmann, H. Kern.

Σημεία

Συντομογραφίες

I - XV **Σύνοψη**

1 - 12 **Εισαγωγή**

6 - 12 **Εγκαθίδρυση της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης**

13 - 19 **Τρόπος προσέγγισης και μεθοδολογία του ελέγχου**

19 **Δυσκολία εξασφάλισης αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου**

20 - 77 **Διακυβέρνηση**

21 - 27 **Θεσπίστηκε μια πολύπλοκη οργανωτική δομή**

25 **Λαμβανομένων υπόψη των χρονικών περιορισμών, η διαδικασία προσλήψεων που πραγματοποίησε η ΕΚΤ για τον ΕΕΜ ήταν αποτελεσματική...**

26 - 27 **...αλλά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από πόρους των ΕΑΑ**

28 - 39 **Τα θεσμικά όργανα συστάθηκαν όπως προβλεπόταν, αλλά η διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι περίπλοκη**

32 - 35 **Η διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι πολύπλοκη, με πολλά επίπεδα ανταλλαγής πληροφοριών και σημαντική συμμετοχή της γραμματείας του εποπτικού συμβουλίου**

36 - 37 **Το εποπτικό συμβούλιο υποχρεούται να λαμβάνει τεράστιο αριθμό αποφάσεων...**

38 - 39 **...με αλυσιδωτές επιπτώσεις στο έργο της διευθύνουσας επιτροπής**

40 - 52 **Η αρχή του διαχωρισμού νομισματικής πολιτικής και εποπτείας εφαρμόζεται, αλλά υπάρχουν κίνδυνοι σχετικά με την αντίληψη της ανεξαρτησίας**

42 - 46 **Μπορούν να γίνουν περισσότερα για την αξιολόγηση των κινδύνων που απορρέουν από την κοινή χρήση υπηρεσιών**

47 - 52 **Η οργανωτική και οικονομική συγκρότηση του ΕΕΜ ενέχει πρόσθετους κινδύνους για την ανεξαρτησία των λειτουργιών νομισματικής πολιτικής και εποπτείας**

- 53 - 57 **Διαδικασίες δεοντολογίας και κώδικες συμπεριφοράς εφαρμόζονται στη διοίκηση και στο προσωπικό του ΕΕΜ**
- 53 - 57 Θεσπίστηκε «πλαίσιο δεοντολογίας για τον ΕΕΜ», αλλά οι ΕΑΑ εξακολουθούν να υπόκεινται στην εθνική νομοθεσία και διαθέτουν σημαντική διακριτική ευχέρεια στον καθορισμό των δικών τους κανόνων
- 58 - 77 **Εσωτερικός έλεγχος: καινοτόμος προσέγγιση η οποία βασίζεται σε συνολικό σχέδιο ελέγχου, αλλά η υλοποίηση παρακωλύεται από προβλήματα κατανομής πόρων και προγραμματισμού**
- 62 - 65 Κατανομή πόρων από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου: παρότι οι ανάγκες σε προσωπικό προσδιορίστηκαν ποσοτικώς με σαφήνεια, τα τελικά επίπεδα στελέχωσης ήταν ανεπαρκή
- 66 - 69 Ο προγραμματισμός βασίζεται σε συνολικό περιβάλλον ελέγχου, αλλά δεν λαμβάνει πάντοτε υπόψη τη βέλτιστη πρακτική
- 70 - 77 Παρότι η μεθοδολογία αξιολόγησης του κινδύνου είναι σε γενικές γραμμές επαρκής, δεν διασφαλίζει την πλήρη και σε εύθετο χρόνο αντιμετώπιση των τομέων υψηλού και μεσαίου κινδύνου
- 78 - 103 **Μηχανισμοί λογοδοσίας**
- 82 - 84 **i) Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες του ΕΕΜ στο σύνολό του καθορίζονται σαφώς και δημοσιοποιούνται στη νομοθεσία εφαρμογής**
- 85 - 87 **ii) Η εντολή ελέγχου του Συνεδρίου ορίζεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ**
- 88 - 97 **iii) Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμη επίσημο πλαίσιο επιδόσεων για την παροχή διασφάλισης σχετικά με την επίτευξη των στόχων του ΕΕΜ**
- 98 - 99 **iv) Ο δημοκρατικός έλεγχος της εποπτείας από το Κοινοβούλιο ασκείται με σημαντικούς περιορισμούς που σχετίζονται με την υποχρέωση τήρησης του απορρήτου 98-99**
- 100 - 103 **v) Υφίστανται ρυθμίσεις για την παροχή ανατροφοδότησης, αλλά δεν περιλαμβάνουν ακόμη γενικές έρευνες μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων**
- 104 - 149 **Μεικτές εποπτικές ομάδες - Οργάνωση και κατανομή πόρων**
- 106 - 125 **Προγραμματισμός και εκτιμήσεις συνολικών αναγκών σε εποπτικούς πόρους, κατανομή πόρων και στελέχωση**
- 107 - 110 Οι αρχικές εκτιμήσεις των συνολικών αναγκών του ΕΕΜ σε προσωπικό βασίστηκαν σε μια απλή προσέγγιση...
- 111 - 112 ...η οποία δεν προέβλεψε πλήρως τον αυξανόμενο φόρτο εποπτικής εργασίας
- 113 - 119 Η μεθοδολογία ομαδοποίησης (clustering) σχεδιάστηκε για τη διευκόλυνση της αρχικής κατανομής προσωπικού στις ΜΕΟ, αλλά πρέπει να επικαιροποιηθεί
- 120 - 121 Οι πόροι της ΕΚΤ κατανέμονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία ομαδοποίησης που εφαρμόζει
- 122 - 125 Η πολιτική διορισμού συντονιστών σχεδιάστηκε για την προώθηση της εναρμόνισης, αλλά δεν τηρείται πάντοτε

- 126 - 137 **Συνεργασία της ΕΚΤ με τις ΕΑΑ και εξάρτησή της από αυτές**
- 126 - 128 Παρότι οι ΜΕΟ εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το προσωπικό των ΕΑΑ, η ΕΚΤ ασκεί περιορισμένο έλεγχο στους πόρους των ΕΑΑ
- 129 Οι ΜΕΟ εξακολουθούν να στελεχώνονται σε μεγάλο βαθμό από πολίτες των ΕΑΑ προέλευσης ...
- 130 - 137 ...ενώ ορισμένες ομάδες υπαλλήλων ΕΑΑ δεν ανταποκρίνονται στις προσδοκίες της ΕΚΤ για τη στελέχωση των ΜΕΟ
- 138 - 149 **Διάρθρωση, γραμμές λογοδοσίας και επιμόρφωση των ΜΕΟ**
- 138 - 139 Οι πολυεθνικές ομάδες διευκολύνουν την ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών...
- 140 ...αλλά οι συγκρουόμενες γραμμές λογοδοσίας...
- 141 ...η έλλειψη σαφήνειας στις ροές επικοινωνιών και στην κατανομή καθηκόντων...
- 142 ...και οι διαφορές στη χρήση και την ταξινόμηση των οριζόντιων λειτουργιών των ΕΑΑ μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα μη αποδοτική χρήση των πόρων
- 143 - 147 Η απουσία δεσμευτικών αξιολογήσεων των επιδόσεων του προσωπικού των ΜΕΟ από τις ΕΑΑ μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα κινήτρων και επιδόσεων
- 148 - 149 Ο ΕΕΜ δεν διαθέτει ολοκληρωμένο πρόγραμμα επιμόρφωσης ούτε πρόγραμμα πιστοποίησης επιθεωρητών
- 150 - 183 **Επιτόπια εποπτεία**
- 150 - 152 **Οι ρυθμίσεις της επιτόπιας εποπτείας είναι συνεκτικές και ολοκληρωμένες**
- 153 - 170 **Ανέκυψαν πρακτικές αδυναμίες στη στελέχωση, στον προγραμματισμό και στην εκτέλεση των επιτόπιων επιθεωρήσεων**
- 153 - 158 Περιορισμένη συμμετοχή της ΕΚΤ στις επιτόπιες επιθεωρήσεις
- 159 - 164 Ο προγραμματισμός είναι λεπτομερής και πολύπλοκος
- 165 - 170 Απαιτούνται βελτιώσεις στον τομέα της ΤΠ
- 171 - 175 **Η ΕΚΤ προγραμματίζει συγκεκριμένα μέτρα για τη βελτίωση των προσόντων και των δεξιοτήτων επιθεωρητών και επικεφαλής αποστολών**

- 176 - 183 **Η δομή της διαδικασίας κατάρτισης εκθέσεων είναι σαφής, με έλλειψη προσοχής σε ορισμένες λεπτομέρειες, αλλά μπορεί να απαξιωθεί λόγω της μεγάλης διάρκειας της διαδικασίας**
- 176 - 177 Η διαδικασία υποβολής εκθέσεων της ΕΚΤ είναι καλά δομημένη
- 178 - 182 Ωστόσο, οι κανόνες για την κοινοποίηση των διαπιστώσεων είναι ελλιπείς
- 183 Το χρονοδιάγραμμα δημοσίευσης εκθέσεων έχει μεγάλη διάρκεια

184 - 197 **Συμπεράσματα και συστάσεις**

185 - 187 **Διακυβέρνηση**

188 - 189 **Λογοδοσία**

190 - 194 **Μεικτές εποπτικές ομάδες**

195 - 197 **Επιτόπιες επιθεωρήσεις**

- Παράρτημα I — Σύνοψη του τρόπου προσέγγισης του ελέγχου**
- Παράρτημα II — Όρια στην πρόσβαση σε πληροφορίες**
- Παράρτημα III — Διαδικασία λήψης αποφάσεων**
- Παράρτημα IV — Διαδικασία προϋπολογισμού της ΕΚΤ**
- Παράρτημα V — Ο έλεγχος της τραπεζικής εποπτείας σε επιλεγμένες εθνικές έννομες τάξεις**
- Παράρτημα VI — Συστάσεις του ΔΝΤ σχετικά με τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στις εποπτικές αρμοδιότητες της ΕΚΤ**
- Παράρτημα VII — Η εμβέλεια της επανεξέτασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει του άρθρου 32 του κανονισμού ΕΕΜ**
- Παράρτημα VIII — Έρευνα μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών και των εποπτευόμενων ιδρυμάτων**
- Παράρτημα IX — Κύρια στοιχεία των ρυθμίσεων για τη λογοδοσία της ΕΚΤ έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**
- Παράρτημα X — Διάρθρωση της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων σε σχέση με τις επιτόπιες επιθεωρήσεις**

Απάντηση της ΕΚΤ

- ΑΟΕ:** Ανώτατο όργανο ελέγχου
- ΓΔΜΕ:** Γενική Διεύθυνση Μικροπρωληπτικής Εποπτείας
- ΔΕΕΑ:** Διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης
- ΔΝΤ:** Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
- ΔΠΕΕ:** Διασφάλιση ποιότητας εποπτικού έργου
- ΕΑΑ:** Εθνική αρμόδια αρχή
- ΕΑΤ:** Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών
- ΕΕΜ:** Ενιαίος εποπτικός μηχανισμός
- ΕθνΚΤ:** Εθνική Κεντρική Τράπεζα
- ΕΚΤ:** Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
- ΕΣΚΤ:** Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών
- ΕΣΧΕ:** Ευρωπαϊκό σύστημα χρηματοπιστωτικής εποπτείας
- ΕΤΕΒ:** Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας
- ΙΠΑ:** Ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης
- ΜΕΟ:** Μεικτή εποπτική ομάδα
- ΟΝΕ:** Οικονομική και Νομισματική Ένωση
- ΠΕΕ:** Πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης
- ΣΑΚ:** Σύστημα αξιολόγησης κινδύνου
- ΣΛΕΕ:** Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ

- ΤΔΔ:** Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών
- BUCOM:** Επιτροπή προϋπολογισμού Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας
- COI:** Κεντρικό τμήμα επιτόπιων επιθεωρήσεων της ΕΚΤ
- FDIC:** Ομοσπονδιακός Οργανισμός Ασφάλισης Καταθέσεων
- GAO:** Υπηρεσία Λογοδοσίας της κυβέρνησης των ΗΠΑ
- IAC:** Επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών
- IMAS:** Σύστημα διαχείρισης πληροφοριών
- MEL:** Ελάχιστο επίπεδο εποπτικής παρακολούθησης

Τι είναι ο EEM;

I

Το 2008 η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση προκάλεσε σοβαρές αναταράξεις σε πολλές ευρωπαϊκές οικονομίες. Απότοκο της κατάστασης αυτής για τον τραπεζικό τομέα, ύστερα από σειρά ετών απορρύθμισης και αυξημένης ανάληψης κινδύνων, ήταν ότι πολλοί δανειοδοτικοί οργανισμοί βρέθηκαν υπερβολικά εκτεθειμένοι σε συρρικνούμενες αγορές και αναγκάστηκαν να στραφούν στις κυβερνήσεις για χρηματοδοτική στήριξη. Ωστόσο, οι διασώσεις τραπεζών με δημόσιους πόρους συνέβαλαν αναπόφευκτα στην αύξηση του δημόσιου χρέους, με αποτέλεσμα τη μείωση των επενδύσεων και της ανάπτυξης και περαιτέρω πιέσεις στη φερεγγυότητα των τραπεζών.

II

Για την αποφυγή μελλοντικών κρίσεων και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στον τραπεζικό τομέα, ήταν απαραίτητο να διαρραγεί ο «φαύλος κύκλος» της υπερβολικής ανάληψης κινδύνων και των διασώσεων τραπεζών με δημόσιους πόρους. Το 2012, επιδιώκοντας μια βιώσιμη λύση στη ζώνη του ευρώ, οι ηγέτες της ΕΕ ανακοίνωσαν επίσημα την κοινή ρύθμιση των τραπεζών μέσω μιας ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης.

III

Κύριοι πυλώνες της τραπεζικής ένωσης επρόκειτο να είναι η κεντρική εποπτεία των τραπεζών της ζώνης του ευρώ, ένας μηχανισμός διασφάλισης της εκκαθάρισης των προβληματικών τραπεζών με ελάχιστο κόστος για τους φορολογουμένους και την οικονομία, και ένα εναρμονισμένο σύστημα εγγύησης των καταθέσεων. Το πρώτο βήμα, η κεντρική εποπτεία, οδήγησε στην ίδρυση το 2014 ενός ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (EEM), με σκοπό να αναλάβει μεγάλο μέρος του εποπτικού έργου που εκτελούσαν προηγουμένως οι εθνικές αρχές. Ο EEM τέθηκε υπό την αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αλλά σε αυτόν εμπλέκονται επίσης ενεργά και τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

Τι αφορά η παρούσα έκθεση;

IV

Εντολή του Συνεδρίου είναι να εξετάσει την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης (operational efficiency of management) της ΕΚΤ. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου ελέγχου, εστίασαμε στον τρόπο με τον οποίο η ΕΚΤ συγκρότησε τον EEM και οργάνωσε το έργο του. Ειδικότερα, εξετάσαμε τη δομή διακυβέρνησης του νέου μηχανισμού (συμπεριλαμβανομένων των εργασιών του εσωτερικού ελέγχου), τις ρυθμίσεις περί λογοδοσίας (συμπεριλαμβανομένου του εξωτερικού ελέγχου), την οργάνωση και την εξασφάλιση πόρων για τις ομάδες τραπεζικής εποπτείας (τόσο για τις εκτός των τραπεζικών εγκαταστάσεων ομάδες όσο και για τις επιτόπου) και τη διαδικασία επιτόπιας επιθεώρησης.

V

Ωστόσο, αντιληφθήκαμε ένα σημαντικό εμπόδιο το οποίο αφορούσε συνολικά τους τομείς που επρόκειτο να καλύψει ο έλεγχός μας —συγκεκριμένα, μια διαφωνία με την ΕΚΤ σχετικά με τους ακριβείς όρους της εντολής μας και το δικαίωμά μας πρόσβασης σε έγγραφα. Με το επιχείρημα ότι δεν ενέπιπταν στην αρμοδιότητά μας, η ΕΚΤ δεν ήταν διατεθειμένη να μας παράσχει ορισμένα έγγραφα τα οποία ήταν αναγκαία για την ολοκλήρωση των εργασιών μας. Ως εκ τούτου, κατέστη δυνατό να αξιολογήσουμε μόνον εν μέρει κατά πόσον η ΕΚΤ διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον EEM στους τομείς της διακυβέρνησης, της μη επιτόπιας εποπτείας και των επιτόπιων επιθεωρήσεων.

Οι διαπιστώσεις μας

VI

Συγκεντρώσαμε επαρκείς πληροφορίες ώστε να καταλήξουμε στη διαπίστωση ότι ο ΕΕΜ θεσπίστηκε σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Λόγω της συμμετοχής εθνικών εποπτικών αρχών, η εποπτική δομή είναι μάλλον πολύπλοκη και στηρίζεται σε υψηλό βαθμό συντονισμού και επικοινωνίας μεταξύ του προσωπικού της ΕΚΤ και των προσώπων που έχουν διορίσει οι ΕΑΑ από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Η πολυπλοκότητα αυτή συνιστά πρόκληση στον τομέα της διακυβέρνησης, όπου η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα της λήψης αποφάσεων διαχείρισης μπορεί να παρακωλύονται από τις σύνθετες διαδικασίες ανταλλαγής πληροφοριών.

VII

Η ΕΚΤ υποχρεούται από τη νομοθεσία να εφαρμόζει σαφή διαχωρισμό μεταξύ της λειτουργίας νομισματικής πολιτικής και της εποπτικής λειτουργίας της. Το εποπτικό συμβούλιο επιβλέπει την εποπτική λειτουργία και υποβάλλει προτάσεις αποφάσεων στο διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ. Ωστόσο, εντός της ΕΚΤ, το εποπτικό συμβούλιο του ΕΕΜ δεν ασκεί έλεγχο επί του εποπτικού προϋπολογισμού ή των ανθρώπινων πόρων. Αυτό εγείρει ανησυχίες σχετικά με την ανεξαρτησία των δύο τομέων του έργου της ΕΚΤ, όπως και το γεγονός ότι ορισμένα τμήματα της ΕΚΤ παρέχουν υπηρεσίες σε αμφότερες τις λειτουργίες, χωρίς σαφείς κανόνες και γραμμές λογοδοσίας που θα μπορούσαν να ελαχιστοποιήσουν τις ενδεχόμενες συγκρούσεις στόχων.

VIII

Ο εσωτερικός έλεγχος είναι μια από τις κοινές υπηρεσίες. Διαπιστώσαμε ότι ο εσωτερικός έλεγχος δεν διαθέτει επαρκείς πόρους για το έργο του σχετικά με τον ΕΕΜ, στο οποίο αποδίδεται λιγότερη προσοχή από ό,τι σε άλλα ελεγκτικά καθήκοντα. Παρότι διενεργήθηκε ικανοποιητική αξιολόγηση κινδύνου για τον καθορισμό των αναγκαίων θεμάτων ελέγχου, οι επί του παρόντος διαθέσιμοι για τον εσωτερικό έλεγχο πόροι δεν επαρκούν ώστε να διασφαλίζεται ότι οι πτυχές των πράξεων του ΕΕΜ που ενέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο θα εξεταστούν εντός εύλογου χρονοδιαγράμματος.

IX

Οι προσπάθειες της ΕΚΤ να διασφαλίσει τη διαφάνεια και λογοδοσία του ΕΕΜ έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του ευρύτερου κοινού αποδυναμώνονται δυνητικά από την έλλειψη κατάλληλου μηχανισμού για την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την αποτελεσματικότητα της εποπτείας.

X

Ο καθορισμός του επιπέδου του εποπτικού προσωπικού βασίστηκε αρχικά σε μια πολύ απλή προσέγγιση, η οποία στηριζόταν σε εκτιμήσεις των αναγκών σε προσωπικό για παρόμοια καθήκοντα σε εθνικές αρμόδιες αρχές πριν από τη συγκρότηση του ΕΕΜ. Δεν διενεργήθηκε λεπτομερής ανάλυση των αναγκών σε προσωπικό για το νέο και πολύ πιο απαιτητικό πλαίσιο του ΕΕΜ και, επομένως, δεν τεκμηριώθηκε άμεση σύνδεση μεταξύ του προγράμματος εποπτικής εξέτασης και της κατανομής πόρων, όπως προβλέπεται στη νομοθεσία. Υπάρχουν ενδείξεις ότι τα τρέχοντα επίπεδα στελέχωσης είναι ανεπαρκή.

XI

Το έργο του ΕΕΜ στους τομείς της επιτόπιας και μη επιτόπιας εποπτείας των σημαντικότερων τραπεζών στη ζώνη του ευρώ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το προσωπικό που διορίζουν οι εθνικές αρχές. Έτσι, παρότι έχει τη συνολική ευθύνη, η ΕΚΤ έχει ανεπαρκή έλεγχο επί της σύνθεσης και των δεξιοτήτων των ομάδων εποπτείας και επιθεώρησης ή επί των χρησιμοποιούμενων πόρων.

XII

Η κατανομή πόρων σε κοινές ομάδες μη επιτόπιας εποπτείας, ιδίως από τις εθνικές αρχές, δεν υπήρξε αντίστοιχη των αρχικά εκτιμηθεισών αναγκών, και οι επακόλουθοι περιορισμοί όσον αφορά τον αριθμό των υπαλλήλων μπορούν σε πολλές περιπτώσεις να επηρεάσουν την ικανότητα των ομάδων να εποπτεύουν κατάλληλα τις τράπεζες για τις οποίες είναι υπεύθυνες.

XIII

Το έργο της επιτόπιας εποπτείας είναι επίσης ευθύνη της ΕΚΤ, αλλά στην περίπτωση αυτή το πρόβλημα έγκειται στο ότι οι ομάδες επιθεώρησης περιλαμβάνουν συνήθως πολύ λίγους υπαλλήλους της ΕΚΤ. Επιπλέον, στις περισσότερες περιπτώσεις, επικεφαλής των επιθεωρήσεων είναι η εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής ή υποδοχής της τράπεζας.

XIV

Άλλα ζητήματα τα οποία διαπιστώσαμε ότι επηρεάζουν τη διεξαγωγή της επιτόπιας εποπτείας είναι η απουσία καθοδήγησης σχετικά με την ιεράρχηση των αιτημάτων επιθεώρησης, αδυναμίες σε θέματα ΤΠ και η ανάγκη βελτίωσης των προσόντων των επιτόπιων επιθεωρητών των εθνικών αρμόδιων αρχών. Επιπλέον, λόγω της μεγάλης διάρκειας της διαδικασίας έως την έκδοση των τελικών συστάσεων, οι διαπιστώσεις ενδέχεται να είναι παρωχημένες όταν πλέον παραδίδονται επίσημα στην τράπεζα που υποβλήθηκε σε επιθεώρηση.

Πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί ο ΕΕΜ;

XV

Οι συστάσεις μας είναι οι εξής:

α) Στον τομέα της διακυβέρνησης, η ΕΚΤ πρέπει:

- i) να επιδιώξει να βελτιώσει την αποδοτικότητα μέσω του περαιτέρω εξορθολογισμού της διαδικασίας λήψης αποφάσεων·
- ii) να εξετάσει τον κίνδυνο που ενέχει το σύστημα των κοινών υπηρεσιών για τον διαχωρισμό των λειτουργιών, να θεσπίσει διακριτές γραμμές λογοδοσίας στις περιπτώσεις που αφορούν συγκεκριμένους εποπτικούς πόρους και να εξετάσει το ενδεχόμενο παροχής στον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου της δυνατότητας μεγαλύτερης συμμετοχής στη διαδικασία του προϋπολογισμού· και
- iii) να κατανέμει τις δεξιότητες και τους πόρους εσωτερικού ελέγχου κατά τρόπο ώστε να καλύπτονται κίνδυνοι υψηλότερου επιπέδου, όταν και όπως αρμόζει.

- β) Στον τομέα της λογοδοσίας, η ΕΚΤ πρέπει:
- i) να θέτει στη διάθεση του Συνεδρίου όλα τα έγγραφα που ζητούνται ώστε αυτό να μπορεί να ασκήσει την εντολή ελέγχου του· και
 - ii) να αναπτύξει και να δημοσιοποιήσει επίσημο πλαίσιο επιδόσεων για την απόδειξη της αποτελεσματικότητας των εποπτικών της δραστηριοτήτων.
- γ) Στον τομέα της μη επιτόπιας εποπτείας (μεικτές εποπτικές ομάδες), η ΕΚΤ πρέπει:
- i) να λάβει μέτρα ώστε να διασφαλίσει ότι οι εθνικές αρχές συμμετέχουν πλήρως και στον κατάλληλο βαθμό στο έργο των ΜΕΟ·
 - ii) να αναπτύξει με τις ΕΑΑ μεθόδους για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των προσώπων που πρόκειται να διοριστούν στις ΜΕΟ και των επακόλουθων επιδόσεών τους·
 - iii) να δημιουργήσει και να διατηρεί ολοκληρωμένη βάση δεδομένων των δεξιοτήτων, της πείρας και των προσόντων όλων των μελών του προσωπικού των ΜΕΟ·
 - iv) να εφαρμόζει ένα επίσημο, συναφές πρόγραμμα επιμόρφωσης για το σύνολο του εποπτικού προσωπικού και να εξετάσει το ενδεχόμενο καθιέρωσης προγράμματος πιστοποίησης μη επιτόπιας εποπτείας·
 - v) να αναπτύξει μεθοδολογία βασισμένη στον κίνδυνο για τον καθορισμό του μεγέθους και της σύνθεσης που πρέπει να έχει κάθε ΜΕΟ· και
 - vi) να επανεξετάζει περιοδικά το μοντέλο ομαδοποίησης (clustering) που χρησιμοποιεί στον εποπτικό προγραμματισμό και να το επικαιροποιεί κατά περίπτωση. Η ομαδοποίηση πρέπει να βασίζεται στις πλέον πρόσφατες πληροφορίες για κάθε τράπεζα.
- δ) Στον τομέα της επιτόπιας εποπτείας, η ΕΚΤ πρέπει:
- i) να ενισχύσει σημαντικά την παρουσία του προσωπικού της στις επιτόπιες επιθεωρήσεις και να εξασφαλίσει ότι μεγαλύτερο ποσοστό των επιθεωρήσεων θα διενεργείται υπό την καθοδήγηση αλλοδαπών εποπτών· και
 - ii) να θεραπεύσει τις αδυναμίες στο σύστημα ΤΠ και να βελτιώσει τις συνολικές δεξιότητες και τα προσόντα των επιτόπιων επιθεωρητών.

01

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα κατέχει κεντρική θέση στη λειτουργία της οικονομίας. Ένα εύρωστο χρηματοπιστωτικό σύστημα διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην αποδοτική κατανομή πόρων και, επομένως, συμβάλλει στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Η διαταραχή της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα υψηλό κόστος για το κράτος και για την οικονομία στο σύνολό της.

02

Στο διάστημα πριν από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, οι ευρωπαϊκές τράπεζες χαρακτηρίζονταν κυρίως από την πλημμελή κοστολόγηση του κινδύνου (π.χ. παράγωγα, ακίνητα, κίνδυνος χώρας), ενώ οι ισολογισμοί τους διογκώθηκαν τάχιστα έναντι ανεπαρκών κεφαλαιακών αποθεμάτων ασφαλείας και αποθεμάτων ρευστότητας. Η ανεπαρκής διαχείριση του κινδύνου, σε συνδυασμό με τα χαμηλά επιτόκια, οδήγησε σε υπερβολική ανάληψη κινδύνων, εκρηκτική πιστωτική επέκταση και μη βιώσιμη μόχλευση, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη δημιουργία μεγάλων μακροοικονομικών ανισορροπιών σε αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ. Δυστυχώς, οι εν λόγω αδυναμίες δεν εντοπίστηκαν αρκετά εγκαίρως ώστε να θεραπευθούν με ικανοποιητικό τρόπο. Λόγω του αλληλένδετου χαρακτήρα των σύγχρονων χρηματοπιστωτικών συστημάτων, τα προβλήματα σε μια χώρα επεκτάθηκαν ταχέως πέραν των εθνικών συνόρων, προκαλώντας χρηματοπιστωτική δυσχέρεια σε άλλες χώρες της ΕΕ.

03

Με την εξάντληση της ρευστότητας και τον περαιτέρω αντίκτυπο της οικονομικής ύφεσης στην ποιότητα των πιστώσεων, έγινε αντιληπτό ότι πολλές τράπεζες ήταν εξαιρετικά ευάλωτες και χρειάζονταν στήριξη από τον δημόσιο τομέα. Στη ζώνη του ευρώ, ειδικότερα, καταδείχθηκε ότι οι ρυθμίσεις της οικονομικής και νομισματικής ένωσης (ONE) εμφάνιζαν βαθιά ριζωμένες διαρθρωτικές ανεπάρκειες.

04

Ένας σημαντικός παράγοντας ήταν ότι η ρύθμιση και η εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων αποτελούσαν εθνικές αρμοδιότητες. Η έλλειψη ενιαίας ευρωπαϊκής εποπτικής αρχής συνεπαγόταν σημαντικές διαφορές στις εξουσίες των εθνικών εποπτικών αρχών στα διάφορα κράτη μέλη¹.

1 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Report of the High-Level Group on Financial Supervision in the EU» (Έκθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου σχετικά με τη χρηματοπιστωτική εποπτεία στην ΕΕ), Βρυξέλλες, 2009.

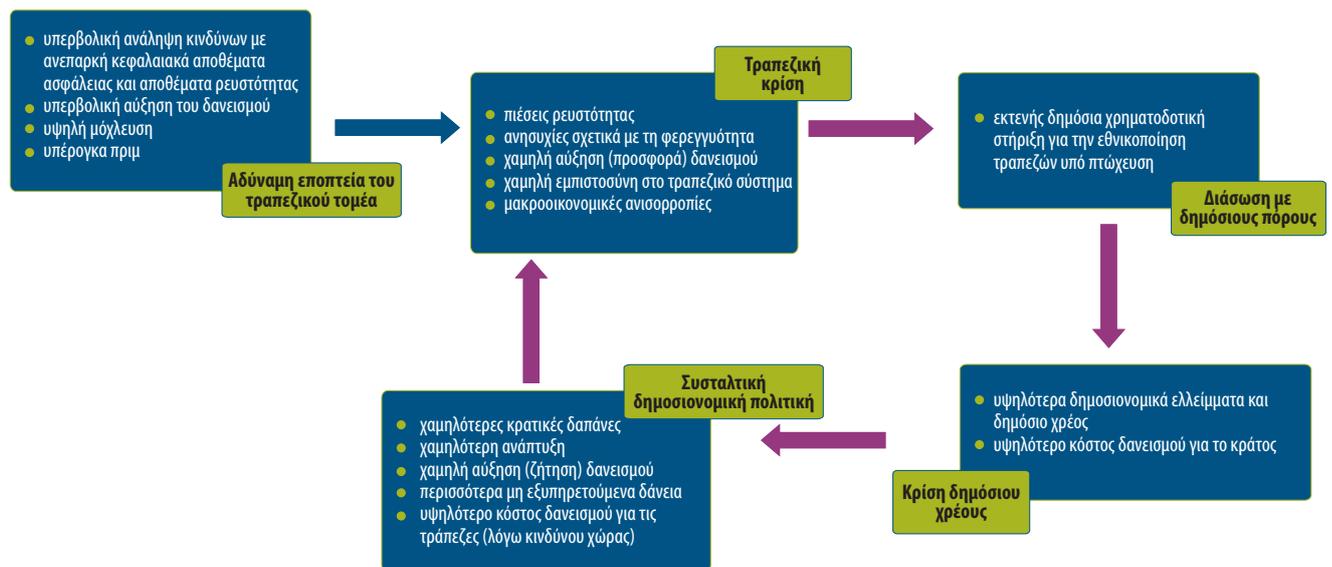
05

Μια άλλη ανεπάρκεια αφορούσε το γεγονός ότι, το 2012, η θεσμική αρχιτεκτονική της ΟΝΕ θεωρείτο ανεπαρκής για την πρόληψη της «επιβλαβούς αλληλεπίδρασης μεταξύ της ευπάθειας των δημόσιων χρεών και των τρωτών σημείων του τραπεζικού τομέα»². Μια κρίση στο εθνικό τραπεζικό σύστημα θα επηρέαζε την κυβέρνηση και το αντίστροφο. Η αλληλεπίδραση τραπεζών και κυβερνήσεων κατέστησε ευάλωτη τη ζώνη του ευρώ και δυσχέρανε περαιτέρω το έργο της επίλυσης της κρίσης (βλέπε **γράφημα 1**).

2 Herman Van Rompuy, Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σε συνεργασία με τους José Manuel Barroso, Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Jean-Claude Juncker, Πρόεδρο της Ευρωομάδας, και Mario Draghi, Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, «Προς μια ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση», Δεκέμβριος 2012.

Γράφημα 1

Αλληλεξάρτηση τραπεζών-κράτους: μια «καθοδική σπείρα»;

Πηγή: ΕΕΣ.

Εγκαθίδρυση της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης

06

Το 2012, οι ευρωπαίοι ηγέτες αποφάσισαν να εμβαθύνουν την ΟΝΕ δημιουργώντας μια ευρωπαϊκή τραπεζική ένωση με σκοπό τη *διάρρηση του φαύλου κύκλου μεταξύ τραπεζών και κρατών*³ και την αντιμετώπιση των αδυναμιών του τραπεζικού τομέα σε χώρες της ζώνης του ευρώ. Κύριος σκοπός της τραπεζικής ένωσης είναι να καταστεί ο ευρωπαϊκός τραπεζικός τομέας πιο διαφανής, ενοποιημένος και πιο ασφαλής στο πλαίσιο ενός σταθερού και εύρυθμα λειτουργούντος χρηματοπιστωτικού συστήματος (βλέπε *πίνακα 1*).

Πίνακας 1

Ο σκοπός της τραπεζικής ένωσης

Να καταστούν οι ευρωπαϊκές τράπεζες:

...πιο διαφανείς	με τη συνεπή εφαρμογή κοινών κανόνων και διοικητικών προτύπων για την εποπτεία, την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών
...ενοποιημένες	με την ισότιμη μεταχείριση εθνικών και διασυνοριακών τραπεζικών δραστηριοτήτων και την αποσύνδεση της οικονομικής ευρωστίας των τραπεζών από την κατάσταση των δημόσιων οικονομικών των χωρών στις οποίες αυτές είναι εγκατεστημένες
...πιο ασφαλείς	με την έγκαιρη παρέμβαση σε περίπτωση που οι τράπεζες αντιμετωπίζουν προβλήματα ούτως ώστε να αποτρέπεται η πτώχευσή τους και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, με την αποδοτική εξυγίανση (εκκαθάριση) των προβληματικών τραπεζών.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την ΕΚΤ (ιστότοπος της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία).

07

Η εγκαθίδρυση της τραπεζικής ένωσης είχε ως συνέπεια τη δημιουργία:

- ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΕΜ) που να εγγυάται τη συνεπή εφαρμογή των κανόνων προληπτικής εποπτείας⁴ σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ·
- ενιαίου μηχανισμού εξυγίανσης (ΕΜΕ) που να διασφαλίζει ότι οι υπό πτώχευση τράπεζες θα εξυγιαίνονται αποδοτικά και με ελάχιστο κόστος για τους φορολογουμένους και την πραγματική οικονομία, μέσω της συμμετοχής ιδιωτών πιστωτών στην αναδιάρθρωση και στην εξυγίανση των τραπεζών· και
- μερικώς εναρμονισμένου συστήματος εγγύησης των καταθέσεων.

- Η δημιουργία της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης ανακοινώθηκε σε ειδική ευρωπαϊκή σύνοδο κορυφής στις 29 Ιουνίου 2012. Ακολούθως, στις 5 Δεκεμβρίου 2012, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σε στενή συνεργασία με τους Προέδρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωομάδας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, δημοσίευσε έκθεση με τίτλο «Προς μια ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση». Τρία χρόνια αργότερα, στις 22 Ιουνίου 2015, οι πέντε πρόεδροι (περιλαμβανομένου επίσης του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) παρουσίασαν έκθεση παρακολούθησης με τίτλο «Η ολοκλήρωση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Ευρώπης».
- Ως κανόνες προληπτικής εποπτείας νοείται η νομοθεσία που θεσπίστηκε για τη βελτίωση της χρηματοπιστωτικής ευρωστίας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

08

Η συγκρότηση του ΕΕΜ τον Νοέμβριο του 2014 χαρακτηρίστηκε «το σημαντικότερο βήμα προς τη βαθύτερη οικονομική ολοκλήρωση από τη σύσταση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης»⁵. Αποτελεί αναγκαία βάση για τους άλλους πυλώνες της τραπεζικής ένωσης: τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης και, ενδεχομένως, ένα πανευρωπαϊκό σύστημα εγγύησης των καταθέσεων. Οι νομοθέτες τον θεώρησαν επίσης καθοριστικής σημασίας για τη διάρρηξη του δεσμού μεταξύ εθνικών κυβερνήσεων και τραπεζών και τη μείωση του κινδύνου μελλοντικών συστημικών τραπεζικών κρίσεων. Επιπλέον, στόχος του κανονιστικού και εποπτικού πλαισίου του ΕΕΜ είναι η παρακολούθηση των συνεχών εξελίξεων στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον, το οποίο χαρακτηρίζεται από πολύπλοκες διεθνείς συμφωνίες και δεσμεύσεις (π.χ. οι συμφωνίες της Βασιλείας)⁶ και, επομένως, η στέρηση από τις τράπεζες της δυνατότητας μεταφοράς δραστηριοτήτων που ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο σε έννομες τάξεις στις οποίες η ρύθμιση είναι πιο χαλαρή.

09

Ο ΕΕΜ περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τις αρμόδιες για την τραπεζική εποπτεία εθνικές αρχές («εθνικές αρμόδιες αρχές» ή ΕΑΑ) στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Βάσει του κανονισμού ΕΕΜ,⁷ τα εν λόγω όργανα είναι από κοινού αρμόδια για τη μικροπροληπτική εποπτεία όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων στα συμμετέχοντα κράτη μέλη⁸. Το άρθρο 6, παράγραφος 1, αναθέτει στην ΕΚΤ την ευθύνη για την αποτελεσματική και συνεπή λειτουργία του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού. Βάσει του άρθρου 5, ο ΕΕΜ ασκεί και μακροπροληπτικά καθήκοντα (βλέπε **πλαίσιο 1**).

- 5 Πρόλογος του Mario Draghi στην «Ετήσια έκθεση της ΕΚΤ για την εποπτική δραστηριότητα 2014».
- 6 Herman Van Rompuy, Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Jose Manuel Barroso, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Jean-Claude Juncker, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, «Προς μια ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση», Δεκέμβριος 2012.
- 7 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).
- 8 Όλες οι χώρες της ζώνης του ευρώ (Βέλγιο, Γερμανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία, Σλοβενία, Σλοβακία και Φινλανδία) συμμετέχουν αυτομάτως στον ΕΕΜ. Τα κράτη μέλη που δεν είναι μέλη της ζώνης του ευρώ μπορούν να επιλέξουν να συμμετέχουν μέσω συστήματος «στενής συνεργασίας» με την ΕΚΤ.

Μικροπροληπτική και μακροπροληπτική εποπτεία

Στόχος της μικροπροληπτικής εποπτείας είναι η διασφάλιση της χρηματοοικονομικής ευρωστίας των επιμέρους τραπεζών. Στόχος της μακροπροληπτικής εποπτείας είναι ο εντοπισμός κινδύνων για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του, οι οποίοι απορρέουν πρωτίστως από τις μακροοικονομικές εξελίξεις. Παρότι οι στόχοι των δύο επιπέδων εποπτείας είναι διαφορετικοί, τα χρησιμοποιούμενα μέσα τείνουν να συμπίπτουν: ένα μακροπροληπτικό μέσο μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της μικροπροληπτικής εποπτικής αξιολόγησης και παρέμβασης και το αντίστροφο. Διαφέρουν η λογική και το πεδίο της χρήσης τους. Ειδικότερα, το ίδιο μέσο θα θεωρείται συχνά μικροπροληπτικό εάν εφαρμόζεται επιλεκτικά σε επιμέρους ιδρύματα και μακροπροληπτικό εάν εφαρμόζεται σε ομίλους τραπεζών ή σε όλες τις τράπεζες σε μια χώρα.

10

Οι τρεις κύριοι στόχοι του ΕΕΜ⁹ είναι οι εξής:

- α) διαφύλαξη της ασφάλειας και της ευρωστίας του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος
- β) ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής ολοκλήρωσης και σταθερότητας και
- γ) διασφάλιση συνεπούς εποπτείας.

11

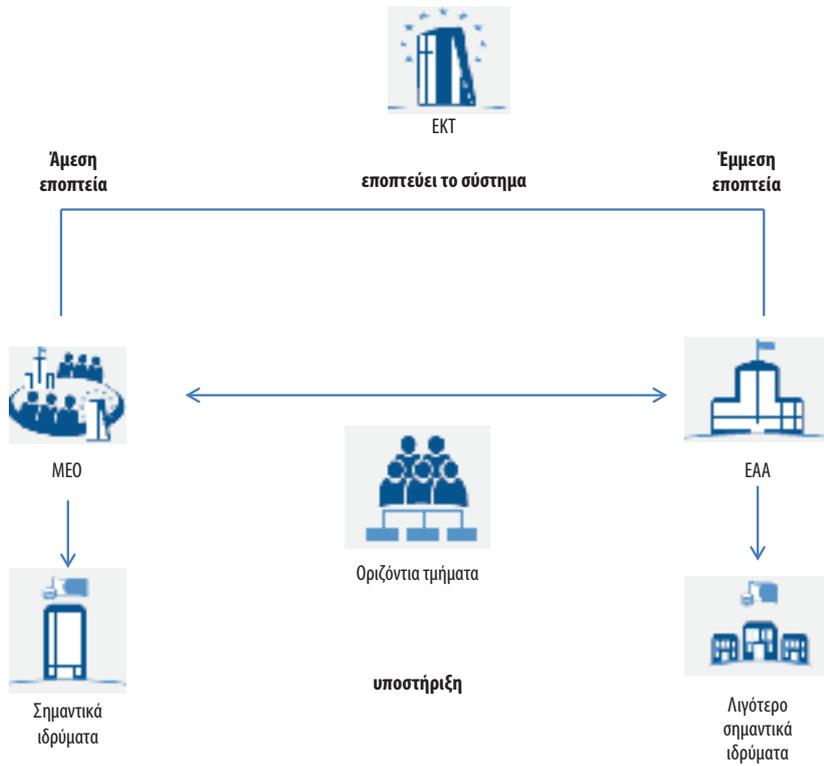
Οι εποπτικοί ρόλοι και οι αρμοδιότητες της ΕΚΤ και των ΕΑΑ κατανέμονται βάσει της σημασίας των εποπτευόμενων οντοτήτων. Στο πλαίσιο του ΕΕΜ, η ΕΚΤ είναι υπεύθυνη για την άμεση εποπτεία των «σημαντικών» ιδρυμάτων¹⁰. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΚΤ συγκροτεί μεικτές εποπτικές ομάδες (ΜΕΟ), οι οποίες απαρτίζονται από προσωπικό της ΕΚΤ και των ΕΑΑ. Κάθε ΜΕΟ είναι υπεύθυνη για τη μικροπροληπτική εποπτεία μιας σημαντικής τράπεζας, αλλά τις σχετικές αποφάσεις λαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ κατόπιν πρότασης του εποπτικού συμβουλίου του ΕΕΜ.

12

Η ΕΚΤ επιβλέπει επίσης την προληπτική εποπτεία «λιγότερο σημαντικών» τραπεζών. Στην περίπτωση αυτή η αρχή που ασκεί την άμεση εποπτεία είναι η αντίστοιχη ΕΑΑ, η οποία εξουσιοδοτείται να λαμβάνει κάθε αναγκαία εποπτική απόφαση. Ωστόσο, η ΕΚΤ μπορεί να αναλάβει την άμεση εποπτεία ενός λιγότερο σημαντικού ιδρύματος οποτεδήποτε το κρίνει αναγκαίο. Στο **γράφημα 2** απεικονίζεται ο καταμερισμός των καθηκόντων εντός του ΕΕΜ.

- 9 Οδηγός τραπεζικής εποπτείας της ΕΚΤ.
- 10 Επί του παρόντος 129 τραπεζικοί όμιλοι (περίπου 1 200 εποπτευόμενες οντότητες) διαθέτουν στοιχεία ενεργητικού άνω των 21 τρισεκατομμυρίων ευρώ και τελούν υπό την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ, ενώ περίπου 3 200 τράπεζες είναι ταξινομημένες ως λιγότερο σημαντικές. Τα κριτήρια για τον καθορισμό του κατά πόσον οι τράπεζες θεωρούνται σημαντικές και υπάγονται, ως εκ τούτου, στην άμεση εποπτεία της ΕΚΤ καθορίζονται στο άρθρο 6, παράγραφος 4, του κανονισμού ΕΕΜ. Τα κριτήρια είναι τα εξής: η συνολική αξία των στοιχείων ενεργητικού της τράπεζας, η οικονομική σημασία της για το κράτος μέλος ή την ΕΕ στο σύνολό της, η σημασία των διασυστοριακών δραστηριοτήτων της και, τέλος, το κατά πόσον ζήτησε ή έλαβε χρηματοδότηση από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας ή το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Μπορεί να εφαρμόζεται οποιοδήποτε ή οποιαδήποτε από αυτά. Μια τράπεζα μπορεί επίσης να θεωρηθεί σημαντική εάν είναι μία από τις τρεις σημαντικότερες εγκαταστημένες σε μια συγκεκριμένη χώρα τράπεζες.

Καταμερισμός καθηκόντων εντός του ΕΕΜ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την ΕΚΤ.

Τρόπος προσέγγισης και μεθοδολογία του ελέγχου

13

Εξετάσαμε κατά πόσον οι μεικτές εποπτικές ομάδες και οι ομάδες επιτόπιας επιθεώρησης του ΕΕΜ συστάθηκαν κατά τρόπο ώστε να εργάζονται αποδοτικά σε κατάλληλο περιβάλλον διακυβέρνησης, ελέγχου και λογοδοσίας¹¹. Ειδικότερα, αναλύσαμε τα εξής:

- α) το επιχειρησιακό περιβάλλον που δημιούργησε η δομή διακυβέρνησης για το έργο των ΜΕΟ και των ομάδων επιτόπιας επιθεώρησης, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου της ΕΚΤ και του προγραμματισμού του έργου της όσον αφορά τον ΕΕΜ·
- β) τις διαδικασίες και τους κανόνες που ρυθμίζουν τη λογοδοσία, συμπεριλαμβανομένου του εξωτερικού ελέγχου και της εφαρμογής τους στην πράξη·
- γ) τον προγραμματισμό και τη συγκρότηση των ΜΕΟ με έμφαση στη διάρθρωση και τους πόρους· και
- δ) την οργάνωση, τον προγραμματισμό, την εκτέλεση επιτόπιων επιθεωρήσεων και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με αυτές.

14

Τα κριτήρια ελέγχου προέκυψαν από τις ακόλουθες πηγές:

- α) τις νομικές απαιτήσεις και τους στόχους του κανονισμού ΕΕΜ και του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ¹².
- β) την αναθεώρηση του 2012 των βασικών αρχών για αποτελεσματική τραπεζική εποπτεία που εξέδωσε η Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (ΕΤΕΒ)·
- γ) τα πρότυπα του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors, IIA) και τις ελάχιστες απαιτήσεις διαχείρισης κινδύνου που εξέδωσε η γερμανική ομοσπονδιακή αρχή χρηματοπιστωτικής εποπτείας (BaFin)· και
- δ) τους εσωτερικούς κανόνες και τις διαδικασίες της ΕΚΤ.

15

Τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου συγκεντρώθηκαν μέσω συσκέψεων και συνεντεύξεων με εποπτικό προσωπικό της ΕΚΤ σε κρίσιμες θέσεις και εξέτασης εσωτερικών εγγράφων και δημόσια διαθέσιμων στοιχείων. Χρησιμοποιήσαμε τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να εξετάσουμε την καταλληλότητα των ρυθμίσεων διακυβέρνησης και της οργανωτικής δομής της ΕΚΤ μετά την ανάληψη των εποπτικών αρμοδιοτήτων, καθώς και για να αξιολογήσουμε τη συμμόρφωση με το νομικό πλαίσιο και ιδίως με τους κανόνες περί ανεξαρτησίας. Εξετάσαμε την αποδοτικότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και αξιολογήσαμε το πλαίσιο δεοντολογίας που θεσπίστηκε για το εποπτικό προσωπικό. Συγκρίναμε τη διάρθρωση και τον προγραμματισμό της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου του ΕΕΜ με τις αποδεκτές βέλτιστες πρακτικές.

11 Η εντολή μας απορρέει από το άρθρο 27, παράγραφος 2, του καταστατικού του ΕΣΚΤ και από το άρθρο 20, παράγραφος 7, του κανονισμού ΕΕΜ.

12 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 468/2014 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 16ης Απριλίου 2014, που θεσπίζει το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, των εθνικών αρμόδιων αρχών και των εθνικών εντεταλμένων αρχών εντός του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΕ L 141 της 14.5.2014, σ. 1).

Τρόπος προσέγγισης και μεθοδολογία του ελέγχου

16

Όσον αφορά τις διαδικασίες και τους κανόνες που διέπουν τη λογοδοσία, συμπεριλαμβανομένου του εξωτερικού ελέγχου, εξετάσαμε τις διαδικασίες επιλογής δεδομένων και πληροφοριών για βασικούς συμφεροντούχους και ελέγξαμε τη συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους κανόνες. Ακόμη, αξιολογήσαμε και συγκρίναμε τις ρυθμίσεις λογοδοσίας και εξωτερικού ελέγχου του ΕΕΜ με εκείνες που εφαρμόζονται σε ορισμένες άλλες έννομες τάξεις. Για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιήσαμε πληροφορίες τις οποίες εξασφαλίσαμε από τα ΑΟΕ της Αυστραλίας, του Καναδά και των ΗΠΑ.

17

Όσον αφορά το έργο των ΜΕΟ, εξετάσαμε τον προκαταρκτικό προγραμματισμό και την κατανομή εποπτικών πόρων της ΕΚΤ κατά το στάδιο εκκίνησης, καθώς και τη συνεργασία της με τις ΕΑΑ και την εξάρτησή της από αυτές κατά τη εξασφάλιση πόρων και τη διενέργεια μη επιτόπιας εποπτείας. Αξιολογήσαμε επίσης τη διάρθρωση των ΜΕΟ, τις γραμμές λογοδοσίας τους και τις ρυθμίσεις για την παροχή κατάλληλης επιμόρφωσης.

18

Επιπλέον των ελεγκτικών εργασιών μας στην ΕΚΤ, αποστείλαμε ερωτηματολόγιο σε όλες τις σχετικές ΕΑΑ και τις σημαντικές τράπεζες με σκοπό την εξασφάλιση παρατηρήσεων και σχολίων σχετικά με την αποδοτικότητα του νέου εποπτικού καθεστώτος. Στο **παράρτημα I** περιγράφονται αναλυτικά οι πραγματοποιηθείσες εργασίες σε σχέση με καθένα από τα θέματα του ελέγχου.

Δυσκολία εξασφάλισης αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου

19

Η ΕΚΤ μας παρέσχε ελάχιστες από τις πληροφορίες που ζητήσαμε προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των συνολικών αξιολογήσεων της ΕΚΤ, την επιχειρησιακή αποδοτικότητα των ΜΕΟ, του προγραμματισμού και της υλοποίησης των εποπτικών δραστηριοτήτων, της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και του πραγματικού έργου που επιτελείται στο πλαίσιο των επιτόπιων επιθεωρήσεων. Περισσότερες λεπτομέρειες παρέχονται στο **παράρτημα II**. Εν συντομία, ωστόσο, τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου τα οποία δεν μπορούσαμε να εξετάσουμε περιλαμβάνουν τα εξής:

i) Διακυβέρνηση:

- Αποφάσεις και πρακτικά του εποπτικού συμβουλίου (βλέπε σημεία 36 έως 39).

ii) Λογοδοσία:

- Τεκμηρίωση σχετικά με την ad hoc ανταλλαγή απόψεων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της προέδρου του εποπτικού συμβουλίου, και τεκμηρίωση την οποία ζήτησε η Επιτροπή σε σχέση με την κανονιστική υποχρέωση που υπέχει για τη δημοσίευση έκθεσης σχετικά με τον ΕΕΜ (βλέπε σημείο 92 και σημεία 98 και 99).

iii) ΜΕΟ:

- Μέρη του εγχειριδίου εποπτείας σχετικά με τις δραστηριότητες του προγράμματος εποπτικής εξέτασης (ΠΕΕ), και τα έγγραφα του ΠΕΕ για δείγμα τραπεζών το οποίο επελέγη στο πλαίσιο του ελέγχου μας
- Σχετικά κεφάλαια του εγχειριδίου εποπτείας, μοντέλα και μεθοδολογίες, καθώς και δείγματα εκθέσεων και αποφάσεων της διαδικασίας εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (ΔΕΕΑ)
- Συγκεκριμένα στοιχεία για κάθε σημαντική οντότητα, και τους υπολογισμούς που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο της μεθοδολογίας ομαδοποίησης και της κατανομής τραπεζών από την ΕΚΤ σε συγκεκριμένες ομάδες (βλέπε σημεία 104 έως 149).

iv) Επιτόπια εποπτεία:

- Πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένα αιτήματα επιθεωρήσεων, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερειών για τους λόγους για τους οποίους υποβλήθηκαν τα αιτήματα, τον τρόπο ιεράρχησής τους και, εάν απορρίφθηκαν, τους λόγους απόρριψης
- Πληροφορίες σχετικά με τους πόρους των ΕΑΑ και τον προγραμματισμό επιθεωρήσεων για τα έτη 2015 και 2016
- Εκθέσεις επιθεώρησης και τα παραρτήματα του κεφαλαίου 6 του εγχειριδίου εποπτείας, στα οποία περιγράφεται η μεθοδολογία επιτόπιων επιθεωρήσεων (βλέπε σημεία 150 έως 183).

20

Για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης, ως διακυβέρνηση νοούνται οι εσωτερικές διεργασίες και διαδικασίες οι οποίες καθοδηγούν τη λειτουργία εποπτείας και διασφαλίζουν ότι οι εποπτικές ενέργειες και αποφάσεις είναι συνεκτικές, αποδοτικές, αποτελεσματικές και διαφανείς. Η χρηστή διακυβέρνηση συνεπάγεται σαφή κατανομή ρόλων και αρμοδιοτήτων, ορθή ανάθεση εξουσιών και επαρκή λειτουργική ανεξαρτησία ώστε οι εποπτικές αρχές να μπορούν να ασκούν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με την εντολή και την τεχνική εμπειρογνωσία τους. Μια άλλη πτυχή της χρηστής διακυβέρνησης είναι ο εσωτερικός έλεγχος, ο οποίος διευκολύνει τον εντοπισμό και την πρόληψη περιπτώσεων απάτης, την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και τον μετριασμό των κινδύνων. Σύμφωνα με την ΕΤΕΒ, η λειτουργική ανεξαρτησία, η λογοδοσία και η διακυβέρνηση της εποπτικής αρχής πρέπει να προβλέπονται στη νομοθεσία και να δημοσιοποιούνται (Αρχή 2, Βασικό κριτήριο 1).

Θεσπίστηκε μια πολύπλοκη οργανωτική δομή

21

Βασικός κανόνας, ο οποίος εφαρμόζεται στην οργανωτική δομή του ΕΕΜ, είναι ότι «[τ]ο προσωπικό που συμβάλλει στην εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στην ΕΚΤ δυνάμει του [...] κανονισμού [ΕΕΜ] είναι οργανωτικά διαχωρισμένο από το προσωπικό που συμμετέχει στη διεξαγωγή άλλων καθηκόντων της ΕΚΤ, και υπόκειται σε διαφορετικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων»¹³.

22

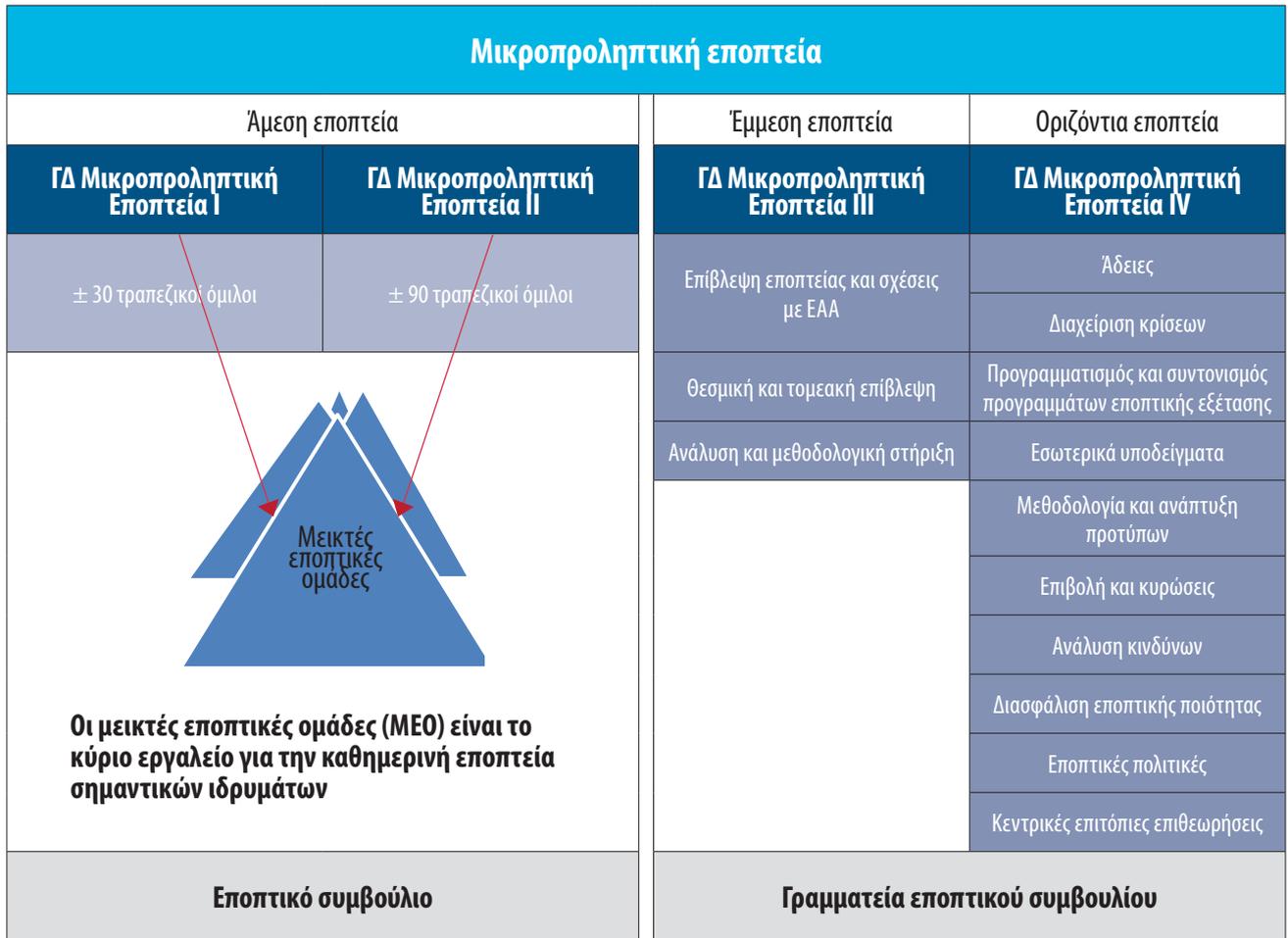
Η ΕΚΤ κατάφερε να θεσπίσει ταχέως μια νέα οργανωτική δομή για την πλαισίωση της εποπτικής λειτουργίας¹⁴. Η νέα δομή περιλαμβάνει το εποπτικό συμβούλιο το οποίο, επικουρούμενο από γραμματεία, είναι υπεύθυνο για τον προγραμματισμό και την άσκηση των εποπτικών καθηκόντων της ΕΚΤ, και τέσσερις γενικές διευθύνσεις για τη μικροπροληπτική εποπτεία (ΓΔΜΕ Ι έως ΙV), οι οποίες λογοδοτούν επί λειτουργικών θεμάτων στον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου¹⁵ (βλέπε **γράφημα 3**). Στο πλαίσιο της δομής διακυβέρνησης της ΕΚΤ συγκροτήθηκε ειδική μονάδα, στους κόλπους της ΓΔΜΕ ΙV, αρμόδια για τη διασφάλιση της ποιότητας του εποπτικού έργου (ΔΠΕΕ) σε σχέση με την εποπτική λειτουργία της ΕΚΤ. Η ΔΠΕΕ λειτουργεί ως «δεύτερη γραμμή άμυνας» μεταξύ των επιχειρησιακών μονάδων και της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου. Διενεργεί εκ των υστέρων επανεξετάσεις διασφάλισης της ποιότητας των παραδοτέων, των διεργασιών και των εργαλείων της ΕΚΤ. Μέσω της διατύπωσης συστάσεων προς τη διοίκηση, αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας της τραπεζικής εποπτείας της ΕΚΤ και στην προαγωγή βέλτιστων πρακτικών.

23

Το μοντέλο που υιοθετήθηκε για την εξασφάλιση πόρων για την εποπτεία σημαντικών ιδρυμάτων περιλαμβάνει προσωπικό τόσο από την ΕΚΤ όσο και από τις αντίστοιχες ΕΑΑ¹⁶. Η ΓΔΜΕ Ι και η ΓΔΜΕ ΙΙ, οι οποίες ασκούν τις άμεσες εποπτικές αρμοδιότητες της ΕΚΤ, υποδέχονται τους υπαλλήλους της ΕΚΤ που διορίζονται μέλη και συντονιστές μεικτών εποπτικών ομάδων (ΜΕΟ). Οι αντίστοιχοι υπάλληλοι των ΜΕΟ από τις ΕΑΑ εργάζονται στις εγκαταστάσεις των αντίστοιχων οργάνων της χώρας τους. Τον Μάρτιο του 2016, οι ΕΑΑ είχαν διαθέσει 846 ΙΠΑ σε έργο των ΜΕΟ, ενώ η ΕΚΤ είχε διαθέσει 455 ΙΠΑ (215 από τη ΓΔΜΕ Ι και 240 από τη ΓΔΜΕ ΙΙ).

- 13 Άρθρο 25, παράγραφος 2, δεύτερη υποπαράγραφος, του κανονισμού ΕΕΜ.
- 14 Η δομή διακυβέρνησης της ΕΚΤ ορίζεται στη ΣΛΕΕ. Ο κανονισμός ΕΕΜ δεν επηρέασε την αρμοδιότητα της εκτελεστικής επιτροπής όσον αφορά τη διαχείριση της εσωτερικής οργάνωσης της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων ανθρώπινων πόρων και προϋπολογισμού.
- 15 Αιτιολογική σκέψη 66 του κανονισμού ΕΕΜ.
- 16 Βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΕΜ, η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ δεσμεύονται νομικά να συνεργάζονται καλοπίστως και να αλληλοενημερώνονται. Το άρθρο 6, παράγραφος 3, ορίζει ότι «οι εθνικές αρμόδιες αρχές συνδράμουν την ΕΚΤ [...] κατά την προπαρασκευή και εφαρμογή οποιωνδήποτε πράξεων που αφορούν τα καθήκοντα του άρθρου 4 σχετικά με όλα τα πιστωτικά ιδρύματα».

Οργανωτική δομή ΕΕΜ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την ΕΚΤ.

24

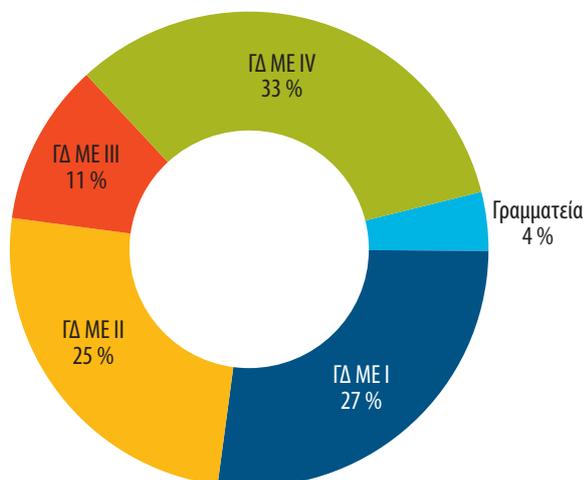
Κατά την έναρξη λειτουργίας του ΕΕΜ τον Νοέμβριο του 2014, η νέα οργανωτική δομή ήταν έτοιμη να καταστεί πλήρως επιχειρησιακή. Ωστόσο, η πολυπλοκότητα της συμφωνηθείσας δομής δημιούργησε σημαντικές προκλήσεις. Ο υψηλός βαθμός συντονισμού και η απρόσκοπτη επικοινωνία μεταξύ υπαλλήλων της ΕΚΤ και των ΕΑΑ είναι καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη κοινής και αποδοτικής εποπτικής προσέγγισης.

Λαμβανομένων υπόψη των χρονικών περιορισμών, η διαδικασία προσλήψεων που πραγματοποιήσε η ΕΚΤ για τον ΕΕΜ ήταν αποτελεσματική...

25

Εν όψει της ανάληψης των εποπτικών αρμοδιοτήτων της, η ΕΚΤ έλαβε μέτρα για την εξασφάλιση πόρων για τη νέα λειτουργία —με σημαντική επιτυχία λαμβανομένου υπόψη του στενού χρονικού πλαισίου. Η διαδικασία των προσλήψεων ξεκίνησε το 2013 και 113 διαφορετικές σχετικές προσκλήσεις πρόσληψης προσωπικού προσέλκυσαν 25 000 υποψηφίους. Στο τέλος του 2014, είχε καλυφθεί περίπου το 85 % των 1 073 εγκεκριμένων θέσεων ΙΠΑ για το 2015. Οι προσλήψεις συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια του 2015 και περίπου 96 % του συνόλου των εγκεκριμένων θέσεων καλύφθηκε έως το τέλος του έτους. Συγκρίναμε, σε δειγματοληπτική βάση, τα βιογραφικά σημειώματα υπαλλήλων που προσελήφθησαν με τις δεξιότητες που απαιτούνταν για τις αντίστοιχες θέσεις. Οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι διέθεταν τις αναγκαίες δεξιότητες και τα προσόντα για την άσκηση των καθηκόντων που όρισε η ΕΚΤ —παρά το γεγονός ότι συστηματικοί έλεγχοι συστάσεων (δηλαδή, επικοινωνία με τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παρεχόμενες στα βιογραφικά σημειώματα συστάσεις) άρχισαν να διενεργούνται μόλις τον Δεκέμβριο του 2015. Βλέπε **γράφημα 4** για την ποσοστιαία κατανομή του προσωπικού της ΕΚΤ που διατέθηκε στον ΕΕΜ.

Γράφημα 4 Εγκεκριμένες θέσεις για την τραπεζική εποπτεία της ΕΚΤ την 31η Δεκεμβρίου 2015 — κατανομή ανά ΙΠΑ

...αλλά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από πόρους των ΕΑΑ

26

Τα πρότυπα που διέπουν την εξασφάλιση πόρων για το ΕΕΜ είναι ότι «[η] ΕΚΤ αναλαμβάνει να αφιερώσει τους αναγκαίους χρηματικούς και ανθρώπινους πόρους για την άσκηση των καθηκόντων που της ανατίθενται»¹⁷ και ότι οι πόροι πρέπει να συγκεντρώνονται «κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία της ΕΚΤ από αδικαιολόγητη επιρροή από πλευράς των εθνικών αρμόδιων αρχών και των παραγόντων της αγοράς [...]»¹⁸.

27

Ένας βασικός κίνδυνος που συνεπάγεται η παρούσα οργάνωση είναι ότι, βάσει του συστήματος των μεικτών εποπτικών ομάδων, οι ΕΑΑ αναλαμβάνουν μεγάλο μέρος του κόστους εποπτείας σημαντικών τραπεζών στη ζώνη του ευρώ¹⁹. Έτσι, ο συνολικός εποπτικός προϋπολογισμός αποτελεί στην πραγματικότητα συνδυασμό 27 χωριστών προϋπολογισμών²⁰, συμπεριλαμβανομένου εκείνου της ΕΚΤ. Σημαντικό μέρος των συνδυασμένων πόρων δαπανάται σε έξοδα εθνικού προσωπικού (ΕΑΑ και κεντρικές τράπεζες). Τα εθνικά όργανα έχουν τον τελευταίο λόγο όσον αφορά τους χρηματοδοτικούς και άλλους πόρους που διαθέτουν σε επιτόπιες επιθεωρήσεις και το προσωπικό που διορίζουν στις ΜΕΟ²¹, παρότι οι συγκεκριμένοι τομείς εποπτείας αποτελούν τελικά αρμοδιότητα της ΕΚΤ. Επιπλέον, παρότι η ΕΚΤ δημοσιοποιεί το ύψος των εποπτικών τελών που εισπράττει από τις τράπεζες και ανακοινώνει τα εν λόγω τέλη στις ΕΑΑ προτού λάβει την τελική απόφαση για την επιβολή τους, το ισχύον νομικό πλαίσιο δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη για την ενοποιημένη δημοσιοποίηση του συνολικού κόστους του ΕΕΜ.

Τα θεσμικά όργανα συστάθηκαν όπως προβλεπόταν, αλλά η διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι περίπλοκη

28

Έχει θεσπιστεί νομικό πλαίσιο για τον ΕΕΜ. Όπως προβλέπεται στους κανονισμούς και σύμφωνα με τη Βασική αρχή 1 της ΕΤΕΒ²², θεσπίστηκαν και δημοσιοποιήθηκαν ρυθμίσεις για τη συγκρότηση και τους εσωτερικούς κανονισμούς των οργάνων του ΕΕΜ που διαδραματίζουν ρόλο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

- 17 Άρθρο 28 του κανονισμού ΕΕΜ.
- 18 Αιτιολογική σκέψη 77 του κανονισμού ΕΕΜ.
- 19 Η εξέταση των προϋπολογισμών των ΕΑΑ δεν ενέπιπτε στην εμβέλεια του ελέγχου μας.
- 20 Ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει τους προϋπολογισμούς των ΕΑΑ και, κατά περίπτωση, άλλων αρχών τις οποίες ορίζουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.
- 21 Το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΕΜ προβλέπει τους κανόνες της συνεργασίας ΕΚΤ και ΕΑΑ στο πλαίσιο του ΕΕΜ. Ωστόσο, λάβαμε έγγραφα και πληροφορίες σχετικά με τις ΕΑΑ μόνον μέσω της ΕΚΤ και μέσω του ερωτηματολογίου μας. Δεν διενεργήσαμε ελεγκτικές διαδικασίες στις αντίστοιχες ΕΑΑ.
- 22 <http://www.bis.org/publ/bcbs230.htm>

29

Ρόλος του εποπτικού συμβουλίου είναι να προγραμματίζει και να ασκεί τα εποπτικά καθήκοντα που ανατίθενται στην ΕΚΤ. Στο πλαίσιο αυτό, το εποπτικό συμβούλιο οριστικοποιεί πλήρη σχέδια αποφάσεων που προέρχονται στις περισσότερες περιπτώσεις από τις ΜΕΟ και τα υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ. Οι αποφάσεις θεωρούνται εκδοθείσες, εκτός εάν το διοικητικό συμβούλιο διατυπώσει αντιρρήσεις εντός ορισμένης προθεσμίας (διαδικασία γνωστή ως «διαδικασία μη διατύπωσης αντιρρήσεων»). Η σύνθεση του εποπτικού συμβουλίου και η αντίστοιχη διαδικασία διορισμού καθορίζονται στον κανονισμό ΕΕΜ²³. Δεν κατέστη δυνατό να ελέγξουμε τις διαδικασίες διορισμού εκπροσώπων των ΕΑΑ στο εποπτικό συμβούλιο και απαλλαγής αυτών από τα καθήκοντά τους²⁴. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ δεν διατυπώνουν γνώμη ούτε συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο στον διορισμό μελών από τις ΕΑΑ.

30

Σύμφωνα επίσης με τον κανονισμό ΕΕΜ²⁵, η ΕΚΤ σύστησε διοικητικό συμβούλιο επανεξέτασης με καθήκον την εσωτερική διοικητική επανεξέταση των αποφάσεών της. Έως τον Ιούλιο του 2015, το διοικητικό συμβούλιο επανεξέτασης είχε επανεξετάσει έξι αποφάσεις και, σε όλες τις περιπτώσεις, είχε εκδώσει απόφαση εντός της ταχθείσας προθεσμίας των δύο μηνών. Σε μία περίπτωση, χρειάστηκαν τρεισήμισι μήνες αντί για 20 εργάσιμες ημέρες για την υποβολή νέας απόφασης από το εποπτικό συμβούλιο στο διοικητικό συμβούλιο σε συνέχεια της διαδικασίας του διοικητικού συμβουλίου επανεξέτασης.

31

Η επιτροπή μεσολάβησης, η οποία συστάθηκε²⁶ για την επίλυση των διαφορών απόψεων που εκφράζουν οι ΕΑΑ σχετικά με αντίρρηση του διοικητικού συμβουλίου σε απόφαση του εποπτικού συμβουλίου, δεν έχει χρησιμοποιηθεί ακόμη.

Η διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι πολύπλοκη, με πολλά επίπεδα ανταλλαγής πληροφοριών και σημαντική συμμετοχή της γραμματείας του εποπτικού συμβουλίου

32

Σκοπός των αποτελεσματικών διαδικασιών εσωτερικής διακυβέρνησης και επικοινωνίας είναι η διευκόλυνση της λήψης αποφάσεων σε επίπεδο αντίστοιχο της σπουδαιότητας του ζητήματος και εντός κατάλληλου χρονοδιαγράμματος ανάλογα με τον βαθμό επείγοντος²⁷.

33

Η διαδικασία λήψης αποφάσεων του ΕΕΜ, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας μη διατύπωσης αντιρρήσεων, περιγράφεται στο **γράφημα 5**.

23 Άρθρο 26 του κανονισμού ΕΕΜ.

24 Βλέπε ΕΤΕΒ, Βασική αρχή 2, Βασικό κριτήριο 2.

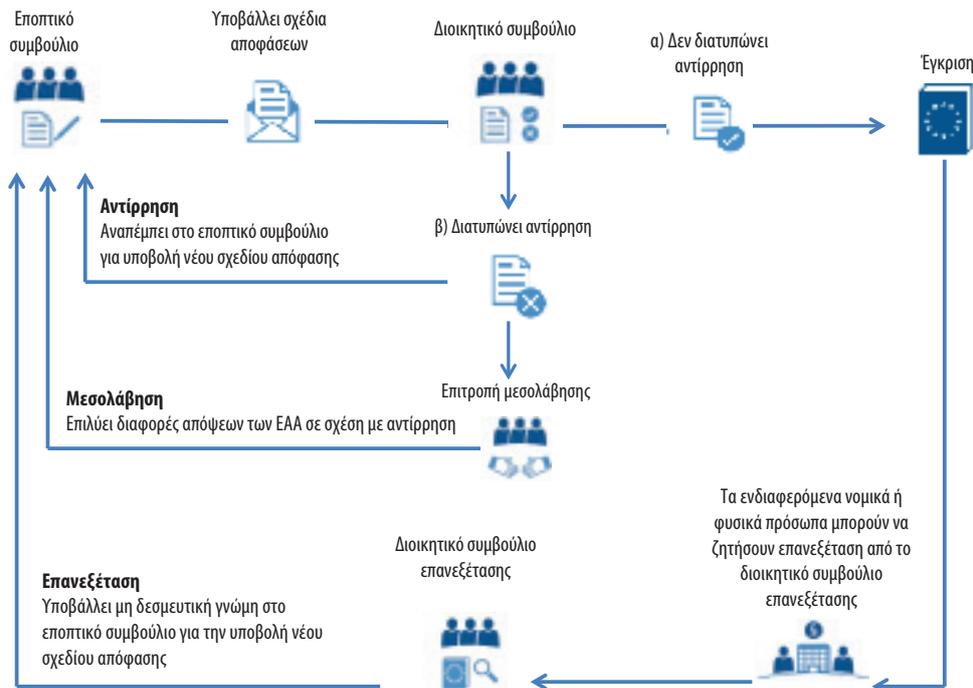
25 Άρθρο 24 του κανονισμού ΕΕΜ.

26 Βλέπε κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 673/2014 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 2ας Ιουνίου 2014, σχετικά με την ίδρυση επιτροπής μεσολάβησης και τον εσωτερικό της κανονισμό (ΕΕ L 179 της 19.6.2014, σ. 72).

27 ΕΤΕΒ, Βασική αρχή 2, Βασικό κριτήριο 4.

Γράφημα 5

Επισκόπηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την ΕΚΤ.

34

Στο **παράρτημα III** παρουσιάζεται η πολύπλοκη και σύνθετη φύση της ανταλλαγής πληροφοριών στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, στην οποία συμμετέχει ενεργά η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου. Στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας (χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το προπαρασκευαστικό έργο των ΜΕΟ), η όλη διαδικασία διαρκεί περίπου πέντε εβδομάδες²⁸.

35

Η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Για τον σκοπό αυτό, έχει αναπτύξει εσωτερικές πρακτικές και διαδικασίες. Ωστόσο, έχει εκδώσει περιορισμένη καθοδήγηση για τις ΜΕΟ και άλλους τομείς δραστηριότητας με τη μορφή φύλλων επαλήθευσης, υποδειγμάτων και διαγραμμάτων ροής.

28 Στο διάστημα αυτό περιλαμβάνονται πέντε εργάσιμες ημέρες για την εξέταση της τεκμηρίωσης από τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου προτού εγκρίνουν το σχέδιο απόφασης, δύο εβδομάδες για το δικαίωμα ακρόασης του πιστωτικού ιδρύματος και κατά μέγιστο δέκα εργάσιμες ημέρες για την έκδοση της απόφασης χωρίς τη διατύπωση αντιρρήσεων από το διοικητικό συμβούλιο, όπως προβλέπεται στον κανονισμό ΕΕΜ. Τα στάδια των προπαρασκευαστικών εργασιών των ΜΕΟ περιγράφονται στο **παράρτημα III**. Η συνήθης προθεσμία των πέντε εβδομάδων εφαρμόζεται στις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται ακρόαση. Εάν η απόφαση δεν θα έχει δυσμενείς συνέπειες, δεν υπάρχει υποχρέωση ακρόασης και η συνήθης διαδικασία διαρκεί τρεις εβδομάδες.

Το εποπτικό συμβούλιο υποχρεούται να λαμβάνει τεράστιο αριθμό αποφάσεων...

36

Έως τον Νοέμβριο του 2015, το εποπτικό συμβούλιο είχε λάβει συνολικά 1 450 εποπτικές αποφάσεις (βλέπε **πίνακα 2**). Η πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου ανέφερε δημόσια ότι, λόγω του όγκου των εποπτικών αποφάσεων που διαβιβάζονται στο διοικητικό συμβούλιο, το τελευταίο πρέπει να εμπιστεύεται τα συμπεράσματα του εποπτικού συμβουλίου²⁹. Τον Ιανουάριο του 2016, ξεκίνησε συζήτηση για τον εξορθολογισμό ορισμένων πτυχών της διαδικασίας λήψης αποφάσεων³⁰.

Πίνακας 2

Εποπτικές αποφάσεις Νοέμβριος 2014 - Νοέμβριος 2015

Κατηγορία εποπτικής απόφασης	Αριθμός αποφάσεων
Αποφάσεις περί ικανότητας και ήθους	661
Σημασία και τροποποίηση της σημασίας	216
Σχετικές με τη συνολική αξιολόγηση	145
ΔΕΕΑ	119
Ίδια κεφάλαια (έκδοση, μείωση κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1)	103
Απόκτηση ειδικών συμμετοχών	80
Άδειες	27
Παραιτήσεις από απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας	18
Διάφορες	17
Εκκρεμείς εποπτικές διαδικασίες	13
Οδηγίες προς ΕΑΑ σχετικά με σημαντικά ιδρύματα	13
Άλλες άδειες (πωλήσεις)	9
Συγχωνεύσεις	8
Διατάξεις σχετικά με δαπάνες και τέλη	7
Αποφάσεις σχετικές με χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων	6
Εσωτερικά υποδείγματα	5
Αποφάσεις σχετικές με δομές ομίλων	2
Γενικές οδηγίες προς τις ΕΑΑ	1
ΣΥΝΟΛΟ	1 450

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την ΕΚΤ.

29 «Στο διοικητικό συμβούλιο υποβάλλονται χιλιάδες αποφάσεις. Σε αυτές περιλαμβάνονται αποφάσεις οι οποίες δεν έφτασαν καν ποτέ στο γραφείο μου ούτε στα γραφεία των στελεχών του επόμενου επιπέδου στην ιεραρχία, επειδή ο κανονισμός ΕΕΜ δεν προβλέπει την ανάθεση καθηκόντων. Δεν νομίζω ότι το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να εξετάζει κάθε λεπτομέρεια. Πρέπει να εμπιστεύεται το εποπτικό συμβούλιο.» <https://bankingsupervision.europa.eu/press/interviews/date/2016/html/sn160125.en.html>

30 Σε ομιλία της, η αντιπρόεδρος εξήγησε ότι το εποπτικό συμβούλιο εξετάζει το ενδεχόμενο θέσπισης ενός πλαισίου για την ανάθεση αποφάσεων «ρουτίνας» σε κατώτερα επίπεδα της ιεραρχίας, παρέχοντας στο εποπτικό συμβούλιο τη δυνατότητα να επικεντρωθεί σε πιο ευαίσθητα και ουσιώδη ζητήματα τα οποία απαιτούν την άσκηση διακριτικής ευχέρειας. <https://bankingsupervision.europa.eu/press/speeches/date/2016/html/se160113.en.html>

37

Για τις 16 περιπτώσεις του δείγματός μας, μας παρασχέθηκαν πίνακες με τα διαδικαστικά βήματα και τις ημερομηνίες των διάφορων ειδών αποφάσεων. Ωστόσο, δεν είχαμε πρόσβαση στα υποκείμενα έγγραφα και, ως εκ τούτου, δεν μπορούμε να εκφέρουμε γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας.

...με αλυσιδωτές επιπτώσεις στο έργο της διευθύνουσας επιτροπής

38

Στο πλαίσιο επισκόπησης που διενήργησε η ΕΚΤ το 2015 εντοπίστηκαν αδυναμίες στην οργάνωση και άλλες λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες και τις συνεδριάσεις της διευθύνουσας επιτροπής. Όμως το σημαντικότερο είναι ότι η γραμματεία αντιμετώπιζε δυσκολίες όταν έπρεπε να προετοιμάσει συνεδριάσεις του εποπτικού συμβουλίου και της διευθύνουσας επιτροπής την ίδια ημέρα, με αποτέλεσμα τα έγγραφα να διανέμονται συχνά με καθυστέρηση και τα μέλη της επιτροπής να μην είναι επαρκώς προετοιμασμένα για να συζητήσουν τα θέματα που περιλαμβάνονταν στην ημερήσια διάταξη.

39

Η επισκόπηση ολοκληρώθηκε με σημείωμα στο οποίο περιγράφονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα διάφορων εναλλακτικών λύσεων. Κατόπιν εξέτασης του θέματος, η διευθύνουσα επιτροπή αποφάσισε να μην αλλάξει τον τρόπο οργάνωσης του έργου της παρά μόνο για να τυποποιήσει ορισμένα στοιχεία της διαδικασίας παρακολούθησης.

Η αρχή του διαχωρισμού νομισματικής πολιτικής και εποπτείας εφαρμόζεται, αλλά υπάρχουν κίνδυνοι σχετικά με την αντίληψη της ανεξαρτησίας

40

Η ΕΚΤ ασκεί τα καθήκοντα που της ανατίθενται με τον κανονισμό ΕΕΜ με την επιφύλαξη των καθηκόντων της που αφορούν τη νομισματική πολιτική και τυχόν άλλων καθηκόντων της και ανεξαρτήτως αυτών³¹. Στην αιτιολογική σκέψη 65 του εν λόγω κανονισμού αναφέρεται ότι τα καθήκοντα στο πλαίσιο της νομισματικής πολιτικής και της εποπτείας πρέπει να ασκούνται εντελώς χωριστά, προκειμένου να αποφεύγονται συγκρούσεις συμφερόντων και να διασφαλίζεται ότι κάθε λειτουργία ασκείται σε συνάρτηση με τους επιδιωκόμενους στόχους. Το προσωπικό που συμβάλλει στην εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται δυνάμει του κανονισμού πρέπει να είναι οργανωτικά διαχωρισμένο από το προσωπικό που συμμετέχει στη διεξαγωγή άλλων καθηκόντων της ΕΚΤ και να υπόκειται σε διαφορετικές γραμμές λογοδοσίας. Η ΕΚΤ όφειλε να θεσπίσει και να δημοσιοποιήσει τους αναγκαίους εσωτερικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για το επαγγελματικό απόρρητο και για τις ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των δύο λειτουργικών πεδίων καθώς και να διασφαλίσει ότι το διοικητικό συμβούλιο λειτουργεί με εντελώς διαφοροποιημένο τρόπο όσον αφορά τα νομισματικά και εποπτικά καθήκοντα³².

31 Άρθρο 25 του κανονισμού ΕΕΜ.

32 Βλέπε, ειδικότερα, το άρθρο 25 του κανονισμού ΕΕΜ.

41

Η ΕΚΤ εξέδωσε σχετική απόφαση, καθώς και κανόνες για το επαγγελματικό απόρρητο και τις ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των δύο λειτουργικών πεδίων. Τροποποίησε τον εσωτερικό κανονισμό της προκειμένου να εντάξει τα νέα όργανα λήψης αποφάσεων στην οργανωτική δομή και να διευκρινίσει την αλληλεπίδρασή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Ενημερωθήκαμε ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού, το διοικητικό συμβούλιο έχει χωριστές ημερήσιες διατάξεις και πραγματοποιεί χωριστές συνεδριάσεις για τους δύο τομείς. Η απαίτηση αυτή προβλέπεται στο άρθρο 131α, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της ΕΚΤ.

Μπορούν να γίνουν περισσότερα για την αξιολόγηση των κινδύνων που απορρέουν από την κοινή χρήση υπηρεσιών

42

Η απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την εφαρμογή του διαχωρισμού³³ ορίζει ότι ορισμένα τμήματα της ΕΚΤ μπορούν να χαρακτηριστούν «κοινές υπηρεσίες» για την παροχή υποστήριξης τόσο στη λειτουργία της νομισματικής πολιτικής όσο και στην εποπτική λειτουργία. Κοινές υπηρεσίες συγκροτούνται με σκοπό την αποδοτική και αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών, ώστε να ελαχιστοποιείται η αλληλεπικάλυψη εργασιών. Ανεξάρτητα από τα θετικά χαρακτηριστικά που περιγράφονται ανωτέρω, οι εν λόγω ρυθμίσεις ενέχουν κινδύνους (βλέπε **πίνακα 3**).

43

Κίνδυνοι λόγω της μη πλήρους εφαρμογής της αρχής του διαχωρισμού μπορεί επίσης να υφίστανται σε άλλους τομείς δραστηριότητας της ΕΚΤ. Οι εν λόγω κίνδυνοι περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών. Οι κοινές υπηρεσίες εξαιρούνται από τις διατάξεις περί ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των λειτουργιών πολιτικής, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 6 της απόφασης της ΕΚΤ σχετικά με την εφαρμογή της αρχής του διαχωρισμού (ήτοι για την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών δεν απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της εκτελεστικής επιτροπής),³⁴ παρότι ισχύουν οι γενικές αρχές σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες.

44

Υπάρχουν γενικές διατάξεις για την επεξεργασία εμπιστευτικών πληροφοριών (π.χ. οι νομικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 37, παράγραφος 2, του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ, στο άρθρο 339 ΣΛΕΕ, στο πλαίσιο δεοντολογίας της ΕΚΤ και στα άρθρα 4 και 5 της απόφασης ΕΚΤ/2014/39). Στη Βασική αρχή 2, κριτήριο 5, της ΕΤΕΒ υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα θέσπισης κανόνων σχετικά με την αντιμετώπιση περιπτώσεων συγκρούσεων συμφερόντων και την κατάλληλη χρήση των πληροφοριών. Ωστόσο, η ΕΚΤ δεν έχει αναλύσει συγκεκριμένα τους κινδύνους κάθε κοινής υπηρεσίας ούτε έχει διασφαλίσει τον διαχωρισμό σε επίπεδο μονάδας ή τμήματος στους περισσότερους τομείς δραστηριότητας.

33 Απόφαση ΕΚΤ/2014/39, της 17ης Σεπτεμβρίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή του διαχωρισμού μεταξύ της λειτουργίας νομισματικής πολιτικής και της εποπτικής λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ L 300 της 18.10.2014, σ. 57).

34 Άρθρο 3, παράγραφος 4, της απόφασης ΕΚΤ/2014/39.

Κοινές υπηρεσίες της ΕΚΤ και κίνδυνοι για τον διαχωρισμό των λειτουργιών

Κοινή υπηρεσία / Κοινός τομέας δραστηριότητας	Χωριστά τμήματα στο εσωτερικό της υπηρεσίας;	Ενδεχόμενες συγκρούσεις	Συγκεκριμένες δικλίδες ασφαλείας εκτός της απόφασης της ΕΚΤ και των δεοντολογικών κανόνων;
Διοίκηση	Όχι	Κατανομή πόρων, ιεράρχηση καθηκόντων	Όχι
Τεχνολογία πληροφοριών	Όχι	Κατανομή πόρων, ιεράρχηση καθηκόντων, χωριστές απαιτήσεις ΤΠ	Όχι
Επικοινωνία	Όχι	Σε περίπτωση σύγκρουσης απόψεων επί ενός θέματος, η μονάδα μπορεί να παράσχει υποστήριξη σε ζητήματα επικοινωνίας. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε συναινετική λύση ανεπιθύμητη από αμφότερα τα μέρη.	Όχι
Ανθρώπινοι πόροι, προϋπολογισμός και οργάνωση	Όχι	Λειτουργικές εκθέσεις υποβάλλονται μόνο στην εκτελεστική επιτροπή, χωρίς καταμερισμό αρμοδιοτήτων όσον αφορά τις προσλήψεις, τον προϋπολογισμό, τις προαγωγές, τις απολύσεις και τις πειθαρχικές διαδικασίες, ενώ το εποπτικό προσωπικό λογοδοτεί στην πραγματικότητα στον πρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου.	Όχι
Εσωτερικός έλεγχος	Πολύ περιορισμένος. Ο επικεφαλής του κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου, ως μέλος της ομάδας διοίκησης της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, είναι υπεύθυνος για το ελεγκτικό έργο σε αμφότερους τους τομείς και το κλιμάκιο ελέγχει επίσης στατιστικά στοιχεία (τα οποία αφορούν τόσο την εποπτεία όσο και τη νομισματική πολιτική).	Δεδομένου ότι η αξιολόγηση του κινδύνου αφορά τον οργανισμό στο σύνολό του, βασικοί κίνδυνοι σε έναν τομέα ενδέχεται να μην αντιμετωπίζονται ή να μην αντιμετωπίζονται εγκαίρως σε άλλο τομέα. Η κατανομή των πόρων ενδέχεται να μην είναι η προσήκουσα. Το συγκεκριμένο ζήτημα εξετάζεται στην ενότητα για τον εσωτερικό έλεγχο.	Όχι
Νομικές υπηρεσίες	Συστάθηκε χωριστό τμήμα για την εποπτική λειτουργία, με διαχωρισμό έως το επίπεδο του αναπληρωτή γενικού διευθυντή. Ο γενικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για αμφότερους τους τομείς. Στον τομέα της εποπτείας η γραμμή λογοδοσίας δεν καταλήγει στον πρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου, αλλά στον αντιπρόεδρο, ο οποίος είναι επίσης μέλος του διοικητικού συμβουλίου και της εκτελεστικής επιτροπής της ΕΚΤ.	Οι νομικές αναλύσεις μπορούν να αφορούν οποιαδήποτε από τις λειτουργίες ¹ . Απουσία πλήρους διαχωρισμού σε επίπεδο ΓΔ, η μία λειτουργία μπορεί να επικρατεί της άλλης, λαμβανομένου ιδίως υπόψη ότι τα λειτουργικά στοιχεία σχετικά με την εποπτεία υποβάλλονται στον αντιπρόεδρο και όχι στον πρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου. Αυτό θα μπορούσε να παρεμποδίζει τη διατύπωση δισταμένων απόψεων σε ζητήματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.	Όχι

1 Όσον αφορά τις νομικές υπηρεσίες και συμβουλές σε θέματα εποπτικής νομοθεσίας, η γραμμή λογοδοσίας δεν καταλήγει μόνο στον αντιπρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου, αλλά και στο αρμόδιο για τις νομικές υπηρεσίες μέλος της εκτελεστικής επιτροπής.

Πηγή: ΕΕΣ.

45

Με εξαίρεση την απόφαση ΕΚΤ/2014/39, δεν μας παρασχέθηκε τεκμηρίωση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής του διαχωρισμού, συμπεριλαμβανομένων τυχόν «σινικών τειχών»³⁵ στις κοινές υπηρεσίες ή αποδεικτικών στοιχείων παρακολούθησης της τήρησης της αρχής του διαχωρισμού.

46

Με εξαίρεση τη νομική υπηρεσία και τη διεύθυνση στατιστικής, δεν υπάρχει διαχωρισμός μεταξύ εποπτικών και άλλων καθηκόντων της ΕΚΤ εντός των κοινών υπηρεσιών σε επίπεδο τμήματος ούτε οργανωσιακή γραμμή λογοδοσίας που να καταλήγει στον πρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου. Από την 1η Ιανουαρίου 2016, ορισμένες από τις κοινές υπηρεσίες (οι Γενικές Διευθύνσεις Πληροφοριακών συστημάτων, Διοίκησης, Ανθρώπινων πόρων και Οικονομικών) αναφέρονται στον γενικό διευθυντή Υπηρεσιών, ο οποίος με τη σειρά του αναφέρεται στην εκτελεστική επιτροπή μέσω του Προέδρου της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ δεν διενήργησε ανάλυση κινδύνου για τις ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων, την ανταλλαγή πληροφοριών εντός των εν λόγω υπηρεσιών ή την αναγκαιότητα δικλίδων ασφαλείας. Δεν εφάρμοσε επίσης παρακολούθηση της συμμόρφωσης στο συγκεκριμένο θέμα για κάθε τομέα δραστηριότητας με σκοπό τη μείωση των κινδύνων που θα μπορούσαν να προκύψουν από την κοινή χρήση υπηρεσιών.

Η οργανωτική και οικονομική συγκρότηση του ΕΕΜ ενέχει πρόσθετους κινδύνους για την ανεξαρτησία των λειτουργιών νομισματικής πολιτικής και εποπτείας

47

Σύμφωνα με τις Βασικές αρχές της ΕΤΕΒ, η εποπτική αρχή διαθέτει λειτουργική ανεξαρτησία, διαδικασίες προϋπολογισμού οι οποίες δεν υπονομεύουν την αυτονομία και επαρκείς πόρους, και λογοδοτεί για την εκτέλεση των καθηκόντων της και τη χρήση των πόρων της³⁶.

48

Η εκτελεστική επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της εσωτερικής οργάνωσης της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών πτυχών και των πτυχών ανθρώπινων πόρων των εποπτικών καθηκόντων της³⁷. Στο **παράρτημα IV** περιγράφεται η διαδικασία του προϋπολογισμού στην ΕΚΤ. Πριν από το τέλος κάθε οικονομικού έτους, το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ, βάσει πρότασης της εκτελεστικής επιτροπής, εγκρίνει τον προϋπολογισμό του θεσμικού οργάνου για το επόμενο οικονομικό έτος. Οι δαπάνες για τα εποπτικά καθήκοντα προσδιορίζονται χωριστά στον προϋπολογισμό και συμφωνούνται κατόπιν διαβούλευσης με τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου³⁸.

35 Τα «σινικά τείχη» είναι εσωτερικοί φραγμοί στην πληροφόρηση, οι οποίοι δημιουργούνται για την πρόληψη συγκρούσεων συμφερόντων.

36 ΕΤΕΒ, Βασική αρχή 2.

37 Ο κανονισμός ΕΕΜ δεν μετέβαλε τη δομή διακυβέρνησης της ΕΚΤ (άρθρο 10, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της ΕΚΤ). Σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 6, του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ, η εκτελεστική επιτροπή είναι υπεύθυνη για τα τρέχοντα θέματα της ΕΚΤ. Ωστόσο, αυτό δεν αποκλείει τη χρήση διαδικασιών μη διατύπωσης αντιρρήσεων ή παρόμοιων διαδικασιών ώστε να παρέχεται υψηλός βαθμός αυτονομίας στο εποπτικό συμβούλιο.

38 Άρθρο 15, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού της ΕΚΤ.

49

Η επιτροπή προϋπολογισμού της ΕΚΤ (BUCOM), η οποία απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες των εθνικών κεντρικών τραπεζών, επικουρεί τα αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων όργανα στο έργο τους³⁹. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχει συμβουλές στο διοικητικό συμβούλιο για την εξασφάλιση πόρων τόσο για τη λειτουργία νομισματικής πολιτικής όσο και για την εποπτική λειτουργία, χωρίς καμία οργανωτική διάκριση μεταξύ των δύο.

50

Στο πλαίσιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού της ΕΚΤ, ζητείται η γνώμη του προέδρου και του αντιπροέδρου του εποπτικού συμβουλίου σχετικά με τις δαπάνες τραπεζικής εποπτείας του οργάνου, αλλά ούτε η BUCOM ούτε η ΓΔ Οικονομικών, τμήμα της οποίας (BCO — βλέπε **παράρτημα IV**) είναι από κοινού αρμόδιο για την παροχή συμβουλών, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση του προϋπολογισμού, λογοδοτούν στον πρόεδρο ή στο εποπτικό συμβούλιο στο σύνολό του. Κάθε χρόνο, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, η ΕΚΤ ανακοινώνει στα μέλη του εποπτικού συμβουλίου το περιεχόμενο σχεδίου απόφασης της ΕΚΤ σχετικά με το συνολικό ποσό των εποπτικών τελών που πρόκειται να εισπραχθούν από τις τράπεζες.

51

Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι το εποπτικό συμβούλιο, παρότι είναι υπεύθυνο για τον προγραμματισμό και την άσκηση των εποπτικών καθηκόντων, δεν έχει τον έλεγχο των αναγκαίων ανθρώπινων και οικονομικών πόρων. Το γεγονός αυτό μπορεί να επηρεάζει τελικά την ικανότητα του εποπτικού συμβουλίου, καθώς και του προέδρου του, να ασκούν τη δέουσα λογοδοσία, λαμβανομένου υπόψη του αποσπασματικού τρόπου με τον οποίο εξασφαλίζονται οι εποπτικοί πόροι (βλέπε σημεία 26 και 27).

52

Στην αιτιολογική σκέψη 66 του κανονισμού ΕΕΜ⁴⁰ προβλέπεται ότι «το προσωπικό που συμμετέχει στην άσκηση των καθηκόντων που ανατίθενται στην ΕΚΤ δυνάμει του [...] κανονισμού πρέπει να υποβάλλει εκθέσεις στον πρόεδρο του [εποπτικού] συμβουλίου». Στην πράξη, η γραμμή λογοδοσίας περιλαμβάνει τον αντιπρόεδρο, ο οποίος είναι επίσης μέλος του διοικητικού συμβουλίου και της εκτελεστικής επιτροπής και δρομολογεί το τελικό στάδιο της λήψης αποφάσεων στο διοικητικό συμβούλιο. Το ίδιο ισχύει για τα αρμόδια για θέματα εποπτείας τμήματα εντός των κοινών υπηρεσιών (νομική υπηρεσία και στατιστική), που αναφέρονται μόνο στον αντιπρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου (βλέπε σημείο 46).

39 Άρθρο 9 του εσωτερικού κανονισμού της ΕΚΤ.

40 Παρότι οι αιτιολογικές σκέψεις ενός κανονισμού δεν παράγουν αυτοτελώς νομικές συνέπειες, παρέχουν σημαντική καθοδήγηση για την ερμηνεία των άρθρων του κανονισμού και τις απαραίτητες οργανωτικές ρυθμίσεις, όπως κατάρτιση των σχετικών κανονισμών-πλαισίων ή των εσωτερικών κανονισμών.

Διαδικασίες δεοντολογίας και κώδικες συμπεριφοράς εφαρμόζονται στη διοίκηση και στο προσωπικό του ΕΕΜ

Θεσπίστηκε «πλαίσιο δεοντολογίας για τον ΕΕΜ», αλλά οι ΕΑΑ εξακολουθούν να υπόκεινται στην εθνική νομοθεσία και διαθέτουν σημαντική διακριτική ευχέρεια στον καθορισμό των δικών τους κανόνων

53

Τα δεοντολογικά πρότυπα που εφαρμόζονται στο σύνολο του προσωπικού της ΕΚΤ περιγράφονται στο «πλαίσιο δεοντολογίας» του θεσμικού οργάνου⁴¹, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των κανόνων της ΕΚΤ για θέματα προσωπικού. Το πλαίσιο εφαρμόζεται σε όλους τους υπαλλήλους της ΕΚΤ, αλλά λόγω της έλλειψης αρμοδιότητας της ΕΚΤ να ρυθμίζει τους όρους απασχόλησης του προσωπικού των ΕΑΑ, δεν καλύπτει το εποπτικό προσωπικό που οι ΕΑΑ διαθέτουν στις ΜΕΟ.

54

Τον Μάρτιο του 2015, η ΕΚΤ εξέδωσε κατευθυντήρια γραμμή⁴² για τον καθορισμό των αρχών χωριστού «πλαισίου δεοντολογίας για τον ΕΕΜ». Το νέο πλαίσιο θα περιλάμβανε την κατευθυντήρια γραμμή, ένα σύνολο βέλτιστων πρακτικών υλοποίησης (πρακτικές υλοποίησης) και εσωτερικούς κανόνες και πρακτικές που θεσπίζουν χωριστά η ΕΚΤ και κάθε ΕΑΑ. Οι ΕΑΑ έπρεπε να εφαρμόσουν την κατευθυντήρια γραμμή έως τον Μάρτιο του 2016. Μια κοινή «ειδική ομάδα για το πλαίσιο δεοντολογίας» παρακολουθεί τακτικά τις προσπάθειες εναρμόνισης εντός του πλαισίου αυτού.

55

Η κατευθυντήρια γραμμή είναι λιγότερο αναλυτική από το πλαίσιο δεοντολογίας που εφαρμόζεται στο προσωπικό της ΕΚΤ, υπό την έννοια ότι καθορίζει απλώς τις βασικές αρχές ενός κοινού πλαισίου το οποίο πρέπει να εφαρμόζουν οι ΕΑΑ όταν θεσπίζουν τους εσωτερικούς κανόνες, τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς τους. Ως εκ τούτου, υπάρχει σημαντικό περιθώριο διαφοροποίησης μεταξύ των ειδικότερων λεπτομερειών των εσωτερικών κανόνων των ΕΑΑ. Οι διαφορές μεταξύ των εθνικών πλαισίων δεοντολογίας εντός του ΕΕΜ θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τον κανονιστικό στόχο της σύγκλισης και της εναρμόνισης της εποπτείας και να δημιουργήσουν κίνδυνο φήμης για την ΕΚΤ. Παραδείγματος χάριν, ενώ η κατευθυντήρια γραμμή εξετάζει το θέμα των «περιόδων αναμονής»⁴³ για το προσωπικό και τα μέλη των οργάνων της ΕΚΤ και των ΕΑΑ που ασκούν εποπτικά καθήκοντα, αναφέρει απλώς ότι μια τέτοια περίοδος πρέπει να υφίσταται, αντί να προσδιορίζει μια ελάχιστη διάρκεια· δεν εξετάζει εξάλλου τη διάρκεια της θητείας των στελεχών στον τομέα της εποπτείας⁴⁴ και δεν ορίζει μια αρχή για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με το πλαίσιο δεοντολογίας του ΕΕΜ ούτε καθορίζει τη συχνότητα της εν λόγω παρακολούθησης.

41 [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015XB0620\(01\)&format=EL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015XB0620(01)&format=EL)

42 Κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2015/856 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 12ης Μαρτίου 2015, για τον καθορισμό των αρχών πλαισίου δεοντολογίας του ΕΕΜ (ΕΚΤ/2015/12) (ΕΕ L 135 της 2.6.2015, σ. 29).

43 Το χρονικό διάστημα κατά το οποίο τα πρόσωπα που αποχωρούν από την ΕΚΤ πρέπει να συνεχίσουν να απέχουν από την άσκηση δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων.

44 Παραδείγματος χάριν, το Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζει ελάχιστες και μέγιστες διάρκειες θητείας για τα στελέχη στον τομέα της εποπτείας.

56

Οι πρακτικές υλοποίησης που εξέδωσε η ΕΚΤ επιπλέον της κατευθυντήριας γραμμής περιλαμβάνουν διάφορες συστάσεις της ΕΚΤ⁴⁵ για τα εθνικά πλαίσια δεοντολογίας. Ωστόσο, εν αντιθέσει με την κατευθυντήρια γραμμή, οι πρακτικές υλοποίησης δεν είναι νομικά δεσμευτικές για τις ΕΑΑ.

57

Πρόθεση είναι να εφαρμόσουν οι συμμετέχουσες ΕΑΑ τις διατάξεις του πλαισίου δεοντολογίας του ΕΕΜ (συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων της κατευθυντήριας γραμμής και των πρακτικών υλοποίησης) στο προσωπικό τους. Ωστόσο, ο γενικός χαρακτήρας της κατευθυντήριας γραμμής, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι πρακτικές υλοποίησης δεν είναι νομικά δεσμευτικές, παρέχει έμμεσα σε κάθε ΕΑΑ σημαντική ελευθερία όσον αφορά τον καθορισμό και την εφαρμογή του δικού της δεοντολογικού πλαισίου.

Εσωτερικός έλεγχος: καινοτόμος προσέγγιση η οποία βασίζεται σε συνολικό σχέδιο ελέγχου, αλλά η υλοποίηση παρακωλύεται από προβλήματα κατανομής πόρων και προγραμματισμού

58

Ο εσωτερικός έλεγχος στην ΕΚΤ υπάγεται στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου (D-IA), η οποία κατέστη κοινή υπηρεσία με τη θέσπιση του ΕΕΜ. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο του συνόλου των λειτουργιών και των δραστηριοτήτων της ΕΚΤ· διαθέτει επίσης πόρους στην επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών, όργανο το οποίο απαρτίζεται από τα ανώτατα διοικητικά στελέχη της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και τους ομολόγους τους από τις ΕΑΑ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ).

59

Η επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών συνεδριάζει με τρεις διαφορετικές συνθέσεις για να εξετάσει ζητήματα ελέγχου του Ευρωσυστήματος, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ)⁴⁶ και του ΕΕΜ, όπως ο προγραμματισμός, ο ορισμός κοινών προτύπων ελέγχου, η ανταλλαγή σχετικών γνώσεων και η πραγματοποίηση ελέγχων και συναφών δραστηριοτήτων. Βάσει του χάρτη ελέγχου της επιτροπής εσωτερικών επιθεωρητών, τα μέλη της φέρουν συλλογικά την ευθύνη διασφάλισης της λειτουργίας του «επικεφαλής ελεγκτή» για το Ευρωσύστημα / το ΕΣΚΤ / τον ΕΕΜ. Ταυτόχρονα, κάθε μέλος της επιτροπής εσωτερικών επιθεωρητών ενεργεί ως εκπρόσωπος χωριστής νομικής οντότητας και αναλαμβάνει ατομική ευθύνη για τη διαχείριση, την εκτέλεση και την ανεξάρτητη υποβολή στοιχείων σχετικά με τα τμήματα του ελέγχου που του ανατίθενται.

45 Παραδείγματος χάριν, η πρακτική υλοποίηση αριθ. 11 για τους περιορισμούς μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με την οποία συνιστάται στην ΕΚΤ και στις ΕΑΑ, στον βαθμό που είναι εφικτό βάσει της εθνικής νομοθεσίας, να θεσπίζουν αναλογικές περιόδους αναμονής για τα μέλη οργάνων καθώς και για τα διευθυντικά στελέχη και τους εμπειρογνώμονες που προτίθενται να εργαστούν σε πιστωτικό ίδρυμα στην εποπτεία του οποίου συμμετείχαν ή σε άμεσους ανταγωνιστές τέτοιων πιστωτικών ιδρυμάτων. Για τα μέλη οργάνων και το ανώτερο προσωπικό η περίοδος αναμονής πρέπει να έχει διάρκεια τουλάχιστον έξι μηνών, εάν προτίθενται να εργαστούν σε πιστωτικό ίδρυμα για την εποπτεία του οποίου ήταν υπεύθυνοι.

46 Το ΕΣΚΤ περιλαμβάνει την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των 28 κρατών μελών της ΕΕ, ενώ το Ευρωσύστημα περιορίζεται στην ΕΚΤ και στις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ (καθήκον των οποίων είναι η εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής που αποφασίζει η ΕΚΤ).

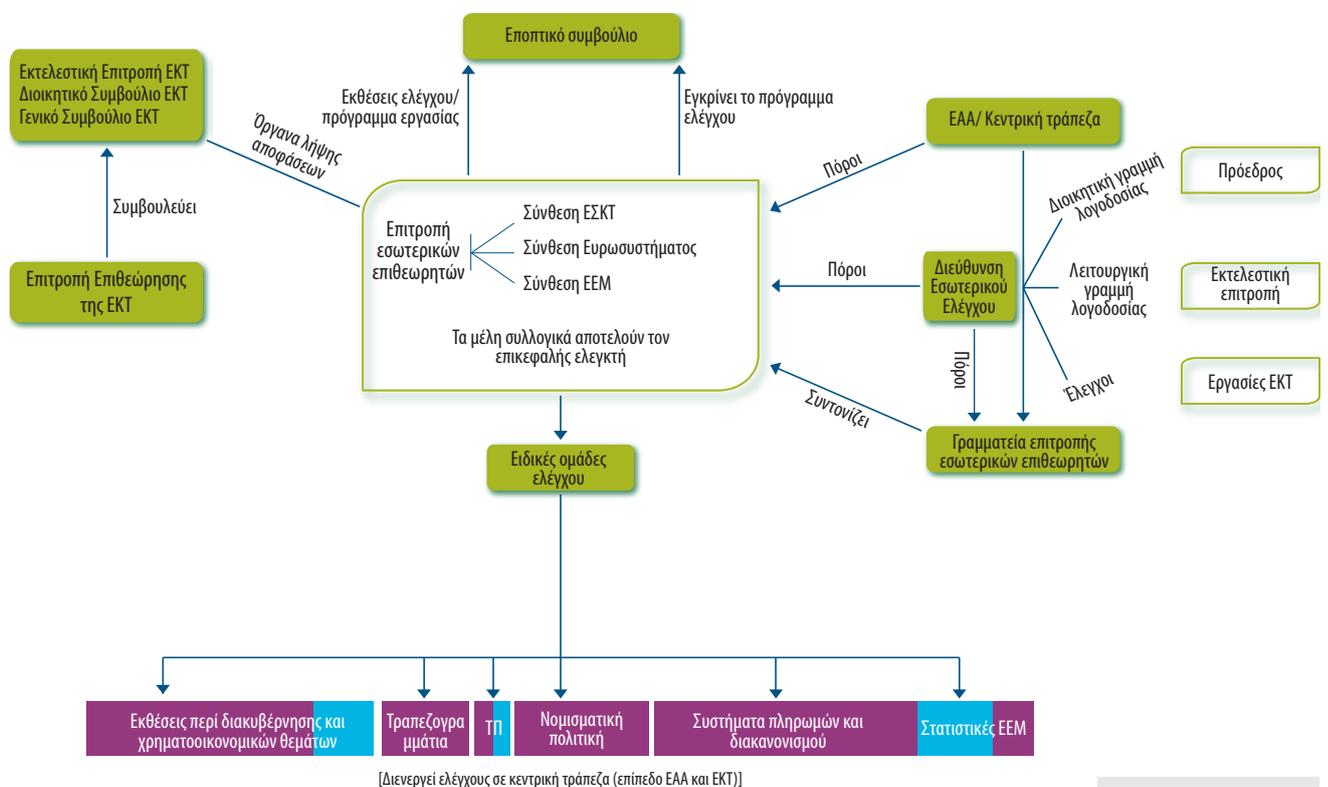
60

Η διάρθρωση της επιτροπής εσωτερικών επιθεωρητών απεικονίζεται στο **γράφημα 6**. Έξι ειδικές ομάδες ελέγχου (ATF) είναι επιφορτισμένες με τον προγραμματισμό και την εκτέλεση ελεγκτικών εργασιών σε σχέση με συγκεκριμένα θέματα. Οι ειδικές ομάδες ελέγχου απαρτίζονται από προσωπικό της ΕΚΤ και των ΕΑΑ/ΕθνΚΤ. Κάθε διαπίστωση κοινού ελεγκτικού κλιμακίου στο πλαίσιο ελέγχου της επιτροπής εσωτερικών επιθεωρητών σε τοπικό επίπεδο πρέπει να αξιολογείται όσον αφορά τις συνέπειές της στο σύνολο του ΕΕΜ. Η καινοτόμος αυτή προσέγγιση θεσπίστηκε προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οριζόντια ζητήματα ελέγχονται με συνέπεια σε ολόκληρο τον ΕΕΜ. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας, επικεντρωθήκαμε κυρίως στον ρόλο της ειδικής ομάδας ελέγχου η οποία είναι υπεύθυνη για τον ΕΕΜ και τη στατιστική, γνωστή ως ATF SSM-ST.

61

Εξετάσαμε την κατανομή πόρων στην επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών, ιδίως από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και τον προγραμματισμό του ελέγχου και την αξιολόγηση του κινδύνου (συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης του κινδύνου).

Γράφημα 6 Ο ρόλος της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου στο έργο εσωτερικού ελέγχου του ΕΕΜ και του Ευρωσυστήματος

Κατανομή πόρων από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου: παρότι οι ανάγκες σε προσωπικό προσδιορίστηκαν ποσοτικώς με σαφήνεια, τα τελικά επίπεδα στελέχωσης ήταν ανεπαρκή

62

Τον Μάρτιο του 2013, σε συνέχεια εξωτερικής αξιολόγησης της ποιότητας, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να δοθεί ώθηση ώστε η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου να προετοιμαστεί για τον έλεγχο του ΕΕΜ, η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου εκτίμησε ότι θα απαιτούνταν τουλάχιστον 16 ΙΠΑ για την παροχή ανεξάρτητης και αντικειμενικής διασφάλισης στον σχετικό τομέα. Ωστόσο, τον Αύγουστο του 2013, το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ ενέκρινε μόνο τρεις υπαλλήλους πλήρους απασχόλησης για τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου για το 2013 καθώς και άλλους τέσσερις υπαλλήλους πλήρους απασχόλησης για το 2014 για την κάλυψη καθηκόντων σχετικών τόσο με τον ΕΕΜ όσο και με τη στατιστική⁴⁷. Δεν παρασχέθηκε καμία αιτιολογία στις αιτούσες μονάδες για τη συγκεκριμένη απόκλιση από τις αρχικές προτάσεις (βλέπε **πίνακα 4**).

47 Η στατιστική είναι ένα καθήκον που συνδέεται τόσο με την τραπεζική εποπτεία (εποπτικά δεδομένα) όσο και με τη νομισματική πολιτική (δεδομένα κεντρικών τραπεζών).

Πίνακας 4

Προσδιορισθείσες ανάγκες προσωπικού έναντι πραγματοποιηθεισών προσλήψεων

Ανάγκες προσδιορισθείσες από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου για τον ΕΕΜ (ΙΠΑ)	16
Σύνολο εγκριθεισών θέσεων	7
(μία θέση για καθήκοντα στη μονάδα ερευνών - μπορεί να δραστηριοποιείται επίσης σε τομείς που δεν σχετίζονται με τον ΕΕΜ)	(1)
(μία θέση ΤΠ — πληρώθηκε για συγκεκριμένα σχέδια από προσωπικό άλλων τμημάτων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου)	(1)
Θέσεις κατανεμηθείσες σε καθήκοντα ΕΕΜ/στατιστικής εκτός της ΤΠ και των ερευνών ως εξής:	5
(ένας κύριος ελεγκτής ο οποίος προσελήφθη από το προσωπικό της ΕΚΤ σε συνέχεια εξωτερικά δημοσιευθείσας διαδικασίας πρόσληψης)	1
(εξωτερικά προσληφθέν προσωπικό με πρόσφατες ειδικές δεξιότητες στους τομείς της εμπορικής τραπεζικής / τραπεζικής εποπτείας)	2
(προσληφθέν προσωπικό με πρόσφατες ειδικές δεξιότητες στον τομέα της τραπεζικής εποπτείας στο πλαίσιο βραχυπρόθεσμης απόσπασης)	1
(εσωτερική μετάθεση από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου ενός υπαλλήλου με έμφαση στους τομείς της ΤΠ/στατιστικής)	1

Πηγή: ΕΕΣ.

63

Ο πρόεδρος της ATF SSM-ST έχει προηγούμενη πείρα στην τραπεζική εποπτεία (1995-2000) και είναι μέλος της ομάδας διοίκησης της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, που είναι αρμόδια για ελέγχους της ATF και ελέγχους σχετικούς με τις κεντρικές τράπεζες. Δύο πρόσωπα, με τριετή και τετραετή πείρα στην τραπεζική εποπτεία αντίστοιχα, εντάχθηκαν στην ομάδα τον Μάρτιο του 2015. Ένα άλλο μέλος της ομάδας, το οποίο εντάχθηκε σε αυτήν τον Σεπτέμβριο του 2014, έχει πείρα από τον ιδιωτικό τομέα στη διαχείριση κινδύνων και στην εφαρμογή του πλαισίου της Βασιλείας II.

64

Παρά τον μικρό αριθμό υπαλλήλων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, το τρέχον μείγμα δεξιοτήτων καλύπτει διάφορους σημαντικούς τομείς επιπλέον του γενικού ελέγχου, αλλά θα απαιτηθούν ειδικότερες δεξιότητες και πρακτική πείρα [π.χ. στους τομείς της μακροπροληπτικής εποπτείας και της υπηρεσίας υποστήριξης (back office) εταιρικών πιστώσεων] όταν η ομάδα αποκτήσει κατάλληλο μέγεθος για τη διεξαγωγή διεξοδικών ελέγχων σε μεθοδολογικά και εννοιολογικά ζητήματα.

65

Καθώς η ATF στηρίζεται στη συλλογική ευθύνη των μελών της, οι επιδόσεις της εξαρτώνται από τη συνεργασία με τις ΕΑΑ και την πρακτική συνεισφορά τους. Σε ορισμένους τομείς (π.χ. επιτόπια εποπτεία, συνεισφορές από το τοπικό προσωπικό των ΕΑΑ), ο βαθμός εξάρτησης είναι υψηλότερος από ό,τι σε άλλους (π.χ. ζητήματα διακυβέρνησης). Είναι εμφανές ότι ο συντονισμός των αναγκών επιβαρύνει περαιτέρω τον φόρτο εργασίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου κατά τον έλεγχο θέματος που αφορά τον ΕΕΜ.

Ο προγραμματισμός βασίζεται σε συνολικό περιβάλλον ελέγχου, αλλά δεν λαμβάνει πάντοτε υπόψη τη βέλτιστη πρακτική

Ο προγραμματισμός του ελέγχου βασίζεται σε συνολικό σχέδιο...

66

Η αρχική κατανομή πόρων στον εσωτερικό έλεγχο ήταν ανεπαρκής και έγινε με καθυστέρηση. Ως εκ τούτου, αρχικά η δραστηριότητα προγραμματισμού ήταν λιγοστή.

67

Τον Μάιο του 2015 οριστικοποιήθηκε ένα πολύ αναλυτικό «περιβάλλον»⁴⁸ θεμάτων ελέγχου. Αυτό περιλαμβάνει πέντε ομάδες ελέγχου, οι οποίες υποδιαιρούνται σε 14 αντικείμενα ελέγχου και 31 τομείς και διαδικασίες και, τέλος, περισσότερες από 150 περαιτέρω υπο-ομάδες.

48 Τη θετική αξιολόγηση του περιβάλλοντος ελέγχου συμμερίζονται όλες οι ΕΑΑ οι οποίες απάντησαν στο ερωτηματολόγιό μας. Ωστόσο, τρεις από τις 11 ΕΑΑ εξέφρασαν προβληματισμό σχετικά με το ακριβές πεδίο των υποκειμένων αντικειμένων ελέγχου και την κάλυψή τους εντός εύλογου χρονοδιαγράμματος.

...αλλά ο προγραμματισμός δεν περιλαμβάνει πρόβλεψη για ad hoc αιτήματα ούτε λαμβάνει υπόψη την εξωτερική ανάθεση / την από κοινού προμήθεια

68

Ο συνολικός προγραμματισμός του ελέγχου παρεμποδίζεται από το γεγονός ότι, εν αντιθέσει προς τη βέλτιστη πρακτική⁴⁹, δεν υπάρχει πρόβλεψη για ad hoc ελέγχους ή για την παράταση εν εξελίξει ελέγχων (λόγω της πολιτικής χρήσης του 100 % των πόρων).

69

Στη βέλτιστη πρακτική αντιβαίνει επίσης το γεγονός ότι η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου δεν διαθέτει συστηματική διαδικασία σχετικά με την εξωτερική ανάθεση / την από κοινού προμήθεια⁵⁰. Παραδείγματος χάριν, δεν προβλέπεται συμβατική υποχρέωση των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου των παρόχων υπηρεσιών να υποβάλλουν στοιχεία στην ΕΚΤ σχετικά με τις δραστηριότητες που τους ανατέθηκαν στο πλαίσιο εξωτερικής ανάθεσης / από κοινού προμήθειας. Ακόμη, δεν περιέχουν όλες οι σχετικές συμβάσεις ρήτρα η οποία να παρέχει στην ίδια τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου της ΕΚΤ το δικαίωμα να ελέγχει τις δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης / από κοινού προμήθειας.

Παρότι η μεθοδολογία αξιολόγησης του κινδύνου είναι σε γενικές γραμμές επαρκής, δεν διασφαλίζει την πλήρη και σε εύθετο χρόνο αντιμετώπιση των τομέων υψηλού και μεσαίου κινδύνου

Έχουν αναπτυχθεί συνολικά υποδείγματα για το αντικείμενο του ελέγχου και χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο μοντέλου κινδύνου, το οποίο, παρά τις ορισμένες αδυναμίες του, είναι κατάλληλο

70

Εφαρμόζεται αξιολόγηση κινδύνου για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων σχετικά με την ιεράρχηση των θεμάτων ελέγχου στην επόμενη περίοδο. Η αξιολόγηση βασίζεται στις βασικές πληροφορίες που περιέχονται σε «υποδείγματα αντικειμένου ελέγχου», τα οποία παρέχουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα κύρια θέματα του περιβάλλοντος ελέγχου καθώς και πλήρη περιγραφή κάθε δραστηριότητας, των σχετικών διαδικασιών και των συναφέστερων βασικών δικλίδων ελέγχου. Όπως χρησιμοποιούνται στην αξιολόγηση κινδύνου, τα υποδείγματα αποτελούν πολύ καλή αφετηρία για τον προγραμματισμό.

49 Βλέπε, για παράδειγμα, ενότητα ΒΤ 2.3, παράγραφος 3, του εγγράφου με τίτλο «Minimum requirements for risk management» που υπέβαλε η γερμανική ΕΑΑ (BaFin) και παράγραφος 20 του προτύπου ελέγχου PS 240 που εξέδωσε το γερμανικό ινστιτούτο δημόσιων ελεγκτών (IDW).

50 BaFin, «Minimum requirements for risk management», ΑΤ 9, παράγραφος 6· ΒΤ 2.1, παράγραφος 3.

71

Εξετάσαμε τα υποδείγματα για τρεις τομείς ελέγχου και διαπιστώσαμε ότι είναι κατάλληλα και ότι εφαρμόζονται ορθά. Ωστόσο, επιπλέον της αναγκαιότητας σαφέστερου ορισμού του κινδύνου τρίτου, απαιτείται γενικότερα συνέπεια στην εφαρμογή των κριτηρίων κινδύνου οικονομικών συνεπειών και δικαστικών διαφορών και, σε μία περίπτωση, επικέντρωση στους κινδύνους που σχετίζονται με τον διαχωρισμό νομισματικής και εποπτικής πολιτικής.

72

Ανεξάρτητα από τις ανωτέρω αδυναμίες, το μοντέλο κινδύνου είναι ένα πολύ πρόσφορο εργαλείο προγραμματισμού. Όλες οι ΕΑΑ οι οποίες απάντησαν στο ερωτηματολόγιό μας θεωρούν τη διαδικασία αξιολόγησης του κινδύνου «κατάλληλη» και «διαφανή».

Δεν προβλέπονται ελάχιστα επίπεδα εποπτικής παρακολούθησης ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τομείς υψηλού και μεσαίου κινδύνου και οι βασικές υπο-ομάδες καλύπτονται πλήρως, οι δε έλεγχοι που αφορούν τον ΕΕΜ συναγωνίζονται για την εξασφάλιση πόρων τους ελέγχους σε τομείς εκτός ΕΕΜ...

73

Η επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών δεν επιδιώκει να καλύψει όλους τους κινδύνους σε μια δεδομένη περίοδο προγραμματισμού (όπως έναν πενταετή κύκλο), αλλά στηρίζεται μόνον σε μεσοπρόθεσμους στόχους προγραμματισμού. Διατηρεί έναν βασικό δείκτη επιδόσεων για την κάλυψη των τομέων υψηλού κινδύνου, αποσκοπώντας στον έλεγχο τουλάχιστον του 30 % των τομέων υψηλού κινδύνου ετησίως και στην κάλυψη τουλάχιστον του 90 % ανά τρίετία. Ωστόσο, αντίστοιχη τιμή-στόχος δεν προβλέπεται για τους τομείς μεσαίου κινδύνου. Σε ένα ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου, η αξιολόγηση κινδύνου για τους τομείς υψηλού και μεσαίου κινδύνου αναπροσαρμόζεται κάθε τρίμηνο ώστε ο προγραμματισμός να μπορεί να αναθεωρείται τακτικά με την εμφάνιση νέων κινδύνων. Παρότι το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα για την περίοδο 2015-2018 καλύπτει όλους τους τομείς υψηλού κινδύνου, δεν είναι σαφές κατά πόσον και πότε θα εξεταστούν όλες οι υπο-ομάδες των εν λόγω τομέων, και ο μαθηματικός τύπος που χρησιμοποιείται για τον προγραμματισμό των ελέγχων δεν καλύπτει συστηματικά στοιχεία τα οποία δεν εξετάστηκαν προηγουμένως. Τομείς οι οποίοι χαρακτηρίζονται μεσαίου κινδύνου, όπως εσωτερικά υποδείγματα, μακροπροληπτική εποπτεία και λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, δεν προγραμματίζεται να ελεγχθούν καθόλου έως το 2019 και δεν είναι σαφές σε ποιον βαθμό θα καλυφθούν από τον έλεγχο.

74

Όταν οι πόροι είναι περιορισμένοι, η προσέγγιση που περιγράφεται στο σημείο 73 ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα τομείς υψηλού ή μεσαίου κινδύνου να μην ελεγχθούν επειδή δεν έχουν οριστεί ελάχιστα επίπεδα εποπτικής παρακολούθησης (μία ορισμένη βαθμολογία κινδύνου, η οποία συνεπάγεται αξιολόγηση «υποχρεωτικού ελέγχου»)⁵¹.

51 Συναφώς, οι «Ελάχιστες απαιτήσεις για τη διαχείριση κινδύνων» που εξέδωσε η γερμανική ΕΑΑ προβλέπουν ετήσιο έλεγχο σε περίπτωση «ιδιαίτερων» κινδύνων και τριετή κύκλο ελέγχου όλων των λοιπών διαδικασιών και δραστηριοτήτων (BaFin, «Minimum requirements for risk management», BT 2.3).

75

Ο χαρακτήρας κοινής υπηρεσίας του εσωτερικού ελέγχου και η έλλειψη πόρων έχουν δημιουργήσει μια κατάσταση στην οποία τα αντικείμενα ελέγχου που αφορούν τις κεντρικές τράπεζες και τον ΕΕΜ «ανταγωνίζονται» μεταξύ τους για πόρους (βλέπε **πίνακα 5**). Το 2015, μόλις 15 % του πραγματικά καταγραφέντος χρόνου διατέθηκε σε καθήκοντα σχετικά με τον ΕΕΜ. Από τις 30 θέσεις στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, μόνον επτά (συμπεριλαμβανομένων των ερευνών και της ΤΠ) προορίζονται για καθήκοντα σχετικά με τον ΕΕΜ και τη στατιστική.

Πίνακας 5

Προγραμματισμένοι έλεγχοι του ΕΕΜ έναντι άλλων ελεγκτικών καθηκόντων σε συνεργασία με τις ΕΑΑ

Πεδίο αναφοράς του ελέγχου	Τομείς υψηλού υπολειπόμενου κινδύνου τον Σεπτέμβριο του 2015	Έλεγχοι που διενεργήθηκαν ή ξεκίνησαν το 2015	Προτεινόμενοι έλεγχοι το 2016	Προτεινόμενοι έλεγχοι το 2017/18
ΕΕΜ/Στατιστική ¹	6	1	2	3
Ευρωσύστημα/ΕΣΚΤ ²	9	11	9	14
Διακυβέρνηση, κίνδυνος, λογιστική και ΤΠ	3	0	2	6
Σύνολο εκτός ΕΕΜ	12	11	11	20

- 1 Δεν γίνεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ στατιστικών που αφορούν τον τομέα της κεντρικής τραπεζικής και στατιστικών που αφορούν τον τομέα της εποπτείας.
- 2 Περιλαμβάνει ειδικότερα νομισματική πολιτική και υλοποίηση, στατιστική, συστήματα πληρωμών και διακανονισμού, τραπεζογραμμάτια, λογιστική στον ενοποιημένο ισολογισμό του Ευρωσυστήματος και οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: ΕΕΣ, από στοιχεία της ΕΚΤ.

... και στην πράξη δεν δίνεται αμέσως προτεραιότητα για έλεγχο στους τομείς υψηλότερου κινδύνου

76

Η διενέργεια βαθμονόμησης για την επίτευξη συνέπειας μεταξύ των προτεινόμενων αντικειμένων ελέγχου από διαφορετικές ειδικές ομάδες ελέγχου μπορεί να οδηγήσει σε προσαρμοσμένες αξιολογήσεις κινδύνου. Επιπλέον, όταν προτείνει ελέγχους στην επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών, η ειδική ομάδα διαχείρισης της ποιότητας μπορεί να επιλέγει αντικείμενα ελέγχου στα οποία δεν έχει αποδοθεί η υψηλότερη βαθμολογία κινδύνου και, σε κάθε περίπτωση, η επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών δεν δεσμεύεται από τις προτάσεις της ειδικής ομάδας.

77

Παρά το γεγονός ότι είχαν την υψηλότερη και τη δεύτερη υψηλότερη βαθμολογία υπολειπόμενου κινδύνου μεταξύ όλων των αντικειμένων ελέγχου της ειδικής ομάδας ελέγχου του ΕΕΜ, τα θέματα «Συνεχής εποπτεία συστημικά σημαντικών τραπεζών - ΔΕΕΑ» και «Διαχείριση τραπεζικής κρίσης» δεν ελέγχθηκαν κατά το πρώτο έτος, αλλά περιλήφθηκαν στο σχέδιο ελέγχου για την περίοδο 2017/2018. Τα αντικείμενα ελέγχου ΕΕΜ που επιλέχθηκαν για το 2015 και το 2016 ήταν «Συνεχής εποπτεία - προγραμματισμός και παρακολούθηση» (6η θέση) και «Εποπτική στατιστική και διαχείριση πληροφοριών» (2η θέση μαζί με άλλο αντικείμενο ελέγχου), αντίστοιχα. Ο έλεγχος των πτυχών προγραμματισμού της συνεχούς εποπτείας χωρίς διεξοδική εξέταση της ΔΕΕΑ, που αποτελεί τη βασική συνεχή εποπτική διαδικασία, δεν ισοδυναμεί με συνολική κάλυψη του θέματος.

Μηχανισμοί λογοδοσίας

78

Ένα ισχυρό πλαίσιο λογοδοσίας είναι καθοριστικής σημασίας για την ποιότητα της τραπεζικής εποπτείας, καθώς σχετίζεται με αρχές της χρηστής διακυβέρνησης, όπως η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα⁵². Στο πλαίσιο της λογοδοσίας, η εποπτική αρχή είναι υποχρεωμένη να παρέχει σχετικές, εμπρόθεσμες και ακριβείς πληροφορίες σε ένα φάσμα συμφεροντούχων, με σκοπό τη δημιουργία και την προώθηση ευρείας κατανόησης των δραστηριοτήτων και των επιδόσεών της και λαμβάνει την αναγκαία ανατροφοδότηση.

79

Το κριτήριο αναφοράς που χρησιμοποιήθηκε για την αξιολόγηση του συνολικού πλαισίου λογοδοσίας του ΕΕΜ ήταν το πλαίσιο που προσδιορίζεται στην πανοραμική επισκόπηση των ρυθμίσεων της ΕΕ σχετικά με τη λογοδοσία και τον δημόσιο έλεγχο του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλέπε σημείο 80)⁵³, οι ρυθμίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 20 του κανονισμού ΕΕΜ, οι αναθεωρημένες βασικές αρχές της ΕΤΕΒ για αποτελεσματική τραπεζική εποπτεία (2012) (βλέπε **πλαίσιο 2**) και τα νομικά πλαίσια και οι πρακτικές σε συγκρίσιμες έννομες τάξεις.

52 Η εμπειρική ανάλυση έχει καταδείξει θετική και σημαντική συσχέτιση μεταξύ της διαφάνειας της εποπτικής αρχής και της αποτελεσματικότητας της τραπεζικής εποπτείας. Βλέπε, παραδείγματος χάριν, Arnone, M. Salim, M.D. και A. Gambini, «Banking Supervision: Quality and Governance», 2007, Working paper 07/82, ΔΝΤ.

53 «Κενά, αλληλεπικαλύψεις και προκλήσεις: πανοραμική επισκόπηση των ρυθμίσεων της ΕΕ σχετικά με τη λογοδοσία και τον δημόσιο έλεγχο», ΕΕΣ, 2014 (<http://eca.europa.eu>).

Πλαίσιο 2

ΕΤΕΒ

Η Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (ΕΤΕΒ) είναι ο κύριος οργανισμός καθορισμού προτύπων για την προληπτική εποπτική ρύθμιση των τραπεζών σε παγκόσμιο επίπεδο και παρέχει ένα φόρουμ συνεργασίας σε θέματα τραπεζικής εποπτείας. Το αναθεωρημένο σύνολο των 29 βασικών αρχών της — οι οποίες περιέχουν χωριστά βασικά και πρόσθετα κριτήρια — καλύπτει τα εξής:

- ο εποπτικές εξουσίες, αρμοδιότητες και λειτουργίες, με έμφαση στην αποτελεσματική, βασισμένη στον κίνδυνο, εποπτεία και στην αναγκαιότητα έγκαιρης παρέμβασης και έγκαιρων εποπτικών δράσεων (αρχές 1-13)· και
- εποπτικές προσδοκίες τραπεζών, με έμφαση στη σημασία της χρηστής διακυβέρνησης και της διαχείρισης κινδύνου καθώς και στη συμμόρφωση με τα εποπτικά πρότυπα (αρχές 14-29).

Παρότι δεν είναι νομικά δεσμευτικές, οι αρχές χρησιμοποιούνται ευρέως ως διεθνώς αποδεκτά σημεία αναφοράς για την αξιολόγηση της ποιότητας των εποπτικών συστημάτων και πρακτικών στις διάφορες έννομες τάξεις. Ως μέλος της Επιτροπής της Βασιλείας, η ΕΚΤ επιβεβαίωσε⁵⁴ τη δέσμευσή της στη δήλωση που περιέχεται στις βασικές αρχές της ΕΤΕΒ για αποτελεσματική τραπεζική εποπτεία (2012), να τεθούν γερά θεμέλια για τη ρύθμιση, την εποπτεία, τη διακυβέρνηση και τη διαχείριση των κινδύνων στον τραπεζικό τομέα⁵⁵.

54 Οδηγός τραπεζικής εποπτείας της ΕΚΤ (Νοέμβριος 2014), σ. 6-7.

55 ΕΤΕΒ, Βασικές αρχές για αποτελεσματική τραπεζική εποπτεία (2012).

80

Στην πανοραμική επισκόπησή μας σχετικά με τη λογοδοσία στην ΕΕ, προσδιορίσαμε τα ακόλουθα κύρια στοιχεία ενός ισχυρού πλαισίου λογοδοσίας:

- i) σαφής καθορισμός των ρόλων και αρμοδιοτήτων·
- ii) ισχυρή εντολή για ανεξάρτητο εξωτερικό έλεγχο με σκοπό την επαλήθευση των λογαριασμών, της συμμόρφωσης και των επιδόσεων·
- iii) διασφάλιση της διοίκησης όσον αφορά την επίτευξη των στόχων πολιτικής·
- iv) ολοκληρωμένη δημοκρατική εποπτεία· και
- v) ύπαρξη κυκλωμάτων ανατροφοδότησης που παρέχουν τη δυνατότητα διορθωτικών δράσεων/βελτιώσεων.⁵⁶

81

Στη συνέχεια εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο το πλαίσιο λογοδοσίας του ΕΕΜ πληροί καθεμία από τις πέντε ως άνω απαιτήσεις.

i) Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες του ΕΕΜ στο σύνολό του καθορίζονται σαφώς και δημοσιοποιούνται στη νομοθεσία εφαρμογής

82

Όσον αφορά τη σαφήνεια των αρμοδιοτήτων στην αλυσίδα λογοδοσίας, οι κανονισμοί ανέθεσαν τα εποπτικά καθήκοντα του ΕΕΜ στην ΕΚΤ. Έχουν θεσπιστεί ειδικοί κανόνες οι οποίοι απαιτούν από την ΕΚΤ να ασκεί τις λειτουργίες νομισματικής πολιτικής και εποπτείας ανεξάρτητα, ενώ παραμένει υπόλογη για τις σχετικές με τον ΕΕΜ δραστηριότητες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωμάδα. Το εποπτικό συμβούλιο αναλαμβάνει τον προγραμματισμό και την εκτέλεση της εποπτικής δραστηριότητας, ενώ το διοικητικό συμβούλιο παραμένει υπεύθυνο για τη λήψη των τελικών αποφάσεων, καθώς και για τη συνολική διακυβέρνηση της ΕΚΤ, η οποία περιλαμβάνει τόσο τη λειτουργία νομισματικής πολιτικής όσο και την εποπτική λειτουργία. Λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων παρέχονται στο **παράρτημα III**.

83

Όσον αφορά τη σαφήνεια των στόχων, ο κανονισμός ΕΕΜ ορίζει σαφώς ότι σκοπός της ΕΚΤ όσον αφορά τα εποπτικά καθήκοντά της είναι «να συμβάλει στην ασφάλεια και την ευρωστία των πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και στη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος στην ΕΕ και σε κάθε κράτος μέλος»⁵⁷.

56 Οι εν λόγω απαιτήσεις αντικατοπτρίζονται στο σύνολό τους στα κριτήρια της Βασιλείας, εκτός της απαίτησης για τα κυκλώματα ανατροφοδότησης, μιας πρακτικής που εφαρμόζεται κυρίως σε άλλες έννομες τάξεις για την κατανόηση του αντικτύπου του πλαισίου προληπτικής εποπτείας και της αποτελεσματικότητας της εποπτείας. Τα κυκλώματα ανατροφοδότησης είναι μηχανισμοί που διασφαλίζουν ότι οι παρατηρήσεις και τα σχόλια των συμφεροντούχων (π.χ. διαβουλεύσεις ή έρευνες μεταξύ των εποπτευόμενων οντοτήτων) λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας. Παραδείγματος χάριν, οι έρευνες μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως δείκτης επιδόσεων για την ανάδειξη τομέων προβληματισμού και δυνητικής βελτίωσης.

57 Άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013.

84

Εντοπίσαμε ορισμένα ζητήματα σχετικά με τις αρμοδιότητες και τον συντονισμό διάφορων συνιστωσών του ΕΕΜ (βλέπε την ενότητα για τις μεικτές εποπτικές ομάδες και την ενότητα για την επιτόπια επιθεώρηση).

ii) Η εντολή ελέγχου του Συνεδρίου ορίζεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ

85

Πολλές έννομες τάξεις προβλέπουν δημόσιο έλεγχο των αρχών τραπεζικής εποπτείας και των δραστηριοτήτων τους ώστε να συμπεριλάβουν σε αυτόν περιπτώσεις στις οποίες η εποπτεία αποτελεί αρμοδιότητα των κεντρικών τραπεζών. Η αναγνώριση σε ανώτατα όργανα ελέγχου (ΑΟΕ) δικαιωμάτων ελέγχου των αρχών τραπεζικής εποπτείας αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση της λογοδοσίας και της διαφάνειας.

86

Το Συνέδριο έχει οριστεί ως ο ελεγκτής της ΕΚΤ. Η εντολή του ορίζεται στο άρθρο 27, παράγραφος 2, του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ⁵⁸, σύμφωνα με το οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 287 ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι το Συνέδριο είναι υπεύθυνο να εξετάζει την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της ΕΚΤ, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο των εποπτικών καθηκόντων της.

87

Στον πρώτο αυτό έλεγχο, δεν στάθηκε εφικτό να καλυφθούν ορισμένοι σημαντικοί τομείς των δραστηριοτήτων του ΕΕΜ (βλέπε λεπτομέρειες σχετικά με την εμβέλεια του ελέγχου στο σημείο 19 και στο **παράρτημα Ι**). Σε έκθεση της επιτροπής επαφών των ανώτατων οργάνων ελέγχου της ΕΕ συγκρίνονται τα δικαιώματα ελέγχου 27 εκ των 28 εθνικών ΑΟΕ στην ΕΕ⁵⁹ επί των αρχών τραπεζικής εποπτείας. Στην επακόλουθη δήλωση⁶⁰ επισημαίνεται ότι έχει «προκύψει ένα κενό ελέγχου στις χώρες εκείνες της ζώνης του ευρώ στις οποίες οι μέχρι πρότινος ισχύουσες εντολές ελέγχου των εθνικών ΑΟΕ επί των εθνικών αρχών τραπεζικής εποπτείας δεν αντικαθίστανται από αντίστοιχο επίπεδο ελέγχων του ΕΕΣ επί των εποπτικών δραστηριοτήτων της ΕΚΤ». Στον **πίνακα 6** παρουσιάζεται συγκριτική επισκόπηση των εντολών ελέγχου επί της μικροπροληπτικής εποπτείας σε ορισμένες έννομες τάξεις εκτός της ΕΕ και στο **παράρτημα V** συνοψίζονται οι ρυθμίσεις για τον έλεγχο της τραπεζικής εποπτείας στις εν λόγω έννομες τάξεις.

58 Η διατύπωση του άρθρου 27, παράγραφος 2, επαναλαμβάνεται στο άρθρο 20, παράγραφος 7, του κανονισμού ΕΕΜ.

59 Μία χώρα δεν απάντησε στην έρευνα.

60 Δήλωση της Επιτροπής Επαφών των επικεφαλής των ανώτατων οργάνων ελέγχου (ΑΟΕ) των κρατών μελών της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Διασφάλιση πλήρους ελέγχιμων, υποκείμενων σε λογοδοσία και αποτελεσματικών ρυθμίσεων τραπεζικής εποπτείας σε συνέχεια της θέσπισης του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού».

Εντολές ελέγχου της αρχής μικροπροληπτικής εποπτείας (δικαιώματα προβλεπόμενα από τον νόμο) και εμβέλεια της εντολής

Εποπτική αρχή	Δικαιώματα ελέγχου επιδόσεων εποπτικών δραστηριοτήτων	Δικαιώματα ελέγχου επιδόσεων μη εποπτικών δραστηριοτήτων	Δικαιώματα ελέγχου συμμόρφωσης εποπτικών δραστηριοτήτων	Δικαιώματα ελέγχου συμμόρφωσης μη εποπτικών δραστηριοτήτων
ΗΠΑ	ΝΑΙ - ΠΛΗΡΗ δικαιώματα ελέγχου	ΝΑΙ - ΠΛΗΡΗ δικαιώματα ελέγχου	ΝΑΙ - ΠΛΗΡΗ δικαιώματα ελέγχου	ΝΑΙ - ΠΛΗΡΗ δικαιώματα ελέγχου
Καναδάς	ΝΑΙ - ΠΛΗΡΗ δικαιώματα ελέγχου	ΝΑΙ - ΠΛΗΡΗ δικαιώματα ελέγχου	ΝΑΙ - ΠΛΗΡΗ δικαιώματα ελέγχου	ΝΑΙ - ΠΛΗΡΗ δικαιώματα ελέγχου
Αυστραλία	ΝΑΙ - Εξουσία διενέργειας ελέγχου ή εξέτασης κάθε πτυχής των εργασιών της οντότητας	ΝΑΙ - Εξουσία διενέργειας ελέγχου ή εξέτασης κάθε πτυχής των εργασιών της οντότητας	Εξουσία παροχής πρόσθετων υπηρεσιών (οδηγοί βέλτιστης πρακτικής και εκθέσεις διασφάλισης και επανεξέτασης)	Εξουσία παροχής πρόσθετων υπηρεσιών (οδηγοί βέλτιστης πρακτικής και εκθέσεις διασφάλισης και επανεξέτασης)

Πηγή: ΕΕΣ.

iii) Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμη επίσημο πλαίσιο επιδόσεων για την παροχή διασφάλισης σχετικά με την επίτευξη των στόχων του EEM

88

Η λογοδοσία προϋποθέτει ότι οι ενέργειες της εποπτικής αρχής θα αξιολογηθούν υπό το πρίσμα ορισμένων προτύπων και σε σχέση με καθορισμένους στόχους. Ένα πλαίσιο επιδόσεων το οποίο χρησιμοποιεί μεγάλη ποικιλία δεικτών και μετρήσεων επιδόσεων σε διαφορετικά επίπεδα εποπτείας παρέχει συνεπή και συνεκτική επισκόπηση της εποπτικής αποτελεσματικότητας και καταδεικνύει στους συμφεροντούχους με ποιον τρόπο οι εποπτικές πρακτικές συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων.

89

Στο διάστημα που είχε έως τώρα στη διάθεσή της, η ΕΚΤ δεν έχει αναπτύξει ακόμη επίσημο πλαίσιο επιδόσεων για τον EEM. Ανέπτυξε ένα εργαλείο, το SSM Supervisory Dashboard Pilot (πιλοτικός εποπτικός πίνακας του EEM), το οποίο της επιτρέπει να παρακολουθεί και να αξιολογεί τις σημαντικότερες πτυχές των εποπτικών της δραστηριοτήτων και να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα με την οποία οι εποπτικές προτεραιότητες μετουσιώνονται σε πράξη. Ωστόσο, το εν λόγω εργαλείο είναι διαθέσιμο μόνο στο εποπτικό συμβούλιο και στα ανώτατα διοικητικά στελέχη και, επομένως, δεν παρέχει διασφάλιση σε άλλους συμφεροντούχους σχετικά με την επίτευξη των στόχων του EEM.

90

Οι επίσημοι δείκτες επιδόσεων αποτελούν σύνθετο στοιχείο της εποπτικής λειτουργίας σε άλλες έννομες τάξεις. Ενδεικτική επιλογή παρατίθεται στο **γράφημα 7**.

Γράφημα 7

Παραδείγματα δεικτών επιδόσεων

Παραδείγματα μετρήσεων	
<p>Δείκτες σχετικοί με πτωχεύσεις ή το επίπεδο ζημιών που προκαλούνται από πτωχεύσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● βαθμολογίες εποπτικού κινδύνου πριν από τις πτωχεύσεις, αριθμός πτωχεύσεων ● ζημίες λόγω πτώχευσης (Money Protection Ratio¹, Performance Entity Ratio²) ● τακτική έναντι άτακτης πτώχευσης
<p>Δείκτες σχετικοί με την εμπιστοσύνη (του κοινού) στον τραπεζικό τομέα ή στην αρχή τραπεζικής εποπτείας</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● έρευνες στις επιχειρήσεις και στο κοινό ● τάσεις καταθέσεων πελατών
<p>Δείκτες μετακίνησης μεταξύ διαφορετικών εποπτικών καθεστώτων ή βαθμολογιών κινδύνου</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● οι μακροπρόθεσμες τάσεις όσον αφορά τις βαθμολογίες εποπτικού κινδύνου των τραπεζών παρακολουθούνται και αναφέρονται
<p>Δείκτες βασισμένοι σε έρευνεςσυμφεροντούχων</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ερωτηματολόγιο το οποίο συμπληρώνεται από ιδρύματα σε συνέχεια επιτόπιου ελέγχου, απόψεις παρατηρητών του κλάδου, έρευνες σε ομότιμες εποπτικές αρχές

- 1 Λόγος ασφαλών απαιτήσεων προς σύνολο παθητικού
- 2 Λόγος ιδρυμάτων που ανταποκρίνονται στις δεσμεύσεις τους προς συνολικό αριθμό ιδρυμάτων

Πηγή: έκθεση ΤΔΔ σχετικά με τον αντίκτυπο και τη λογοδοσία της τραπεζικής εποπτείας, Ιούλιος 2015, Αυστραλιανή Αρχή Εποπτικής Ρύθμισης.

91

Πριν από τη συγκρότηση του ΕΕΜ, το ΔΝΤ είχε εισηγηθεί σε τεχνικό σημείωμα ένα σύνολο μέτρων διαφάνειας και λογοδοσίας για την προώθηση της αξιοπιστίας της εποπτικής πολιτικής⁶¹. Μεταξύ άλλων, το ΔΝΤ εισηγήθηκε με το εν λόγω έγγραφο στο εποπτικό συμβούλιο να δημοσιεύει τα πρακτικά των συνεδριάσεων πολιτικής και να συγκροτήσει εξωτερική ομάδα εμπειρογνομόνων για την παροχή ανεξάρτητης εποπτείας του ΕΕΜ. Βλέπε **παράρτημα VI** για περισσότερες λεπτομέρειες.

61 ΔΝΤ, «European Union: Publication of Financial Sector Assessment Program Documentation, Technical Note on Issues in Transparency and Accountability», Έκθεση χώρας 13/65, Μάρτιος 2013. Οι απόψεις που διατυπώνονται στο έγγραφο δεν απηχούν απαραίτητως τις απόψεις των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο ΔΝΤ ή το εκτελεστικό συμβούλιο του ΔΝΤ.

Ερωτήματα σχετικά με την παροχή τεκμηρίωσης στην Επιτροπή

92

Το άρθρο 32 του κανονισμού ΕΕΜ υποχρεώνει ρητώς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρέχει συνολικές εκθέσεις επανεξέτασης ανά τριετία σχετικά με την εφαρμογή, την καταλληλότητα και την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων διακυβέρνησης και λογοδοσίας, καθώς και των οικονομικών ρυθμίσεων του ΕΕΜ, την αποτελεσματικότητα των εξουσιών εποπτείας και επιβολής κυρώσεων της ΕΚΤ και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις του ΕΕΜ στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (βλέπε **παράρτημα VII**). Η πρώτη έκθεση επανεξέτασης, η οποία έπρεπε να υποβληθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2015, καθυστέρησε. Η ΕΚΤ προσεγγίστηκε για πληροφορίες για πρώτη φορά τον Ιούλιο του 2015. Τα δύο θεσμικά όργανα υπέγραψαν μνημόνιο συνεννόησης σχετικά με την παροχή μη δημόσιων πληροφοριών μόλις τον Νοέμβριο του 2015 και, εν συνεχεία, η ΕΚΤ ολοκλήρωσε την παροχή πληροφοριών σε συνέχεια του αιτήματος της Επιτροπής στις 16 Δεκεμβρίου 2015. Έπειτα από λεπτομερέστερο αίτημα που υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2016, η ΕΚΤ διαβίβασε πρόσθετες πληροφορίες στις 19 Απριλίου 2016. Η Επιτροπή δεν έλαβε τις ειδικές ανά τράπεζα πληροφορίες που είχαν ζητηθεί (σύνολο δεδομένων τραπεζών για την αξιολόγηση των εποπτικών τελών), καθώς η ΕΚΤ εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με τους κανόνες περί τήρησης του απορρήτου.

Επαρκής δημοσιοποίηση πληροφοριών στο ευρύτερο κοινό

93

Η δημόσια διαφάνεια αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της λογοδοσίας. Κατ' εφαρμογή της βέλτιστης πρακτικής η οποία ζητεί από τις εποπτικές αρχές να είναι διαφανείς και να εξηγούν τη συλλογιστική των κανόνων και των δραστηριοτήτων τους⁶², η ΕΚΤ δημοσιεύει στον ιστότοπό της για την τραπεζική εποπτεία⁶³ συνολικά στοιχεία για το ευρύτερο κοινό, συμπεριλαμβανομένων του νομικού πλαισίου και του κανονιστικού περιβάλλοντος, συχνών ερωτήσεων, του οδηγού τραπεζικής εποπτείας, του φυλλαδίου της μεθοδολογίας ΔΕΕΑ, του εβδομαδιαίου και μηνιαίου προγράμματος (με καθυστέρηση περίπου τριών μηνών) των συναντήσεων της προέδρου και της αντιπροέδρου του εποπτικού συμβουλίου και άλλων εγγράφων στα οποία περιγράφονται οι εποπτικές θέσεις και πρακτικές της. Στον ιστότοπο δημοσιεύονται επίσης σχόλια επί των σχεδίων κανονισμών και οι απαντήσεις της ΕΚΤ στο πλαίσιο δημόσιων διαβουλεύσεων.

62 Βλέπε την έκθεση της Επιτροπής της Βασιλείας σχετικά με τον αντίκτυπο και τη λογοδοσία της τραπεζικής εποπτείας, Ιούλιος 2015.

63 <https://www.bankingsupervision.europa.eu/home/html/index.en.html>

Περιορισμένη διαφάνεια των πληροφοριών για τις εποπτευόμενες οντότητες

94

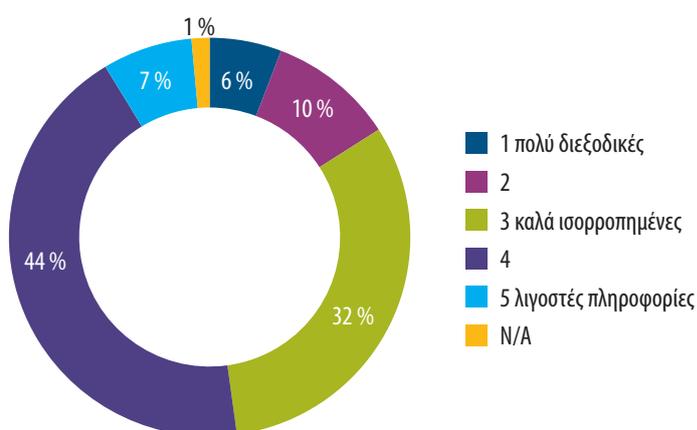
Οι πληροφορίες που γνωστοποιούνται στις εποπτευόμενες οντότητες δεν επαρκούν συνολικά για την ορθή κατανόηση της εποπτείας του ΕΕΜ. Όσον αφορά τη δημοσιοποίηση του εγχειριδίου εποπτείας του ΕΕΜ, το οποίο καθορίζει τις διαδικασίες και τη μεθοδολογία στην οποία στηρίζεται η ΔΕΕΑ για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διαδικασίες συνεργασίας τόσο εντός του ΕΕΜ όσο και με άλλες αρχές, η ΕΚΤ εφαρμόζει επιλεκτική προσέγγιση (δημοσιοποιεί μόνον σύντομες ενότητες). Σε άλλες έννομες τάξεις, η προσέγγιση που ακολουθείται όσον αφορά τη δημοσιοποίηση πληροφοριών ποικίλλει. Παραδείγματος χάριν, στις Ηνωμένες Πολιτείες τα εγχειρίδια εποπτείας δημοσιεύονται στον επίσημο ιστότοπο των εποπτικών αρχών, αλλά η Αρχή Εποπτικής Ρύθμισης της Τράπεζας της Αγγλίας δεν δημοσιεύει το εσωτερικό εγχειρίδιό της.

95

Ως αποτέλεσμα της προσέγγισης της ΕΚΤ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση πληροφοριών, οι εποπτευόμενες οντότητες αδυνατούν να κατανοήσουν πλήρως το αποτέλεσμα της ΔΕΕΑ. Περίπου το ήμισυ των τραπεζών που απάντησαν στο ερωτηματολόγιό μας (βλέπε **παράρτημα VIII**) εξέφρασαν προβληματισμό για την έλλειψη διαφάνειας, η οποία εκτιμούν ότι μπορεί να αυξάνει, σύμφωνα με μια απάντηση, «τον κίνδυνο εποπτικής αυθαιρεσίας». Το **γράφημα 8** αφορά τη δημοσιοποίηση πληροφοριών για τη ΔΕΕΑ.

Γράφημα 8

Γνώμη των τραπεζών σε σχέση με τις πληροφορίες που παρέχονται σχετικά με τη ΔΕΕΑ

Σημείωση: Μέγεθος έρευνας: απάντησαν 69 τράπεζες εκ των 129 που έλαβαν το ερωτηματολόγιο.

Πηγή: Ερωτηματολόγιο του ΕΕΣ το οποίο εστάλη σε εποπτευόμενα σημαντικά ιδρύματα.

96

Σε άλλο ερώτημα, 29 % των τραπεζών βαθμολόγησαν με λιγότερο από 3 (1 = εξαιρετική, 5 = κακή) την ποιότητα των πληροφοριών που λαμβάνουν σε σχέση με τις διαδικασίες που προκύπτουν από το εγχειρίδιο εποπτείας και σχετίζονται με την καθημερινή εργασία τους με την εποπτική αρχή, καθώς σημαντικά ζητήματα της καθημερινής εργασίας με την εποπτική αρχή δεν περιγράφονται επαρκώς (βλέπε **γράφημα 9**).

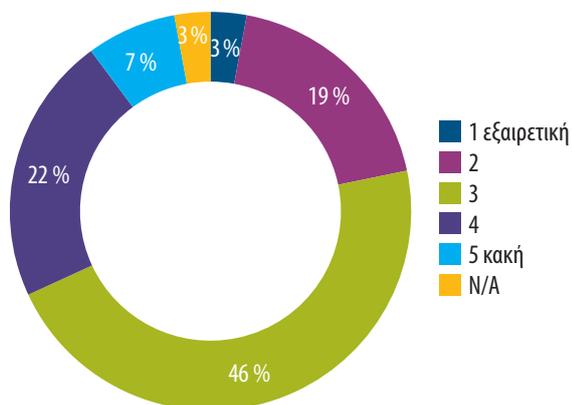
97

Στην ετήσια έκθεση του 2015 σχετικά με την Τραπεζική Ένωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε παρόμοιο προβληματισμό και ζήτησε μεγαλύτερη διαφάνεια όσον αφορά τις αποφάσεις και τις αιτιολογήσεις του δεύτερου πυλώνα, της ΔΕΕΑ⁶⁴.

Γράφημα 9

Διάσταση απόψεων όσον αφορά την ποιότητα των πληροφοριών για τις εποπτικές διαδικασίες

Πώς βαθμολογείτε την ποιότητα των πληροφοριών που διαθέτετε σχετικά με τις διαδικασίες που προκύπτουν από το εγχειρίδιο εποπτείας οι οποίες έχουν σημασία για την καθημερινή εργασία σας με την εποπτική αρχή;

Σημείωση: Μέγεθος έρευνας: απάντησαν 69 τράπεζες εκ των 129 που έλαβαν το ερωτηματολόγιο.

Πηγή: Έρευνα του ΕΕΣ σε εποπτευόμενα σημαντικά ιδρύματα.

64 ΕΚ, Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής, Έκθεση σχετικά με την Τραπεζική Ένωση — Ετήσια έκθεση 2015, 19.2.2016, σημείο 37.

iv) Ο δημοκρατικός έλεγχος της εποπτείας από το Κοινοβούλιο ασκείται με σημαντικούς περιορισμούς που σχετίζονται με την υποχρέωση τήρησης του απορρήτου

98

Ο κανονισμός του ΕΕΜ περιέχει ευρείες ρυθμίσεις όσον αφορά τη λογοδοσία έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τη λογοδοσία του ΕΕΜ θεσπίστηκαν σε διοργανική συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁶⁵ και σε μνημόνιο συνεννόησης με το Συμβούλιο⁶⁶. Στην ετήσια έκθεση του 2015 σχετικά με την Τραπεζική Ένωση, το Κοινοβούλιο εξέφρασε «την ικανοποίησή του για τον αποδοτικό και ανοικτό τρόπο με τον οποίο η ΕΚΤ έχει ανταποκριθεί ως σήμερα στις υποχρεώσεις λογοδοσίας της ενώπιον του Κοινοβουλίου»⁶⁷. Η λογοδοσία έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου γίνεται μέσω μιας σειράς διαύλων (βλέπε **παράρτημα ΙΧ**), συμπεριλαμβανομένης της παροχής των πρακτικών των συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου.

99

Κάθε γνωστοποίηση πληροφοριών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπόκειται σε απαιτήσεις τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, όπως προβλέπεται στη διοργανική συμφωνία, οι οποίες παραμένουν δεσμευτικές ακόμη και μετά τη λήξη της συμφωνίας. Στην έκθεσή του, το Κοινοβούλιο κάλεσε την ΕΚΤ να συμβάλει περαιτέρω στη βελτίωση της ικανότητάς του να αξιολογεί τις πολιτικές και τις δραστηριότητες του ΕΕΜ⁶⁸ και συνέστησε να εξεταστεί το ενδεχόμενο ενίσχυσης της εντολής ελέγχου του Συνεδρίου⁶⁹.

v) Υφίστανται ρυθμίσεις για την παροχή ανατροφοδότησης, αλλά δεν περιλαμβάνουν ακόμη γενικές έρευνες μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

100

Οι υποχρεώσεις λογοδοσίας της ΕΚΤ δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι περιορίζουν το δικαίωμά της να ασκεί τα εποπτικά καθήκοντά της με πλήρη ανεξαρτησία, ιδίως από αδικαιολόγητη πολιτική επιρροή και από παρεμβάσεις του οικείου κλάδου (αιτιολογική σκέψη 75 του κανονισμού ΕΕΜ). Αυτό συνάδει με τις βασικές αρχές της Βασιλείας, σύμφωνα με τις οποίες «[...] [δ]εν υπάρχει παρέμβαση από την κυβέρνηση ή το κράτος η οποία να υπονομεύει τη λειτουργική ανεξαρτησία της εποπτικής αρχής. Η εποπτική αρχή διαθέτει πλήρη διακριτική ευχέρεια να προβαίνει σε κάθε ενέργεια και να λαμβάνει κάθε απόφαση επί των τραπεζών και των ομίλων τραπεζών που υπάγονται στην εποπτεία της»⁷⁰.

65 Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες που αφορούν την άσκηση της δημοκρατικής λογοδοσίας και την επίβλεψη της άσκησης των καθηκόντων που ανατίθενται στην ΕΚΤ στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ).

66 Μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με τη συνεργασία επί των διαδικασιών που αφορούν τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ).

67 ΕΚ, Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής, Έκθεση σχετικά με την Τραπεζική Ένωση — Ετήσια έκθεση 2015, 19.2.2016, σημείο 39.

68 Ομοίως.

69 Ομοίως, σημείο 40.

70 ΕΤΕΒ, Βασικές αρχές για αποτελεσματική τραπεζική εποπτεία (2012), Αρχή 2, Βασικό κριτήριο 1.

101

Αυτό σημαίνει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν μπορούν να παρέχουν κατευθυντήρια ανατροφοδότηση ούτε να ζητούν διορθωτικά μέτρα, όπως πράττουν σε σχέση με άλλα θεσμικά όργανα ή φορείς της ΕΕ που υπόκεινται σε πιο άμεσα επίπεδα ελέγχου. Η ΕΚΤ υπέχει αυξημένη υποχρέωση να λαμβάνει σοβαρά υπόψη κάθε ανατροφοδότηση από το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή τους εξωτερικούς ελεγκτές. Η ΕΚΤ οφείλει επίσης να διενεργεί αποτελεσματική αυτοαξιολόγηση, μεταξύ άλλων ζητώντας ανατροφοδότηση από τους άμεσους συμφεροντούχους της.

102

Η ΕΚΤ θέσπισε σαφείς και κατάλληλες ρυθμίσεις για την παροχή ανατροφοδότησης από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε σχέση με τις εποπτικές της δραστηριότητες: i) μέσω συνεχούς διαλόγου με τις ΜΕΟ και τη διοίκηση της ΕΚΤ· ii) μέσω της διατύπωσης επίσημων σχολίων στο πλαίσιο του δικαιώματος ακρόασης σχετικά με αποφάσεις· iii) μέσω δημόσιων διαβουλεύσεων· και iv) μέσω εθνικών ή ευρωπαϊκών τραπεζικών ενώσεων, οι οποίες υποβάλλουν παρατηρήσεις ή συσκέπτονται με την ΕΚΤ σε τακτική βάση. Από τις τράπεζες που απάντησαν στο ερωτηματολόγιό μας, 61 % έκρινε ότι οι ρυθμίσεις ανατροφοδότησης που θέσπισε η ΕΚΤ ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους.

103

Περισσότερο από έναν χρόνο μετά τη συγκρότησή του, ο ΕΕΜ δεν έχει διενεργήσει ακόμη έρευνα μεταξύ των εποπτευόμενων οντοτήτων προκειμένου να πληροφορηθεί τις απόψεις τους σχετικά με τις επιδόσεις του όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του. Υπάρχουν καλά υποδείγματα για τη διενέργεια τέτοιων ερευνών. Παραδείγματος χάριν, η Επιτροπή έχει χρησιμοποιήσει την προσέγγιση της έρευνας για τη συλλογή εμπειρικών αποδεικτικών στοιχείων και συγκεκριμένης ανατροφοδότησης, μεταξύ άλλων, σχετικά με τον περιττό κανονιστικό φόρτο των κανόνων της ΕΕ σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες⁷¹. Εποπτικές αρχές σε άλλες έννομες τάξεις (π.χ. Καναδάς και Αυστραλία) διενήργησαν επίσης έρευνες για να μετρήσουν σε ποιον βαθμό η εποπτεία τους θεωρείται αποτελεσματική (βλέπε **πλαίσιο 3**). Οι έρευνες στον κλάδο δεν πρέπει να θεωρούνται παρέμβαση η οποία υπονομεύει τη λειτουργική ανεξαρτησία της εποπτικής αρχής.

71 Βλέπε, παραδείγματος χάριν, http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/financial-regulatory-framework-review/index_en.htm.

Ορισμένα παραδείγματα σχολίων τραπεζών σχετικά με τις ρυθμίσεις ανατροφοδότησης

- Τέσσερις τράπεζες τάχθηκαν υπέρ της επανεξέτασης των ρυθμίσεων διαβούλευσης (π.χ. μεγαλύτερες περιόδους διαβούλευσης και καλύτερος συγχρονισμός για την καλύτερη αξιοποίηση των περιορισμένων πόρων).
- Έξι τράπεζες συνέστησαν στην ΕΚΤ να διενεργήσει περαιτέρω διαβουλεύσεις σχετικά με τεχνικά θέματα, όπως η μεθοδολογία ΔΕΕΑ και οι ορισμοί των κεφαλαίων.
- 15 τράπεζες ζήτησαν καλύτερα δομημένες και περισσότερο ολοκληρωμένες ρυθμίσεις ανατροφοδότησης. Παραδείγματος χάριν, ένδεκα τράπεζες ανέφεραν τη χρήση τακτικών ερευνών για τη μέτρηση της εκτίμησης από τις τράπεζες της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των εποπτικών δραστηριοτήτων.

Πηγή: Έρευνα του ΕΕΣ σε εποπτευόμενα σημαντικά ιδρύματα.

Μεικτές εποπτικές ομάδες — Οργάνωση και κατανομή πόρων

104

Η άμεση συνεχής εποπτεία των τραπεζών στο πλαίσιο του ΕΕΜ ανατίθεται σε μεικτές εποπτικές ομάδες⁷² απαρτιζόμενες από προσωπικό τραπεζικής εποπτείας τόσο της ΕΚΤ όσο και των ΕΑΑ των συμμετεχόντων κρατών μελών. Υπάρχουν 129 ΜΕΟ —μία για κάθε σημαντική εποπτευόμενη οντότητα της οποίας η κεντρική διοίκηση βρίσκεται σε συμμετέχον κράτος μέλος⁷³.

105

Στο πλαίσιο του ελέγχου σχετικά με τη σύσταση και τη λειτουργία των ΜΕΟ, εξετάσαμε τα ακόλουθα:

- α) Την προκαταρκτική εκτίμηση και τον προγραμματισμό της ΕΚΤ σχετικά με τους συνολικούς εποπτικούς πόρους που θα απαιτούνταν κατά τη φάση έναρξης του ΕΕΜ, καθώς και την αρχική κατανομή εποπτικών πόρων κατά τη στελέχωση των ΜΕΟ.
- β) Τη συνεργασία της ΕΚΤ με τις ΕΑΑ και την εξάρτησή της από αυτές για τη στελέχωση των ΜΕΟ και την άσκηση της συνεχούς εποπτείας.
- γ) Τη διάρθρωση, τις γραμμές λογοδοσίας και το καθεστώς επιμόρφωσης των ΜΕΟ.

Προγραμματισμός και εκτιμήσεις συνολικών αναγκών σε εποπτικούς πόρους, κατανομή πόρων και στελέχωση

106

Οι ΜΕΟ αποτελούν καινοτομία στον χώρο της τραπεζικής εποπτείας. Πρόκειται για πολυεθνικά κλιμάκια αρχών τραπεζικής εποπτείας από όλες τις χώρες της ΕΕ και όλες τις εποπτικές νοοτροπίες, τα οποία επικοινωνούν σε περισσότερες γλώσσες με τις εποπτευόμενες οντότητες (η αγγλική είναι η γλώσσα εργασίας εντός του ΕΕΜ). Εφαρμόζουν ενιαίο μηχανισμό για την εποπτεία τραπεζών σε 19 κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ με νομικά πλαίσια τα οποία δεν έχουν ακόμη εναρμονιστεί πλήρως.

Οι αρχικές εκτιμήσεις των συνολικών αναγκών του ΕΕΜ σε προσωπικό βασίστηκαν σε μια απλή προσέγγιση...

107

Εφαρμόστηκε μια βασική προσέγγιση για την αρχική εκτίμηση των αναγκών του ΕΕΜ σε προσωπικό για τις ΜΕΟ. Οι αρχικές εκτιμήσεις για το προσωπικό των ΜΕΟ από την ΕΚΤ και τις ΕΑΑ στηρίχθηκαν σε δύο χωριστές —αλλά συνδεδεμένες— διαδικασίες, οι οποίες διενεργήθηκαν παράλληλα.

72 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ προβλέπει ρητά τη σύσταση μεικτών εποπτικών ομάδων.

73 Στην περίπτωση ομίλων τραπεζών των οποίων η κεντρική διοίκηση δεν βρίσκεται σε συμμετέχουσα χώρα, η ΕΚΤ δεν θα είναι η μόνη εποπτική αρχή των τραπεζών μελών του ομίλου. Επομένως, συστήνεται χωριστή ΜΕΟ για κάθε θυγατρική της τράπεζας της οποίας η έδρα βρίσκεται σε χώρα του ΕΕΜ, υπό τον όρο ότι η θυγατρική θεωρείται σημαντική οντότητα. Εάν θυγατρική με έδρα σε συμμετέχον κράτος μέλος εξαρτάται από «ενοποιημένη» οντότητα, η εποπτεία ασκείται στο ενοποιημένο επίπεδο.

108

Η αρχική εκτίμηση των πόρων της ΕΚΤ και η κατανομή τους σε ΜΕΟ περιλάμβανε την υπαγωγή κάθε τράπεζας σε μία από τις έξι ομάδες (clusters), σύμφωνα με ορισμένους παράγοντες (βλέπε σημεία 113 έως 120 για λεπτομερή εξέταση της μεθοδολογίας ομαδοποίησης). Έτσι, κάθε ΜΕΟ θα είχε έναν ελάχιστο αριθμό υπαλλήλων της ΕΚΤ ανά ομάδα, με αριθμό επιπλέον υπαλλήλων, ως απόθεμα ασφαλείας προς κατανομή όταν θα ήταν απαραίτητο. Η ΕΚΤ εφάρμοσε αυτή την πολύ απλή προσέγγιση για να επιτρέψει στις ΜΕΟ να αρχίσουν να λειτουργούν σύντομα. Την ημερομηνία κατά την οποία ανέλαβε άμεση ευθύνη για την εποπτεία, η ΕΚΤ απασχολούσε 330 υπαλλήλους ΙΠΑ στις ΓΔΜΕ Ι και ΙΙ επί συνόλου 403 προϋπολογισθέντων.

109

Η αρχική εκτίμηση για τους πόρους των ΕΑΑ προέκυψε από σειρά ερευνών, ή «απογραφές» που πραγματοποίησε η ΕΚΤ, μέσω των οποίων όλες οι ΕΑΑ παρείχαν στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των υπαλλήλων που θα συνεισέφεραν σε κάθε ΜΕΟ για σημαντικές οντότητες που θα υπαγόταν στην άμεση εποπτεία της ΕΚΤ μετά τη συγκρότηση του ΕΕΜ. Πριν από την ανάληψη της άμεσης εποπτείας από την ΕΚΤ διενεργήθηκαν τρεις τέτοιες απογραφές: τον Οκτώβριο του 2013, τον Ιούνιο του 2014 και τον Σεπτέμβριο του 2014. Βάσει των αποτελεσμάτων της απογραφής του Οκτωβρίου του 2013, συμφωνήθηκε «δέσμευση» διάθεσης 1 005 ΙΠΑ από τις ΕΑΑ στις ΜΕΟ. Μετά τη δεύτερη έρευνα στελέχωσης που διενεργήθηκε τον Ιούνιο του 2014, ο αριθμός μειώθηκε σε νέα «δέσμευση» διάθεσης 834 ΙΠΑ από τις ΕΑΑ. Σύμφωνα με την ΕΚΤ, ο αναθεωρημένος αριθμός ΙΠΑ αντικατοπτρίζει ακριβέστερα το προσωπικό ΕΑΑ προς κατανομή στις ΜΕΟ, επειδή ο αρχικός αριθμός περιλάμβανε, παραδείγματος χάριν, υπαλλήλους που διατέθηκαν σε επιτόπιες επιθεωρήσεις και επικύρωση υποδειγμάτων, οι οποίοι έπρεπε να είχαν κατανεμηθεί σε λειτουργίες οριζόντιας υποστήριξης και όχι στις ΜΕΟ. Η έρευνα που διενεργήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2014 έδειξε περαιτέρω μείωση σε 803,5 ΙΠΑ. Παρ' όλα αυτά, η ΕΚΤ έλαβε τα αποτελέσματα της έρευνας του Ιουνίου του 2014 (834 ΙΠΑ) ως σημείο αναφοράς για τη συνολική δέσμευση διάθεσης προσωπικού από τις ΕΑΑ στις ΜΕΟ κατά την ημερομηνία που η ΕΚΤ ανέλαβε τις εποπτικές της αρμοδιότητες.

110

Επομένως, οι αρχικές εκτιμήσεις των αναγκών σε προσωπικό της ΕΚΤ συνδύαζαν ένα στοιχείο συνέχειας — εξάρτηση από τον όγκο πόρων των ΕΑΑ που διετίθεντο στην εποπτεία σημαντικών τραπεζών λίγο πριν αναλάβει η ΕΚΤ τις εποπτικές της αρμοδιότητες— με την αναγνώριση ότι θα απαιτούνταν πρόσθετοι πόροι (προσωπικό) από την ΕΚΤ. Επιπλέον, στο πλαίσιο της αρχικής διαδικασίας στελέχωσης, τέθηκε ως στόχος μια αναλογία 25 % προσωπικού της ΕΚΤ και 75 % προσωπικού των ΕΑΑ (παρότι η συλλογιστική για τη συγκεκριμένη αναλογία δεν εξηγήθηκε ποτέ). Λαμβανομένου υπόψη του αρχικού προϋπολογισμού της ΕΚΤ (403 ΙΠΑ) για το προσωπικό των ΜΕΟ, αυτό σήμαινε εμμέσως συνεισφορά 1 209 ΙΠΑ από τις ΕΑΑ. Στην πράξη, η στελέχωση των ΜΕΟ από τις ΕΑΑ βασίζεται στις δεσμεύσεις των τελευταίων, οι οποίες αποτελούν τακτικά αντικείμενο παρακολούθησης μέσω ερευνών, καθώς και αντικείμενο διμερών και πολυμερών συζητήσεων.

...η οποία δεν προέβλεψε πλήρως τον αυξανόμενο φόρτο εποπτικής εργασίας

111

Στις αρχικές εκτιμήσεις προσωπικού, δεν είναι σαφές κατά πόσον η ΕΚΤ προέβλεψε πλήρως τον βαθμό στον οποίο επρόκειτο να αυξηθεί ο συνολικός φόρτος εποπτικής εργασίας, μετά τη συγκρότηση του EEM. Σε σημείωμα στελέχωσης των ΓΔΜΕ I και II, με ημερομηνία 16 Μαρτίου 2015, μόλις τέσσερις μήνες μετά την έναρξη της άμεσης εποπτείας από την ΕΚΤ, με αίτημα 29 νέα ΙΠΑ για τη ΓΔΜΕ I και 88 νέα ΙΠΑ για τη ΓΔΜΕ II (μόνιμο προσωπικό σε όλες τις περιπτώσεις) αναφέρεται ότι ο μελλοντικός φόρτος εργασίας είχε τουλάχιστον υποτιμηθεί. Στο σημείωμα αναφέρονται διάφοροι λόγοι για το αίτημα και, συγκεκριμένα, ο υψηλότερος από τον αναμενόμενο φόρτος εργασίας που συνεπάγονται ορισμένα εποπτικά καθήκοντα. Δεν μας παρασχέθηκε καμία μελέτη, έκθεση ή άλλο έγγραφο της περιόδου πριν από την ανάληψη από την ΕΚΤ των εποπτικών καθηκόντων της τον Νοέμβριο του 2014, στο οποίο να προσδιορίστηκαν ποσοτικώς οι πόροι που θα ήταν απαραίτητοι στο πλαίσιο του νέου, σημαντικά πιο πολύπλοκου, εποπτικού συστήματος. Εξάλλου, η ΕΚΤ δεν διενήργησε καμία εκ των προτέρων αξιολόγηση από τη βάση προς την κορυφή των αναμενόμενων αναγκών της σε πόρους.

112

Ωστόσο, ο συνδυασμός εύκολα προβλέψιμων παραγόντων μπορούσε να αναμένεται ότι θα αυξήσει σημαντικά τον φόρτο εποπτικής εργασίας: i) η αναγκαιότητα εναρμόνισης διαφορετικών σε μεγάλο βαθμό τραπεζικών κανόνων και εποπτικών διαδικασιών σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ· ii) οι αυξημένες εποπτικές αρμοδιότητες ως αποτέλεσμα της εφαρμογής νέων οδηγιών⁷⁴ και iii) η εποπτική προσέγγιση του EEM, η οποία επρόκειτο να είναι «παρεμβατική»⁷⁵.

Η μεθοδολογία ομαδοποίησης (clustering) σχεδιάστηκε για τη διευκόλυνση της αρχικής κατανομής προσωπικού στις ΜΕΟ, αλλά πρέπει να επικαιροποιηθεί

113

Η σύσταση των ΜΕΟ βασίζεται στις αρχές της αναλογικότητας και της βασισμένης στον κίνδυνο εποπτείας. Για την εκτίμηση των αναγκαίων εποπτικών πόρων για κάθε ΜΕΟ σύμφωνα με τις εν λόγω αρχές, η ΕΚΤ ανέπτυξε ένα σύστημα ταξινόμησης των σημαντικών οντοτήτων σε «ομάδες» κινδύνου. Η μεθοδολογία της ομαδοποίησης έλαβε υπόψη παράγοντες όπως την αξιολόγηση εξωτερικού κινδύνου, την πολυπλοκότητα, το μέγεθος, τη γεωγραφική διαφοροποίηση, τη διασύνδεση και την εποπτική πολυπλοκότητα της τράπεζας. Η μεθοδολογία απέδωσε ένα σύστημα κατάταξης από το 1 έως το 5, στο οποίο οι περισσότεροι εποπτικοί πόροι επρόκειτο να διατεθούν σε τράπεζες της ομάδας 1 και οι λιγότεροι σε τράπεζες της ομάδας 5. Τέλος, υπάρχει μια «ομάδα υποδοχής» (Host Cluster) για τις οντότητες με παρουσία σε συμμετέχον κράτος μέλος, των οποίων η κεντρική διοίκηση βρίσκεται εκτός του χώρου του EEM⁷⁶.

74 Π.χ. η οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRD IV) της 26ης Ιουνίου 2013 και η οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών (BRRD) της 15ης Μαΐου 2014.

75 Δήλωση σχετικά με την αποστολή του EEM: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/about/mission-statement/mission-statement-of-the-ssm/html/index.el.html>.

76 Τα ιδρύματα που περιλαμβάνονται στην ομάδα υποδοχής είναι σημαντικές οντότητες για τις οποίες η ΕΚΤ δεν είναι η αρχή ενοποιημένης εποπτείας.

114

Η μεθοδολογία ομαδοποίησης αποκλίνει σε κάποιον βαθμό από τις συστάσεις που εξέδωσε η ΕΑΤ, η οποία συνιστά τέσσερις κατηγορίες⁷⁷, ενώ τα περισσότερα από τα σημαντικά ιδρύματα των έξι ομάδων της ΕΚΤ θα ενέπιπταν στην κατηγορία 1 της ΕΑΤ.

115

Η ΕΤΕΒ συνιστά μια μεθοδολογία⁷⁸ η οποία χρησιμοποιεί πέντε εξίσου σταθμισμένες κατηγορίες που αντικατοπτρίζουν το μέγεθος των τραπεζών, τη διασύνδεσή τους, την απουσία αμέσως διαθέσιμων υποκατάστατων ή υποδομών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων για τις υπηρεσίες που παρέχουν, την παγκόσμια (εκτεινόμενη σε περισσότερες έννομες τάξεις) δραστηριότητά τους και την πολυπλοκότητά τους. Η ΕΚΤ λαμβάνει υπόψη παρόμοιους ποιοτικούς παράγοντες, προσθέτοντας έναν παράγοντα κινδύνου **ειδικά για την τράπεζα**. Η προσθήκη αυτή εκτείνεται επίσης πέραν της σύστασης της ΕΑΤ, σύμφωνα με την οποία η κατηγοριοποίηση «πρέπει να αντικατοπτρίζει την εκτίμηση του **συστημικού** κινδύνου που ενέχουν τα ιδρύματα για το χρηματοοικονομικό σύστημα» και να μην χρησιμοποιείται «ως μέσο που αντικατοπτρίζει την ποιότητα ενός ιδρύματος».⁷⁹

116

Παρ' όλα αυτά, εσωτερική επισκόπηση την οποία διενήργησε η ΕΚΤ τον Δεκέμβριο του 2015 σχετικά με τη σύνθεση, τη στελέχωση και τις δεξιότητες των ΜΕΟ ανέδειξε τις αδυναμίες του μοντέλου όταν αυτό χρησιμοποιείται ως βάση για τη στελέχωση. Ειδικότερα, αρκετά κριτήρια τα οποία μπορούν να έχουν σημαντικές συνέπειες στον φόρτο εργασίας δεν λαμβάνονται υπόψη από τον παράγοντα της εποπτικής πολυπλοκότητας: σε αυτά συγκαταλέγονται ο αριθμός αξιολογήσεων ικανότητας και ήθους, οι άδειες, οι τιτλοποιήσεις κ.λπ. Επιπλέον, ο αυξημένος φόρτος εργασίας που συνδέεται με τράπεζες σε κατάσταση κρίσης δεν λαμβάνεται άμεσα υπόψη στο μοντέλο.

117

Επιπροσθέτως, η μεθοδολογία ενδέχεται να υποτιμά την εποπτική προσοχή που είναι απαραίτητη για ιδρύματα τα οποία, παρότι μικρά και λιγότερο πολύπλοκα όταν λαμβάνονται υπόψη στο συνολικό πλαίσιο του ΕΕΜ, είναι εξαιρετικά συστημικά στις τοπικές οικονομίες τους. Όπως κατέδειξαν οι πρόσφατες χρηματοπιστωτικές κρίσεις, τα προβλήματα εγχώριων συστημικών τραπεζών μπορούν να κλιμακωθούν τάχιστα εντός και πέραν των συνόρων οποιουδήποτε κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με σχετικά μικρό μέγεθος. Επομένως, θα ήταν συνετό να ενταχθούν οι τράπεζες οι οποίες είναι συστημικά σημαντικές στις εθνικές οικονομίες τους σε ομάδα ανώτερη από εκείνη που προκύπτει από τη κατάταξή τους στη συνολική ταξινόμηση του ΕΕΜ. Η μεθοδολογία που εφαρμόζει επί του παρόντος η ΕΚΤ παρέχει αυτή τη δυνατότητα, η οποία έχει χρησιμοποιηθεί σε μικρό αριθμό περιπτώσεων.

77 Ενότητα 2.1.1, σημείο 10, των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη ΔΕΕΑ (EBA/GL/2014/13).

78 BCBS 255: «Global systemically important banks: updated assessment methodology and the higher loss absorbency requirement», ΤΔΔ, Ιούλιος 2013. Σημείωση: η συγκεκριμένη μεθοδολογία αξιολόγησης για τις παγκόσμιες συστημικά σημαντικές τράπεζες εφαρμόζεται μόνον σε οκτώ από τις 129 τράπεζες που τελούν υπό την εποπτεία του ΕΕΜ. Ωστόσο, παρόμοια μεθοδολογία για τις εγχώριες συστημικά σημαντικές τράπεζες (BCBS233) συνιστά παρόμοια προσέγγιση, κάνοντας χρήση των ίδιων κατηγοριών, με εξαίρεση το γεγονός ότι η δραστηριότητα σε περισσότερες έννομες τάξεις ενδέχεται να μην είναι άμεσα συναφής. Επιπλέον, το πλαίσιο BCBS233 παρέχει μεγαλύτερη διακριτική ευχέρεια στις εθνικές αρχές.

79 Ενότητα 2.1.1, σημείο 11, των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη ΔΕΕΑ (EBA/GL/2014/13).

118

Κατά τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου, η ΕΚΤ δεν διέθετε διαδικασίες για την περι-οδική επανεξέταση της ομαδοποίησης των τραπεζών⁸⁰. Επιπλέον, κατά την εσωτερική επισκόπηση που διενεργήθηκε τον Δεκέμβριο του 2015 (βλέπε σημείο 116) διαπιστώ-θηκε ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της βαθμολογίας της ομάδας δεν έχουν επικαιροποιηθεί από το 2013. Δεδομένου ότι διαδραματίζει σημα-ντικό ρόλο για τον καθορισμό της ελάχιστης συχνότητας των εποπτικών δραστηριο-τήτων για κάθε σημαντική οντότητα, η ομαδοποίηση πρέπει να επανεξετάζεται και να επικαιροποιείται τακτικά.

119

Ο αριθμός των υπαλλήλων κάθε ΜΕΟ καθορίστηκε κυρίως βάσει της ομάδας στην οποία υπάγεται η αντίστοιχη τράπεζα, όπου ο κίνδυνος αποτελεί μια πολύ μικρή συνιστώσα. Ωστόσο, το ελάχιστο επίπεδο εποπτικής παρακολούθησης⁸¹ μιας επο-πτευόμενης τράπεζας αντικατοπτρίζει τόσο την ομάδα στην οποία εντάσσεται όσο και τη βαθμολογία αξιολόγησης κινδύνου της τράπεζας (βαθμολογία ΣΑΚ). Επομένως, το ΠΕΕ ενός ιδρύματος που θεωρείται υψηλότερου κινδύνου θα περιέχει μεγαλύτερο αριθμό ελάχιστων εποπτικών καθηκόντων, παρότι η υπεύθυνη ΜΕΟ δεν θα διαθέτει κατ' ανάγκη επαρκές προσωπικό για να φέρει επαρκώς εις πέρας όλα αυτά τα καθήκο-ντα (καθώς οι κατανομές προσωπικού ανά ομάδα αντικατοπτρίζουν τον κίνδυνο μό-νον οριακά). Το πρόβλημα αφορά ιδίως τις ΜΕΟ στις ομάδες 3 έως 5 και στην ομάδα υποδοχής, πολλές εκ των οποίων υφίστανται περιορισμούς στελέχωσης.

Οι πόροι της ΕΚΤ κατανέμονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία ομαδοποίησης που εφαρμόζει

120

Οι ΜΕΟ για τις τράπεζες της ομάδας 1 και της ομάδας 2 φιλοξενούνται από τη ΓΔΜΕ Ι, οι ΜΕΟ για τις ομάδες 4 και 5 φιλοξενούνται από τη ΓΔΜΕ ΙΙ, ενώ οι ΜΕΟ της ομάδας 3 μπορεί να φιλοξενούνται από οποιαδήποτε από τις δύο ΓΔ. Διαθέτοντας περίπου 215 ΙΠΑ στη ΓΔΜΕ Ι για την εποπτεία περίπου 30 ιδρυμάτων και περίπου 240 ΙΠΑ στη ΓΔΜΕ ΙΙ για περίπου 90 τράπεζες, η ΕΚΤ έχει διαθέσει σημαντικά περισσότερους εποπτικούς πόρους ανά τράπεζα στις ομάδες 1 και 2 από ό,τι στις ομάδες 3, 4 και 5, σύμφωνα με τη μεθοδολογία της. Στο **γράφημα 10** απεικονίζεται ο μέσος αριθμός υπαλλήλων της ΕΚΤ ανά ΜΕΟ για κάθε ομάδα.

121

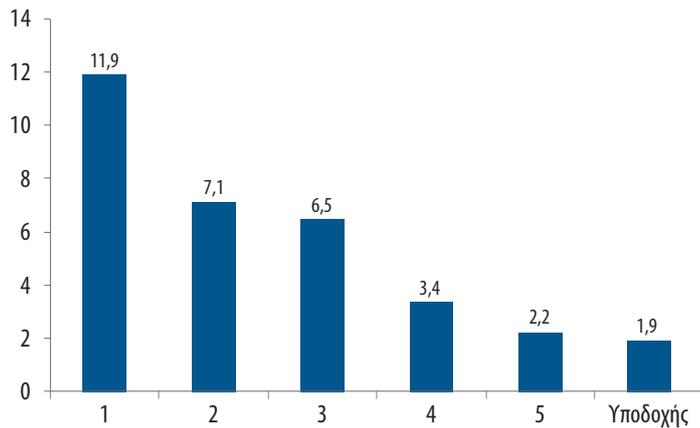
Οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ για την κατανομή προσωπικού στις ΜΕΟ προσ-διορίζουν ελάχιστο αριθμό υπαλλήλων της ΕΚΤ ανά ΜΕΟ σε κάθε ομάδα. Όπως είναι αναμενόμενο, ο υψηλότερος αριθμός αφορά την ομάδα 1 (7 ΙΠΑ συν ένας συντονι-στής) και ο χαμηλότερος την ομάδα 5 (0,5 ΙΠΑ συν ένας συντονιστής). Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα αριθμητικά στοιχεία που παρείχε η ΕΚΤ, η τρέχουσα κατανομή προσωπικού συνάδει σε μεγάλο βαθμό με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές.

80 Οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ προβλέπουν ετήσια επανεξέταση της κατηγοριοποίησης των τραπεζών για τους σκοπούς του ΠΕΕ. Βλέπε ενότητα 2.1.1, σημείο 12, των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη ΔΕΕΑ (EBA/GL/2014/13).

81 Η ΕΚΤ έχει θεσπίσει τέσσερα ελάχιστα επίπεδα εποπτικής παρακολούθησης, τα οποία ορίζουν το ελάχιστο επίπεδο «έντασης» της εποπτείας συγκεκριμένου ιδρύματος. Σε κάθε επίπεδο προβλέπονται ελάχιστο σύνολο βασικών καθηκόντων και δραστηριοτήτων ΠΕΕ και ελάχιστη συχνότητα εκτέλεσής τους. Κατατασσόμενα από το λιγότερο έως το περισσότερο παρεμβατικό, τα τέσσερα επίπεδα εποπτικής παρακολούθησης είναι: βασικό, σύνηθες, ενισχυμένο και εντατικό. Η ΕΚΤ ανέπτυξε έναν πίνακα για την υπαγωγή των τραπεζών σε ελάχιστο επίπεδο εποπτικής παρακολούθησης βάσει της βαθμολογίας κινδύνου της τράπεζας και της ομάδας στην οποία η τράπεζα έχει υπαχθεί. Όσο πιο πολύπλοκη και συστημικά σημαντική είναι μια τράπεζα και όσο μεγαλύτερη επικινδυνότητα ενέχει, κατά την ΕΚΤ, τόσο υψηλότερο είναι το ελάχιστο επίπεδο εποπτικής έντασης.

Γράφημα 10

Μέσος αριθμός υπαλλήλων ΕΚΤ (ΙΠΑ) ανά ΜΕΟ στις ομάδες

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που παρασχέθηκαν από την ΕΚΤ.

Η πολιτική διορισμού συντονιστών σχεδιάστηκε για την προώθηση της εναρμόνισης, αλλά δεν τηρείται πάντοτε

122

Η ΕΚΤ διορίζει τον συντονιστή κάθε ΜΕΟ. Αρχικά, οι διορισμοί συντονιστών εγκρίνονταν από το εποπτικό συμβούλιο του ΕΕΜ⁸² στο σύνολό του, αλλά η διαδικασία τροποποιήθηκε με αποτέλεσμα μόνον ο πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου να εγκρίνει πλέον τους διορισμούς, εκτός εάν υπάρχει επίσης μεταβολή στην ιεραρχία (δηλαδή, εάν ο ορισθείς συντονιστής προάγεται επίσης σε επικεφαλής τμήματος, ο διορισμός του πρέπει να εγκριθεί από την εκτελεστική επιτροπή). Με τον τρόπο αυτό μειώνεται η επιρροή του εποπτικού συμβουλίου στους διορισμούς συντονιστών.

123

Σύμφωνα με τον οδηγό τραπεζικής εποπτείας της ΕΚΤ, ο συντονιστής δεν πρέπει κατά κανόνα να είναι πολίτης της χώρας καταγωγής της τράπεζας. Ωστόσο, 18 εκ των 123 συντονιστών κατάγονται επί του παρόντος από τη χώρα στην οποία έχει την κεντρική διοίκησή της η αντίστοιχη τράπεζα⁸³.

82 Οι συντονιστές διορίζονται από τον γενικό διευθυντή της ΓΔΜΕ Ι ή ΓΔΜΕ ΙΙ αντίστοιχα. Το εποπτικό συμβούλιο ενημερώνεται και μπορεί να συζητήσει και να αμφισβητήσει οποιονδήποτε διορισμό.

83 Οι 18 περιπτώσεις αφορούν ΜΕΟ για βελγικές, γερμανικές, ισπανικές και ιταλικές τράπεζες, κυρίως στις ομάδες 4 και 5, με τέσσερις ΜΕΟ στην ομάδα 3 και μία στην ομάδα υποδοχής.

124

Παρότι η ΕΚΤ έχει δηλώσει ότι δεν θεωρεί νομικά δεσμευτικά τα οριζόμενα στον οδηγό τραπεζικής εποπτείας, προτίθεται παρ' όλα αυτά να εξετάσει τις προαναφερθείσες περιπτώσεις εφαρμόζοντας μια κλιμακωτή προσέγγιση σε τρεις φάσεις⁸⁴: την πρώτη τον Ιούνιο του 2016, τη δεύτερη τον Δεκέμβριο του 2016 και την τρίτη περί τον Ιούνιο του 2017.

125

Για τη διασφάλιση περαιτέρω ποικιλομορφίας στην εποπτεία και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εποπτικών γνώσεων, η ΕΚΤ προτίθεται να εναλλάσσει τους συντονιστές και το σύνολο του προσωπικού της ΕΚΤ στις ΜΕΟ κάθε τρία έως πέντε έτη. Ωστόσο, η συγκεκριμένη διαδικασία δεν αναμένεται να επισημοποιηθεί πριν από το τέλος του 2017.

Συνεργασία της ΕΚΤ με τις ΕΑΑ και εξάρτησή της από αυτές

Παρότι οι ΜΕΟ εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το προσωπικό των ΕΑΑ, η ΕΚΤ ασκεί περιορισμένο έλεγχο στους πόρους των ΕΑΑ

126

Για τη στελέχωση των ΜΕΟ, η ΕΚΤ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις συμμετέχουσες ΕΑΑ. Ωστόσο, δεν υπάρχει επίσημη διαδικασία για την υποβολή αιτήματος πρόσθετων πόρων από την ΕΚΤ στις ΕΑΑ. Η διαδικασία διάθεσης προσωπικού ΕΑΑ στις ΜΕΟ εξαρτάται από διμερείς ad hoc συμφωνίες και από την καλή θέληση των ΕΑΑ. Παρότι οι ΕΑΑ έχουν καθήκον να συνεργάζονται καλόπιστα⁸⁵, ο αριθμός των υπαλλήλων των ΕΑΑ που πρόκειται να διατεθούν στην ΕΚΤ δεν προσδιορίζεται με νομικά δεσμευτικό τρόπο. Επιπλέον, οι ΕΑΑ μπορούν να μεταθέτουν ή να διαθέτουν με όποιον άλλον τρόπο κρίνουν σκόπιμο το εποπτικό προσωπικό τους.

127

Σύμφωνα με τον κανονισμό για το πλαίσιο ΕΕΜ, η ΕΚΤ είναι επιφορτισμένη με τη σύσταση και τον καθορισμό της σύνθεσης των ΜΕΟ, ενώ οι ΕΑΑ είναι υπεύθυνες μόνον για τον διορισμό των μελών του προσωπικού τους. Μέλος του προσωπικού ορισμένης ΕΑΑ μπορεί να οριστεί μέλος σε περισσότερες ΜΕΟ ταυτόχρονα⁸⁶.

84 Στις 28 Δεκεμβρίου 2015, η διοίκηση της ΓΔΜΕ II πρότεινε τη μετάθεση σε άλλες ΜΕΟ των συντονιστών με την ιθαγένεια της χώρας στην οποία είναι εγκαταστημένη η εποπτευόμενη τράπεζα. Το εποπτικό συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση στις 30 Δεκεμβρίου 2015.

85 Άρθρο 20 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ, άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού ΕΕΜ.

86 Άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ.

128

Η μόνη διακριτική ευχέρεια που διαθέτει η ΕΚΤ σχετικά με το προσωπικό των ΕΑΑ στις ΜΕΟ είναι η εξουσία απόρριψης διορισμού ΕΑΑ. Και οι 12 ΕΑΑ που απάντησαν στο ερωτηματολόγιό μας ανέφεραν ότι η ΕΚΤ δεν έχει έως τώρα ποτέ απορρίψει κανέναν από τους υποψηφίους τους. Στην πραγματικότητα, η ΕΚΤ δεν διαθέτει επί του παρόντος καμία διαδικασία ή κατευθυντήρια γραμμή για την αποδοχή ή την απόρριψη διορισμών των ΕΑΑ, ούτε διαδικασίες για την αξιολόγηση των προσόντων, της πείρας, των γνώσεων ή της καταλληλότητας των υποψηφίων των ΕΑΑ. Επιπλέον, λόγω των απαιτήσεων προστασίας των δεδομένων που επικαλούνται οι ΕΑΑ, η ΕΚΤ υποστηρίζει ότι η δυνατότητά της να ζητεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. σχετικά με προσόντα και πείρα) του προσωπικού ΕΑΑ που προτείνεται για μια ΜΕΟ είναι περιορισμένη.

Οι ΜΕΟ εξακολουθούν να στελεχώνονται σε μεγάλο βαθμό από πολίτες των ΕΑΑ προέλευσης ...

129

Ένας από τους στόχους των ΜΕΟ είναι η καθιέρωση κοινής εποπτικής νοοτροπίας μέσω της χρησιμοποίησης επιθεωρητών διαφορετικών εθνικοτήτων⁸⁷. Ωστόσο, από τη σύνθεση των ΜΕΟ προκύπτει ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτές στελεχώνονται σε μεγάλο βαθμό από πολίτες της χώρας καταγωγής της εποπτευόμενης τράπεζας. Οι περισσότερες ΜΕΟ της ομάδας 1 στελεχώνονται κατά τουλάχιστον 70 % από υπαλλήλους από τη χώρα της εποπτευόμενης οντότητας και η εικόνα είναι παρόμοια στην ομάδα 2. Πολλές ΜΕΟ των ομάδων 3 έως 5 έχουν ακόμη υψηλότερο ποσοστό μελών προσωπικού από τη χώρα της εποπτευόμενης τράπεζας.

...ενώ ορισμένες ομάδες υπαλλήλων ΕΑΑ δεν ανταποκρίνονται στις προσδοκίες της ΕΚΤ για τη στελέχωση των ΜΕΟ

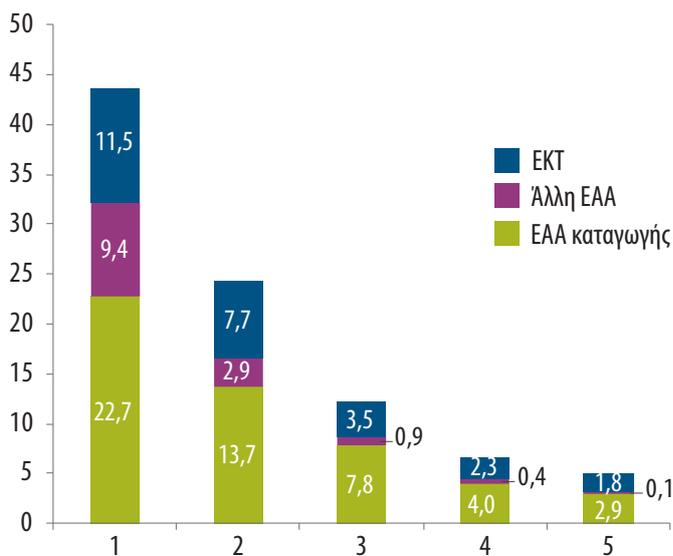
130

Ο αριθμός των υπαλλήλων της ΕΚΤ που διατίθενται σε μια ΜΕΟ εξαρτάται από την ομάδα και τις ιδιαιτερότητες της εποπτευόμενης τράπεζας, ενώ το συνολικό μέγεθος και η ακριβής σύνθεση της ΜΕΟ θα διαφέρουν επίσης σημαντικά ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εποπτευόμενης τράπεζας. Το μέσο μέγεθος μιας ΜΕΟ (με συνδυασμένο προσωπικό ΕΚΤ και ΕΑΑ) κυμαίνεται από 43,6 ΙΠΑ στην ομάδα 1 έως 4,8 ΙΠΑ στην ομάδα 5. Οι πόροι που διαθέτουν οι ΕΑΑ στις ΜΕΟ της ομάδας 1, όπως απεικονίζονται στο **γράφημα 11** κατωτέρω, συμφωνούν με την αρχική αναλογία 25 % / 75 %. Για τις ομάδες 2 και 3 η εικόνα είναι λιγότερο σαφής, καθώς ορισμένες ΜΕΟ στις συγκεκριμένες ομάδες είναι σχετικώς υποστελεχωμένες με προσωπικό ΕΑΑ.

87 Αιτιολογική σκέψη 79 του κανονισμού ΕΕΜ.

Γράφημα 11

Μέσος αριθμός υπαλλήλων και σύνθεση των ΜΕΟ, ανά ομάδα

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που παρασχέθηκαν από την ΕΚΤ.

131

Στις ομάδες 4 και 5 και στην ομάδα υποδοχής, το ποσοστό των υπαλλήλων ΕΑΑ είναι χαμηλότερο. Αυτό υποδηλώνει ότι η κατανομή πόρων των ΕΑΑ στις εν λόγω ομάδες είναι ανεπαρκής. Ορισμένες ΜΕΟ στις ομάδες 4 και 5 και στην ομάδα υποδοχής έχουν λιγότερες από δύο θέσεις ΕΑΑ πλήρους απασχόλησης, με παρόμοιο αριθμό υπαλλήλων από την ΕΚΤ. Παρότι, γενικά, οι τράπεζες των ομάδων 4 και 5 είναι συστημικά λιγότερο σημαντικές, βάσει της συνολικής θεώρησης του ΕΕΜ, πολλές παραμένουν σημαντικές και είναι εξαιρετικά συστημικά ιδρύματα σε εθνικό επίπεδο. Καθώς δύσκολα μπορεί να υποστηριχθεί ότι αριθμός προσωπικού ΕΑΑ κατώτερος του 1,5 ΙΠΑ επαρκεί για τη διασφάλιση αποτελεσματικής εποπτείας, αυτό σημαίνει ότι πολλές ΕΑΑ ενδέχεται να αντιμετωπίζουν σημαντική έλλειψη προσωπικού τραπεζικής εποπτείας ή ότι οι πόροι που παρέχουν οι ΕΑΑ στις ΜΕΟ είναι ανεπαρκείς. Πράγματι, από εσωτερική επισκόπηση της ΕΚΤ διαπιστώθηκε ότι οι πόροι είναι επί του παρόντος πολύ περιορισμένοι ιδίως για τις μικρότερες ΜΕΟ, τόσο στην ΕΚΤ όσο και στις ΕΑΑ, για την επίτευξη της απαιτούμενης ποιότητας εποπτείας⁸⁸.

88 Έκθεση σχετικά με τη σύνθεση, τη στελέγωση και τις δεξιότητες των ΜΕΟ, έκθεση αριθ. 02/2015 της ΕΚΤ, 10 Δεκεμβρίου 2015, σ. 9.

132

Μετά την ανάληψη των εποπτικών καθηκόντων της, τον Ιανουάριο του 2015 η ΕΚΤ διενήργησε τέταρτη έρευνα σχετικά με τη στελέχωση από τις ΕΑΑ. Από αυτήν προέκυψε ότι η συνεισφορά των ΕΑΑ παρέμενε 801 ΙΠΑ, δηλαδή κατώτερη κατά 33 ΙΠΑ από τα 834 ΙΠΑ που ζήτησε η ΕΚΤ και δεσμεύθηκαν να παράσχουν οι ΕΑΑ έναν χρόνο νωρίτερα. Τον Σεπτέμβριο του 2015, κατόπιν συζήτησης στη συνεδρίαση του εποπτικού συμβουλίου που διεξήχθη στις 8 Ιουνίου 2015, η πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου απέστειλε επίσημες επιστολές σχετικά με το ζήτημα της στελέχωσης των ΜΕΟ από τις ΕΑΑ στις 21 εποπτικές αρχές των 19 συμμετεχόντων κρατών μελών⁸⁹:

- α) Η ΕΚΤ έκρινε ότι εννέα εποπτικές αρχές είχαν συνεισφέρει επαρκές προσωπικό και δεν ζήτησε από αυτές να συνεισφέρουν πρόσθετους υπαλλήλους.
- β) Η ΕΚΤ ζήτησε πρόσθετους πόρους για τις ΜΕΟ από 12 αρχές των οποίων η συνεισφορά προσωπικού στις ΜΕΟ θεωρήθηκε ανεπαρκής. Έξι ΕΑΑ δεσμεύθηκαν να ανταποκριθούν στα συγκεκριμένα αιτήματα της ΕΚΤ. Άλλες πέντε δεσμεύθηκαν να συμμορφωθούν μερικώς. Μία αρνήθηκε αρχικώς να συμμορφωθεί αλλά, έξι μήνες αργότερα, η ΕΚΤ έλαβε έγγραφο με τα οποία η αρχή συμφώνησε να συμμορφωθεί εν μέρει.

133

Ως εκ τούτου, οι ομάδες υπαλλήλων επτά ΕΑΑ δεν ανταποκρίνονται στις πιο πρόσφατες προσδοκίες της ΕΚΤ για τη στελέχωση των ΜΕΟ⁹⁰. Η υστέρηση αυτή υπογραμμίζει μια θεμελιώδη αδυναμία του μηχανισμού εποπτείας των ΜΕΟ της ΕΚΤ, η οποία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεργασία και την καλή θέληση των ΕΑΑ.

134

Επιπλέον, ορισμένες ΕΑΑ φαίνεται να διαφωνούν με την ΕΚΤ σχετικά με την ακριβή έννοια της «δέσμευσής» τους να παράσχουν προσωπικό για τις ΜΕΟ. Τα αποτελέσματα της έρευνας για τη στελέχωση που διεξήχθη τον Ιανουάριο του 2015 συζητήθηκαν στο εποπτικό συμβούλιο τον Απρίλιο του 2015. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, «ορισμένα μέλη του εποπτικού συμβουλίου ανέφεραν ότι δεν ήταν σε θέση να παράσχουν δεσμεύσεις σε σχέση με τα επίπεδα στελέχωσης και, πράγματι, δεν είχαν πράξει ποτέ κάτι τέτοιο, αλλά είχαν απαντήσει σε έρευνες αναφέροντας επακριβώς τα επίπεδα προσωπικού που ασχολούνται με έργο των ΜΕΟ, πράγμα το οποίο δεν συνιστά δέσμευση».⁹¹

89 Δύο χώρες έχουν σύστημα το οποίο περιλαμβάνει δύο εποπτικές αρχές.

90 Η δέσμευση παροχής προσωπικού από μία ΕΑΑ υπερβαίνει τον αριθμό ΙΠΑ που ζήτησε η ΕΚΤ.

91 Έκθεση σχετικά με τη σύνθεση, τη στελέχωση και τις δεξιότητες των ΜΕΟ, έκθεση αριθ. 02/2015 της ΕΚΤ, 10 Δεκεμβρίου 2015, σ. 16.

135

Τον Μάιο του 2015, οι ΕΑΑ είχαν δεσμευθεί για την παροχή 830,5 ΙΠΑ. Η αρχική αναλογία-στόχος 25 % / 75 % σήμαινε συνεισφορά 1 209 ΙΠΑ από τις ΕΑΑ. Σύμφωνα με στοιχεία που παρέσχε η ΕΚΤ, τον Μάρτιο του 2016 η ΓΔΜΕ Ι και η ΓΔΜΕ ΙΙ διέθεταν 455 ΙΠΑ προσωπικού σε όλες τις ΜΕΟ. Η κατά 52 ΙΠΑ αύξηση της συνεισφοράς υπαλλήλων της ΕΚΤ από τον Νοέμβριο του 2014 δεν αντιστάθμισε το έλλειμμα μεταξύ του υποδηλούμενου αρχικού στόχου για τις ΕΑΑ και της πραγματικής «δέσμευσης» των τελευταίων.

136

Με τις επιστολές της προέδρου του εποπτικού συμβουλίου προς τις ΕΑΑ τον Σεπτέμβριο του 2015, η ΕΚΤ ανέδειξε τη σχετική έλλειψη εποπτικού προσωπικού, σε σύγκριση με τις ομολόγους της στις ΗΠΑ, αναφέροντας τα εξής: «Σε σύγκριση με τις αρχές τραπεζικής εποπτείας στη συγκεκριμένη χώρα [Ομοσπονδιακή Κεντρική Τράπεζα (Federal Reserve) και Γραφείο Γενικού Ελεγκτή Νομίσματος (Office of the Comptroller of the Currency)], ο ΕΕΜ διαθέτει κατά μέσο όρο ανά τράπεζα μόλις περίπου 60 % της ικανότητας που διατίθεται σε συνεχή εποπτεία».

137

Το πρόβλημα των ελλείψεων προσωπικού των ΕΑΑ μπορεί να επιδεινωθεί περαιτέρω από το γεγονός ότι η ΕΚΤ επιτρέπει στους συντονιστές των ομάδων 3 έως 5 και της ομάδας υποδοχής να ηγούνται περισσότερων της μίας ΜΕΟ ταυτόχρονα. Στην πράξη, οι περισσότεροι συντονιστές στις ομάδες 4 και 5 και στην ομάδα υποδοχής είναι υπεύθυνοι για δύο έως τέσσερις ΜΕΟ, ενώ σε μια περίπτωση ένα πρόσωπο είναι υπεύθυνο για πέντε ΜΕΟ.

Διάρθρωση, γραμμές λογοδοσίας και επιμόρφωση των ΜΕΟ

Οι πολυεθνικές ομάδες διευκολύνουν την ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών...

138

Σκοπός της πολυεθνικής σύνθεσης των ΜΕΟ είναι, μεταξύ άλλων, η προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών από όλες τις χώρες του ΕΕΜ και η συμβολή στη δημιουργία εναρμονισμένης εποπτικής νοοτροπίας και ισότιμων όρων ανταγωνισμού.

139

Οι συντονιστές είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση του έργου όλων των μελών των αντίστοιχων ΜΕΟ, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων των ΕΑΑ που βρίσκονται σε άλλες χώρες. Επικουρούνται από «υποσυντονιστές ΕΑΑ», οι οποίοι συντονίζουν τη συνεχή εποπτεία σε εθνικό επίπεδο. Οι υποσυντονιστές είναι επίσης υπεύθυνοι να διασφαλίζουν ότι η εποπτεία ασκείται με επαγγελματικό και συνετό τρόπο, σύμφωνα με τις αρχές του ΕΕΜ και υπό την καθοδήγηση του συντονιστή. Οι ΜΕΟ συχνά συνεδριάζουν στην ΕΚΤ, στις εγκαταστάσεις των ΕΑΑ ή επιτόπου στην εποπτευόμενη τράπεζα, επιπλέον της τακτικής επικοινωνίας μέσω τηλεφώνου/ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τα μέλη των ΜΕΟ συμμετέχουν επίσης σε ασκήσεις για την καλλιέργεια ομαδικού πνεύματος και σε μαθήματα επιμόρφωσης.

...αλλά οι συγκρουόμενες γραμμές λογοδοσίας...**140**

Λαμβανόμενης υπόψη της διάρθρωσής τους, η αποδοτική λειτουργία των ΜΕΟ δημιουργεί διάφορες προκλήσεις, ιδίως όσον αφορά την κατανομή των καθηκόντων και τις ροές επικοινωνιών εντός της ομάδας για τα οποία υπεύθυνος είναι ο συντονιστής. Τυπικά, όλοι οι υπάλληλοι μέλη μιας ΜΕΟ (τόσο από την ΕΚΤ όσο και από τις ΕΑΑ) αναφέρονται στον συντονιστή (ενημερώνοντας παράλληλα τις ΕΑΑ). Ωστόσο, τα μέλη των ΜΕΟ από τις ΕΑΑ υπόκεινται σε δύο οργανωσιακές γραμμές λογοδοσίας: για το έργο της ΜΕΟ, το οποίο αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος των επαγγελματικών καθηκόντων τους⁹², αναφέρονται στον συντονιστή, ενώ για κάθε άλλο έργο στον προϊστάμενό τους στην ΕΑΑ. Επιπλέον, όσον αφορά κάθε θέμα ιεραρχίας και ανθρωπίνων πόρων, αναφέρονται μόνον στη διοίκηση της ΕΑΑ.

...η έλλειψη σαφήνειας στις ροές επικοινωνιών και στην κατανομή καθηκόντων...**141**

Μια καλή σχέση εργασίας μεταξύ των συντονιστών ΜΕΟ και των υποσυντονιστών ΕΑΑ, με υψηλό επίπεδο συνεργασίας και αλληλεπίδρασης, είναι καθοριστικής σημασίας για την αποδοτική λειτουργία των ΜΕΟ. Από την εσωτερική επισκόπηση της ΕΚΤ (βλέπε σημείο 116) προέκυψε πως, μολονότι η ποιότητα της συνεργασίας μεταξύ των μελών ΕΚΤ και ΕΑΑ μιας ΜΕΟ είναι σε γενικές γραμμές καλή, υπάρχουν διαφορές μεταξύ των ΜΕΟ:

- α) Μερικοί συντονιστές ανέφεραν προβλήματα όσον αφορά την κατανομή καθηκόντων σε επίπεδο ΕΑΑ. Επιπλέον, στις μεγαλύτερες ΜΕΟ, τα καθήκοντα κατανέμονται ουσιαστικά από τους υποσυντονιστές και ενίοτε ο συντονιστής γνώριζε ελάχιστα σχετικά με την αποδοτικότητα της κατανομής.

92 Ο διαχωρισμός μεταξύ καθηκόντων ΜΕΟ και καθηκόντων ΕΑΑ για το προσωπικό ΕΑΑ των ΜΕΟ θεσπίζεται μέσω διμερών συμφωνιών μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ, οι οποίες καθορίζουν ανώτατα όρια στην αναλογία χρόνου που διατίθεται σε καθήκοντα ΜΕΟ, με ποσοστά τα οποία κυμαίνονται από 75 % έως 100 %. Μία ΕΑΑ εφαρμόζει ανώτατο όριο 75 %, 14 ΕΑΑ ανώτατο όριο 80 %, τρεις 90 %, μία 95 %, ενώ δύο δεν προβλέπουν ανώτατο όριο (100 %). (Το σύνολο υπερβαίνει τις 19, επειδή δύο χώρες έχουν περισσότερες από μία εποπτικές αρχές και αυτές ενδέχεται να εφαρμόζουν διαφορετικά ανώτατα όρια.)

- β) Σε ορισμένες ΜΕΟ αναφέρθηκε ως πρόβλημα η ανταλλαγή πληροφοριών και η επικοινωνία. Μερικοί υποσυντονιστές ΕΑΑ διαμαρτυρήθηκαν ότι δεν παρέχονται επαρκείς πληροφορίες στα μέλη από τις ΕΑΑ σχετικά με αιτήματα του συντονιστή και ότι δεν υπάρχει ανατροφοδότηση μετά την ανταπόκριση στο αίτημα.
- γ) Δεν έχουν όλα τα μέλη των ΜΕΟ από τις ΕΑΑ πρόσβαση στις κοινές ταχυδρομικές θυρίδες των ΜΕΟ, οι οποίες χρησιμοποιούνται ως «ενιαίο σημείο εισόδου» για την ανταλλαγή πληροφοριών με τα εποπτευόμενα ιδρύματα. Ορισμένες ΜΕΟ επιτρέπουν στην εποπτευόμενη τράπεζα να επικοινωνεί ταυτόχρονα με την ΕΚΤ και την ΕΑΑ.

...και οι διαφορές στη χρήση και την ταξινόμηση των οριζόντιων λειτουργιών των ΕΑΑ μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα μη αποδοτική χρήση των πόρων

142

Σε επίπεδο ΕΑΑ, περίπου 1 300 ΙΠΑ⁹³ απασχολούνται σε οριζόντιες εποπτικές λειτουργίες⁹⁴. Ελάχιστη συγκεκριμένη καθοδήγηση παρέχεται σχετικά με την άμεση αλληλεπίδραση μεταξύ των ΜΕΟ και των οριζόντιων λειτουργιών των ΕΑΑ. Από την εσωτερική επισκόπηση της ΕΚΤ (βλέπε σημείο 116) προέκυψε ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα μέλη μιας ΜΕΟ από τις ΕΑΑ επικοινωνήσαν με τα τοπικά οριζόντια κλιμάκιά τους, ενώ τα μέλη της ΕΚΤ επικοινωνήσαν με τα οριζόντια τμήματα της ΕΚΤ για τον ίδιο λόγο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα αλληλεπικάλυψη εργασιών και καθυστερήσεις στη λήψη αποφάσεων.

Η απουσία δεσμευτικών αξιολογήσεων των επιδόσεων του προσωπικού των ΜΕΟ από τις ΕΑΑ μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα κινήτρων και επιδόσεων

143

Κατά τη συγκρότηση του ΕΕΜ, δεν υπήρχαν επίσημες διαδικασίες επίσημης υποβολής στοιχείων από την ΕΚΤ στη διοίκηση των ΕΑΑ σχετικά με τις επιδόσεις του προσωπικού των ΕΑΑ στις ΜΕΟ. Παρότι παρέχονταν κάποια στοιχεία αξιολόγησης επιδόσεων, αυτή παρέμεινε ανεπίσημη, χωρίς καμία υποχρέωση για τις ΕΑΑ να τη δεχθούν ή να την αξιοποιήσουν.

93 Ο αριθμός προέκυψε από έρευνα που διενήργησε η επιτροπή οργανωτικής ανάπτυξης της ΕΚΤ (Οκτώβριος 2014).

94 Οι οριζόντιες λειτουργίες μπορεί να διαφέρουν ως προς την ονομασία και την ουσία τους μεταξύ ΕΑΑ, αλλά περιλαμβάνουν κατά κανόνα ειδικευμένους τομείς ή μονάδες, όπως άδειες τραπεζών, διαχείριση κρίσεων, επιβολή και κυρώσεις, εποπτικές πολιτικές, εσωτερικά υποδείγματα κινδύνου, προγραμματισμό και συντονισμό κ.λπ.

144

Η ΕΚΤ έχει θεσπίσει πλέον μια πιλοτική διαδικασία για την επίσημη παροχή στοιχείων αξιολόγησης επιδόσεων από τους συντονιστές των ΜΕΟ στους υποσυντονιστές, αλλά όχι σε άλλους υπαλλήλους των ΕΑΑ. Η διαδικασία αυτή τέθηκε σε εφαρμογή στις 18 Νοεμβρίου 2015⁹⁵. «Με βάση την έκβαση της εν λόγω δοκιμής [...], θα εξεταστεί η δυνατότητα ευρύτερης εφαρμογής του μηχανισμού παροχής στοιχείων αξιολόγησης επιδόσεων εντός του ΕΕΜ».⁹⁶ Αυτή είναι μια θετική εξέλιξη και δυνητικά μια σημαντική βελτίωση σε σύγκριση με την προηγούμενη κατάσταση.

145

Ωστόσο, εξακολουθεί να εναπόκειται στην αποκλειστική διακριτική ευχέρεια της ΕΑΑ το κατά πόσον θα χρησιμοποιήσει τα στοιχεία αξιολόγησης επιδόσεων που παρέχει ένας συντονιστής ΜΕΟ και κατά πόσον θα τα περιλάβει στις εκθέσεις των υπαλλήλων της ΕΑΑ. Οι ΕΑΑ όχι μόνον διατηρούν πλήρη ευθύνη για την αξιολόγηση των επιδόσεων των υπαλλήλων τους, αλλά ορισμένες μπορεί ακόμη και να εμποδίζονται από την εθνική νομοθεσία να κάνουν χρήση των στοιχείων αξιολόγησης των επιδόσεων της ΕΚΤ.

146

Από τις ΕΑΑ που απάντησαν στο ερωτηματολόγιό μας, 80 % ανέφεραν ότι έλαβαν στοιχεία αξιολόγησης των επιδόσεων από την ΕΚΤ σχετικά με το έργο των μελών των ΜΕΟ από τις ΕΑΑ. Ωστόσο, μόλις 33 % ανέφεραν ότι λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία αξιολόγησης κατά τη δική τους αξιολόγηση των επιδόσεων.

147

Οι συγκρουόμενες γραμμές λογοδοσίας και η απουσία δεσμευτικής αξιολόγησης των επιδόσεων της ΕΚΤ μπορούν να έχουν δυνητικά αρνητικό αντίκτυπο. Υπάρχει κίνδυνος οι υπάλληλοι των ΕΑΑ να επιλέξουν να δώσουν προτεραιότητα στο έργο των ΕΑΑ σε σχέση με τις αρμοδιότητές τους στις ΜΕΟ.

95 Απόφαση ΕΚΤ/2015/36 (https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/en_ecb_2015_36_f_sign.pdf).

96 Αιτιολογική σκέψη 3 της απόφασης ΕΚΤ/2015/36 της 18ης Νοεμβρίου 2015.

Ο ΕΕΜ δεν διαθέτει ολοκληρωμένο πρόγραμμα επιμόρφωσης ούτε πρόγραμμα πιστοποίησης επιθεωρητών**148**

Η ΕΚΤ παρέχει εκτενή επιμόρφωση σε γενικές δεξιότητες και μη τεχνικές δεξιότητες, όπως κατάρτιση εγγράφων, καθώς και μαθήματα διαχείρισης και επιμόρφωσης σχετικά με διαδικασίες και εργαλεία ΤΠ. Οι τεχνικές γνώσεις του προσωπικού τραπεζικής εποπτείας ελέγχονται κατά τη διαδικασία πρόσληψης και η ΕΚΤ παρέχει στο προσωπικό της πρόσβαση σε ηλεκτρονικά μαθήματα τραπεζικής εποπτείας, τα οποία οργανώνει το Ίδρυμα Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Institute). Το προσωπικό μπορεί επίσης να συμμετέχει στα προγράμματα επιμόρφωσης που οργανώνουν οι ΕΑΑ ή άλλες αρχές τραπεζικής εποπτείας, επιπλέον της ειδικής επιμόρφωσης που παρέχει κυρίως η ΓΔΜΕ IV. Ωστόσο, δεν υπάρχει διαρθρωμένο υποχρεωτικό πρόγραμμα επιμόρφωσης, ιδίως σε τεχνικούς θεματικούς τομείς που αφορούν ειδικά τα καθήκοντα τραπεζικής εποπτείας των υπαλλήλων του ΕΕΜ. Συγκροτήθηκε ομάδα καθοδήγησης για τον σχεδιασμό και τη διατήρηση ολοκληρωμένου προγράμματος εποπτικής επιμόρφωσης για όλο το σχετικό προσωπικό του ΕΕΜ. Η ομάδα αυτή αναπτύσσει και συμπληρώνει τα υπάρχοντα στοιχεία του προγράμματος επιμόρφωσης ώστε να δημιουργηθεί ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα επιμόρφωσης για τον ΕΕΜ συνολικά. Επιμορφωτικά προγράμματα προτεραιότητας προβλέπεται να διοργανωθούν το φθινόπωρο του 2016, πριν από την έναρξη εφαρμογής ενός πιο ολοκληρωμένου προγράμματος το 2017.

149

Παρότι κατανοητή στα πολύ πρώιμα στάδια της συγκρότησης, η έλλειψη ολοκληρωμένου προγράμματος επιμόρφωσης ή προγράμματος πιστοποίησης γνώσεων μπορεί να παρεμποδίσει την αποτελεσματική εποπτεία, καθώς οι υπάλληλοι του ΕΕΜ ενδέχεται να μην διαθέτουν τις απαραίτητες επικαιροποιημένες τεχνικές γνώσεις για την αποτελεσματική εποπτεία του τραπεζικού τομέα της ΕΕ. Αυτό ισχύει ιδίως λαμβανομένων υπόψη των πολλών νέων κατευθυντήριων γραμμών προληπτικής εποπτείας και των εποπτικών απαιτήσεων που θεσπίστηκαν τα τελευταία χρόνια. Επιπλέον, το νέο προσωπικό της ΕΚΤ προέρχεται από μεγάλη ποικιλία εθνικών κανονιστικών και νομικών συστημάτων τα οποία εξακολουθούν να εμφανίζουν πολλές διαφορές, παρά τις απόπειρες εναρμόνισης των πρακτικών σε ολόκληρο τον ΕΕΜ. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, ένα διεξοδικό και ολοκληρωμένο πρόγραμμα εποπτικής επιμόρφωσης με σαφή διαδικασία πιστοποίησης φαίνεται ότι αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη δημιουργία ενός γνήσια ολοκληρωμένου εποπτικού μηχανισμού, όπως προβλέπεται στον κανονισμό ΕΕΜ⁹⁷.

97 Βλέπε αιτιολογική σκέψη 79 του κανονισμού ΕΕΜ.

Οι ρυθμίσεις της επιτόπιας εποπτείας είναι συνεκτικές και ολοκληρωμένες

150

Ο έλεγχός μας όσον αφορά τη δραστηριότητα επιτόπιας εποπτείας βασίστηκε στις Βασικές αρχές της ΕΤΕΒ, οι οποίες υποχρεώνουν τις εποπτικές αρχές να χρησιμοποιούν κατάλληλο μείγμα επιτόπιας και μη επιτόπιας εποπτείας⁹⁸. Οι εποπτικές αρχές πρέπει να διαθέτουν συνεκτικές διαδικασίες προγραμματισμού και εκτέλεσης επιτόπιων και μη επιτόπιων δραστηριοτήτων, χρησιμοποιώντας πολιτικές και διαδικασίες οι οποίες διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονται διεξοδικά και με συνέπεια, με σαφείς αρμοδιότητες, στόχους και εκροές, και ότι υφίσταται αποτελεσματικός συντονισμός και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των επιτόπιων και των μη επιτόπιων εποπτικών λειτουργιών⁹⁹.

151

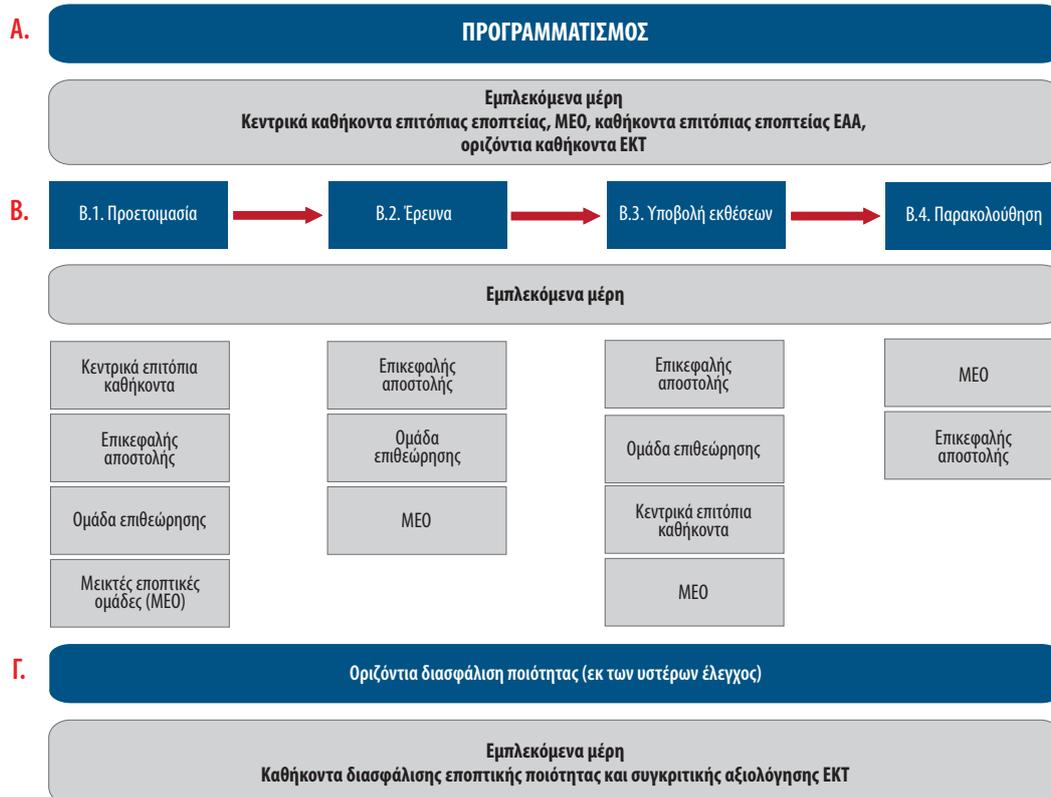
Η διαδικασία επιτόπιας εποπτείας υποδιαιρείται σε σαφώς καθορισμένες φάσεις (βλέπε **γράφημα 12**).

98 ΕΤΕΒ, Βασικές αρχές για αποτελεσματική τραπεζική εποπτεία (2012), Αρχή 9, Βασικό κριτήριο 1. Σύμφωνα με τις αρχές, το επιτόπιο έργο αποτελεί «εργαλείο για την παροχή ανεξάρτητης επαλήθευσης της ύπαρξης κατάλληλων πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων στις τράπεζες, τη διαπίστωση της αξιοπιστίας των πληροφοριών που δηλώνουν οι τράπεζες, την εξασφάλιση πρόσθετων πληροφοριών για την τράπεζα και τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες οι οποίες είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση της κατάστασης της τράπεζας, την παρακολούθηση της συνέχειας που δίνει η τράπεζα σε ανησυχίες σε θέματα εποπτείας κ.λπ.».

99 ΕΤΕΒ, Βασικές αρχές για αποτελεσματική τραπεζική εποπτεία (2012), Αρχή 9, Βασικό κριτήριο 2.

Γράφημα 12

Οι φάσεις της επιτόπιας εποπτείας

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την ΕΚΤ.

152

Κατά τη φάση της **προετοιμασίας** αναμένεται από όλους τους συμμετέχοντες να αποκτήσουν κοινή αντίληψη του πεδίου της προγραμματισμένης επιθεώρησης. Ο συντονιστής της ΜΕΟ και ο επικεφαλής αποστολής, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την ομάδα επιτόπιας επιθεώρησης, καταρτίζουν προκαταρκτικό σημείωμα επιθεώρησης, στο οποίο καθορίζονται οι στόχοι, η εμβέλεια και ο βαθμός λεπτομέρειας της επιθεώρησης. Κατά τη φάση της **διερεύνησης**, διενεργούνται όλες οι απαραίτητες διαδικασίες επιθεώρησης υπό την ηγεσία του επικεφαλής αποστολής, κυρίως στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού ιδρύματος. Ο επικεφαλής αποστολής εκπονεί προκαταρκτικό σχέδιο έκθεσης επί του οποίου η τράπεζα καλείται να υποβάλει παρατηρήσεις κατά τη σύσκεψη προ της τελικής σύσκεψης· ακολούθως εκπονείται σχέδιο έκθεσης επί του οποίου η ΕΑΑ της χώρας καταγωγής του επικεφαλής αποστολής και το κεντρικό τμήμα επιτόπιων επιθεωρήσεων της ΕΚΤ (COI) προβαίνουν σε ελέγχους συνέπειας. Ακολούθως ο επικεφαλής αποστολής οριστικοποιεί την έκθεση και πραγματοποιείται τελική σύσκεψη με το πιστωτικό ίδρυμα υπό την ηγεσία του συντονιστή της ΜΕΟ. Στη φάση της συνέχειας, ο συντονιστής της ΜΕΟ διατυπώνει συστάσεις βάσει των διαπιστώσεων που περιέχονται στην έκθεση επιθεώρησης. Οι εν λόγω συστάσεις αποστέλλονται στην τράπεζα με επιστολή συνέχειας.

Ανέκυψαν πρακτικές αδυναμίες στη στελέχωση, στον προγραμματισμό και στην εκτέλεση των επιτόπιων επιθεωρήσεων

Περιορισμένη συμμετοχή της ΕΚΤ στις επιτόπιες επιθεωρήσεις

153

Το COI είχε 46 υπαλλήλους στα τέλη του Νοεμβρίου του 2015, εκ των οποίων 35 είχαν ηγηθεί επιθεωρήσεων ή είχαν συμμετάσχει σε επιθεωρήσεις. Το COI εκτιμά ότι το προσωπικό διέθεσε τα δύο τρίτα των ωρών εργασίας του σε επιτόπιο έργο και το ένα τρίτο σε προγραμματισμό, συντονισμό και ελέγχους συνέπειας.

154

Έως τον Οκτώβριο του 2015, διενεργήθηκαν συνολικά 235 επιτόπιες επιθεωρήσεις. Το COI ηγήθηκε είκοσι εννέα εξ αυτών (12 % του συνόλου), ενώ ΕΑΑ ηγήθηκε της πλειονότητας των επιθεωρήσεων. Η ΕΚΤ παρείχε το 8 % του προσωπικού για όλες τις επιτόπιες επιθεωρήσεις το 2015, ενώ το 92 % προερχόταν από τις ΕΑΑ.

155

Ο κανονισμός EEM κατέστησε την ΕΚΤ υπεύθυνη και της ανέθεσε την άμεση εποπτεία όλων των συστημικά σημαντικών τραπεζών στη ζώνη του ευρώ. Η επιτόπια εποπτεία αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα της εν λόγω αρμοδιότητας. Ο κεντρικός ρόλος της ΕΚΤ στις επιτόπιες επιθεωρήσεις αναφέρεται σαφώς στην αιτιολογική σκέψη 47¹⁰⁰ και στο άρθρο 12, παράγραφος 1,¹⁰¹ του κανονισμού EEM. Παρότι αυτό δεν σημαίνει ότι το προσωπικό της ΕΚΤ πρέπει να ηγείται ή να διενεργεί κατ' αποκλειστικότητα κάθε επιθεώρηση, το τρέχον επίπεδο ανάμειξης της ΕΚΤ είναι αξιοσημείωτα χαμηλό και δεν συνάδει με το πνεύμα του κανονισμού. Επιπλέον, στο εγχειρίδιο εποπτείας αναφέρεται ότι «των ομάδων επιτόπιας επιθεώρησης ηγείται κατά κανόνα προσωπικό των ΕΑΑ», το οποίο δεν είναι συνεπές με το κείμενο του κανονισμού. Βλέπε **πίνακα 7** κατωτέρω για λεπτομερή στοιχεία σχετικά με το συγκεκριμένο ζήτημα.

Πίνακας 7

Διατάξεις για επικεφαλής αποστολών

Κανονισμός EEM	Κανονισμός για το πλαίσιο EEM	Εγχειρίδιο εποπτείας
<p>Άρθρο 12 Για την εκτέλεση των καθηκόντων που της ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό, και με την επιφύλαξη άλλων προϋποθέσεων που προβλέπονται στο σχετικό ενωσιακό δίκαιο, η ΕΚΤ μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 13 και υπό την προϋπόθεση ότι θα ενημερωθεί προηγουμένως η οικεία εθνική αρμόδια αρχή, να διεξάγει όλες τις αναγκαίες επιτόπιες επιθεωρήσεις στις επιχειρηματικές εγκαταστάσεις των νομικών προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, και οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση που περιλαμβάνεται στην ενοποιημένη εποπτεία όταν η ΕΚΤ είναι η αρχή ενοποιημένης εποπτείας κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ζ).</p> <p>Αιτιολογική σκέψη 47 Προκειμένου να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της, η ΕΚΤ πρέπει να μπορεί να απαιτεί όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και να διενεργεί έρευνες και επιτόπιες επιθεωρήσεις, ενδεχομένως σε συνεργασία με εθνικές αρμόδιες αρχές.</p>	<p>Άρθρο 143, παράγραφος 1 1. Σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού EEM, η ΕΚΤ, για τους σκοπούς της εκτέλεσης των καθηκόντων που της ανατίθενται με τον κανονισμό EEM, ορίζει ομάδες επιτόπιας επιθεώρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 144, για τη διεξαγωγή όλων των απαραίτητων επιτόπιων επιθεωρήσεων στις εγκαταστάσεις των νομικών προσώπων του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού EEM.</p> <p>Άρθρο 144 1. Η ΕΚΤ είναι επιφορτισμένη με τη σύσταση και τον καθορισμό της σύνθεσης των ομάδων επιτόπιας επιθεώρησης, με τη συμμετοχή των ΕΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού EEM. 2. Η ΕΚΤ ορίζει τον επικεφαλής της ομάδας επιτόπιας επιθεώρησης, ο οποίος επιλέγεται μεταξύ των μελών του προσωπικού της ίδιας και των ΕΑΑ.</p>	<p>Σημείο 45 Των ομάδων επιτόπιας επιθεώρησης ηγείται κατά κανόνα προσωπικό των ΕΑΑ.</p>

Πηγή: ΕΕΣ.

100 Προκειμένου να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της, η ΕΚΤ πρέπει να μπορεί να απαιτεί όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και να διενεργεί έρευνες και επιτόπιες επιθεωρήσεις, ενδεχομένως σε συνεργασία με εθνικές αρμόδιες αρχές. Η ΕΚΤ και οι εθνικές αρμόδιες εποπτικές αρχές θα έχουν πρόσβαση στις ίδιες πληροφορίες χωρίς τα πιστωτικά ιδρύματα να υπόκεινται σε απαιτήσεις διπλής υποβολής εκθέσεων.

101 Για την εκτέλεση των καθηκόντων που της ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό, και με την επιφύλαξη άλλων προϋποθέσεων που προβλέπονται στο σχετικό ενωσιακό δίκαιο, η ΕΚΤ μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 13 και υπό την προϋπόθεση ότι θα ενημερωθεί προηγουμένως η οικεία εθνική αρμόδια αρχή, να διεξάγει όλες τις αναγκαίες επιτόπιες επιθεωρήσεις στις επιχειρηματικές εγκαταστάσεις των νομικών προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, και οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση που περιλαμβάνεται στην ενοποιημένη εποπτεία όταν η ΕΚΤ είναι η αρχή ενοποιημένης εποπτείας κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ζ). Η ΕΚΤ μπορεί να διεξάγει την επιτόπια επιθεώρηση χωρίς να ειδοποιούνται προηγουμένως τα εν λόγω νομικά πρόσωπα, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή και την αποτελεσματικότητα των επιθεωρήσεων.

156

Τα μέλη της ομάδας επιθεώρησης, συμπεριλαμβανομένου του επικεφαλής αποστολής, διορίζονται από την ΕΚΤ. Τόσο ο κανονισμός για το πλαίσιο EEM όσο και το εγχειρίδιο εποπτείας αποκλείουν τον διορισμό εξωτερικών προσώπων, όπως μελών ελεγκτικών εταιρειών, στη θέση του επικεφαλής αποστολής, αναφέροντας ότι τέτοια πρόσωπα μπορούν μόνον να είναι μέλη της ομάδας επιθεώρησης. Επομένως, ο κανονισμός για το πλαίσιο EEM είναι πιο περιοριστικός από τον κανονισμό EEM. Σε πρόσφατη μελέτη η οποία εκπονήθηκε για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστηρίζεται ότι μια πιο ευέλικτη προσέγγιση όσον αφορά τη συμμετοχή εξωτερικών ελεγκτών στην εποπτεία θα βελτιώσει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την ποιότητα¹⁰². Ο διορισμός εξωτερικών εμπειρογνομόνων με κατάλληλες εγγυήσεις, διασφαλίζοντας παράλληλα την αποφυγή δυνητικών συγκρούσεων συμφερόντων, θα μπορούσε στην πραγματικότητα να διευκολύνει την κατάσταση τη στιγμή που οι πόροι της ΕΚΤ σε προσωπικό είναι περιορισμένοι.

157

Στο ερωτηματολόγιό μας, θέσαμε στις ΕΑΑ το ερώτημα αν εξωτερικά πρόσωπα μπορούν ασκήσουν καθήκοντα επικεφαλής αποστολής για επιτόπιες επιθεωρήσεις λιγότερο σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Δύο ΕΑΑ απάντησαν καταφατικά. Μία εξ αυτών χρησιμοποιεί εξωτερικά πρόσωπα ως επικεφαλής αποστολής εδώ και πολλά χρόνια.

158

Από ανάλυση της ΕΚΤ στο πλαίσιο εσωτερικής έκθεσης διασφάλισης της ποιότητας του εποπτικού έργου σχετικά με το πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης (ΠΕΕ) καταδείχθηκε η ύπαρξη αρνητικής τάσης όσον αφορά τη διάθεση προσωπικού ΕΑΑ για διασυννοριακές επιθεωρήσεις το 2015. Ένας λόγος για αυτό είναι η πολιτική σχετικά με την απόδοση των εξόδων μετακίνησης και των μισθών που καταβάλλουν οι ΕΑΑ. Τον Σεπτέμβριο του 2015, το εποπτικό συμβούλιο αποφάσισε την κάλυψη και την απόδοση όλων των εξόδων μετακίνησης, αλλά όχι των εξόδων μισθοδοσίας. Στο πλαίσιο του ερωτηματολογίου μας θέσαμε στις ΕΑΑ το ερώτημα αν τα έξοδα μισθοδοσίας πρέπει να αποδίδονται. Πέντε από τις επτά ΕΑΑ απάντησαν ότι εκτιμούν ότι οι μισθοί πρέπει να αποδίδονται, ενώ δύο δήλωσαν ότι η ισχύουσα ρύθμιση δεν πρέπει να μεταβληθεί. Σύμφωνα με την ίδια έκθεση ΔΠΕΕ, άλλοι λόγοι για την τάση στη διάθεση προσωπικού ΕΑΑ είναι η έλλειψη πόρων ΕΑΑ και η μακρά διάρκεια των διασυννοριακών επιθεωρήσεων.

Ο προγραμματισμός είναι λεπτομερής και πολύπλοκος

159

Η διαδικασία εποπτείας ξεκινά με την κατάρτιση, για κάθε σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα, ενός ΠΕΕ, στο οποίο ορίζονται οι εποπτικές ενέργειες και προτεραιότητες για το επόμενο έτος. Για τον σκοπό αυτό, στο ΠΕΕ απαριθμούνται όλα τα αιτήματα επιτόπιας επιθεώρησης, τα οποία κατηγοριοποιούνται κατά προτεραιότητα ως «βασικά», «σημαντικά» ή «επιθυμητά»¹⁰³. Δεν παρέχεται καμία καθοδήγηση για τη συγκεκριμένη κατηγοριοποίηση.

102 Banking Supervision and External Auditors in the European Union, σ. 6, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/542673/IPOL_STU\(2015\)542673_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/542673/IPOL_STU(2015)542673_EN.pdf).

103 Κεφάλαιο 6, σημείο 75, του εγχειριδίου εποπτείας.

160

Στον **πίνακα 8** παρατίθενται οι αριθμοί επιθεωρήσεων που ζήτησαν οι ΜΕΟ και οι αριθμοί επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκαν, κατά προτεραιότητα, το 2015. Τα αθροιστικά αριθμητικά στοιχεία δείχνουν ότι οι ΜΕΟ υπέβαλαν 576 αιτήματα επιτόπιων επιθεωρήσεων το 2015, εκ των οποίων εγκρίθηκαν 250 (43 %). Η ΕΚΤ εξήγησε ότι, παρότι μερικές επιθεωρήσεις κρίθηκαν αδικαιολόγητες, άλλες δεν μπόρεσαν να διενεργηθούν λόγω έλλειψης προσωπικού της ΕΚΤ ή/και των ΕΑΑ. Τρεις εκ των ένδεκα ΕΑΑ που απάντησαν στην ερώτηση σχετικά με την κατάλληλη στελέχωση ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν έλλειψη προσωπικού. Στην έκθεσή του, το τμήμα ΔΠΕΕ κατέληξε στη διαπίστωση ότι οι πόροι ΕΑΑ ήταν πενιχροί κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2015.

Πίνακας 8

Αιτηθείσες, εγκριθείσες και διενεργηθείσες επιτόπιες επιθεωρήσεις το 2015 (έως την 31.10.2015)

Βαθμός προτεραιότητας	Αριθμός αιτημάτων επιθεώρησης	Αριθμός εγκεκριμένων επιθεωρήσεων	Αριθμός διενεργηθεισών επιθεωρήσεων
Βασικό	Δεν γνωστοποιήθηκε	148	143
Σημαντικό	Δεν γνωστοποιήθηκε	86	80
Επιθυμητό	Δεν γνωστοποιήθηκε	16	12
Σύνολο	576	250	235

Πηγή: Προσαρμογή από τα στοιχεία της ΕΚΤ, τα αριθμητικά στοιχεία δεν έχουν ελεγχθεί.

161

Η διαδικασία επαναπρογραμματισμού επιτόπιας επιθεώρησης δεν εξετάζεται ούτε εξηγείται στο εγχειρίδιο εποπτείας. Ωστόσο, περιγράφεται σε μηνιαία ενημέρωση για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις, η οποία απαιτεί έγκριση από το εποπτικό συμβούλιο και το διοικητικό συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντιρρήσεων.

162

Τον Νοέμβριο του 2015, οι ΕΑΑ είχαν παράσχει 249 επικεφαλής αποστολών (134 ΙΠΑ) και 906 επιθεωρητές (421 ΙΠΑ) για επιτόπιες επιθεωρήσεις. Η διαφορά μεταξύ των αριθμητικών στοιχείων της καταμέτρησης και των ΙΠΑ οφείλεται κυρίως στον χρόνο τον οποίο μπόρεσαν να διαθέσουν οι επιθεωρητές σε αποστολές, αλλά επίσης, σύμφωνα με το COI, σε μη αξιόπιστα αριθμητικά στοιχεία τα οποία παρείχαν οι ΕΑΑ. Λόγω έλλειψης πόρων, το COI υποχρεώθηκε να ιεραρχήσει εκ νέου κατά προτεραιότητα άλλες επιθεωρήσεις το 2015 προκειμένου να ανταποκριθεί σε ad hoc αιτήματα επιθεώρησης.

163

Το εγχειρίδιο εποπτείας δεν προβλέπει ελάχιστη συχνότητα επιθεωρήσεων, παρότι κάτι τέτοιο θεωρείται ότι αποτελεί βέλτιστη εποπτική πρακτική¹⁰⁴. Τον Ιανουάριο του 2016, το εποπτικό συμβούλιο ζήτησε σαφή στρατηγική για τα αιτήματα επιτόπιας επιθεώρησης, καθώς και την ιεράρχησή τους κατά προτεραιότητα. Τον Μάιο του 2016 ελήφθη απόφαση σχετικά με την προταθείσα στρατηγική για τον προγραμματισμό των επιτόπιων

επιθεωρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των στοχευόμενων επιπέδων εποπτικής παρακολούθησης. Τα στοχευόμενα επίπεδα εποπτικής παρακολούθησης είναι ενδεικτικοί αριθμοί επιτόπιων επιθεωρήσεων προς διενέργεια, ιδανικά, κατά τη διάρκεια ενός κύκλου προγραμματισμού. Τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα εξακολουθούν να μην μπορούν να ζητήσουν επιτόπια επιθεώρηση, δυνατότητα που παρέχεται σε άλλα συστήματα εποπτείας¹⁰⁵.

164

Για το 2016, οι συντονιστές ΜΕΟ οφείλουν πλέον να υποβάλλουν σύντομη έγγραφη αιτιολογία για κάθε αίτημα επιτόπιας επιθεώρησης. Αυτό παρέχει στο COI τη δυνατότητα καλύτερης κατανόησης των απαιτήσεων, συμβάλλοντας στον εξορθολογισμό της διαδικασίας προγραμματισμού. Συναφώς, στην έκθεσή του το τμήμα ΔΠΕΕ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, παρότι η επιλογή των επιθεωρήσεων βάσει των διαθέσιμων πόρων μπορεί να αποτελεί εύλογη προσέγγιση βραχυπρόθεσμα, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που αφορούν τους πόρους, μακροπρόθεσμα οι προτάσεις των ΜΕΟ πρέπει να εγκρίνονται βάσει της κατάστασης και του προφίλ κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος.

Απαιτούνται βελτιώσεις στον τομέα της ΤΠ

165

Η εκτέλεση των επιτόπιων επιθεωρήσεων, η υποβολή εκθέσεων σχετικά με αυτές και η συνέχεια που δίνεται σε αυτές πρέπει να υποστηρίζονται από κατάλληλο σύστημα ΤΠ. Η ΕΚΤ χρησιμοποιεί την εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών. Καθώς το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών είναι το κύριο εργαλείο πληροφορικής που χρησιμοποιούν τόσο οι ΜΕΟ όσο και οι ομάδες επιτόπιων επιθεωρήσεων, πρέπει να παρέχει την τεχνική βάση για την εναρμόνιση των διαδικασιών και τη συνέπεια της εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

166

Γενικά, είναι λογικό να χρησιμοποιεί η ΕΚΤ ολοκληρωμένη πλατφόρμα ΤΠ για την κάλυψη τόσο της επιτόπιας όσο και της μη επιτόπιας εποπτείας. Ωστόσο, όσον αφορά την επιτόπια εποπτεία, το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών εμφανίζει τις ακόλουθες κύριες αδυναμίες:

- α) απουσία λειτουργίας για τη στελέχωση και την παρακολούθηση των αποστολών·
- β) μη ευθυγράμμιση με το κεφάλαιο 6 του εγχειριδίου εποπτείας του ΕΕΜ, ιδίως σε σχέση με τα ομοιόμορφα πρότυπα τεκμηρίωσης και τη διαδρομή ελέγχου·
- γ) κακή αναφόρτωση και καταφόρτωση εγγράφων και δεδομένων·
- δ) προβλήματα όσον αφορά την εξ αποστάσεως πρόσβαση·
- ε) ανεπαρκείς λειτουργίες υποβολής στοιχείων· και
- στ) ανεπαρκείς διαδικασίες ελέγχου.

104 Βλέπε ενότητα 5000.0.3 του εγχειριδίου εποπτείας της Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας των ΗΠΑ (US Federal Reserve).

105 Βλέπε ενότητα 5000.0.2 του εγχειριδίου εποπτείας της Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας των ΗΠΑ (US Federal Reserve).

167

Η τρέχουσα έκδοση του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών είναι ακατάλληλη για επιτόπιες επιθεωρήσεις. Κατά την ΕΚΤ, πρόκειται για προσωρινή λύση έως ότου θεσπιστεί ένα πλήρως αναπτυγμένο σύστημα ΤΠ. Πέντε από τις ΕΑΑ που απάντησαν στο ερωτηματολόγιό μας χρησιμοποιούν επί του παρόντος το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών, ενώ τέσσερις δεν το χρησιμοποιούν. Ο βαθμός χρήσης διαφέρει μεταξύ των ΕΑΑ.

168

Δεν μπορούσαμε να εντοπίσουμε πληροφορίες στο εγχειρίδιο εποπτείας σχετικά με την αποθήκευση ή την αρχειοθέτηση εγγράφων επιθεώρησης (π.χ. εκθέσεις επιθεώρησης) σε περίπτωση μη χρήσης του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών. Το COI μας παρείχε τυποποιημένο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με το οποίο ζητείται η αποθήκευση ορισμένων εγγράφων στο σύστημα διαχείρισης πληροφοριών. Το συγκεκριμένο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστέλλεται στον επικεφαλής αποστολής όταν δημοσιεύεται η τελική έκθεση. Ωστόσο, το COI δεν ελέγχει κατά πόσον αποθηκεύθηκαν όλα τα απαιτούμενα έγγραφα. Επιπλέον, το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν περιέχει καμία απαίτηση σχετικά με την αποθήκευση αποδεικτικών στοιχείων τα οποία δεν χρησιμοποιήθηκαν για τις διαπιστώσεις.

169

Τα έγγραφα που παρασχέθηκαν δεν περιέχουν στοιχεία που να υποδεικνύουν ότι το εποπτικό συμβούλιο έχει ενημερωθεί για την απουσία ορισμένων βασικών χαρακτηριστικών στο σύστημα διαχείρισης πληροφοριών, τα οποία θα επέτρεπαν στο εποπτικό συμβούλιο να λαμβάνει καλά ενημερωμένες αποφάσεις.

170

Όλοι οι επικεφαλής αποστολών έχουν πρόσβαση σε όλες τις εκθέσεις επιτόπιας επιθεώρησης στο σύστημα διαχείρισης πληροφοριών καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους. Αυτό δημιουργεί λειτουργικό κίνδυνο κακής χρήσης ή ακούσιας απώλειας δεδομένων εκθέσεων. Η ΕΚΤ μας διαβίβασε έγγραφο πολιτικής σχετικά με τα δικαιώματα πρόσβασης των υπαλλήλων της στον ΕΕΜ σε εποπτικές πληροφορίες που περιέχονται στο σύστημα διαχείρισης πληροφοριών, αλλά το έγγραφο δεν καλύπτει τα δικαιώματα πρόσβασης των επικεφαλής αποστολών ή των επιτόπιων επιθεωρητών που διορίζουν οι ΕΑΑ. Επιπλέον, καθώς το εγχειρίδιο εποπτείας δεν προβλέπει την αποθήκευση όλων των εγγράφων εργασίας στο σύστημα διαχείρισης πληροφοριών, οι ΕΑΑ μπορούν να ρυθμίζουν ελεύθερα το συγκεκριμένο ζήτημα.

Η ΕΚΤ προγραμματίζει συγκεκριμένα μέτρα για τη βελτίωση των προσόντων και των δεξιοτήτων επιθεωρητών και επικεφαλής αποστολών

171

Ο κανονισμός για το πλαίσιο EEM καθιστά την ΕΚΤ υπεύθυνη για τη συγκρότηση και τη σύνθεση των ομάδων επιτόπιας επιθεώρησης. Ωστόσο, στην πράξη, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμένων πόρων της, η ΕΚΤ πρέπει να βασίζεται στο διαθέσιμο προσωπικό των ΕΑΑ.

172

Η ΕΚΤ μας διαβίβασε μόνον συνολικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με την πείρα των επικεφαλής αποστολών και των διαχειριστών έργου που είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο των εσωτερικών υποδειγμάτων κεφαλαιακών απαιτήσεων των τραπεζών. Τον Φεβρουάριο του 2015, το 56 % του συνόλου των επικεφαλής αποστολών και των διαχειριστών έργου είχαν πείρα κάτω των τριών ετών ως επικεφαλής επιτόπιων επιθεωρήσεων ή ελέγχων εσωτερικών υποδειγμάτων¹⁰⁶.

173

Λαμβανομένων υπόψη των διαφορών μεταξύ ΕΑΑ, το COI καταγράφει τακτικά, μέσω εξαμηνιαίων ερευνών, τις δεξιότητες των επιτόπιων επιθεωρητών των ΕΑΑ. Η ΕΚΤ μας διαβίβασε συνολική σύνοψη για τον Φεβρουάριο του 2015, αλλά όχι τις σχετικές λεπτομέρειες της έρευνας. Σύμφωνα με τη σύνοψη, κατά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, μόνον τρεις ΕΑΑ μπορούσαν να παρέχουν όλες τις απαραίτητες δεξιότητες για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις. Μία ΕΑΑ δεν διέθετε σχεδόν καμία από τις απαραίτητες δεξιότητες, ενώ οι υπόλοιπες δεν διέθεταν τουλάχιστον μερικές εξ αυτών.

174

Μέσω του ερωτηματολογίου μας, ζητήσαμε από τις τράπεζες να βαθμολογήσουν την ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων από τη συγκρότηση του EEM. Το 54 % των τραπεζών απάντησε ότι η ποιότητα είναι καλή ή πολύ καλή, το 37 % ότι η ποιότητα είναι απλώς επαρκής και το 10 % ότι είναι κακή.

175

Το 2015, η ΕΚΤ οργάνωσε έξι σεμινάρια επιμόρφωσης για επικεφαλής αποστολών. Ωστόσο, το ήμισυ αυτών δεν παρακολούθησε ούτε ένα από αυτά τα σεμινάρια. Η ΕΚΤ σχεδιάζει να ιδρύσει ακαδημία επιθεώρησης, η οποία θα αναπτύξει ειδικά προσαρμοσμένα μαθήματα στο πλαίσιο του προγράμματος θεσμικής επιμόρφωσης της ΕΚΤ.

¹⁰⁶ Τα εσωτερικά υποδείγματα χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων βάσει του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRR). Τα εν λόγω εσωτερικά υποδείγματα πρέπει να εγκρίνονται και να παρακολουθούνται από τις εποπτικές αρχές. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον οδηγό τραπεζικής εποπτείας της ΕΚΤ, Νοέμβριος 2014.

Η δομή της διαδικασίας κατάρτισης εκθέσεων είναι σαφής, με έλλειψη προσοχής σε ορισμένες λεπτομέρειες, αλλά μπορεί να απαξιωθεί λόγω της μεγάλης διάρκειας της διαδικασίας

Η διαδικασία υποβολής εκθέσεων της ΕΚΤ είναι καλά δομημένη

176

Η αλληλουχία που πρέπει να εφαρμόζεται στην υποβολή εκθέσεων σχετικά με επιτόπιες επιθεωρήσεις καθορίζεται σαφώς. Βλέπε αναλυτικά στοιχεία στο **παράρτημα Χ**. Μέσω του ερωτηματολογίου μας, θέσαμε στις τράπεζες το ερώτημα αν τους παρασχέθηκε εύλογη δυνατότητα να διατυπώσουν σχόλια σχετικά με το σχέδιο έκθεσης επιθεώρησης και να το συζητήσουν με το κλιμάκιο επιτόπιας επιθεώρησης. Η μεγάλη πλειονότητα (92 %) των τραπεζών απάντησε καταφατικά.

177

Βάσει της «αρχής της ανεξαρτησίας»¹⁰⁷, παρότι το COI μπορεί να ζητήσει αλλαγές επί της ουσίας της έκθεσης επιθεώρησης, ο επικεφαλής αποστολής μπορεί να αρνηθεί να τις πραγματοποιήσει. Παρότι κάθε τέτοια άρνηση πρέπει να καταγράφεται στο πλαίσιο των διαπιστώσεων συνέπειας του COI, η έκδοση της έκθεσης που διαβιβάζεται στην τράπεζα είναι το τελικό σχέδιο του επικεφαλής αποστολής.

Ωστόσο, οι κανόνες για την κοινοποίηση των διαπιστώσεων είναι ελλιπείς

178

Οι διαπιστώσεις της επιθεώρησης κατηγοριοποιούνται βάσει του αντικτύπου τους στην οικονομική κατάσταση του πιστωτικού ιδρύματος («χαμηλός», «μέτριος», «υψηλός» και «πολύ υψηλός»)¹⁰⁸. Ωστόσο, η κατάταξη αυτή χρησιμοποιείται μόνον εσωτερικά και τεκμηριώνεται από τους επιθεωρητές στα έγγραφα εργασίας, αλλά δεν καταγράφεται στην έκθεση επιθεώρησης. Το εγχειρίδιο εποπτείας δεν παρέχει καμία σχετική καθοδήγηση. Είναι δύσκολο να διασφαλιστεί ότι η κατηγοριοποίηση των διαπιστώσεων είναι συνεπής μεταξύ διαφορετικών επικεφαλής αποστολής —ένα πρόβλημα το οποίο πρέπει να αντιμετωπίζεται εκ των υστέρων μέσω ελέγχων συνέπειας. Δύο από τις ΕΑΑ που απάντησαν στο ερωτηματολόγιό μας εκτιμούν ότι η καθοδήγηση της ΕΚΤ σχετικά με την εσωτερική κατηγοριοποίησή της δεν είναι επαρκής, ενώ εννέα τη θεωρούν ικανοποιητική.

107 Βάσει της «αρχής της ανεξαρτησίας», ο επικεφαλής αποστολής είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την κατάρτιση, την υποβολή και την υπογραφή της έκθεσης επιθεώρησης.

108 Κεφάλαιο 6, σημείο 123, του εγχειριδίου εποπτείας.

179

Στο εγχειρίδιο εποπτείας δεν διευκρινίζεται σε ποιον πρέπει να αποστέλλονται οι εκθέσεις επιτόπιας επιθεώρησης. Η ΕΚΤ δεν εξέτασε λεπτομερώς ποιοι είναι οι κατάλληλοι αποδέκτες σε κάθε έννομη τάξη. Απόκειται στη διακριτική ευχέρεια του συντονιστή να αποφασίσει σε ποιον θα αποστείλει την έκθεση. Υπάρχει κίνδυνος μέλη του διοικητικού συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων μη εκτελεστικών μελών), του εποπτικού συμβουλίου ή της επιτροπής ελεγκτών του πιστωτικού ιδρύματος να μην λάβουν την έκθεση.

180

Στο πλαίσιο του ερωτηματολογίου μας θέσαμε στις τράπεζες το ερώτημα σε ποιον απευθύνονται οι εκθέσεις επιτόπιας επιθεώρησης. Οι περισσότερες τράπεζες (56 %) απάντησαν ότι οι εκθέσεις απευθύνονται μόνον στο διοικητικό συμβούλιο, 11 % ότι αποστέλλονται μόνον στο εποπτικό συμβούλιο και 9 % μόνον στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Επίσης, 9 % των τραπεζών απάντησε ότι οι εκθέσεις απευθύνονται τόσο στο διοικητικό συμβούλιο όσο και στο εποπτικό συμβούλιο. Οι υπόλοιπες απαντήσεις (15 %) ανέφεραν διάφορους συνδυασμούς αποδεκτών ή, σε σπάνιες περιπτώσεις, τελείως διαφορετικούς αποδέκτες.

181

Ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη σημαντικότητα των αντίστοιχων διαπιστώσεων, οι συστάσεις μπορούν να λάβουν μια από τις ακόλουθες δύο μορφές. Οι «επιχειρησιακές ενέργειες» δεν είναι δεσμευτικές και δεν υπόκεινται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων με τη συμμετοχή του εποπτικού συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου. Από την άλλη πλευρά, οι «εποπτικές αποφάσεις» καταρτίζονται από τον συντονιστή ΜΕΟ και εγκρίνονται από το εποπτικό συμβούλιο και το διοικητικό συμβούλιο βάσει της διαδικασίας μη διατύπωσης αντιρρήσεων Παρότι η ΕΚΤ μας διαβίβασε μερικές σχετικές ενότητες του εγχειριδίου εποπτείας, αυτές δεν περιείχαν καθοδήγηση σχετικά με τις έννοιες της σοβαρότητας και της σημαντικότητας.

182

Η τελική έκθεση και οι συστάσεις συζητώνται στην τελική σύσκεψη με το πιστωτικό ίδρυμα. Βάσει του εγχειριδίου εποπτείας, η συμμετοχή σε αυτήν του επικεφαλής αποστολής και του συντονιστή ΜΕΟ είναι υποχρεωτική, αλλά δεν γίνεται αναφορά στα πρόσωπα τα οποία αναμένεται να συμμετέχουν από το πιστωτικό ίδρυμα¹⁰⁹.

109 Κεφάλαιο 6, σημείο 137, του εγχειριδίου εποπτείας.

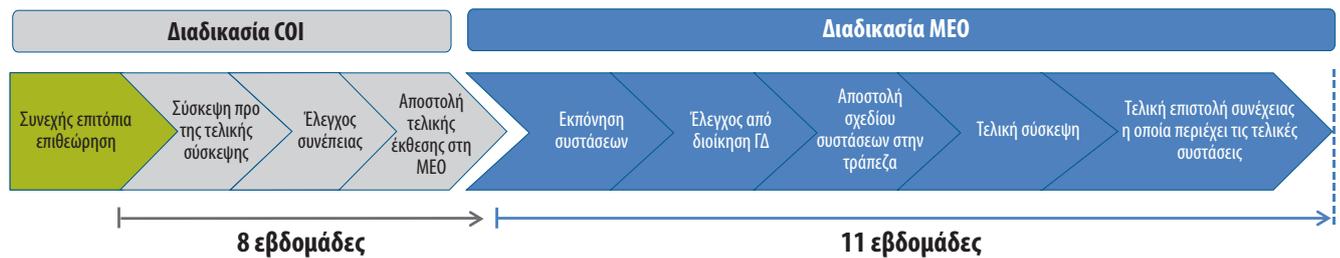
Το χρονοδιάγραμμα δημοσίευσης εκθέσεων έχει μεγάλη διάρκεια

183

Όπως παρουσιάζεται στο **γράφημα 13**, προβλέπεται προθεσμία οκτώ εβδομάδων για την αποστολή της τελικής έκθεσης στον συντονιστή ΜΕΟ. Η τελική επιστολή συνέχειας με τις συστάσεις προς την τράπεζα πρέπει να αποσταλεί εντός περαιτέρω προθεσμίας ένδεκα εβδομάδων, με αποτέλεσμα η συνολική προθεσμία να εκτείνεται σε 19 εβδομάδες. Λόγω της μακράς διάρκειας της διαδικασίας, υπάρχει κίνδυνος οι διαπιστώσεις της επιθεώρησης να είναι παρωχημένες όταν παραλαμβάνονται από τους ενδιαφερομένους.

Γράφημα 13

Χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας συνέχειας

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την ΕΚΤ.

184

Η ΕΚΤ κατάφερε να συγκροτήσει μια πολύπλοκη εποπτική δομή σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα. Ο νέος εποπτικός μηχανισμός εξακολουθεί να εξαρτάται εγγενώς από τους πόρους των ΕΑΑ. Επιπλέον, οι πόροι που διατίθενται για εσωτερικό έλεγχο πρέπει να αυξηθούν και το χρονοδιάγραμμα για την κάλυψη του κινδύνου της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου πρέπει να συντμηθεί. Το επίπεδο των πληροφοριών που διαβίβασε η ΕΚΤ ήταν μόνον εν μέρει επαρκές για να αξιολογήσουμε την αποδοτικότητα των πράξεων που συνδέονται με τη δομή διακυβέρνησης του ΕΕΜ, του έργου των μεικτών εποπτικών ομάδων του και των επιτόπιων επιθεωρήσεων του¹¹⁰. Επομένως, το κενό ελέγχου που έχει ανακύψει από τη συγκρότηση του ΕΕΜ, το οποίο επισήμανε η επιτροπή επαφών των εθνικών ΑΟΕ, επιβεβαιώθηκε από τον έλεγχό μας.

Διακυβέρνηση

185

Η διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι πολύπλοκη και περιλαμβάνει πολλά επίπεδα ανταλλαγής πληροφοριών (σημεία 32 έως 35). Το εποπτικό συμβούλιο είναι επιφορτισμένο με την οριστικοποίηση τεράστιου αριθμού πλήρων σχεδίων αποφάσεων, γεγονός το οποίο μπορεί να αποβεί εις βάρος της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου και δεσμεύει σε σημαντικό βαθμό τους πόρους της γραμματείας (σημεία 36 έως 39).

186

Η ΕΚΤ ασκεί τα καθήκοντα που της ανατίθενται με τον κανονισμό ΕΕΜ με την επιφύλαξη των καθηκόντων της που αφορούν τη νομισματική πολιτική και τυχόν άλλων καθηκόντων της και ανεξαρτήτως αυτών¹¹¹. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 65 του κανονισμού ΕΕΜ, τα καθήκοντα νομισματικής πολιτικής και τα εποπτικά καθήκοντα της ΕΚΤ πρέπει να ασκούνται εντελώς χωριστά. Η ΕΚΤ υιοθέτησε την άποψη ότι στο πλαίσιο αυτό μπορούν να χρησιμοποιούνται ορισμένες κοινές υπηρεσίες. Είναι επίσης εμφανές ότι ο διαχωρισμός δεν πρέπει να εμποδίζει την ανταλλαγή απαραίτητων πληροφοριών. Ωστόσο, δεν έχει διενεργηθεί ανάλυση κινδύνου σχετικά με τη χρήση κοινών υπηρεσιών, οι οποίες παρέχουν υποστήριξη σε αμφότερες τις λειτουργίες, και δεν έχει θεσπιστεί παρακολούθηση της συμμόρφωσης (σημεία 40 έως 46). Επιπλέον, υφίσταται κίνδυνος για την αντίληψη της ανεξαρτησία της εποπτικής λειτουργίας, δεδομένου ότι ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου έχουν μόνον συμβουλευτικό ρόλο και δεν ασκούν έλεγχο επί του εποπτικού προϋπολογισμού ή των ανθρώπινων πόρων (σημεία 47 έως 52).

187

Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου της ΕΚΤ στερείται επί του παρόντος επαρκών πόρων για να αντιμετωπίσει τους κινδύνους που έχουν προσδιοριστεί σχετικά με θέματα του ΕΕΜ και ο προγραμματισμός των ελέγχων δεν διασφαλίζει ότι όλα τα βασικά στοιχεία των τομέων υψηλού και μεσαίου κινδύνου θα καλυφθούν εντός εύλογου χρονοδιαγράμματος (σημεία 62 έως 77).

110 Βλέπε σημείο 19.

111 Άρθρο 25 του κανονισμού ΕΕΜ.

Σύσταση 1

Η ΕΚΤ πρέπει να εξορθολογίσει περαιτέρω τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και να αναθέσει τη λήψη ορισμένων αποφάσεων σε κατώτερα επίπεδα της ιεραρχίας, παρέχοντας στο εποπτικό συμβούλιο τη δυνατότητα να επικεντρωθεί σε πιο απαιτητικά ζητήματα. Λαμβανομένης υπόψη της σημαντικής συμμετοχής της, με συντονιστικό ρόλο, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, η γραμματεία πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω καθοδήγηση με τη μορφή φύλλων επαλήθευσης, υποδειγμάτων και διαγραμμάτων ροής για κάθε είδος απόφασης.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μέσα 2017.

Σύσταση 2

Για την αντιμετώπιση των ανησυχιών που εγείρει η χρήση κοινών υπηρεσιών, η ΕΚΤ πρέπει να αξιολογήσει τους κινδύνους που αυτή συνεπάγεται και να εφαρμόσει τις απαραίτητες δικλίδες ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης πιθανών συγκρουόμενων αιτημάτων και της ειδικής παρακολούθησης της συμμόρφωσης. Πρέπει να θεσπιστεί επίσημη διαδικασία με τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι:

- i) λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ανάγκες της λειτουργίας της πολιτικής εποπτείας
- ii) έχουν θεσπιστεί χωριστές γραμμές λογοδοσίας για περιπτώσεις που αφορούν συγκεκριμένους εποπτικούς πόρους
- iii) ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου διαδραματίζουν σημαντικότερο ρόλο στη διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού και στην αντίστοιχη διαδικασία λήψης αποφάσεων, ενισχύοντας τη δημοσιονομική αυτονομία της εποπτικής λειτουργίας της ΕΚΤ εντός των ορίων του νομικού πλαισίου.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μέσα 2017.

Σύσταση 3

Η ΕΚΤ πρέπει να διαθέσει επαρκείς δεξιότητες και πόρους εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να εξασφαλίσει την κάλυψη των τομέων υψηλού και μεσαίου κινδύνου όταν και όπως πρέπει.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μέσα 2017.

Λογοδοσία

188

Η εντολή ελέγχου του Συνεδρίου επί της ΕΚΤ τονίζεται στο άρθρο 20, παράγραφος 7, του κανονισμού ΕΕΜ, το οποίο παραπέμπει επίσης στο άρθρο 27, παράγραφος 2, του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ. Λόγω των περιορισμών που επιβάλλει η ΕΚΤ στην πρόσβασή μας σε έγγραφα, σημαντικοί τομείς δεν καλύφθηκαν από τον έλεγχο¹¹². Τα εθνικά ΑΟΕ διαπίστωσαν επίσης κενό έλεγχο, καθώς οι προηγούμενες εντολές ελέγχου που διέθεταν επί των εθνικών αρχών τραπεζικής εποπτείας δεν αντικαταστάθηκαν από τη χορήγηση παρόμοιας εντολής στο Συνέδριο σχετικά με τις εποπτικές δραστηριότητες της ΕΚΤ (σημεία 85 έως 87).

189

Η ΕΚΤ θέσπισε κανόνες οι οποίοι διέπουν τη λογοδοσία της έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του κοινού, οι δε ρόλοι και οι αρμοδιότητες του ΕΕΜ καθορίζονται σαφώς και δημοσιοποιούνται. Οι ρυθμίσεις αυτές επηρεάζονται δυσμενώς από το γεγονός ότι η ΕΚΤ δεν δημοσιεύει δείκτες και μετρήσεις επιδόσεων προκειμένου να καταδειχθεί η αποτελεσματικότητα της εποπτείας (σημεία 88 έως 91).

Σύσταση 4

Η ΕΚΤ πρέπει να συνεργαστεί πλήρως με το Συνέδριο ώστε να του επιτρέψει να ασκήσει την εντολή του και να ενισχύσει, κατ' αυτόν τον τρόπο, την υποχρέωση λογοδοσίας.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: αμέσως.

Σύσταση 5

Για την ενίσχυση της εξωτερικής λογοδοσίας της, η ΕΚΤ πρέπει να επισημοποιήσει τις ισχύουσες ρυθμίσεις της για τη μέτρηση και τη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις εποπτικές επιδόσεις. Η διενέργεια ερευνών σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα μπορούσε να είναι χρήσιμη για την ανάδειξη τομέων ανησυχίας και ενδεχόμενων βελτιώσεων.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλη 2018.

112 Βλέπε σημείο 19.

Μεικτές εποπτικές ομάδες

190

Ο κανονισμός για το πλαίσιο EEM αναθέτει στην ΕΚΤ τη σύσταση και τη σύνθεση μεικτών εποπτικών ομάδων για την επιτόπια εποπτεία σημαντικών οντοτήτων, αλλά οι ΜΕΟ παρέμειναν, εν μέρει εκ του σχεδιασμού τους, σημαντικά εξαρτημένες από το προσωπικό που διορίζουν οι ΕΑΑ. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ ασκεί μόνον περιορισμένο έλεγχο —από άποψη τόσο ποσότητας όσο και ποιότητας— στη μεγαλύτερη συνιστώσα προσωπικού των ΜΕΟ και στηρίζεται τελικά στη συνεργασία και στην καλή βούληση των ΕΑΑ. Οι πόροι προσωπικού είναι περιορισμένοι για όλες τις ΜΕΟ, θέτοντας σε κίνδυνο την αποστολή της ΕΚΤ να ασκεί «παρεμβατική και αποτελεσματική τραπεζική εποπτεία» (σημεία 126 έως 137).

191

Το επίπεδο του εποπτικού προσωπικού ορίστηκε αρχικά βάσει πολύ απλής προσέγγισης, η οποία στηριζόταν σε εκτιμήσεις των αναγκών σε προσωπικό για παρόμοια καθήκοντα σε εθνικές αρμόδιες αρχές πριν από τη συγκρότηση του EEM. Οι εκτιμήσεις αυτές αποδείχθηκαν ανακριβείς. Δεν διενεργήθηκε λεπτομερέστερη ανάλυση των αναγκών σε προσωπικό για το νέο και πολύ πιο απαιτητικό πλαίσιο του EEM. Αυτό σημαίνει ότι δεν τεκμηριώθηκε άμεση σύνδεση μεταξύ του προγράμματος εποπτικής εξέτασης και της κατανομής πόρων, όπως προβλέπεται στην οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (σημεία 107 έως 112). Υπάρχουν ενδείξεις, τις οποίες επιβεβαιώνει πρόσφατη ανακοίνωση του εποπτικού συμβουλίου, ότι τα τρέχοντα επίπεδα στελέχωσης είναι ανεπαρκή.

192

Δεν υπάρχει διαρθρωμένο υποχρεωτικό πρόγραμμα επιμόρφωσης για τους υπαλλήλους της ΕΚΤ σχετικά με τις πρακτικές πτυχές της μη επιτόπιας εποπτείας, ιδίως σε τεχνικούς θεματικούς τομείς οι οποίοι σχετίζονται συγκεκριμένα με τα καθήκοντα τραπεζικής εποπτείας. Επιπλέον, η ΕΚΤ στερείται κεντρικής, τυποποιημένης και συνολικής βάσης δεδομένων των δεξιοτήτων και των προσόντων των μελών των ΜΕΟ (υπαλλήλων τόσο της ΕΚΤ όσο και των ΕΑΑ) (σημεία 148 έως 149).

193

Η ομάδα στην οποία εντάσσεται κάθε τράπεζα χρησιμοποιείται σε συνεχή βάση ως μία από τις δύο πληροφορίες (η άλλη είναι η βαθμολογία της αξιολόγησης κινδύνου) που καθορίζουν το ελάχιστο επίπεδο εποπτικής παρακολούθησης της τράπεζας και την εποπτική ένταση. Η μεθοδολογία ομαδοποίησης της ΕΚΤ δεν έχει επανεξεταστεί ούτε επικαιροποιηθεί από την έναρξη λειτουργίας του EEM. Επιπλέον, τα σχετικά με τις τράπεζες στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την ομαδοποίηση δεν έχουν επικαιροποιηθεί από το 2013. Επομένως, για τον συνεχή εποπτικό προγραμματισμό της, η ΕΚΤ εξακολουθεί να χρησιμοποιεί ένα μοντέλο το οποίο χρονολογείται από την έναρξη λειτουργίας του EEM (σημεία 113 έως 121).

194

Η τεκμηρίωση που παρασχέθηκε σχετικά με τον εποπτικό προγραμματισμό δεν μας επέτρεψε να διαπιστώσουμε αν η ΕΚΤ ασκεί αποτελεσματικά τις εποπτικές δραστηριότητές της.

Σύσταση 6

Η ΕΚΤ πρέπει να τροποποιήσει τον κανονισμό της για το πλαίσιο ΕΕΜ προκειμένου να επισημοποιηθούν οι δεσμεύσεις των συμμετεχουσών ΕΑΑ και να διασφαλιστεί ότι συμμετέχουν πλήρως και αναλογικά στο έργο των ΜΕΟ.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλη 2017.

Σύσταση 7

Η ΕΚΤ πρέπει να αναπτύξει, σε συνεργασία με τις ΕΑΑ, περιγραφές ρόλων/ομάδων και μεθόδους για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των υπαλλήλων που οι ΕΑΑ προτίθενται να διαθέσουν στις ΜΕΟ και, στη συνέχεια, των επιδόσεών τους.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλη 2018.

Σύσταση 8

Η ΕΚΤ πρέπει να δημιουργήσει και να διατηρεί κεντρική, τυποποιημένη και ολοκληρωμένη βάση δεδομένων των δεξιοτήτων, της πείρας και των προσόντων όλων των μελών του προσωπικού των ΜΕΟ, τόσο από την ΕΚΤ όσο και από τις ΕΑΑ.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλη 2018.

Σύσταση 9

Η ΕΚΤ πρέπει να εφαρμόσει επίσημο πρόγραμμα επιμόρφωσης τόσο για το νέο όσο και για το υφιστάμενο εποπτικό προσωπικό των ΜΕΟ, με έμφαση σε επιμόρφωση προσανατολισμένη στο περιεχόμενο σχετική με την τραπεζική εποπτεία, διασφαλίζοντας ότι η υποχρεωτική συμμετοχή αντιστοιχεί στις επαγγελματικές ανάγκες και στην πείρα και το προφίλ του εκάστοτε υπαλλήλου, και να εξετάσει το ενδεχόμενο εφαρμογής προγράμματος πιστοποίησης για τη μη επιτόπια εποπτεία για τους υπαλλήλους των ΜΕΟ.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλη 2018.

Σύσταση 10

Η ΕΚΤ πρέπει να αναπτύξει και να εφαρμόσει μεθοδολογία βασισμένη στον κίνδυνο για τον καθορισμό του αριθμού-στόχου υπαλλήλων και του μείγματος δεξιοτήτων των ΜΕΟ, η οποία να διασφαλίζει ότι οι πόροι κάθε ΜΕΟ (προσωπικό ΕΚΤ και ΕΑΑ) είναι ανάλογοι του μεγέθους, της πολυπλοκότητας και του προφίλ κινδύνου του εποπτευόμενου ιδρύματος και κατάλληλοι για την εκτέλεση του ΠΕΕ του συγκεκριμένου ιδρύματος.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλη 2018.

Σύσταση 11

Δεδομένου ότι το μοντέλο της ομαδοποίησης εξακολουθεί να χρησιμοποιείται στη σημαντική αυτή διαδικασία εποπτικού προγραμματισμού, πρέπει να επανεξετάζεται περιοδικά και να επικαιροποιείται κατά περίπτωση. Οι ειδικές ανά τράπεζα πληροφορίες που χρησιμοποιούνται κατά την ομαδοποίηση πρέπει επίσης να επικαιροποιούνται τακτικά.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μέσα 2017.

Επιτόπιες επιθεωρήσεις

195

Η τεκμηρίωση που παρείχε η ΕΚΤ δεν ήταν επαρκής για την πλήρη εξέταση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας. Με βάση τα στοιχεία που μπορέσαμε να αξιολογήσουμε, η διαδικασία φαίνεται να είναι συνεκτική και ολοκληρωμένη (σημεία 150 έως 152).

196

Το άρθρο 12 του κανονισμού ΕΕΜ αναθέτει το καθήκον της διενέργειας επιτόπιων επιθεωρήσεων στην ΕΚΤ. Ωστόσο, η τρέχουσα επιχειρησιακή πρακτική δεν συνάδει με τον συγκεκριμένο στόχο. Η ΕΚΤ παρέχει μόλις 8 % του συνολικού προσωπικού που εκτελεί επιτόπιες επιθεωρήσεις και έχει ηγηθεί μόλις στο 12 % των επισκέψεων επιθεώρησης. Σε όλες σχεδόν τις υπόλοιπες επιθεωρήσεις ηγήθηκε προσωπικό της εποπτικής αρχής της χώρας καταγωγής ή υποδοχής (σημεία 153 έως 158).

197

Σαφής καθοδήγηση σχετικά με την ιεράρχηση κατά τον προγραμματισμό και την κατανομή πόρων στις επιμέρους επιθεωρήσεις δεν δόθηκε μέχρι τον Μάιο του 2016 (σημείο 159). Το εγχειρίδιο εποπτείας δεν προβλέπει ελάχιστη συχνότητα επιθεωρήσεων (σημείο 163), αλλά τον Μάιο του 2016 εγκρίθηκαν επίσης σχετικά μέτρα. Το σύστημα ΤΠ εμφανίζει σημαντικές αδυναμίες (σημεία 165 έως 170) και πρέπει να εξεταστούν τα προσόντα και οι δεξιότητες των επιτόπιων επιθεωρητών των ΕΑΑ (σημεία 171 έως 175). Επιπλέον, οι εκθέσεις επιθεώρησης πρέπει να εκδίδονται ταχύτερα μετά την πραγματοποίηση της τελικής σύσκεψης (σημείο 183).

Σύσταση 12

Η ΕΚΤ πρέπει να συμπληρώσει ή να αναδιατάξει το προσωπικό της ώστε να ενισχυθεί σημαντικά η παρουσία του στις επιτόπιες επιθεωρήσεις σημαντικών τραπεζών βάσει σαφούς ιεράρχησης των κινδύνων. Πρέπει να αυξηθεί το ποσοστό των επιτόπιων επιθεωρήσεων στις οποίες ηγείται εποπτική αρχή ΕΑΑ εκτός της χώρας καταγωγής ή της χώρας υποδοχής.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλη 2018.

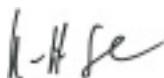
Σύσταση 13

Η ΕΚΤ πρέπει να παρακολουθεί στενά τις αδυναμίες του συστήματος ΤΠ για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις και να εξακολουθήσει τις προσπάθειες βελτίωσης των προσόντων και των δεξιοτήτων των επιτόπιων επιθεωρητών από τις ΕΑΑ.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μέσα 2017.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο κ. Baudilio Tomé MUGURUZA, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 18ης Οκτωβρίου 2016.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner Lehne
Πρόεδρος

Σύνοψη του τρόπου προσέγγισης του ελέγχου

Θέμα του ελέγχου	Κριτήρια του ελέγχου	Ανάλυση του ελέγχου
Δημιουργούν οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης του ΕΕΜ περιβάλλον κατάλληλο για το έργο των ΜΕΟ και των ομάδων επιτόπιας επιθεώρησης;	I ΕΤΕΒ, Βασική αρχή 2. II Κανονισμός ΕΕΜ, αιτιολογικές σκέψεις 65, 66 και 77 III Κανονισμός ΕΕΜ, άρθρα 4, 6, 19, 22, 24, 25 και 26 IV Εγχειρίδιο εποπτείας ΕΚΤ V Εσωτερικός κανονισμός ΕΚΤ	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ποιοτική ανάλυση εγγράφων ○ Συνεντεύξεις με υπαλλήλους
Εξασφαλίζουν η οργάνωση και ο προγραμματισμός του εσωτερικού ελέγχου, καθώς και οι ρυθμίσεις υποβολής εκθέσεων, ικανοποιητική εξέταση των κινδύνων που εντοπίζονται σε σχέση με τα καθήκοντα τραπεζικής εποπτείας;	I Πρότυπο IIA 2030, Πρακτική συμβουλή του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικής Πρακτικής (IPPF) για το πρότυπο 2030	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ποιοτική ανάλυση εγγράφων ○ Συνεντεύξεις με υπαλλήλους
Δημιουργούν οι διαδικασίες και η πρακτική εφαρμογή των κανόνων για τη λογοδοσία, συμπεριλαμβανομένου του εξωτερικού ελέγχου, περιβάλλον κατάλληλο για την τραπεζική εποπτεία;	I ΕΤΕΒ, Βασική αρχή 2. II Κανονισμός ΕΕΜ, άρθρο 20	<ul style="list-style-type: none"> ○ Συγκριτική αξιολόγηση και συνεντεύξεις με άλλα ΑΟΕ (Αυστραλία, Καναδάς, ΗΠΑ) ○ Ανάλυση της έρευνας της επιτροπής επαφών ○ Ποιοτική ανάλυση εγγράφων ○ Συνεντεύξεις με υπαλλήλους της ΕΚΤ ○ Συνεντεύξεις με ενδιαφερόμενα μέρη (Κοινοβούλιο, Συμβούλιο)
Έγιναν ο προγραμματισμός και η σύσταση των ΜΕΟ με τον ενδεδειγμένο τρόπο από άποψη διάρθρωσης και πόρων;	I Βασικές αρχές ΕΤΕΒ II Κανονισμός ΕΕΜ, άρθρο 6 III Κανονισμός ΕΕΜ, αιτιολογική σκέψη 79 IV Κανονισμός για το πλαίσιο ΕΕΜ, άρθρα 3 και 4 V Οδηγία 2013/36/ΕΕ, άρθρα 63 και 97 ¹ VI Εγχειρίδιο εποπτείας ΕΚΤ VII Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη ΔΕΕΑ.	<p>Στο μέτρο του δυνατού:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ανάλυση των εννοιών του εγχειριδίου εποπτείας και άλλων εγγράφων που έχουν ως αντικείμενο την οργανωτική σύσταση ○ Αξιολόγηση του συνολικού προγραμματισμού πόρων στις ΓΔΜΕ Ι και ΓΔΜΕ ΙΙ ○ Αξιολόγηση του προγραμματισμού πόρων των ΜΕΟ ○ Επανεξέταση των αποφάσεων περί εξασφάλισης πόρων και των υποκείμενων παραδοχών και μοντέλων ○ Συνεντεύξεις με υπαλλήλους ○ Ποιοτική ανάλυση των φακέλων προσωπικού ○ Ποιοτική ανάλυση εγγράφων του προγράμματος επιμόρφωσης ○ (όλες οι διαδικασίες, στο μέτρο του δυνατού)
Προγραμματίζονται κατάλληλα οι εποπτικές δραστηριότητες για την εξέταση των κριτηρίων που προβλέπονται στα πρότυπα, και εκτελεί ο επόπτης τις εν λόγω δραστηριότητες αποτελεσματικά;	I Βασικές αρχές ΕΤΕΒ II Κανονισμός για το πλαίσιο ΕΕΜ, άρθρο 3 III Οδηγία 2013/36/ΕΕ, άρθρα 97 και 99 IV Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη ΔΕΕΑ.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Δεν στάθηκε εφικτό να διενεργηθεί σχεδόν καμία από τις προβλεπόμενες διαδικασίες (δεν ήταν διαθέσιμα έγγραφα ΠΕΕ/ΔΕΕΑ, αρχεία τραπεζών και μεθοδολογικές ενότητες του εγχειριδίου εποπτείας)
Διενεργούνται κατάλληλα ο προγραμματισμός, η εκτέλεση και η υποβολή εκθέσεων για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις;	I ΕΤΕΒ, Βασική αρχή 9. II Διεθνές Ελεγκτικό Πρότυπο (ISA) 580 III Κανονισμός ΕΕΜ, άρθρο 12 IV Κανονισμός για το πλαίσιο ΕΕΜ, άρθρο 3 V Οδηγία 2013/36/ΕΕ, άρθρο 99 VI Εγχειρίδιο εποπτείας ΕΚΤ, κεφάλαιο 6	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ποιοτική ανάλυση εγγράφων στα οποία παρασχέθηκε πρόσβαση ○ Συνεντεύξεις με υπαλλήλους

1 Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176, 27.6.2013, σ. 338).

Όρια στην πρόσβαση σε πληροφορίες

Τομείς οι οποίοι δεν ελέγχθηκαν ικανοποιητικά λόγω μη παροχής από την ΕΚΤ των ζητηθέντων εγγράφων	Μη παρασχεθέντα αποδεικτικά στοιχεία
<p>Συνολική αξιολόγηση</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Προσομοίωση ακραίων καταστάσεων: ○ Αξιολόγηση ποιότητας στοιχείων ενεργητικού 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Μεταξύ άλλων, κατευθυντήριες γραμμές για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, διαδικασία επιλογής στοιχείων ενεργητικού που ενέχουν κίνδυνο, συχνές ερωτήσεις, πρακτικά και αλληλογραφία συσκέψεων με ΕΑΤ, ΕΣΣΚ, ΕΚΤ, αξιολόγηση του αντικτύπου των πιστώσεων φόρου και σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και ορισμένα έγγραφα σχετικά με έργα¹
<p>Διαδικασία λήψης αποφάσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Τήρηση του ορισθέντος χρονοδιαγράμματος ○ Επίπεδο και χρόνος λήψης αποφάσεων λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας του ζητήματος ○ Κατά πόσον και με ποιον τρόπο τα διάφορα μέρη που συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων προσθέτουν αξία σε αυτήν και κατά πόσον υφίσταται αλληλεπικάλυψη ή πλεονασμός βάσει συγκεκριμένων περιπτώσεων ○ Δεν κατέστη δυνατό να διασταυρώσουμε τις παρατηρήσεις εμπορικών τραπεζών με πραγματικές αποφάσεις στο πλαίσιο της έρευνάς μας σχετικά με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αποφάσεις του εποπτικού συμβουλίου ○ Αρχεία τραπεζών ○ Υποκείμενη τεκμηρίωση των διαδικαστικών βημάτων που ακολουθούνται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων ○ Πρακτικά των συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου
<p>Επιχειρησιακή αποδοτικότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Σημαντικά μέρη της μεθοδολογίας προγραμματισμού ○ Πραγματική αποδοτικότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων ○ Συνεπής και αποδοτική εφαρμογή της μεθοδολογίας σε ολόκληρο τον ΕΕΜ (π.χ. αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, έλλειψη επικέντρωσης, μη αποδοτική εκτέλεση ελέγχων) ○ Συνεκτική υποβολή εκθέσεων για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις ○ Αποτελεσματικοί έλεγχοι συνέπειας ○ Δεν κατέστη δυνατό να διασταυρώσουμε τις παρατηρήσεις εμπορικών τραπεζών με πραγματικές εκθέσεις ή έγγραφα εργασίας επιτόπιων επιθεωρήσεων στο πλαίσιο της έρευνάς μας σχετικά με τη διαδικασία επιτόπιων επιθεωρήσεων ○ Συγκεκριμένες και χρονικά οριοθετημένες βελτιώσεις του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών ○ Διασφάλιση ποιότητας επιτόπιων επιθεωρήσεων 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Κατάλογος προγραμματισμένων επιθεωρήσεων που δεν εκτελέστηκαν ○ Παραρτήματα του κεφαλαίου 6 του εγχειριδίου εποπτείας σχετικά με τη μεθοδολογία της επιτόπιας εποπτείας [παρασχέθηκε το κεφάλαιο 6 (60 σελίδες), αλλά όχι τα παραρτήματα (σύμφωνα με πληροφορίες 1 000 σελίδες)] ○ Προγραμματισμός συγκεκριμένων επιτόπιων επιθεωρήσεων (κατάλογος επιτόπιων επιθεωρήσεων με αίτημα πόρων) ○ Κατάλογος θεματικών επανεξετάσεων και κατάλογος ad hoc αιτημάτων ○ Υποκείμενα στοιχεία της έρευνας ΕΑΑ για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων των διαθέσιμων επιτόπιων επιθεωρητών ○ Σχέδιο για την έναρξη λειτουργίας των εκδόσεων του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών ○ Αποφάσεις του εποπτικού συμβουλίου, π.χ. σχετικά με τον προγραμματισμό επιτόπιων επιθεωρήσεων ○ Έγγραφα εργασίας επιθεωρητών (συμπεριλαμβανομένης τεκμηρίωσης προγραμματισμού) ○ Εκθέσεις ελέγχου συνέπειας συγκεκριμένων τραπεζών ○ Αρχεία τραπεζών/ δείγμα συγκεκριμένων περιπτώσεων ○ Συμμετοχή επιτόπιων ελεγκτών και σχετικές εκθέσεις ελέγχου της διαδικασίας αξιολόγησης της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού στην Ελλάδα του 2015 (Greece AQR 2015)

Τομείς οι οποίοι δεν ελέγχθηκαν ικανοποιητικά λόγω μη παροχής από την ΕΚΤ των ζητηθέντων εγγράφων	Μη παρασχεθέντα αποδεικτικά στοιχεία
<p>Επιχειρησιακή αποδοτικότητα του προγραμματισμού της μη επιτόπιας εποπτείας</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Υποκείμενα δεδομένα και υπολογισμοί που χρησιμοποιήθηκαν στην αρχική ομαδοποίηση και στη σχετική κατανομή πόρων ○ Αποδοτικότητα του προγραμματισμού εποπτικών δραστηριοτήτων ○ Ενδεδειγμένος χαρακτήρας του προγραμματισμού εποπτικών δραστηριοτήτων ○ Αποδοτική / κατάλληλη χρήση θεματικών επανεξετάσεων στον προγραμματισμό εποπτικών δραστηριοτήτων ○ Επιχειρησιακή αποδοτικότητα διεξαγωγής της μη επιτόπιας εποπτείας ○ Αποδοτικότητα εκτέλεσης εποπτικών δραστηριοτήτων ○ Ενδεδειγμένος χαρακτήρας της εκτέλεσης εποπτικών δραστηριοτήτων ○ Συνεκτική και κατάλληλη ανάλυση και υποβολή εκθέσεων ΔΕΕΑ ○ Κατάλληλη / αποδοτική χρήση «δελτίων ταυτότητας» τραπεζών ○ Καταλληλότητα μοντέλου ΣΑΚ ○ Αποδοτική χρήση μοντέλου ΣΑΚ στην εποπτική διαδικασία ○ Αποδοτική και στοχοθετημένη παρακολούθηση των εποπτικών αποφάσεων από τις ΜΕΟ ○ Δεν μπορέσαμε να διασταυρώσουμε τις παρατηρήσεις εμπορικών τραπεζών στο πλαίσιο της έρευνάς μας σχετικά με τη μη επιτόπια εποπτεία 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Εγχειρίδιο εποπτείας (με εξαίρεση περίπου 25 σελίδες για τις ΜΕΟ συν 17 σελίδες για τη διαχείριση κρίσεων επί συνόλου 346 σελίδων) ○ Μεθοδολογικά παραρτήματα του εγχειριδίου εποπτείας ○ Αναλυτικές μεθοδολογίες και μοντέλα για τη διαδικασία ΔΕΕΑ ○ Αναλυτικές μεθοδολογίες του μοντέλου ΣΑΚ ○ Θεματικές εκθέσεις ○ Αποφάσεις του εποπτικού συμβουλίου ○ Προτάσεις ΠΕΕ, εγκριθέντα ΠΕΕ ○ Πραγματικά «δελτία ταυτότητας» τραπεζών (παρασχεθήκε μόνον απαλλαγμένη από εμπιστευτικά στοιχεία έκδοση), καθώς και χρησιμοποιηθέν σύνολο δεδομένων για την υποβολή χρηματοοικονομικών αναφορών ○ Εκθέσεις ΔΕΕΑ ○ Βαθμολογίες ΣΑΚ και αποτέλεσμα υποδείγματος, τεκμηρίωση υποστήριξης, λεπτομέρειες, υπερβάσεις ○ Σχέδια ανάκαμψης υποβληθέντα στην ΕΚΤ, ανάλυση και συνέχεια που δόθηκε σε αυτά από τις ΜΕΟ ○ Εποπτικές αποφάσεις, παρακολούθηση και υλοποίηση από τις ΜΕΟ ○ Μεθοδολογία ομαδοποίησης — δεν παρασχεθήκαν υπόδειγμα, εισροές (τραπεζικά στοιχεία, δεδομένα), υπολογισμοί, λεπτομέρειες σχετικά με το αποτέλεσμα (συμπεριλαμβανομένων υπερβάσεων) ○ Αρχεία τραπεζών/ δείγμα συγκεκριμένων περιπτώσεων
<p>Συνεδριάσεις εποπτικού συμβουλίου</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Αποδοτικότητα συνεδριάσεων ○ Τήρηση της αρχής της ανεξαρτησίας για τους εκπροσώπους των ΕΑΑ στο εποπτικό συμβούλιο 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πρακτικά συνεδριάσεων εποπτικού συμβουλίου
<p>Λογοδοσία</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Συνολική και αποδοτική υποβολή στοιχείων στο ΕΚ ○ Αποδοτική και συνολική ανταλλαγή πληροφοριών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 32 του κανονισμού ΕΕΜ — βασιστήκαμε σε πληροφορίες τρίτων σε σχέση με το ζήτημα αυτό 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Έγγραφο τεκμηρίωση σχετικά με την ad hoc ανταλλαγή απόψεων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της προέδρου του εποπτικού συμβουλίου ○ Αρχείο των συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου, όπως παρέχεται στην αρμόδια επιτροπή του Κοινοβουλίου με σχολιασμένο κατάλογο αποφάσεων ○ Η τεκμηρίωση που ζήτησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την έκθεσή της, βάσει του άρθρου 32, και η αλληλογραφία, με ημερομηνίες, η οποία αφορά το αίτημα παροχής πληροφοριών

Πηγή: ΕΕΣ.

1 Τον Απρίλιο του 2016, η ΕΚΤ μάς διαβίβασε έκθεση διασφάλισης ποιότητας της ΓΔΜΕ IV με ημερομηνία Απριλίου 2015. Παρότι στην έκθεση καλύπτονται διάφοροι τομείς, δεν μπορέσαμε να εφαρμόσουμε τις διαδικασίες ελέγχου μας χρησιμοποιώντας τα διαθέσιμα έγγραφα πηγής. Η έκθεση επικεντρωνόταν κυρίως σε διαδικαστικά παρά σε μεθοδολογικά ζητήματα. Η ΕΚΤ μας διαβίβασε επίσης διάφορα διαδικαστικά έγγραφα, όπως επιστολές πρόσληψης προς ελεγκτές και προτεινόμενες απαιτήσεις πόρων για την εξέταση του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων. Δεν μας παρασχεθήκε επαρκής πρόσβαση σε έγγραφα εργασίας ελεγκτών και δεν κατέστη δυνατό να διατυπώσουμε συμπεράσματα σχετικά με άλλες πτυχές βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών.

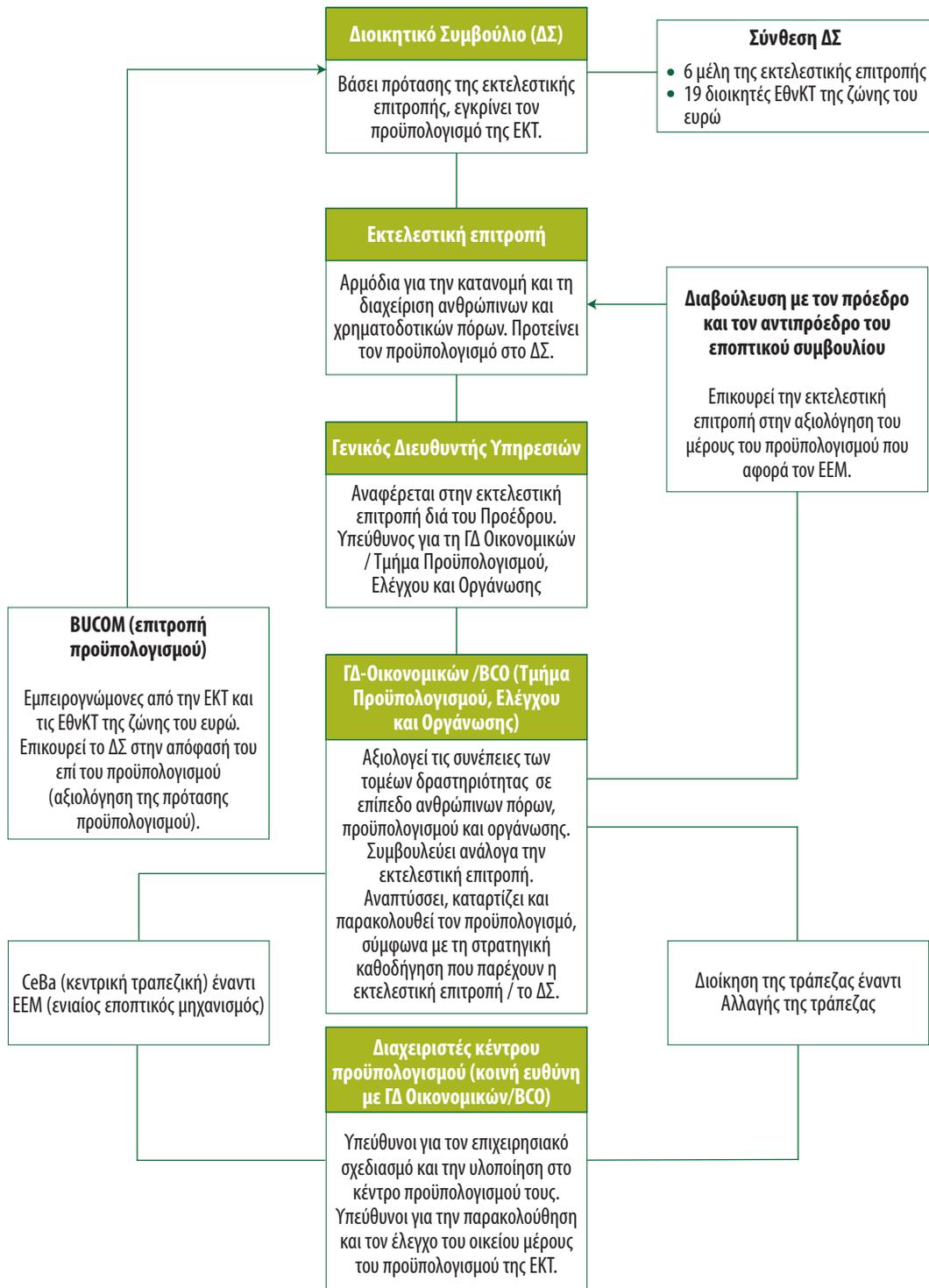
Στη συνέχεια παρατίθενται παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο η ως άνω κατάσταση επηρέασε τον έλεγχό μας.

I. Διακυβέρνηση	
Πρόβλημα	Σε απάντηση στο ερωτηματολόγιο που αποστείλαμε σε εμπορικές τράπεζες, τρία ιδρύματα ανέφεραν ότι δεν μπόρεσαν να ασκήσουν το δικαίωμα ακρόασης. Ωστόσο, δεν μας παρασχέθηκε πρόσβαση σε αρχεία τραπεζών ή αποφάσεις.
Συνέπεια	Δεν στάθηκε εφικτή η επαλήθευση του ως άνω ισχυρισμού.
Πρόβλημα	Ζητήσαμε δείγματα περιπτώσεων αποφάσεων διαφορετικών ειδών (έκτακτες καταστάσεις, συνήθεις υποθέσεις, αποφάσεις ΔΕΕΑ και άδειες), συμπεριλαμβανομένης ολόκληρης της υποκείμενης ροής τεκμηρίωσης με τις ημερομηνίες κάθε βήματος, από το στάδιο κίνησης της διαδικασίας έως τη λήψη της τελικής απόφασης. Ωστόσο, μας παρασχέθηκαν μόνον πίνακες με τις ημερομηνίες των διαδικαστικών βημάτων, χωρίς πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα.
Συνέπεια	Δεν στάθηκε εφικτό να διαπιστώσουμε κατά πόσον οι καθυστερήσεις στη λήψη αποφάσεων οφείλονταν σε ατέλειες της διαδικασίας ή στην πολυπλοκότητα του θέματος. Δεν μπορέσαμε να εξετάσουμε συγκεκριμένες αδυναμίες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, να προσδιορίσουμε τυχόν περιττά επίπεδα ή να επαληθεύσουμε ότι τα παρασχεθέντα έγγραφα επέτρεπαν τη λήψη καλά ενημερωμένης απόφασης. Επομένως, κάθε ανάλυση της αποδοτικότητας της λήψης αποφάσεων πρέπει να παραμείνει μάλλον αόριστη.
Πρόβλημα	Ζητήσαμε τα πρακτικά των συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου προκειμένου να αξιολογήσουμε κατά πόσον η πρόεδρος διασφαλίζει τη διεξαγωγή αποδοτικών και ουσιαστικών συζητήσεων στο εποπτικό συμβούλιο, με τακτική παρουσία όλων των μελών και διεξοδική συζήτηση, προς το συμφέρον της ΕΕ στο σύνολό της. Ωστόσο, δεν μας παρασχέθηκε πρόσβαση στα πρακτικά των συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου.
Συνέπεια	Δεν είναι εφικτή η διατύπωση γνώμης σχετικά με την αποδοτικότητα των συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου.
II. Μεικτές εποπτικές ομάδες	
Πρόβλημα	Απαντώντας στο ερωτηματολόγιό μας, μία εμπορική τράπεζα μάς ενημέρωσε ότι η ΕΚΤ είχε ζητήσει δυσανάλογη ποσότητα τεκμηρίωσης («εκατοντάδες αρχεία») για τις αξιολογήσεις ικανότητας και ήθους, μολονότι οι περισσότερες περιπτώσεις αφορούσαν την ανανέωση της θητείας μελών του διοικητικού συμβουλίου.
Συνέπεια	Οι αποφάσεις αξιολόγησης ικανότητας και ήθους αντιπροσώπευαν σχεδόν το ήμισυ των αποφάσεων που έλαβε η ΕΚΤ. Σε έκθεση του τμήματος διασφάλισης ποιότητας τονίζεται ότι οι εν λόγω αποφάσεις μπορεί να έχουν αντίκτυπο στους πόρους. Δεν μπορέσαμε να αξιολογήσουμε κατά πόσον οι διαδικασίες για τις αποφάσεις ικανότητας και ήθους ήταν αναλογικές (δηλαδή, κατά πόσον όλες οι διαδικασίες και τα αιτήματα παροχής πληροφοριών ήταν απαραίτητα) ή είχαν αρνητικό αντίκτυπο στην κατανομή των πόρων. Ως εκ τούτου, δεν μπορέσαμε να διατυπώσουμε εμπειριστατωμένη γνώμη σχετικά με την ανάγκη πρόσληψης πρόσθετου προσωπικού ή αποδοτικότερης οργάνωσης των καθηκόντων.
Πρόβλημα	Είχαμε την πρόθεση να εξετάσουμε τη μοντελοποίηση κινδύνου ως συνιστώσα της ΔΕΕΑ, καθώς και κατά πόσον τα στοιχεία που παρείχαν οι εποπτευόμενες τράπεζες χρησιμοποιήθηκαν αποτελεσματικά σε κατάλληλο υπόδειγμα κινδύνου. Δεν μας παρασχέθηκαν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο στη βαθμολογία του ΣΑΚ των στοιχείων που υπέβαλαν οι εποπτευόμενες τράπεζες. Απαντώντας στο ερωτηματολόγιό μας, πολλές εμπορικές τράπεζες ανέφεραν ότι οι απαιτήσεις υποβολής στοιχείων που τους επιβάλλονται είναι δυσανάλογες.
Συνέπεια	Δεν κατέστη δυνατό να επαληθεύσουμε κατά πόσον και με ποιον τρόπο τα υποβαλλόμενα στοιχεία χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της βαθμολογίας ΔΕΕΑ και κατά πόσον οι απαιτήσεις υποβολής στοιχείων μπορούν να σχεδιαστούν κατά αποδοτικότερο τρόπο, ώστε να δίνεται έμφαση στους σημαντικότερους κινδύνους.
III. Επιτόπιες επιθεωρήσεις	
Πρόβλημα	Δεν λάβαμε το μεθοδολογικό παράρτημα του εγχειριδίου εποπτείας ούτε τα υποκείμενα αρχεία των επιτόπιων επιθεωρήσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εμπορικές τράπεζες διατύπωσαν αρνητικά σχόλια σχετικά με την εκτέλεση των επιτόπιων επιθεωρήσεων.
Συνέπεια	Δεν μπορέσαμε να αξιολογήσουμε κανένα στάδιο του κύκλου επιθεώρησης — επιλογή τράπεζας, κατάρτιση του προκαταρκτικού σημειώματος επιθεώρησης, διεξαγωγή της επίσκεψης επιθεώρησης και υποβολή έκθεσης σχετικά με αυτή, εκ των υστέρων έλεγχος συνέπειας — ούτε κατά πόσον η υποκείμενη μεθοδολογία κάλυψε τους βασικούς κινδύνους και κατά πόσον οι πόροι χρησιμοποιήθηκαν με κατάλληλο και αποδοτικό τρόπο. Ωστόσο, μια ακατάλληλη προσέγγιση των επιτόπιων επιθεωρήσεων θα είχε τεράστιες συνέπειες για την αξιολόγηση της κατανομής πόρων και την αποδοτικότητα του έργου που πραγματικά εκτελείται. Μια ελλιπής ή παραπλανητική μεθοδολογία θα επηρέαζε την αποδοτικότητα όλων των επιθεωρήσεων σημαντικών τραπεζών, ανεξάρτητα από το αν διενεργούνται από την ΕΚΤ ή τις ΕΑΑ.

Διαδικασία λήψης αποφάσεων όπως εφαρμόζεται σε επιμέρους εποπτικές αποφάσεις και άλλες δεσμευτικές και μη δεσμευτικές νομικές πράξεις έως τη διαδικασία μη διατύπωσης αντιρρήσεων στο διοικητικό συμβούλιο

Παραπομπή στο διάγραμμα	Περιγραφή
(1-2)	Ο υποσυντονιστής ΜΕΟ ενεργεί ως σύνδεσμος με τη διοίκηση της ενδιαφερόμενης ΕΑΑ ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτή έχει τη δυνατότητα να εξετάσει και να σχολιάσει τα σχέδια αποφάσεων πριν από την περαιτέρω διανομή τους. Ο χρόνος για την υποβολή παρατηρήσεων εξαρτάται από τις περιστάσεις και λαμβάνει υπόψη την τελική νομική και επιχειρησιακή προθεσμία.
(3-4)	Παράλληλα με τα βήματα (1-2), η ΜΕΟ μπορεί να ζητήσει νομικές συμβουλές ή συμβουλές από σχετικές υπηρεσιακές μονάδες του ΕΕΜ.
(5)	Οι ΜΕΟ καλούνται να συζητήσουν, με τη γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου, το πρώτο σχέδιο πρότασης, το πρώτο σχέδιο απόφασης και τα χρονοδιαγράμματα. Η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου εξετάζει τα έγγραφα. Εάν δεν ζητηθεί η γνώμη της γραμματείας στο πρώτο αυτό στάδιο, η εξέταση πραγματοποιείται πριν από την αποστολή των εγγράφων στο εποπτικό συμβούλιο.
(6-7-8)	Εφόσον υπάρχει χρόνος, η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου αποστέλλει τα έγγραφα για επεξεργασία στη Γενική Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών.
(9)	Ο συντονιστής ΜΕΟ αποστέλλει τη δέσμη εγγράφων στην ανώτερη διοίκηση της ΓΔ Ι ή της ΓΔ ΙΙ, ανάλογα με την περίπτωση, για εξέταση και έγκριση του υποβληθέντος σχεδίου απόφασης.
(10)	Αφού εξετάσει και εγκρίνει το σχέδιο απόφασης που υπέβαλε ο συντονιστής ΜΕΟ, η ανώτερη διοίκηση αποστέλλει την πρόταση του εποπτικού συμβουλίου, το σχέδιο απόφασης και άλλη σχετική τεκμηρίωση με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου για έγκριση και για περαιτέρω διανομή στα μέλη του εποπτικού συμβουλίου. Το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κοινοποιείται στη γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου, ώστε να μπορέσει να δώσει συνέχεια μόλις ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος εγκρίνουν τα έγγραφα.
(11)	Η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου αποστέλλει τα έγγραφα στα άλλα μέλη του εποπτικού συμβουλίου. Κατά κανόνα, τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου πρέπει να λαμβάνουν τα έγγραφα τουλάχιστον 5 εργάσιμες ημέρες πριν από τη σχετική σύσκεψη. Εάν τα έγγραφα υποβληθούν για έγκριση μέσω γραπτής διαδικασίας, η συνήθης προθεσμία είναι επίσης πέντε εργάσιμες ημέρες.
(12)	Σύσκεψη / γραπτή διαδικασία. Στη γραπτή διαδικασία δεν διεξάγεται συνήθως επίσημη ψηφοφορία. Τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου θεωρείται ότι ενέκριναν ένα σχέδιο απόφασης, εκτός εάν διατυπώσουν αντιρρήσεις επ' αυτού εντός της προθεσμίας.
(13)	Έγκριση εποπτικού συμβουλίου.
(14-15)	Όταν απαιτείται, η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου αποστέλλει τα έγγραφα για μετάφραση, το αργότερο κατά την υποβολή τους στο εποπτικό συμβούλιο. Τα έγγραφα αποστέλλονται συνήθως για μετάφραση όταν οριστικοποιηθεί το αγγλικό κείμενο. Εκτός εάν η εποπτική απόφαση έχει δυσμενείς συνέπειες για το πιστωτικό ίδρυμα, οπότε παρέχεται δικαίωμα ακρόασης, η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου οριστικοποιεί στο σημείο αυτό τη δέσμη εγγράφων και συντονίζεται με τη γραμματεία του διοικητικού συμβουλίου.
(16-17)	Εάν μια απόφαση θα έχει δυσμενείς συνέπειες για τον παραλήπτη της, η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου αποστέλλει το πλήρες σχέδιο απόφασης στο πιστωτικό ίδρυμα παρέχοντάς του δικαίωμα ακρόασης. Η συνήθης προθεσμία είναι δύο εβδομάδες. Σε επείγουσες περιπτώσεις, η προθεσμία μπορεί να συντμηθεί ή η ακρόαση μπορεί να διεξαχθεί εκ των υστέρων υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 31 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ. Η περίοδος ακρόασης ξεκινά από την ημέρα παραλαβής του σχεδίου απόφασης από το πιστωτικό ίδρυμα.
(18)	Η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου αποστέλλει τις παρατηρήσεις που λαμβάνει από το πιστωτικό ίδρυμα στη ΜΕΟ για αξιολόγηση. Η ΜΕΟ μπορεί να ζητήσει τη γνώμη της ΓΔ Νομικών Υπηρεσιών, εάν απαιτείται.
(19-23)	Η ΜΕΟ αξιολογεί τις παρατηρήσεις που λαμβάνει από το πιστωτικό ίδρυμα (δικαίωμα ακρόασης) και η ροή των εγγράφων ακολουθεί τα ενδιάμεσα βήματα που περιγράφονται στα σημεία 10 έως 12. Η γραμματεία εξετάζει την αξιολόγηση των παρατηρήσεων και την αναθεωρημένη απόφαση.
(24)	Η (αναθεωρημένη) απόφαση υποβάλλεται στο εποπτικό συμβούλιο για έγκριση μαζί με την αξιολόγηση των παρατηρήσεων.
(25)	Η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου αποστέλλει την τελική δέσμη εγγράφων για έγκριση στον αντιπρόεδρο (αυτό είναι απαραίτητο πριν από τη δρομολόγηση της διαδικασίας μη διατύπωσης αντιρρήσεων), με κοινοποίηση στη γραμματεία του διοικητικού συμβουλίου.
(26)	Η γραμματεία του διοικητικού συμβουλίου αποστέλλει τα έγγραφα στο διοικητικό συμβούλιο για έγκριση στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντιρρήσεων. Παρέχονται κατά μέγιστο 10 εργάσιμες ημέρες για τη διαδικασία μη διατύπωσης αντιρρήσεων. Η γραμματεία του διοικητικού συμβουλίου ενημερώνει τη γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου για την έγκριση.
(27)	Η γραμματεία του εποπτικού συμβουλίου κοινοποιεί την τελική απόφαση στο πιστωτικό ίδρυμα.

Διαδικασία προϋπολογισμού της ΕΚΤ

Πηγή: ΓΔ Οικονομικών / Τμήμα Προϋπολογισμού, Ελέγχου και Οργάνωσης.

Ο έλεγχος της τραπεζικής εποπτείας σε επιλεγμένες εθνικές έννομες τάξεις

	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	ΚΑΝΑΔΑΣ	ΗΠΑ
ΑΟΕ	Αυστραλιανή Εθνική Υπηρεσία Ελέγχου (Australian National Audit Office, ANAO)	Γενικός Ελεγκτής Καναδά (Auditor General of Canada)	Υπηρεσία Λογοδοσίας της κυβέρνησης (Government Accountability Office, GAO)
Τραπεζική ρυθμιστική αρχή/εποπτική αρχή	I Αυστραλιανή Αρχή Εποπτικής Ρύθμισης (Australian Prudential Regulation Authority, APRA) II Αυστραλιανή Επιτροπή Κινητών Αξιών και Επενδύσεων (Australian Securities and Investments Commission, ASIC) III Αυστραλιανή Επιτροπή Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών (Australian Competition and Consumer Commission, CCC) IV Κεντρική Τράπεζα (Reserve Bank) ¹	I Γραφείο Επιθεωρητή Τραπεζικών Ιδρυμάτων (Office of the Superintendent of Financial Institutions, OSFI) II Εταιρεία Ασφάλισης Καταθέσεων Καναδά (Canada Deposit Insurance Corporation, CDIC) III Τράπεζα Καναδά (Bank of Canada) ² IV Υπηρεσία Χρηματοοικονομικής Προστασίας Καταναλωτών Καναδά (Financial Consumer Agency Canada)	I Συμβούλιο Διοικητών του Ομοσπονδιακού Συστήματος Αποθεμάτων (Board of Governors of the Federal Reserve System, FED) II Γραφείο Γενικού Ελεγκτή Νομίσματος (Office of Comptroller General of the Currency, OCC) III Ομοσπονδιακός Οργανισμός Ασφάλισης Καταθέσεων (Federal Deposit Insurance Corporation, FDIC) IV Εθνική Αρχή Πιστωτικών Οργανισμών (National Credit Union Administration, NCUA) V Συμβούλιο εποπτείας της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (Financial Stability Oversight Council, FSOC) ³
Νομοθεσία αναγνώρισης δικαιωμάτων ελέγχου	Νόμος περί γενικού ελεγκτή (Auditor General Act) του 1997, άρθρα 11 και 17	Νόμος περί γενικού ελεγκτή R.S.C., 1985, c. A-17	31 US CODE § 714 (συμβούλιο εξέτασης ελέγχου χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, Συμβούλιο Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας, FDIC, OCC), 31 USC § 717 (αξιολόγηση προγραμμάτων και δραστηριοτήτων της κυβέρνησης των ΗΠΑ), 31 USC § 712 (διερεύνηση της χρήσης δημόσιων κονδυλίων), 12 USC § 1833c (έλεγχος γενικού ελεγκτή και πρόσβαση σε αρχεία)
Εντολή ελέγχου προς χρηματοπιστωτικές εποπτικές αρχές (δικαίωμα το οποίο αναγνωρίζεται από τον νόμο)	I Οικονομικός έλεγχος αξιοπιστίας των λογαριασμών· έλεγχοι επιδόσεων τόσο εποπτικών όσο και μη εποπτικών δραστηριοτήτων· οι πρόσθετες υπηρεσίες περιλαμβάνουν καθοδήγηση βέλτιστων πρακτικών και εκθέσεις επανεξέτασης II Οικονομικός έλεγχος αξιοπιστίας των λογαριασμών· έλεγχοι επιδόσεων τόσο εποπτικών όσο και μη εποπτικών δραστηριοτήτων	I Έλεγχοι επιδόσεων και συμμόρφωσης τόσο εποπτικών όσο και μη εποπτικών δραστηριοτήτων II Οικονομικός έλεγχος αξιοπιστίας των λογαριασμών· έλεγχοι επιδόσεων και συμμόρφωσης τόσο μη εποπτικών όσο και εποπτικών δραστηριοτήτων III Απουσία εντολής IV Έλεγχοι επιδόσεων και συμμόρφωσης τόσο εποπτικών όσο και μη εποπτικών δραστηριοτήτων	I Έλεγχοι επιδόσεων και συμμόρφωσης τόσο εποπτικών όσο και μη εποπτικών δραστηριοτήτων II Έλεγχοι επιδόσεων και συμμόρφωσης τόσο εποπτικών όσο και μη εποπτικών δραστηριοτήτων· οικονομικός έλεγχος αξιοπιστίας των λογαριασμών III Έλεγχοι επιδόσεων και συμμόρφωσης τόσο εποπτικών όσο και μη εποπτικών δραστηριοτήτων· οικονομικός έλεγχος αξιοπιστίας των λογαριασμών IV Έλεγχοι επιδόσεων και συμμόρφωσης τόσο εποπτικών όσο και μη εποπτικών δραστηριοτήτων· οικονομικός έλεγχος αξιοπιστίας των λογαριασμών V Έλεγχοι επιδόσεων και συμμόρφωσης τόσο εποπτικών όσο και μη εποπτικών δραστηριοτήτων· οικονομικός έλεγχος αξιοπιστίας των λογαριασμών.
Εμβέλεια εντολής για τη διενέργεια ελέγχου των εποπτικών δραστηριοτήτων	Εξουσία διενέργειας ελέγχου ή εξέτασης κάθε πτυχής των εργασιών της οντότητας	Πλήρης εντολή διενέργειας ελέγχων συμμόρφωσης και επιδόσεων	Πλήρης εντολή διενέργειας ελέγχων συμμόρφωσης και επιδόσεων ⁴

1 Υπεύθυνη μόνο για τη νομισματική πολιτική και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.
 2 Ρόλος ύστατου δανειστή και παρακολούθησης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας μέσω της άσκησης μακροπροληπτικής εποπτείας με το OSFI.
 3 Ο νόμος Dodd-Frank για τη μεταρρύθμιση της Wall Street και την προστασία των καταναλωτών ίδρυσε το FSOC και περιλαμβάνει διάταξη για τον έλεγχο των δραστηριοτήτων του από τη GAO.

	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	ΚΑΝΑΔΑΣ	ΗΠΑ
Στόχοι ελέγχου κατά την εκτέλεση της εντολής	Σχεδιασμός και λειτουργία συστημάτων και διαδικασιών, δραστηριότητες προστασίας επενδυτών και λήψη εποπτικών αποφάσεων σε μακροπροληπτικό επίπεδο	I Σχεδιασμός και λειτουργία συστημάτων και διαδικασιών, λήψη εποπτικών αποφάσεων σε μακροπροληπτικό επίπεδο και αξιολογήσεις και αποφάσεις επί μεμονωμένων ιδρυμάτων (μικροπροληπτική εποπτεία) II Σχεδιασμός και λειτουργία συστημάτων και διαδικασιών, αξιολογήσεις και αποφάσεις επί μεμονωμένων ιδρυμάτων (μικροπροληπτική εποπτεία)	Σχεδιασμός και λειτουργία συστημάτων και διαδικασιών, λήψη εποπτικών αποφάσεων σε μακροπροληπτικό επίπεδο, αξιολογήσεις και αποφάσεις επί μεμονωμένων ιδρυμάτων (μικροπροληπτική εποπτεία) οι οποίες αφορούν κατά κανόνα δείγμα ιδρυμάτων
Εμπόδια στην εντολή (περιορισμοί στην πρόσβαση σε πληροφορίες)	Όχι	Όχι	I Όχι· η GAO διαθέτει νόμιμο δικαίωμα πρόσβασης στα αρχεία καταστημάτων τραπεζών στους τομείς αρμοδιότητας που προβλέπονται στην εντολή της Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας II Όχι· η GAO διαθέτει απεριόριστη πρόσβαση για τον έλεγχο των OCC, FDIC, NCUA και FSOC
Εκθέσεις	<ul style="list-style-type: none"> Έκθεση γενικού ελεγκτή αριθ. 42, 2000-2001 Έκθεση γενικού ελεγκτή αριθ. 2, 2005-2006 	<ul style="list-style-type: none"> Ρύθμιση και εποπτεία μεγάλων τραπεζών, Φθινόπωρο 2010 Συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις προηγούμενης έκθεσης ελέγχου. 	<ul style="list-style-type: none"> GAO-15-67(2014) Τραπεζικές κεφαλαιακές μεταρρυθμίσεις: αρχικές συνέπειες του πλαισίου της Βασιλείας III στα κεφάλαια, τις πιστώσεις και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα Έλεγχος της GAO του 2015 όσον αφορά τη χρήση από τις ρυθμιστικές αρχές προσέγγισης εξέτασης βασισμένης στην επικινδυνότητα για την εποπτεία της επάρκειας της ασφάλειας πληροφοριών σε ιδρύματα αποδοχής καταθέσεων Έλεγχος της GAO όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της οργανωτικής δομής και των εσωτερικών ελέγχων του FDIC Επανεξέταση από τη GAO το 2014 του νέου κανόνα της Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με τα βελτιωμένα πρότυπα προληπτικής εποπτείας για τραπεζικές εταιρείες συμμετοχών και αλλοδαπούς τραπεζικούς οργανισμούς Επανεξέταση από τη GAO το 2015 των ρυθμιστικών διδαγμάτων που αποκομίστηκαν από τις τελευταίες τραπεζικές κρίσεις και των ενεργειών που αναλαμβάνουν οι ρυθμιστικές αρχές για την αντιμετώπιση αναδυόμενων κινδύνων για την ασφάλεια και την ευρωστία του τραπεζικού συστήματος Έκθεση της GAO -10-861 σχετικά με το Πρόγραμμα σταθεροποίησης του χρηματοπιστωτικού κλάδου (Troubled Asset Relief Program) Επανεξέταση από τη GAO το 2015 της εφαρμογής των ρυθμιστικών κανόνων κεφαλαίου και των αναθεωρήσεων του δείκτη συμπληρωματικής μόχλευσης από τις τραπεζικές ρυθμιστικές αρχές

	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	ΚΑΝΑΔΑΣ	ΗΠΑ
Εξετασθέντες τομείς ελέγχου	<ul style="list-style-type: none"> ○ Έγκριση και εφαρμογή διεθνώς αποδεκτών προτύπων τραπεζικής εποπτείας και εξελίξεις. ○ Αξιολόγηση προληπτικής εποπτείας (αποδοτικότητα/ αποτελεσματικότητα) συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων τομέων: <ul style="list-style-type: none"> ○ Κεφαλαιακή επάρκεια ○ Επιτόπιες επισκέψεις ○ Διασυνοριακή τραπεζική ○ Εποπτικό πλαίσιο ○ Ρυθμίσεις χρηματοοικονομικής διακυβέρνησης 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Συνάφεια και καταλληλότητα κανονιστικού πλαισίου και εποπτικής προσέγγισης: ○ Επικέντρωση στην εποπτική ρύθμιση που έχει αναπτυχθεί για την αντιμετώπιση της θεσμικής ανάληψης κινδύνων ○ Τρόπος αίτησης τραπεζικών δεδομένων και πληροφοριών από τις τράπεζες ○ Καταλληλότητα διαδικασιών ρύθμισης και εποπτείας των μεγαλύτερων τραπεζών ○ Τρόπος επανεξέτασης, εφαρμογής και επικαιροποίησης του κανονιστικού και εποπτικού πλαισίου βάσει των αναδυόμενων κινδύνων ○ Κατά πόσον η εποπτική προσέγγιση επανεξετάζεται και εφαρμόζεται κατά τα προβλεπόμενα ○ Τρόπος ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ ομοσπονδιακών υπηρεσιών 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Οι κανονισμοί της Βασιλείας στις ΗΠΑ και οι συνέπειές τους στις τράπεζες των ΗΠΑ. ○ Άλλες χώρες οι οποίες εφαρμόζουν το πλαίσιο της Βασιλείας III - Συνέπειες στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των τραπεζικών οργανισμών των ΗΠΑ. ○ Τρόπος εποπτείας από τις ρυθμιστικές αρχές των προσπαθειών των ιδρυμάτων για τη μείωση των απειλών στον κυβερνοχώρο. Πηγές και προσπάθειες υπηρεσιών για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις απειλές στον κυβερνοχώρο. ○ Μηχανισμοί που χρησιμοποιεί το Συμβούλιο για την εποπτεία των οργανισμών ○ Στρατηγικές ανθρώπινου κεφαλαίου και αξιολόγηση πρωτοβουλιών επιμόρφωσης ○ Διαδικασίες του FDIC για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των κινδύνων για τον τραπεζικό κλάδο, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας και της αξιολόγησής του ○ Αξιολόγηση της ποιότητας των διαδικασιών, των προσεγγίσεων και των αποτελεσμάτων εξέτασης ○ Συγκριτικές μελέτες εποπτείας μεταξύ ρυθμιστικών αρχών και επίπεδο συντονισμού ○ Παρακολούθηση προσπαθειών των ρυθμιστικών αρχών για τον εντοπισμό αναδυόμενων κινδύνων και την απόκριση σε αυτούς Αξιολογήσεις με σκοπό: <ul style="list-style-type: none"> ○ τον εντοπισμό αδυναμιών στις ρυθμιστικές προσπάθειες ○ την υποβολή προτάσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας ○ Ασφάλεια και ευρωστία του χρηματοπιστωτικού συστήματος: ○ Προσομοίωση ακραίων καταστάσεων ○ Εποπτεία διαχείρισης κινδύνου ○ Λόγοι πτώχευσης τραπεζών ○ Ενοποιημένη εποπτεία ○ Στρατηγικές εξέτασης επικεντρωμένες στον κίνδυνο ○ Υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και κατάρτιση κανόνων

	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	ΚΑΝΑΔΑΣ	ΗΠΑ
Διαπιστώσεις του ελέγχου και συστάσεις	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αναγκαιότητα βελτίωσης της διαχείρισης του τέλους εποπτείας ○ Αναγκαιότητα επανεξέτασης της διαδικασίας αξιολόγησης κινδύνου ○ Αναγκαιότητα βελτίωσης της εποπτείας διεθνών πράξεων ○ Ανεπαρκής συχνότητα επιτόπιων επιθεωρήσεων ○ Αναγκαιότητα επανεξέτασης του προληπτικού περιορισμού των ανοιγμάτων των τραπεζών 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Απουσία διαδικασίας επανεξέτασης της αποτελεσματικότητας του ομοσπονδιακού κανονιστικού πλαισίου ○ Το κανονιστικό πλαίσιο τηρείται επικαιροποιημένο ○ Κατάλληλη εποπτεία τραπεζών ○ Οι αυξημένες κανονιστικές απαιτήσεις δημιουργούν προβλήματα ανθρώπινων πόρων ○ Πρέπει να βελτιωθεί ο συντονισμός των αιτημάτων παροχής πληροφοριών ○ Λήψη κατάλληλων και επαρκών πληροφοριών από αλλοδαπές εποπτικές αρχές 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Η υλοποίηση του πλαισίου της Βασιλείας III θα έχει μέτριο αντίκτυπο στις δραστηριότητες χορήγησης δανείων ○ Οι τράπεζες πληρούν επί του παρόντος τους νέους δείκτες ελάχιστων κεφαλαίων ○ Αυξημένο κόστος συμμόρφωσης ○ Ασαφείς ανταγωνιστικές συνέπειες στις διεθνείς τράπεζες. ○ Ακατάλληλες διαδικασίες για τη συλλογή σχετικών αξιόπιστων πληροφοριών εγκαίρως. Η εποπτική αρχή δεν διαθέτει εξουσία άμεσης αντιμετώπισης των κινδύνων ΤΠ που διατρέχουν οι τράπεζες. ○ Ανάπτυξη πολιτικών και διαδικασιών που καθορίζουν τον τρόπο συστηματικής και συνολικής αξιολόγησης των δραστηριοτήτων αξιολόγησης κινδύνου. ○ Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα θα ολοκληρώσει τελική διετή ανάλυση του εποπτικού προγράμματος αξιολόγησης κεφαλαίων και θα εφαρμόσει τα διδάγματα που αποκόμισε από αυτό για τη βελτίωση της διαφάνειας της τραπεζικής εποπτείας, την καθοδήγηση των εξεταστών, τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των κινδύνων και τον συντονισμό των κανονιστικών ρυθμίσεων

Συστάσεις του ΔΝΤ σχετικά με τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στις εποπτικές αρμοδιότητες της ΕΚΤ

<p>Συνιστώμενα μέτρα για την προώθηση της αξιοπιστίας των εποπτικών πολιτικών όταν η ΕΚΤ αναλάβει εποπτικές αρμοδιότητες</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Το εποπτικό συμβούλιο του ΕΕΜ πρέπει να καταρτίσει και να δημοσιεύσει δέσμη κατευθυντήριων γραμμών, τις οποίες θα εφαρμόζει κατά τη διατύπωση συστάσεων πολιτικής. 2. Το εποπτικό συμβούλιο πρέπει να δημοσιεύει τα πρακτικά των συνεδριάσεων πολιτικής. 3. Η ΕΚΤ πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο σύστασης εξωτερικής ομάδας εμπειρογνομώνων για την ανεξάρτητη εποπτεία του ΕΕΜ. Η ομάδα πρέπει να δημοσιεύει τακτικές εκθέσεις και να παρέχει απευθείας ανατροφοδότηση στο εποπτικό συμβούλιο.
---	--

Πηγή: ΔΝΤ, Financial Sector Assessment Program European Union, Έκθεση χώρας 13/65, Μάρτιος 2013.

Η εμβέλεια της επανεξέτασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει του άρθρου 32 του κανονισμού EEM

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού EEM στην οποία αξιολογούνται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- α) η λειτουργία του EEM εντός του ΕΣΧΕ και η επίπτωση των εποπτικών δραστηριοτήτων της ΕΚΤ, αφενός, στα συμφέροντα της Ένωσης συνολικά και, αφετέρου, στη συνοχή και ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών [...].
- β) η κατανομή καθηκόντων μεταξύ ΕΚΤ και αρμόδιων εθνικών αρχών εντός του EEM [...].
- γ) η αποτελεσματικότητα των εξουσιών εποπτείας και επιβολής κυρώσεων της ΕΚΤ και το κατά πόσον θα πρέπει να δοθούν στην ΕΚΤ πρόσθετες εξουσίες επιβολής κυρώσεων [...].
- δ) η καταλληλότητα των ρυθμίσεων που έχουν οριστεί αντίστοιχα για μακροπροληπτικά καθήκοντα και εργαλεία σύμφωνα με το άρθρο 5 και για τη χορήγηση και ανάκληση αδειών λειτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 14·
- ε) η αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων περί ανεξαρτησίας και λογοδοσίας·
- στ) η συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και της ΕΑΤ·
- ζ) η καταλληλότητα των ρυθμίσεων διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης και των λεπτομερών κανόνων ψηφοφορίας του εποπτικού συμβουλίου, όπως επίσης η σχέση του με το διοικητικό συμβούλιο [...].
- η) η αλληλεπίδραση της ΕΚΤ και των αρμόδιων αρχών των μη συμμετεχόντων κρατών μελών και τα αποτελέσματα του EEM στα συγκεκριμένα κράτη μέλη·
- θ) η αποτελεσματικότητα του μηχανισμού προσφυγών εναντίον αποφάσεων της ΕΚΤ·
- ι) η σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας του EEM·
- ια) οι ενδεχόμενες επιπτώσεις της εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφοι 6, 7 και 8, στη λειτουργία και την ακεραιότητα του EEM·
- ιβ) η αποτελεσματικότητα, αφενός, του διαχωρισμού μεταξύ εποπτικών καθηκόντων και καθηκόντων στο πλαίσιο της νομισματικής πολιτικής εντός της ΕΚΤ και, αφετέρου, του διαχωρισμού των οικονομικών πόρων για καθήκοντα εποπτείας από τον προϋπολογισμό της ΕΚΤ [...].
- ιγ) οι δημοσιονομικές επιπτώσεις που έχουν στα συμμετέχοντα κράτη μέλη οι αποφάσεις που λαμβάνει ο EEM στο πλαίσιο των εποπτικών καθηκόντων του [...].
- ιδ) οι πιθανότητες περαιτέρω ανάπτυξης του EEM, λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις των σχετικών νομικών διατάξεων, ακόμη και σε επίπεδο πρωτογενούς δικαίου, και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το σκεπτικό των θεσμικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού μπορεί να μην υπάρχει πια [...].

Έρευνα μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών και των εποπτευόμενων ιδρυμάτων

Έρευνα μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών

1. Διακυβέρνηση: Διαδικασία λήψης αποφάσεων

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Ενήργησε πάντοτε ο υποσυντονιστής της σχετικής ΜΕΟ ως σύνδεσμος με τον οργανισμό σας, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι ο οργανισμός σας εξετάζει τα σχέδια εποπτικών αποφάσεων που απευθύνονται στα πιστωτικά ιδρύματα της δικαιοδοσίας σας και διατυπώνει γνώμη επ' αυτών;

ΕΡΩΤΗΣΗ 1α: Εάν όχι, παρακαλούμε διευκρινίστε (βλέπε *πλαίσιο 1*).

ΝΑΙ	11	91,7 %
ΟΧΙ	1	8,3 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Θεωρείτε ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ λαμβάνει υπόψη την εμπειρογνομosύνη και τις απόψεις του οργανισμού σας και ότι η γνώμη του οργανισμού σας αντικατοπτρίζεται στο σχέδιο πρότασης του εποπτικού συμβουλίου;

ΕΡΩΤΗΣΗ 2α: Εάν όχι, παρακαλούμε διευκρινίστε (βλέπε *πλαίσιο 1*).

ΝΑΙ	11	91,7 %
ΟΧΙ	1	8,3 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: Υπήρξαν περιπτώσεις στις οποίες η διάσταση απόψεων επί εποπτικών αποφάσεων δεν στάθηκε εφικτό να επιλυθεί με τη ΜΕΟ;

ΝΑΙ	6	50,0 %
ΟΧΙ	6	50,0 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 3α: Εάν ναι, σας παρασχέθηκε η δυνατότητα να επιλύσετε τις εν λόγω διαφορές μέσω διμερούς επικοινωνίας μεταξύ των ενδιάμεσων δομών της ΕΚΤ και της διοίκησης του οργανισμού σας;

ΝΑΙ	5	41,7 %
ΟΧΙ	0	0,0 %
ά.α.	7	58,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 4: Υπήρξαν περιπτώσεις στις οποίες οι διαφορές δεν μπόρεσαν να αντιμετωπιστούν και δεν στάθηκε εφικτό να επιτευχθεί συναίνεση;

ΝΑΙ	6	50,0 %
ΟΧΙ	5	41,7 %
ά.α.	1	8,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 4α: Εάν ναι, κληθήκατε να παράσχετε πληροφορίες εντός συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος, προκειμένου το ζήτημα να συζητηθεί στο εποπτικό συμβούλιο;

ΝΑΙ	5	41,7 %
ΟΧΙ	0	0,0 %
ά.α.	7	58,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

Πλαίσιο 1 — Διακυβέρνηση: Διαδικασία λήψης αποφάσεων

Η μεγάλη πλειονότητα των ΕΑΑ είναι πολύ ικανοποιημένες με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων του ΕΕΜ, παρότι μερικές προτείνουν μεγαλύτερη συμμετοχή του προσωπικού των ΕΑΑ στη λήψη αποφάσεων. Για παράδειγμα, μία ΕΑΑ ανέφερε την περίπτωση στην οποία η διαδικασία δεν έλαβε υπόψη τις γνώμες των εμπειρογνομώνων της ΕΑΑ στις τελικές προτάσεις που υποβλήθηκαν στο εποπτικό συμβούλιο, και μια άλλη επισήμανε ότι το προσωπικό της ΕΚΤ επέφερε αλλαγές σε προτάσεις χωρίς επαρκή αλληλεπίδραση και συμμετοχή του προσωπικού της ΜΕΟ από την ΕΑΑ.

2. Επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών: Ερωτήσεις σχετικά με το έργο της επιτροπής εσωτερικών επιθεωρητών στο πλαίσιο της τραπεζικής εποπτείας

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Θεωρείτε ότι το «περιβάλλον ελέγχου» (δηλαδή, η συνολική επισκόπηση των ομάδων, των αντικειμένων του ελέγχου και των κύριων στοιχείων) του ΕΕΜ είναι πλήρες, περιεκτικό και κατανοητό;

ΕΡΩΤΗΣΗ 1α: Εάν όχι, παρακαλούμε αναφέρετε ποιοι τομείς θα πρέπει να περιληφθούν σε αυτό (βλέπε *πλαίσιο 2*)

ΝΑΙ	8	66,7 %
ΟΧΙ	3	25,0 %
ά.α.	1	8,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Είναι σαφές για τον οργανισμό σας ποια θα είναι η ακριβής εμβέλεια των ελέγχων για τα αντικείμενα ελέγχου που επιλέχθηκαν για έλεγχο στον επόμενο κύκλο; Στο πλαίσιο αυτό, πιστεύετε ότι τα αντικείμενα ελέγχου καλύπτονται συνολικά εντός εύλογου χρονοδιαγράμματος;

ΕΡΩΤΗΣΗ 2α: Εάν όχι, τι θα μπορούσε να βελτιωθεί ώστε να καταστεί σαφέστερο το περιεχόμενο των αντικειμένων του ελέγχου και να διασφαλίζεται συνολική κάλυψη εντός δεδομένου χρονοδιαγράμματος; (βλέπε *πλαίσιο 2*)

ΝΑΙ	11	91,7 %
ΟΧΙ	0	0,0 %
ά.α.	1	8,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: Είναι διαφανής η συνολική κατανομή των πόρων και η διαδικασία επιλογής της επιτροπής εσωτερικών επιθεωρητών;

ΕΡΩΤΗΣΗ 3α: Εάν όχι, τι θα μπορούσε να βελτιωθεί; (βλέπε *πλαίσιο 2*)

ΝΑΙ	9	75,0 %
ΟΧΙ	1	8,3 %
ά.α.	2	16,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 4: Θεωρείτε διαφανή και κατάλληλη τη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου για τα αντικείμενα ελέγχου στην επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών;

ΕΡΩΤΗΣΗ 4α: Εάν όχι, τι θα μπορούσε να βελτιωθεί; (βλέπε *πλαίσιο 2*)

ΝΑΙ	11	91,7 %
ΟΧΙ	0	0,0 %
ά.α.	1	8,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 5: Στον οργανισμό σας, έχετε διαχωρίσει την οργάνωση των καθηκόντων εσωτερικού ελέγχου για θέματα νομισματικής πολιτικής από τους ελέγχους που σχετίζονται με τα εποπτικά καθήκοντα;

ΝΑΙ	4	33,3 %
ΟΧΙ	3	25,0 %
ά.α.	5	41,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 5α: Εάν ναι, περιλαμβάνει ο εν λόγω διαχωρισμός τη διοίκηση;

ΝΑΙ	4	33,3 %
ΟΧΙ	0	0,0 %
ά.α.	8	66,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 5β: Εάν ναι, έως ποιο επίπεδο διοίκησης (επικεφαλής κλιμακίου, προϊστάμενος μονάδας, προϊστάμενος τμήματος, διευθυντής, μέλος διοικητικού συμβουλίου);

ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ	2	16,7 %
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	2	16,7 %
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	0	0,0 %
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	0	0,0 %
ΜΕΛΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	0	0,0 %
ά.α.	8	66,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 5γ: Εάν όχι, έχετε προβλέψει ρυθμίσεις για τις σχετικές κοινές υπηρεσίες;

ΝΑΙ	1	8,3 %
ΟΧΙ	1	8,3 %
ά.α.	10	83,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 6: Στον οργανισμό σας, πόσα άτομα διαθέτετε για το καθήκον του εσωτερικού ελέγχου ανά 100 ΙΠΑ προσωπικού που απασχολούνται στην τραπεζική εποπτεία; Ο μέσος αριθμός είναι 1,59 ανά 100 ΙΠΑ. Τα αριθμητικά στοιχεία διαφέρουν σημαντικά: επομένως, δεν μπορεί να διατυπωθεί ακριβής διαπίστωση βάσει των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν.

Πλαίσιο 2 — Επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών

Σχεδόν όλες οι ΕΑΑ είναι ικανοποιημένες με το έργο της επιτροπής εσωτερικών επιθεωρητών στο πλαίσιο της τραπεζικής εποπτείας, παρότι μερικές επισήμαναν κινδύνους στη διαδικασία εσωτερικού ελέγχου. Για παράδειγμα, μία ΕΑΑ ανέφερε τον κίνδυνο, «λόγω των περιορισμών στελέχωσης σε μικρότερες ΕΑΑ, να μην υλοποιηθούν η ορισμένη εμβέλεια και τα καθήκοντα του ελέγχου στο προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα ή/και στην προβλεπόμενη έκταση», ενώ μια άλλη εξέφρασε την άποψη ότι «οι συνεχείς έλεγχοι του ΕΕΜ είναι ευρείς όσον αφορά τον στόχο τους και δεν λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους ΕΑΑ, με αποτέλεσμα να απαιτούνται περισσότεροι ελεγκτικοί πόροι από τους αρχικά προβλεφθέντες».

Όσον αφορά τους τομείς που θα μπορούσαν να βελτιωθούν, οι επιμέρους ΕΑΑ ήγγειραν τα ακόλουθα ζητήματα:

- η εμβέλεια, το χρονοδιάγραμμα και ο χρόνος κάθε ελέγχου πρέπει να συζητώνται και να εξετάζονται από κοινού νωρίτερα και αποτελεσματικότερα ώστε να διευκολύνεται ο καλύτερος προγραμματισμός και η καλύτερη προετοιμασία του ελέγχου σε τοπικό επίπεδο·
- η εμβέλεια του ελέγχου πρέπει να καθορίζεται σαφώς και με ακρίβεια πριν από την έναρξη του επιτόπιου έργου —ιδίως σε περιπτώσεις στις οποίες περισσότερα κλιμάκια ελέγχου από διαφορετικές ΕΑΑ αναλαμβάνουν ταυτόχρονα κοινή ελεγκτική εργασία και πρέπει να επιτύχουν κοινούς στόχους. Διαφορετικά παραμένει ο κίνδυνος, για τα έργα αποστολών ελέγχου σε επίπεδο ΕΕΜ, το αποτέλεσμα των διαφορετικών κλιμακίων ελέγχου να διαφέρει υπερβολικά·
- οι ειδικές ομάδες ελέγχου πρέπει να παρέχουν στην επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κατανομή των πόρων προκειμένου να βελτιωθεί η επιλογή των ελέγχων.

3. Μεικτές εποπτικές ομάδες

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Ανταποκρίνεται η παρούσα στελέχωση του οργανισμού σας στις απαιτήσεις της ΕΑΑ για τη στελέχωση των ΜΕΟ;

ΝΑΙ	8	66,7 %
ΟΧΙ	2	16,7 %
ά.α.	2	16,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Κατά τη γνώμη σας, διαθέτουν οι ΜΕΟ (συμπεριλαμβανομένου προσωπικού τόσο της ΕΚΤ όσο και των ΕΑΑ) για κάθε τράπεζα στη χώρα σας επαρκές προσωπικό για την αποτελεσματική εποπτεία των σημαντικών ιδρυμάτων;

ΕΡΩΤΗΣΗ 2α: Εάν όχι, οφείλεται αυτό σε έλλειψη προσωπικού ΕΑΑ; Σε έλλειψη προσωπικού της ΕΚΤ; Ή στην έλλειψη προσωπικού τόσο ΕΑΑ όσο και ΕΚΤ;

ΝΑΙ	6	50,0 %
ΟΧΙ	4	33,3 %
ά.α.	2	16,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: Ποιος είναι ο συνολικός αριθμός του εποπτικού προσωπικού σας; **(Μη δημοσιοποιηθείσες απαντήσεις)**

ΕΡΩΤΗΣΗ 4: Πόσοι υπάλληλοι του οργανισμού σας κατανέμονται επί του παρόντος στις ΜΕΟ (σύνολο ΙΠΑ); Ο μέσος αριθμός είναι 59,47 υπάλληλοι κατανεμηθέντες στις ΜΕΟ.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5: Αντιμετωπίσατε δυσκολίες στην πρόσληψη εξειδικευμένου και έμπειρου προσωπικού για τη μη επιτόπια τραπεζική εποπτεία;

ΝΑΙ	5	41,7 %
ΟΧΙ	6	50,0 %
ά.α.	1	8,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 6: Πόσα μέλη εποπτικού προσωπικού σχεδιάζετε να προσλάβετε κατά την επόμενη τριετία για την επαρκή κάλυψη των αναμενόμενων αναγκών προσωπικού στις ΜΕΟ; **(Μη δημοσιοποιηθείσες απαντήσεις)**

ΕΡΩΤΗΣΗ 7: Απέρριψε ποτέ η ΕΚΤ υποψήφιο τον οποίο διόρισε ο οργανισμός σας σε ΜΕΟ;

ΝΑΙ	0	0,0 %
ΟΧΙ	12	100,0 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 8: Διαθέτει επί του παρόντος ο οργανισμός σας εποπτικό προσωπικό κατανεμημένο σε ΜΕΟ για τράπεζα (-ες) της (των) οποίας (-ων) η έδρα δεν βρίσκεται στο κράτος μέλος σας;

ΝΑΙ	9	75,0 %
ΟΧΙ	3	25,0 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 8α: Εάν ναι, πόσους υπαλλήλους;

ΕΡΩΤΗΣΗ 8β: Εάν ναι, σε πόσες διαφορετικές ΜΕΟ;

Στοιχεία μη δημοσιοποιηθέντα. Γενικά, τα ΙΠΑ ήταν μάλλον χαμηλά ή ανύπαρκτα, αλλά ο αριθμός των ΜΕΟ κυμάνθηκε από 2 έως 14.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9: Ζητεί ή λαμβάνει ο οργανισμός σας οποιοδήποτε είδος ανατροφοδότησης από τον συντονιστή ΜΕΟ ή άλλο υπάλληλο της ΕΚΤ σχετικά με τις εργασιακές επιδόσεις του προσωπικού σας που απασχολείται σε ΜΕΟ;

ΝΑΙ	8	66,7 %
ΟΧΙ	2	16,7 %
ά.α.	2	16,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 9α: Εάν ναι, λαμβάνεται υπόψη η εν λόγω ανατροφοδότηση όταν η διοίκηση του οργανισμού σας διενεργεί την αξιολόγηση των επιδόσεων του προσωπικού σας που απασχολείται σε ΜΕΟ;

ΝΑΙ	2	16,7 %
ΟΧΙ	4	33,3 %
ά.α.	6	50,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 10: Δημοσιεύετε και χρησιμοποιείτε (μερικώς, πλήρως ή καθόλου) ερωτήσεις και απαντήσεις της EAT στην επικοινωνία σας με τις τράπεζες;

ΠΛΗΡΩΣ	7	58,3 %
ΜΕΡΙΚΩΣ	4	33,3 %
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	8,3 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 10α: Εάν δημοσιεύετε τις εν λόγω ερωτήσεις μόνον μερικώς, υπάρχει σαφής διαδικασία λήψης αποφάσεων στην ΕΑΑ σας σχετικά με τις ερωτήσεις και απαντήσεις που θα εφαρμοστούν στην πράξη και εκείνες που δεν θα εφαρμοστούν, εφόσον συντρέχει περίπτωση;

ΝΑΙ	1	8,3 %
ΟΧΙ	2	16,7 %
ά.α.	9	75,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 11: Είναι ομαλή η ροή πληροφοριών από την ΕΚΤ σε θέματα αρχής (π.χ. πώς να εφαρμοστεί ή να μην εφαρμοστεί στην πράξη ερώτηση και απάντηση της EAT) όσον αφορά την παροχή σαφούς απάντησης σε εύθετο χρόνο;

ΝΑΙ	2	16,7 %
ΟΧΙ	5	41,7 %
ά.α.	5	41,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 11α: Πόσες ημέρες απαιτούνται κατά μέσο όρο για την παροχή απάντησης σε τέτοιες ερωτήσεις (μπορείτε να αναφέρετε επίσης εύρος); Οι απαντήσεις κυμάνθηκαν από μερικές εργάσιμες ημέρες έως «αρκετούς μήνες».

ΕΡΩΤΗΣΗ 11β: Τι θα μπορούσε να γίνει για να βελτιωθεί η κατάσταση, εάν τη θεωρείτε μη ικανοποιητική; (βλέπε *πλαίσιο 3*).

Πλαίσιο 3 — Μεικτές εποπτικές ομάδες

Όσον αφορά τα σημεία που θα μπορούσαν να βελτιωθούν, οι ΕΑΑ συνέστησαν τα ακόλουθα:

- αύξηση του οριζόντιου προσωπικού που απασχολείται στην ανάλυση εσωτερικών υποδειγμάτων (εσωτερικό σύστημα διαβάθμισης, εξελιγμένη μέθοδος μέτρησης) τραπεζών και σε συναφή καθήκοντα (π.χ. έγκριση σημαντικών επικαιροποιήσεων υποδειγμάτων).
- απασχόληση περισσότερου πρόσθετου προσωπικού, μείωση του αριθμού των αλληλοεπικαλυπτόμενων καθηκόντων, μείωση των πρόσθετων καθηκόντων ΕΑΑ.
- παροχή καταλόγου βασικών προσώπων επικοινωνίας για ερωτήσεις σε συγκεκριμένα θέματα, ώστε να προσδιορίζεται ευκολότερα σε ποιον πρέπει να απευθύνονται οι ερωτήσεις.
- καλύτερα διαρθρωμένη διαδικασία για την εφαρμογή όλων των σχετικών προτύπων ΕΚΤ/ΕΑΤ, χρησιμοποιώντας ένα εργαλείο ΤΠ για την ενοποίηση όλων των σχετικών προτύπων για τις ΜΕΟ (θέσεις πολιτικής κ.λπ.), καθώς εξακολουθεί να υφίσταται αξιολογούμενη διαφορά στο έργο των διαφορετικών ΜΕΟ.
- σύσταση μεγαλύτερης ομάδας εμπειρογνομόνων στην οριζόντια ΓΔΜΕ IV με έμφαση αποκλειστικά σε ζητήματα κανονιστικής ερμηνείας, με καλύτερους συνδέσμους και αντιδραστική διαβίβαση πληροφοριών προς και από νομικούς εμπειρογνώμονες στη ΓΔ Νομικών Υπηρεσιών και στις ΜΕΟ στη ΓΔΜΕ I και στη ΓΔΜΕ II, καθώς η ανταλλαγή θέσεων και η εξασφάλιση σαφών θέσεων από την ΕΚΤ επί κανονιστικών αρχών έχουν αποδειχθεί χρονοβόρος και αναποτελεσματική.
- επανεξέταση της αξιολόγησης των επιδόσεων του προσωπικού των ΕΑΑ στις ΜΕΟ.

4. Επιτόπιες επιθεωρήσεις

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Πραγματοποιούσε ο οργανισμός σας επιτόπιες επιθεωρήσεις πριν από τη συγκρότηση του ΕΕΜ;

ΝΑΙ	12	100,0 %
ΟΧΙ	0	0,0 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 1α: Εάν ναι, ήταν συγκρίσιμες (μεθοδολογίες ελέγχου, διαδικασίες, διεξοδικότητα) με τις επιτόπιες επιθεωρήσεις που διενεργούνται στο πλαίσιο του ΕΕΜ;

ΝΑΙ	9	75,0 %
ΟΧΙ	2	16,7 %
ά.α.	1	8,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 1β: Εάν όχι, παρακαλούμε αναφέρετε τις κύριες διαφορές. Για όσους απάντησαν, η διάρκεια και η διεξοδικότητα της έρευνας διέφεραν (μεγαλύτερη διάρκεια και περισσότερο παρεμβατική έρευνα).

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Είναι η μονάδα επιτόπιων επιθεωρήσεων διακριτή από τη μονάδα μη επιτόπιων επιθεωρήσεων στον οργανισμό σας (δηλαδή, απασχολούνται διαφορετικά πρόσωπα στις μη επιτόπιες και στις επιτόπιες επιθεωρήσεις);

ΝΑΙ	9	75,0 %
ΟΧΙ	3	25,0 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: Πόσοι από τους επιτόπιους επιθεωρητές (ΙΠΑ) του οργανισμού σας διατίθενται για την επιθεώρηση σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων; **(Μη δημοσιοποιηθείς απαντήσεις)**

ΕΡΩΤΗΣΗ 4: Πόσοι από τους επιτόπιους επιθεωρητές (ΙΠΑ) του οργανισμού σας διατίθενται για την επιθεώρηση λιγότερο σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων; **(Μη δημοσιοποιηθείς απαντήσεις)**

ΕΡΩΤΗΣΗ 5: Για την επιτόπια επιθεώρηση λιγότερο σημαντικών τραπεζών, χρησιμοποιείτε εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών, π.χ. ιδιωτικές ελεγκτικές εταιρείες;

ΝΑΙ	1	8,3 %
ΟΧΙ	10	83,3 %
ά.α.	1	8,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 6: Μπορεί ένας εξωτερικός πάροχος υπηρεσιών να οριστεί επικεφαλής αποστολής σε τέτοιους ελέγχους;

ΝΑΙ	2	16,7 %
ΟΧΙ	5	41,7 %
ά.α.	5	41,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 7: Διαθέτετε επαρκείς πόρους για επιτόπιες επιθεωρήσεις μετά τη θέσπιση του ΕΕΜ;
ΕΡΩΤΗΣΗ 7α: Εάν όχι, τι είδους επιπλέον πόρους χρειάζεστε; (από άποψη ΙΠΑ και δεξιοτήτων) (Μη δημοσιοποιηθείσες απαντήσεις)

ΝΑΙ	8	66,7 %
ΟΧΙ	3	25,0 %
ά.α.	1	8,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 8: Έχει θεσπίσει ο οργανισμός σας ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά τα προσόντα του επιτόπιου επιθεωρητή ή του επικεφαλής αποστολής;
ΕΡΩΤΗΣΗ 8α: Εάν ναι, παρακαλούμε να τις αναφέρετε.

ΝΑΙ	9	75,0 %
ΟΧΙ	1	8,3 %
ά.α.	2	16,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 9: Σύμφωνα με το εγχειρίδιο εποπτείας (κεφάλαιο 6.4.15), οι διαπιστώσεις των επιτόπιων επιθεωρήσεων πρέπει να κατηγοριοποιούνται. Παρέχει η ΕΚΤ στον οργανισμό σας κατάλληλες κατευθυντήριες γραμμές για την κατηγοριοποίηση;

ΝΑΙ	9	75,0 %
ΟΧΙ	2	16,7 %
ά.α.	1	8,3 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 10: Από τη συγκρότηση του ΕΕΜ, έχει διενεργήσει ο οργανισμός σας ad hoc επιθεωρήσεις λιγότερο σημαντικών τραπεζών;

ΝΑΙ	8	66,7 %
ΟΧΙ	4	33,3 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 11: Τα έξοδα μισθοδοσίας που πραγματοποιούν οι ΕΑΑ για επιθεωρήσεις σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων δεν επιστρέφονται στο ισχύον πλαίσιο. Πιστεύετε ότι η πρακτική αυτή πρέπει να αλλάξει;
ΕΡΩΤΗΣΗ 11α: Εάν ναι, με ποιον τρόπο; Οι περισσότερες απαντήσεις αφορούσαν την επιστροφή εξόδων διασυνοριακών αποστολών (συμπεριλαμβανομένων μισθών).

ΝΑΙ	5	41,7 %
ΟΧΙ	2	16,7 %
ά.α.	5	41,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 12: Πριν από τη συγκρότηση του ΕΕΜ, χρησιμοποιούσε ο οργανισμός σας εξωτερικούς ελεγκτές για τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων;

ΝΑΙ	3	25,0 %
ΟΧΙ	9	75,0 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 12α: Εάν ναι, ορίζονταν εξωτερικοί ελεγκτές επικεφαλής των εν λόγω επιθεωρήσεων;

ΝΑΙ	2	16,7 %
ΟΧΙ	2	16,7 %
ά.α.	8	66,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 13: Συνολικά, τι θα μπορούσε να βελτιωθεί στον τομέα των επιτόπιων επιθεωρήσεων; (βλέπε *πλαίσιο 4*)

ΕΡΩΤΗΣΗ 14: Χρησιμοποιείτε με αποτελεσματικό τρόπο το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών για την επιτόπια εποπτεία;

ΕΡΩΤΗΣΗ 14α: Εάν ναι, πόση από την ηλεκτρονική εργασία σας, ως % επί του συνόλου, πραγματοποιείται στο σύστημα διαχείρισης πληροφοριών; Οι απαντήσεις διέφεραν σημαντικά από τη μη χρήση έως την πολύ συχνή χρήση του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών· λόγω των στοιχείων κειμένου, οι απαντήσεις δεν επιτρέπουν την εξαγωγή σαφούς συμπεράσματος.

ΝΑΙ	5	41,7 %
ΟΧΙ	4	33,3 %
ά.α.	3	25,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	12	100,0 %

Πλαίσιο 4 — Επιτόπιες επιθεωρήσεις

Όσον αφορά τους τομείς που θα μπορούσαν να βελτιωθούν, οι επιμέρους ΕΑΑ ήγειραν τα ακόλουθα ζητήματα:

- ο βελτιώσεις στις τεχνικές πτυχές της οργάνωσης επιτόπιων αποστολών σε σημαντικά ιδρύματα·
- οι μεθοδολογίες για επιτόπιες επιθεωρήσεις σε σημαντικά ιδρύματα και λιγότερο σημαντικά ιδρύματα πρέπει να είναι ίδιες, ώστε να αποφεύγεται πρόσθετος φόρτος για τους επιτόπιους επιθεωρητές και να διασφαλίζεται ότι οι επιθεωρήσεις διενεργούνται με συνεπή τρόπο σε όλες τις τράπεζες·
- οι περαιτέρω ανάπτυξη της μεθοδολογίας επιτόπιων επιθεωρήσεων για τη βελτίωση της συνέπειας της προσέγγισης σε όλες τις έννομες τάξεις, δεδομένου ότι οι αποστολές εξακολουθούν να διενεργούνται βάσει της προηγούμενης εμπειρίας κάθε χώρας και οι εθνικές πρακτικές στον τομέα των επιτόπιων επιθεωρήσεων διαφέρουν σημαντικά·
- οι πιο επικεντρωμένες παρατηρήσεις και σχόλια από την ΕΚΤ όσον αφορά τόσο την ίδια την αποστολή όσο και την έκθεση επιθεώρησης·
- οι περισσότερη κατάρτιση και τεχνική υποστήριξη από το COI·
- οι βελτιώσεις στη διαδικασία προγραμματισμού, δεδομένου ότι οι προσκλήσεις συμμετοχής ανακοινώνονται με πολύ σύντομη προειδοποίηση, με αποτέλεσμα δυσκολίες στον συντονισμό της επιτόπιας συμμετοχής με άλλες υποχρεώσεις. Η συμμετοχή σε διασυνοριακές αποστολές είναι δύσκολη λόγω της μεταβλητότητας της εμπέλειας, του απαιτούμενου συνόλου δεξιοτήτων για τους επιθεωρητές και των πόρων που διατίθενται σε ένα τέτοιο σχέδιο.

Έρευνα εποπτευόμενων ιδρυμάτων

Στο πλαίσιο του ελέγχου του ΕΕΜ, το Ελεγκτικό Συνέδριο επικοινωνήσε με όλες τις σημαντικές ευρωπαϊκές τράπεζες που τελούν υπό την άμεση εποπτεία του ΕΕΜ, προκειμένου να εξασφαλίσει τις απόψεις τους σχετικά με την ποιότητα των επιδόσεων του ΕΕΜ κατά την εκτέλεση βασικών στοιχείων της εντολής του ως ενιαίας εποπτικής αρχής. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν διενήργησε έλεγχο επί των παρασχεθεισών πληροφοριών, οι οποίες παρουσιάζονται εδώ με στόχο την κατάρτιση ισορροπημένης έκθεσης, η οποία λαμβάνει υπόψη τις απόψεις των συμφεροντούχων στους τομείς που επιλέχθηκαν για έλεγχο.

1. Ρυθμίσεις λογοδοσίας (ναι ή όχι)

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Θεωρείτε ότι οι υφιστάμενες ρυθμίσεις ανατροφοδότησης που έχει θεσπίσει η ΕΚΤ (π.χ. δημόσια διαβούλευση για κανονισμούς της ΕΚΤ, πλαίσιο ΕΕΜ, υποβολή στοιχείων σχετικά με εποπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση, εποπτικά τέλη, άσκηση εναλλακτικών επιλογών και διακριτικών ευχειριών), για να ζητεί την άποψη των τραπεζών σχετικά με την εποπτεία του ΕΕΜ, ανταποκρίνονται στις ανάγκες σας;

ΝΑΙ	42	60,9 %
ΟΧΙ	27	39,1 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Εάν όχι, τι θα μπορούσε να βελτιωθεί; (βλέπε *πλαίσιο 1*).

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: Θεωρείτε ότι υπάρχουν τομείς για εποπτική δράση γενικής φύσεως, για τους οποίους θα έπρεπε να διεξαχθούν διαβουλεύσεις οι οποίες δεν διεξάγονται (π.χ. τακτικές έρευνες μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σχετικά με τις απόψεις τους όσον αφορά την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των εποπτικών δραστηριοτήτων, όπως στον Καναδά και την Αυστραλία);

ΝΑΙ	33	47,8 %
ΟΧΙ	35	50,7 %
ά.α.	1	1,4 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 4: Εάν ναι, παρακαλούμε αναφέρετε τους σχετικούς τομείς (βλέπε *πλαίσιο 1*).

Πλαίσιο 1 — Ρυθμίσεις λογοδοσίας

Όσον αφορά τους τομείς που επιδέχονται βελτίωση, οι επιμέρους τράπεζες συνέστησαν στην ΕΚΤ:

- να επανεξετάσει τις ρυθμίσεις διαβούλευσης (π.χ. τη διάρκεια των περιόδων διαβούλευσης)·
- να συγχρονίσει καλύτερα τις διαβουλεύσεις, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι περιορισμένοι πόροι, και να επεκτείνει το πεδίο τους, π.χ. σε τεχνικά ζητήματα (μεθοδολογία ΔΕΕΑ, ορισμοί των κεφαλαίων, επίπεδο λεπτομέρειας)·
- να θεσπίσει καλύτερα διαρθρωμένες και συνολικότερες ρυθμίσεις ανατροφοδότησης με τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω π.χ. ερευνών σχετικά με την αξιολόγηση από αυτά της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των εποπτικών δραστηριοτήτων.

2. Διαφάνεια (παρακαλούμε βαθμολογήστε από το 1 έως το 5 ή σημειώστε άνευ αντικειμένου)

ΕΡΩΤΗΣΗ 5: Είναι επαρκείς οι πληροφορίες που λαμβάνετε σχετικά με τη ΔΕΕΑ και τα αποτελέσματα της ΔΕΕΑ (σε κλίμακα από το 1 έως το 5· 1 = πολύ διεξοδικές, 3 = καλά ισορροπημένες, 5 = λιγοστές πληροφορίες);

1	4	5,8 %
2	7	10,1 %
3	22	31,9 %
4	30	43,5 %
5	5	7,2 %
ά.α.	1	1,4 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 6: Σε κλίμακα από το 1 έως το 5 (1 = εξαιρετική, 5 = κακή), πώς βαθμολογείτε την ποιότητα των πληροφοριών που διαθέτετε σχετικά με τις διαδικασίες που προκύπτουν από το εγχειρίδιο εποπτείας, οι οποίες εφαρμόζονται στην καθημερινή εργασία σας με την εποπτική αρχή;

1	2	2,9 %
2	13	18,8 %
3	32	46,4 %
4	15	21,7 %
5	5	7,2 %
ά.α.	2	2,9 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 7: Όσον αφορά τις αποφάσεις που εξέδωσε η ΕΚΤ σχετικά με το πιστωτικό σας ίδρυμα, πόσο ικανοποιημένοι είστε με την πρόσβαση που σας παρασχέθηκε σε σχετικές πληροφορίες ώστε να κατανοήσετε το σκεπτικό/αποτέλεσμα της απόφασης (1 = πολύ ικανοποιημένοι, 5 = καθόλου ικανοποιημένοι, άνευ αντικειμένου);

1	4	5,8 %
2	16	23,2 %
3	26	37,7 %
4	22	31,9 %
5	1	1,4 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 8: Στην κοινοποίηση που εστάλη στο πιστωτικό σας ίδρυμα σχετικά με την πρόθεση της ΕΚΤ να εκδώσει εποπτική απόφαση, ήταν οι πληροφορίες σαφείς όσον αφορά τους νομικούς και ουσιαστικούς λόγους για την έκδοση της απόφασης (1 = πολύ σαφείς, 5= καθόλου σαφείς, άνευ αντικειμένου);

1	13	18,8 %
2	15	21,7 %
3	28	40,6 %
4	10	14,5 %
5	2	2,9 %
ά.α.	1	1,4 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 9: Ποια είναι τα κύρια ζητήματα, εφόσον υπάρχουν, τα οποία πρέπει να αντιμετωπίσει η ΕΚΤ για να βελτιώσει τη διαφάνεια; (βλέπε **πλαίσιο 2**).

Πλαίσιο 2 — Διαφάνεια

Όσον αφορά τους τομείς που επιδέχονται βελτίωση, οι επιμέρους τράπεζες συνέστησαν στην ΕΚΤ:

- να παρέχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εγχειρίδιο εποπτείας ΕΕΜ, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη ΔΕΕΑ, τη μεθοδολογία και την εξήγηση του τελικού αποτελέσματος;
- να αιτιολογεί καλύτερα τις εποπτικές αποφάσεις.

3. Διακυβέρνηση (ναι ή όχι, άνευ αντικειμένου)

ΕΡΩΤΗΣΗ 10: Σε σχέση με τις αποφάσεις που αφορούν το πιστωτικό σας ίδρυμα, λάβατε ειδοποίηση αρκετά εγκαίρως για την πρόθεση της ΕΚΤ να εκδώσει εποπτική απόφαση (για τους σκοπούς της οργάνωσης ακρόασης);

ΝΑΙ	54	78,3 %
ΟΧΙ	6	8,7 %
ά.α.	9	13 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 11: Πιστεύετε ότι το αποτέλεσμα της ακρόασης (ήτοι, η αξιολόγηση των κύριων παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια της σύσκεψης) ελήφθη δεόντως υπόψη στην τελική εποπτική απόφαση της ΕΚΤ ή σε έγγραφο συνοδευτικό της τελικής απόφασης;

ΝΑΙ	23	33,3 %
ΟΧΙ	25	36,2 %
ά.α.	21	30,4 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 12: Υπήρξαν περιπτώσεις εποπτικών αποφάσεων σχετικών με το πιστωτικό σας ίδρυμα στις οποίες πιστεύετε ότι εσφαλμένα η ΕΚΤ δεν σας παρείχε δικαίωμα ακρόασης;¹

ΝΑΙ	3	4,3 %
ΟΧΙ	51	73,9 %
ά.α.	15	21,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 13: Τι θα μπορούσε να γίνει για την περαιτέρω βελτίωση των πτυχών διακυβέρνησης που εξετάζονται στις ανωτέρω ερωτήσεις; (βλέπε **πλαίσιο 3**).

Πλαίσιο 3 — Διακυβέρνηση

Όσον αφορά τους τομείς που επιδέχονται βελτίωση, οι επιμέρους τράπεζες συνέστησαν στην ΕΚΤ:

- να επεκτείνει τον εποπτικό διάλογο με τις τράπεζες;
- να είναι περισσότερο δεκτική στα θέματα που εγείρουν οι τράπεζες.

¹ Δύο από τις τράπεζες που απάντησαν καταφατικά αναφέρθηκαν στις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2014 οι οποίες ολοκληρώθηκαν πριν από τις 4 Νοεμβρίου 2014. Μία τράπεζα δεν παρείχε καμία συγκεκριμένη πληροφορία.

4. Η αρχή της αναλογικότητας

ΕΡΩΤΗΣΗ 14: Πιστεύετε ότι οι ρυθμίσεις, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί που αφορούν τις απαιτήσεις εσωτερικής διακυβέρνησης και τα σχέδια ανάκαμψης (εφόσον υπάρχουν) έχουν χαρακτήρα αναλογικό προς τη φύση των κινδύνων που είναι εγγενείς στο επιχειρηματικό μοντέλο σας, την πολυπλοκότητα των εν λόγω κινδύνων, το μέγεθος, τη συστηματική σημασία, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του ιδρύματός σας;

ΝΑΙ	35	50,7 %
ΟΧΙ	32	46,4 %
ά.α.	2	2,9 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 15: Εάν όχι, παρακαλούμε αναφέρετε τις ρυθμίσεις που θεωρείτε δυσανάλογες. (βλέπε **πλαίσιο 4**).

ΕΡΩΤΗΣΗ 16: Πιστεύετε ότι η ποικιλία των διαφορετικών συνόλων δεδομένων (δηλαδή πλήρη στοιχεία FINREP, απλουστευμένη εποπτική χρηματοοικονομική αναφορά, υπεραπλουστευμένη εποπτική χρηματοοικονομική αναφορά και σημεία δεδομένων εποπτικής χρηματοοικονομικής αναφοράς για την υποβολή αναφοράς σχετικά με εποπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση) αντικατοπτρίζει κατάλληλα την αρχή της αναλογικότητας;

ΝΑΙ	26	37,7 %
ΟΧΙ	39	56,5 %
ά.α.	4	5,8 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 17: Θεωρείτε ότι το πεδίο και η συχνότητα της υποβολής αναφορών για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις και της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, βάσει του άρθρου 99 του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, έχουν χαρακτήρα αναλογικό προς τη φύση του ιδρύματός σας;

ΝΑΙ	56	81,2 %
ΟΧΙ	8	11,6 %
ά.α.	5	7,2 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 18: Θεωρείτε ότι το πεδίο και η συχνότητα της υποβολής αναφορών σχετικά με τη ρευστότητα και την απαίτηση σταθερής χρηματοδότησης έχουν χαρακτήρα αναλογικό προς τη φύση του ιδρύματός σας;

ΝΑΙ	43	62,3 %
ΟΧΙ	22	31,9 %
ά.α.	4	5,8 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 19: Θεωρείτε ότι το πεδίο και η συχνότητα της υποβολής αναφορών σχετικά με τα στοιχεία COREP έχουν χαρακτήρα αναλογικό προς τη φύση του ιδρύματός σας;

ΝΑΙ	54	78,3 %
ΟΧΙ	10	14,5 %
ά.α.	5	7,2 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 20: Πιστεύετε ότι άλλες απαιτήσεις υποβολής εποπτικών εκθέσεων, όπως οι αναφερόμενες στις προηγούμενες ερωτήσεις, δημιουργούν δυσανάλογο διοικητικό φόρτο στις τράπεζες;

ΝΑΙ	52	75,4 %
ΟΧΙ	17	24,6 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 21: Εάν ναι, ποιες συγκεκριμένες απαιτήσεις θεωρείτε επαχθείς; Παρακαλούμε αναφέρετε συγκεκριμένα τους τομείς που είναι ιδιαίτερα επαχθείς και τα σημεία που θα μπορούσαν να βελτιωθούν (βλέπε **πλαίσιο 4**).

ΕΡΩΤΗΣΗ 22: Θεωρείτε εύλογες τις προθεσμίες υλοποίησης όσον αφορά τις απαιτήσεις υποβολής εποπτικών εκθέσεων;

ΝΑΙ	29	42,0 %
ΟΧΙ	40	58,0 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 23: Θεωρείτε ότι το εποπτικό τέλος που εισπράττει η ΕΚΤ από το ίδρυμά σας είναι αναλογικό προς τη σημασία και το προφίλ κινδύνου του ιδρύματός σας;

ΝΑΙ	30	43,5 %
ΟΧΙ	32	46,4 %
ά.α.	7	10,1 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 24: Εάν όχι, τι θα μπορούσε να βελτιωθεί σε σχέση με τα εποπτικά τέλη και τη μεθοδολογία υπολογισμού τους (π.χ. οι παράγοντες των συνολικών στοιχείων ενεργητικού και τα προφίλ κινδύνου); (βλέπε πλαίσιο 4).

Πλαίσιο 4 — Αναλογικότητα

Όσον αφορά τους τομείς που επιδέχονται βελτίωση, οι επιμέρους τράπεζες συνέστησαν στην ΕΚΤ:

- να διορθώσει τυχόν διπλά αιτήματα υποβολής δεδομένων και να βελτιώσει τον συντονισμό με άλλα όργανα (π.χ. την ΕΑΤ). Η έλλειψη συντονισμού μπορεί να σημαίνει ότι οι ίδιες πληροφορίες ζητούνται με διαφορετικές μορφές και σε διαφορετικά υποδείγματα·
- να επανεξετάσει κατά πόσον τα αιτήματα υποβολής δεδομένων εφαρμόζουν την αρχή της αναλογικότητας (π.χ. βραχυπρόθεσμη άσκηση, επίπεδο λεπτομέρειας των εκθέσεων)·
- να επαναξιολογήσει τη συνάφεια, τη συχνότητα και τις προθεσμίες των απαιτήσεων υποβολής δεδομένων·
- να επαναξιολογήσει τον υπολογισμό του εποπτικού τέλους του ΕΕΜ —π.χ. εξακολουθεί να καταβάλλεται το εποπτικό τέλος στις ΕΑΑ.

5. Επιτόπιες επιθεωρήσεις

ΕΡΩΤΗΣΗ 25: Σε κλίμακα από το 1 (= πολύ καλή) έως το 5 (= πολύ κακή), πώς βαθμολογείτε την ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων που διενεργούνται στο πλαίσιο του ΕΕΜ από την άποψη της διεξοδικότητας της κάλυψης του ελεγχόμενου θέματος;

1	7	10,1 %
2	29	42,0 %
3	14	20,3 %
4	4	5,8 %
5	0	0,0 %
ά.α.	15	21,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 26: Σε κλίμακα από το 1 (= πολύ καλή) έως το 5 (= πολύ κακή), πώς βαθμολογείτε την ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων που διενεργούνται στο πλαίσιο του ΕΕΜ από την άποψη της αντιμετώπισης βασικών κινδύνων σε σχέση με διατυπώσεις;

1	5	7,2 %
2	15	21,7 %
3	24	34,8 %
4	6	8,7 %
5	0	0,0 %
ά.α.	19	27,5 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 27: Μετά την εγκαθίδρυση του ΕΕΜ, σε ποιον απευθύνονται οι εκθέσεις επιτόπιας επιθεώρησης; Στο εποπτικό συμβούλιο, στην επιτροπή ελέγχου, στο διοικητικό συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος ή σε άλλο αποδέκτη;

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	5
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ	1
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	33
ΆΛΛΟΣ ΑΠΟΔΕΚΤΗΣ	1
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	2
ΟΛΟΙ ΟΙ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ	2
ά.α.	25
ΣΥΝΟΛΟ	69

ΕΡΩΤΗΣΗ 28: Ποιες βελτιώσεις/σημαντικές αλλαγές έχουν επέλθει σε σύγκριση με τις επιτόπιες επιθεωρήσεις πριν από τη συγκρότηση του ΕΕΜ και σε ποια σημεία πιστεύετε ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης; (βλέπε **πλαίσιο 5**).

ΕΡΩΤΗΣΗ 29: Οι διαπιστώσεις της έκθεσης επιθεώρησης και οι συστάσεις δεν κατηγοριοποιούνται βάσει επιπέδων σοβαρότητας. Μπορείτε, βάσει των παρεχόμενων εξηγήσεων, να καθορίσετε σε ποιες διαπιστώσεις πρέπει να δοθεί προτεραιότητα και πόσο σοβαρές είναι; (βλέπε **πλαίσιο 5**)

ΕΡΩΤΗΣΗ 30: Παρασχέθηκαν σαφείς εξηγήσεις για τις διαπιστώσεις που περιλαμβάνει η έκθεση επιτόπιας επιθεώρησης και σας κατέστη σαφής ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να τις αντιμετωπίσετε;

ΝΑΙ	41	59,4 %
ΟΧΙ	7	10,1 %
ά.α.	21	30,4 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 31: Είχατε τη δυνατότητα να σχολιάσετε σχέδιο της έκθεσης επιτόπιας επιθεώρησης εντός εύλογου χρονοδιαγράμματος και να το συζητήσετε με το κλιμάκιο επιτόπιας επιθεώρησης;

ΝΑΙ	46	66,7 %
ΟΧΙ	4	5,8 %
ά.α.	19	22,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

Πλαίσιο 5 — Επιτόπιες επιθεωρήσεις

Όσον αφορά τους τομείς που επιδέχονται βελτίωση, οι επιμέρους τράπεζες συνέστησαν στην ΕΚΤ:

- να κατηγοριοποιεί τις διαπιστώσεις των επιτόπιων επιθεωρήσεων κατά επίπεδα σοβαρότητας ώστε να καθίσταται εφικτή η ιεράρχησή τους
- να βελτιώσει τις ρυθμίσεις επιτόπιων επιθεωρήσεων, π.χ. μέσω ταχύτερης παράδοσης των τελικών εκθέσεων και συστάσεων, καθώς και να παρέχει περισσότερο χρόνο στις τράπεζες για να προετοιμαστούν για τις συσκέψεις προ της τελικής σύσκεψης.

6. Μεικτές εποπτικές ομάδες

ΕΡΩΤΗΣΗ 32: Υπάρχει σαφώς καθορισμένος διάλογος επικοινωνίας μεταξύ του ιδρύματός σας και της μεικτής εποπτικής ομάδας του ΕΕΜ που είναι υπεύθυνη για την εποπτεία του ιδρύματός σας;

ΝΑΙ	65	94,2 %
ΟΧΙ	4	5,8 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 33: Εάν ναι, ποιο μέλος της ΜΕΟ είναι το πρώτο πρόσωπο επικοινωνίας; (Παρακαλούμε αναφέρετε τον τίτλο της θέσης και όχι το όνομα του προσώπου, π.χ. συντονιστής ΜΕΟ, υπάλληλος ΕΑΑ κ.λπ.)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΜΕΟ	38
ΕΑΑ	5
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΜΕΟ ΚΑΙ ΕΑΑ	11
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΜΕΟ Ή ΕΑΑ	3
ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ	6
ά.α.	6
ΣΥΝΟΛΟ	69

ΕΡΩΤΗΣΗ 34: Μπορεί το ίδρυμά σας να επικοινωνεί συστηματικά με τα μέλη της ΜΕΟ στη γλώσσα επιλογής του ιδρύματός σας;

ΕΡΩΤΗΣΗ 35: Εάν όχι, παρακαλούμε περιγράψτε τυχόν προβλήματα και σημεία που θα μπορούσαν να βελτιωθούν. (βλέπε *πλαίσιο 6*).

ΝΑΙ	57	82,6 %
ΟΧΙ	11	15,9 %
ά.α.	1	1,4 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 36: Πραγματοποιεί η μεικτή εποπτική ομάδα επιτόπιες συσκέψεις με τη διοίκηση του ιδρύματός σας;

ΝΑΙ	67	97,1 %
ΟΧΙ	2	2,9 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 37: Εάν διεξάγονται τέτοιες συσκέψεις, ποια είναι γενικά η συχνότητα και η διάρκεια των συσκέψεων (παρακαλούμε αναφέρετε τον αριθμό συσκέψεων ετησίως).

>12	9
10-12	11
8-9	3
6-7	6
4-5	20
2-3	7
1	2
ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ	3
ά.α.	8
ΣΥΝΟΛΟ	69

ΕΡΩΤΗΣΗ 38: Είναι η συγκεκριμένη συχνότητα των συσκέψεων 1= υπερβολική 2= κατάλληλη 3= ανεπαρκής;

1	13	18,8 %
2	56	81,2 %
3	0	0,0 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 39: Είναι η συγκεκριμένη διάρκεια των συσκέψεων 1= υπερβολική 2= κατάλληλη 3= ανεπαρκής;

1	6	8,7 %
2	62	89,9 %
3	1	1,4 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 40: Παρίσταται πάντοτε στις εν λόγω συσκέψεις ο συντονιστής ΜΕΟ;

ΝΑΙ	52	75,4 %
ΟΧΙ	17	24,6 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 41: Σε κλίμακα από το 1 (= πολύ καλή) έως το 5 (= πολύ κακή), πώς βαθμολογείτε την ποιότητα της μη επιτόπιας εποπτείας των ΜΕΟ στο πλαίσιο του ΕΕΜ; Εάν δεν είχατε αρκετή επαφή για να απαντήσετε στη συγκεκριμένη ερώτηση, παρακαλούμε σημειώστε «άνευ αντικειμένου».

1	4	5,8 %
2	30	43,5 %
3	23	33,3 %
4	8	11,6 %
5	0	0,0 %
ά.α.	4	5,8 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 42: Η ποιότητα της μη επιτόπιας εποπτείας 1= βελτιώθηκε, 2= παρέμεινε ίδια ή 3= επιδεινώθηκε σε σύγκριση με το εποπτικό καθεστώς που προηγήθηκε του ΕΕΜ;

ΕΡΩΤΗΣΗ 43: Εάν απαντήσατε ότι επιδεινώθηκε ή βελτιώθηκε, παρακαλούμε εξηγήστε με ποιον τρόπο (βλέπε **πλαίσιο 6**).

1	23	33,3 %
2	34	49,3 %
3	8	11,6 %
ά.α.	4	5,8 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 44: Η αποτελεσματικότητα της μη επιτόπιας εποπτείας 1= βελτιώθηκε, 2= παρέμεινε ίδια ή 3= επιδεινώθηκε σε σύγκριση με το εποπτικό καθεστώς που προηγήθηκε του ΕΕΜ;

ΕΡΩΤΗΣΗ 45: Εάν απαντήσατε ότι επιδεινώθηκε ή βελτιώθηκε, παρακαλούμε εξηγήστε για ποιους λόγους (βλέπε **πλαίσιο 6**).

1	10	14,5 %
2	36	52,2 %
3	17	24,6 %
ά.α.	6	8,7 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 46: Διαθέτουν τα μέλη των ΜΕΟ επαρκείς γνώσεις σχετικά με τους συγκεκριμένους κινδύνους και τα χαρακτηριστικά του ιδρύματός σας (όσον αφορά τα μέλη που έχετε συναντήσει);

ΝΑΙ	57	82,6 %
ΟΧΙ	12	17,4 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 47: Μπορέσατε να κατανοήσετε ποιοι ποιοτικοί και ποσοτικοί παράγοντες επηρέασαν τη βαθμολογία σας στη ΔΕΕΑ βάσει των εξηγήσεων του κλιμακίου ΔΕΕΑ (π.χ. αποσαφήνιση στο πλαίσιο διμερών συζητήσεων);

ΝΑΙ	36	52,2 %
ΟΧΙ	32	46,4 %
ά.α.	1	1,4 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 48: Εάν υποβάλλετε ερωτήσεις στη ΜΕΟ, λαμβάνετε απαντήσεις εντός εύλογου χρονοδιαγράμματος;

ΝΑΙ	55	79,7 %
ΟΧΙ	14	20,3 %
ά.α.	0	0,0 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 49: Υπήρξαν περιπτώσεις στις οποίες ερωτήσεις που υποβάλατε στη ΜΕΟ δεν απαντήθηκαν ή απαντήθηκαν με μη κατανοητό τρόπο;

ΝΑΙ	18	26,1 %
ΟΧΙ	50	72,5 %
ά.α.	1	1,4 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

ΕΡΩΤΗΣΗ 50: Είναι οι απαντήσεις της ΜΕΟ σαφείς και εύλογα αιτιολογημένες;

ΝΑΙ	59	85,5 %
ΟΧΙ	8	11,6 %
ά.α.	2	2,9 %
ΣΥΝΟΛΟ	69	100,0 %

Πλαίσιο 6 — ΜΕΟ

Όσον αφορά τους τομείς που επιδέχονται βελτίωση, οι επιμέρους τράπεζες συνέστησαν στην ΕΚΤ:

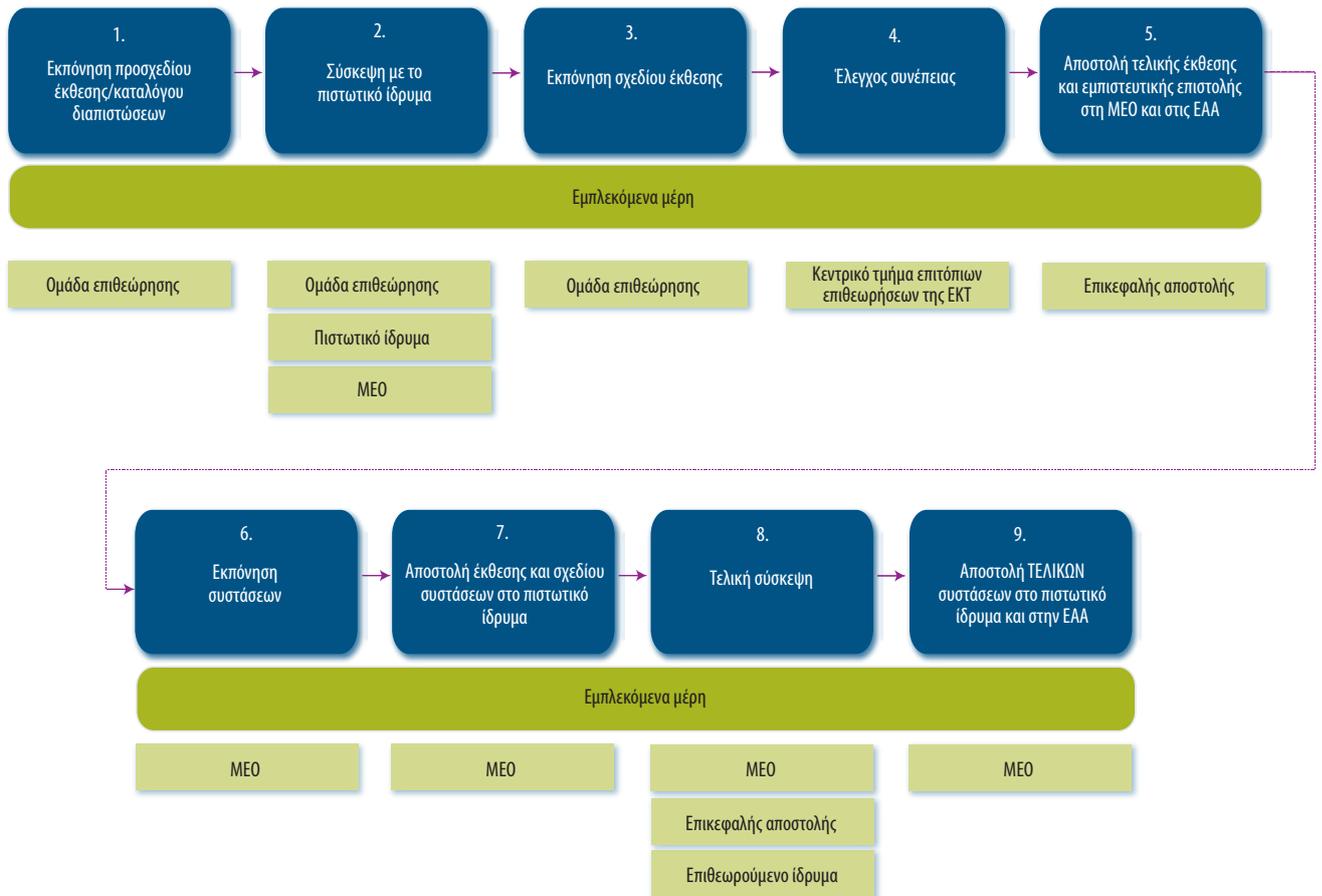
- να διευκολύνει την επικοινωνία με τις ΜΕΟ στη γλώσσα επιλογής τους (εθνική), π.χ. σε τεχνικά θέματα. Παραδείγματος χάριν, ενίοτε έγγραφα στην εθνική γλώσσα της τράπεζας ζητήθηκαν στα αγγλικά, παρότι ορισμένα μέλη της ΜΕΟ είχαν την ίδια εθνικότητα. Ο συντονιστής ΜΕΟ και τα μέλη της ΜΕΟ πρέπει να κατανοούν επαρκώς τη γλώσσα που έχει επιλέξει το ίδρυμα ώστε να μπορούν να διαβάζουν και να κατανοούν τις πληροφορίες
- να βελτιώσει τον συντονισμό μεταξύ μελών της ΜΕΟ από την ΕΚΤ και από τις ΕΑΑ. Παραδείγματος χάριν, στην ταχυδρομική θυρίδα της ΜΕΟ έχουν πρόσβαση μόνον μέλη της ΕΚΤ και όχι μέλη της ΕΑΑ.

Κύρια στοιχεία των ρυθμίσεων για τη λογοδοσία της ΕΚΤ έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην ΕΚΤ σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων	<p>Άρθρο 20, παράγραφος 1 — Η ΕΚΤ λογοδοτεί στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού</p> <p>Άρθρο 20, παράγραφος 3 — Ο πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου της ΕΚΤ παρουσιάζει δημόσιως στο Κοινοβούλιο την έκθεση σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων που του ανατίθενται από τον κανονισμό</p> <p>Άρθρο 20, παράγραφος 5 — Ο πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου της ΕΚΤ μπορεί, εάν ζητηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να κληθεί σε ακρόαση όσον αφορά την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων του</p> <p>Άρθρο 20, παράγραφος 6 — Η ΕΚΤ απαντά προφορικώς ή γραπτώς σε ερωτήσεις που της απευθύνει το Κοινοβούλιο [. . .]</p> <p>Άρθρο 20, παράγραφος 8 — Μετά από σχετικό αίτημα, ο πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου της ΕΚΤ διεξάγει εμπιστευτικές προφορικές συζητήσεις, κεκλεισμένων των θυρών, με τον πρόεδρο και τους αντιπρόεδρους της αρμόδιας επιτροπής του Κοινοβουλίου σχετικά με τα εποπτικά καθήκοντά του, εφόσον απαιτηθούν παρόμοιες συζητήσεις για την άσκηση των εξουσιών του Κοινοβουλίου δυνάμει της ΣΛΕΕ</p> <p>Άρθρο 20, παράγραφος 9 — Η ΕΚΤ συνεργάζεται ειλικρινά για κάθε έρευνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δυνάμει της ΣΛΕΕ</p>
Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΕΚΤ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η ΕΚΤ υποβάλλει ετησίως έκθεση στο Κοινοβούλιο σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων που της ανατίθενται με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013. Ο πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου παρουσιάζει την ετήσια έκθεση στο Κοινοβούλιο στο πλαίσιο δημόσιας ακρόασης. 2. Ο πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου συμμετέχει σε τακτικές δημόσιες ακροάσεις σχετικά με την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων, μετά από αίτημα της αρμόδιας επιτροπής του Κοινοβουλίου. Η αρμόδια επιτροπή του Κοινοβουλίου και η ΕΚΤ συμφωνούν επί χρονοδιαγράμματος για την πραγματοποίηση δύο τέτοιων ακροάσεων κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους. 3. Επιπλέον, ο πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου μπορεί να προσκαλείται σε ad hoc ανταλλαγές απόψεων με την αρμόδια επιτροπή του Κοινοβουλίου σχετικά με ζητήματα εποπτείας. 4. Εφόσον είναι αναγκαίο για την άσκηση των εξουσιών του Κοινοβουλίου σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ και τη νομοθεσία της Ένωσης, ο πρόεδρος της αρμόδιας επιτροπής του μπορεί να ζητεί εγγράφως τη διενέργεια ειδικών εμπιστευτικών συνεδριάσεων με τον πρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου, αναφέροντας τους λόγους. 5. Μετά από αιτιολογημένο αίτημα του προέδρου του εποπτικού συμβουλίου ή του προέδρου της αρμόδιας επιτροπής του Κοινοβουλίου και βάσει αμοιβαίας συμφωνίας, στις τακτικές ακροάσεις, στις ad hoc ανταλλαγές απόψεων και στις εμπιστευτικές συνεδριάσεις μπορούν να παρίστανται οι εκπρόσωποι της ΕΚΤ στο εποπτικό συμβούλιο ή υψηλόβαθμα μέλη του εποπτικού προσωπικού. 6. Οι τακτικές ακροάσεις, οι ad hoc ανταλλαγές απόψεων και οι εμπιστευτικές συνεδριάσεις μπορούν να καλύπτουν όλες τις πτυχές της δραστηριότητας και της λειτουργίας του ΕΕΜ που διέπονται από τον κανονισμό ΕΕΜ. 7. Στις εμπιστευτικές συνεδριάσεις επιτρέπεται να παρίστανται μόνο ο πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου, καθώς και ο πρόεδρος και οι αντιπρόεδροι της αρμόδιας επιτροπής του Κοινοβουλίου. 8. Η ΕΚΤ παρέχει στην αρμόδια επιτροπή του Κοινοβουλίου τουλάχιστον ένα περιεκτικό και αντιπροσωπευτικό πρακτικό των συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου που επιτρέπει την κατανόηση των συζητήσεων, συμπεριλαμβανομένου ενός σχολιασμένου καταλόγου των αποφάσεων.

Πηγή: ΕΕΣ.

Διάρθρωση της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων σε σχέση με τις επιτόπιες επιθεωρήσεις

Πηγή: ΕΕΣ, προσαρμογή από στοιχεία της ΕΚΤ.

Σύνοψη

Η ΕΚΤ αναγνωρίζει το έργο που διενεργεί το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (εφεξής το Συνέδριο), το οποίο θα συνεισφέρει στην περαιτέρω βελτίωση του έργου του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ). Ωστόσο, η ΕΚΤ θα το εκτιμούσε αν η έκθεση του Συνεδρίου περιείχε μια πιο σαφή αναγνώριση των βασικών επιτευγμάτων για την ίδρυση του ΕΕΜ.

Η ίδρυση του ΕΕΜ, ο οποίος αποτελεί σημαντικό στοιχείο της τραπεζικής ένωσης, ήταν ο θεμελιώδης λίθος για τον τερματισμό της πιο ανεξέλεγκτης φάσης της κρίσης στη ζώνη του ευρώ. Σε συνεργασία με τις εθνικές αρμόδιες αρχές (ΕΑΑ), η ΕΚΤ θέσπισε τον ΕΕΜ μέσα σε λιγότερο από 13 μήνες, ένα εξαιρετικά σύντομο και γεμάτο προκλήσεις χρονικό διάστημα. Χάρη σε αυτές τις τεράστιες προσπάθειες, από τις 4 Νοεμβρίου 2014 κατέστη δυνατό να αναληφθεί η άμεση εποπτεία 129 (σήμερα) σημαντικών ομίλων που αντιστοιχούν σε περίπου 1.200 εποπτευόμενες οντότητες και επιπλέον έγιναν οι απαραίτητες ρυθμίσεις για την επίβλεψη της εποπτείας των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων. Έκτοτε, η ΕΚΤ εξακολούθησε να σημειώνει σημαντική πρόοδο ως προς την εναρμόνιση των εποπτικών πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και σήμερα εκδίδει πάνω από 1.500 εποπτικές αποφάσεις ετησίως.

Το κοινό έχει αναγνωρίσει ευρέως τη σημασία και το μέγεθος αυτού του εγχειρήματος καθώς και τα όσα έχουν επιτευχθεί και η ΕΚΤ πιστεύει ότι η έκθεση θα επωφελείτο αν όλα αυτά αποτυπώνονταν με μεγαλύτερη σαφήνεια.

VII

Η ΕΚΤ θα ήθελε να διευκρινίσει ότι δεν αποτελεί δική της απόφαση διακριτικής ευχέρειας το γεγονός ότι το Εποπτικό Συμβούλιο δεν ασκεί έλεγχο επί του εποπτικού προϋπολογισμού ή επί των ανθρώπινων πόρων. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Εποπτικό Συμβούλιο δεν είναι όργανο λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ αλλά ένα επιπλέον όργανο που έχει προστεθεί στη θεσμική δομή της ΕΚΤ με τον κανονισμό ΕΕΜ, ο οποίος αποτελεί παράγωγο δίκαιο. Πρέπει λοιπόν να διατηρούνται οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής όσον αφορά τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους όπως ορίζονται στο πρωτογενές δίκαιο. Επιπλέον, η ΕΚΤ θα ήθελε να επισημάνει ότι υπάρχει συσχετισμός μεταξύ των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων και του Εποπτικού Συμβουλίου στο άρθρο 15.1 του εσωτερικού κανονισμού της ΕΚΤ, σύμφωνα με το οποίο «οι δαπάνες για τα εποπτικά καθήκοντα είναι διακριτά αναγνωρίσιμες στον προϋπολογισμό [της ΕΚΤ] κατόπιν διαβούλευσης με τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου».

Κατά τη γνώμη της ΕΚΤ, το γεγονός ότι το Εποπτικό Συμβούλιο δεν ασκεί έλεγχο επί του εποπτικού προϋπολογισμού ή επί των ανθρώπινων πόρων συνάδει με την αρχή του διαχωρισμού και δεν θέτει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία όσον αφορά τη λειτουργία νομισματικής πολιτικής και την εποπτική λειτουργία της ΕΚΤ. Η αρχή του διαχωρισμού προϋποθέτει έναν λειτουργικό διαχωρισμό των δύο λειτουργιών αλλά δεν απαιτεί από το Εποπτικό Συμβούλιο να ασκεί πλήρη έλεγχο επί του εποπτικού προϋπολογισμού ή επί των ανθρώπινων πόρων της ΕΚΤ ή των ΕΑΑ. Όπως αναγνωρίζεται στην υποσημείωση 14 της έκθεσης του Συνεδρίου, ο κανονισμός ΕΕΜ δεν επηρέασε την αρμοδιότητα της Εκτελεστικής Επιτροπής όσον αφορά τη διαχείριση της εσωτερικής οργάνωσης της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων ανθρώπινων πόρων και προϋπολογισμού.

Κατά τον ίδιο τρόπο, η συγκρότηση των λεγόμενων «κοινών υπηρεσιών», δηλαδή υπηρεσιακών μονάδων που παρέχουν υποστήριξη και στις δύο λειτουργίες, δεν οδηγεί σε σύγκρουση συμφερόντων και επομένως συνάδει με την αρχή του διαχωρισμού. Η συγκρότηση αυτών των κοινών υπηρεσιών διασφαλίζει ότι δεν καταβάλλονται ξανά οι ίδιες προσπάθειες, προς το συμφέρον μιας αποτελεσματικής και αποδοτικής παροχής υπηρεσιών. Η προσέγγιση αυτή αντανακλάται στην αιτιολογική σκέψη 14 της απόφασης της ΕΚΤ σχετικά με τον διαχωρισμό νομισματικής πολιτικής και εποπτείας (ΕΚΤ/2014/39), σύμφωνα με την οποία «ο αποτελεσματικός διαχωρισμός μεταξύ της λειτουργίας νομισματικής πολιτικής και της εποπτικής λειτουργίας δεν θα πρέπει να εμποδίζει την αξιοποίηση, όπου αυτό είναι δυνατό και σκόπιμο, όλων των πλεονεκτημάτων που αναμένεται ότι θα προκύψουν από τη συνδυαστική άσκηση των δύο αυτών λειτουργιών πολιτικής από το ίδιο θεσμικό όργανο...».

Δυσκολία εξασφάλισης αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου

19

Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι παρασχέθηκαν όλα τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που εμπίπτουν στην εντολή του Συνεδρίου να ελέγχει την «**αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της ΕΚΤ**», όπως προβλέπεται στο άρθρο 27.2 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και στο άρθρο 20 παράγραφος 7 του κανονισμού ΕΕΜ. Ως προς αυτό, η ΕΚΤ διαφωνεί με τη δήλωση του Συνεδρίου ότι η ΕΚΤ παρείχε ελάχιστες από τις πληροφορίες που ζήτησε. Η ΕΚΤ, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της όπως ορίζονται στο καταστατικό του ΕΣΚΤ και στον κανονισμό ΕΕΜ, συνεργάστηκε πλήρως με το Συνέδριο για να διευκολύνει τον έλεγχο και αφιέρωσε αρκετούς πόρους και χρόνο προκειμένου να παράσχει στην ομάδα ελέγχου σημαντικό αριθμό εγγράφων και επεξηγήσεων. Ορισμένα έγγραφα (π.χ. πρακτικά του Εποπτικού Συμβουλίου, επιμέρους εποπτικές αποφάσεις) δεν ήταν ωστόσο δυνατόν να παρασχεθούν επειδή δεν αφορούσαν την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της ΕΚΤ, όπως απαιτείται από το καταστατικό του ΕΣΚΤ και αντανακλάται στον κανονισμό ΕΕΜ.

Διακυβέρνηση

30

Σε μια συγκεκριμένη περίπτωση η παρακολούθηση της συνέχειας των διαδικασιών της Επιτροπής Επανεξέτασης καθυστέρησε εξαιτίας της πολυπλοκότητας της υπόθεσης και της ανάγκης να γίνει σεβαστό το δικαίωμα ακρόασης της ενδιαφερόμενης εποπτευόμενης οντότητας.

39

Η Διευθύνουσα Επιτροπή, αφού εξέτασε δεόντως τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, αποφάσισε να διατηρήσει τον τρέχοντα τρόπο οργάνωσης του έργου της ως την καλύτερη δυνατή επιλογή.

40

Η ΕΚΤ θα ήθελε να επισημάνει ότι ο πλήρης διαχωρισμός είναι απαραίτητος μόνον όσον αφορά την άσκηση των καθηκόντων νομισματικής πολιτικής και των εποπτικών καθηκόντων, προκειμένου να αποφεύγονται συγκρούσεις συμφερόντων. Αυτός ο διαχωρισμός δεν αφορά υπηρεσιακές μονάδες, όπως οι κοινές υπηρεσίες, που δεν εμπλέκονται στον καθορισμό των αντίστοιχων πολιτικών.

42

Η ΕΚΤ θα ήθελε να επισημάνει ότι ο χαρακτηρισμός υπηρεσιακών μονάδων της ΕΚΤ ως «κοινών υπηρεσιών» είναι εφικτός μόνο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η υποστήριξη που παρέχουν δεν οδηγεί σε συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των εποπτικών στόχων και των στόχων νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ, όπως διατυπώνεται στην αιτιολογική σκέψη 11 της απόφασης ΕΚΤ/2014/39. Οι κοινές υπηρεσίες είναι υπηρεσιακές μονάδες που παρέχουν στήριξη στη λειτουργία πολιτικής της ΕΚΤ με τεχνική εμπειρογνωμοσύνη που δεν επηρεάζει τον σχεδιασμό των πολιτικών της ΕΚΤ.

45

Η έννοια των «σινικών τειχών» δεν έχει ενσωματωθεί στο γράμμα και το πνεύμα του κανονισμού EEM. Αντιθέτως, υιοθετήθηκε μια διαφορετική προσέγγιση, δηλ. επιτρέπεται η επικοινωνία και η ανταλλαγή πληροφοριών, στο βαθμό που δεν προκαλούνται συγκρούσεις συμφερόντων, προκειμένου να αξιοποιούνται οι θετικές συνέργειες που δημιουργούνται από τη συνύπαρξη της λειτουργίας νομισματικής πολιτικής και της εποπτικής λειτουργίας κάτω από την ίδια στέγη. Για τον σκοπό αυτό, το άρθρο 25 παράγραφος 3 του κανονισμού EEM απαιτεί από την ΕΚΤ να «θεσπίζει και [να] δημοσιοποιεί τους αναγκαίους εσωτερικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για το επαγγελματικό απόρρητο καθώς και για τις ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των δύο λειτουργικών πεδίων». Η διάταξη αυτή αναγνωρίζει ρητά τη δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των δύο λειτουργιών πολιτικής.

51

Βλ. την απάντηση της ΕΚΤ όσον αφορά το πρώτο μέρος της παραγράφου VII.

60

Η ΕΚΤ θα ήθελε να προσθέσει ότι, για λόγους που αφορούν τον φόρτο εργασίας και όπως συμφωνήθηκε κατ' αρχήν τον Δεκέμβριο του 2015, η επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών αποφάσισε τον Ιούλιο του 2016 να διαχωρίσει την ειδική ομάδα ελέγχου που είναι υπεύθυνη για τον EEM και τη στατιστική (ATF SSM/Statistics) σε ειδική ομάδα ελέγχου για τον EEM (ATF SSM) και σε ειδική ομάδα ελέγχου για τη στατιστική (ATF Statistics). Η αλλαγή αυτή θα τεθεί σε ισχύ στο τέλος του 2016.

63

Τα μέλη των ειδικών ομάδων ελέγχου που ορίζονται από τις ΕθνΚΤ/ΕΑΑ έχουν εκτεταμένη εμπειρία στην τραπεζική εποπτεία και μεταξύ άλλων πολυετή περίοδο σε διευθυντικές θέσεις.

Κοινή απάντηση της ΕΚΤ όσον αφορά τις παραγράφους 73 έως 74

Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι διασφαλίζεται η κάλυψη των τομέων υψηλού και μεσαίου κινδύνου και των βασικών στοιχείων.

Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η προσέγγιση όσον αφορά τον προγραμματισμό συνάδει με τις επαγγελματικές πρακτικές. Παρότι δεν υπάρχει υποχρεωτικός κύκλος κινδύνου το μοντέλο αξιολόγησης κινδύνου λαμβάνει υπόψη το έργο ελέγχου που διενεργήθηκε στο παρελθόν για τις σχετικές διαδικασίες. Η επιλογή των ελέγχων βασίζεται σε μια αξιολόγηση κινδύνου η οποία προσαρμόζεται κάθε τρίμηνο και η απόφαση για τα θέματα ελέγχου λαμβάνει επίσης υπόψη τη χρονική στιγμή που διενεργήθηκε ο τελευταίος έλεγχος και την κάλυψη των τομέων κινδύνου εντός της αντίστοιχης διαδικασίας.

75

Οι πόροι της Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των πράξεων και δραστηριοτήτων της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι το αναφερθέν ποσοστό πρέπει να καθορίζεται στο συνολικό πλαίσιο. Εντός της Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης συγκροτήθηκε βαθμιαία ειδική ομάδα για αντικείμενα ελέγχου όσον αφορά τον EEM, αλλά δεν ήταν εντελώς διαθέσιμη στη διάρκεια του 2015. Ως αποτέλεσμα, το συνολικό ποσοστό του 2015 δεν αντιπροσωπεύει εντελώς την τρέχουσα κατάσταση.

76

Η ΕΚΤ θα ήθελε να προσθέσει ότι η βαθμονόμηση διορθώνει, για παράδειγμα, ασυμβατότητες ως προς την εφαρμογή του μοντέλου αξιολόγησης κινδύνου, το οποίο χρησιμεύει ως εργαλείο ιεράρχησης. Τα επαγγελματικά πρότυπα προϋποθέτουν ότι οι προτεραιότητες της εσωτερικής επιθεώρησης συμβαδίζουν με τους στόχους του οργανισμού και αναγνωρίζουν ότι τα σχέδια ελέγχου «*βασίζονται, μεταξύ άλλων παραγόντων, στην αξιολόγηση κινδύνων και του βαθμού έκθεσης σε αυτούς*».¹ Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι η προσέγγιση συνάδει με τα επαγγελματικά πρότυπα.

77

Η διαδικασία ιεράρχησης έλαβε υπόψη ότι ορισμένες διαδικασίες βρίσκονταν ακόμη σε «*φάση ανάπτυξης*». Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι οι επιλεχθέντες έλεγχοι πρόσθεσαν μεγαλύτερη αξία στην παρούσα φάση σε σχέση με τους ελέγχους για την ΔΕΕΑ ή για τη διαχείριση της τραπεζικής κρίσης, οι οποίοι έχουν προγραμματιστεί μεσοπρόθεσμα.

Μηχανισμοί λογοδοσίας

Κοινή απάντηση όσον αφορά την παράγραφο 78 και εξής

Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι υπόκειται σε ισχυρό πλαίσιο λογοδοσίας (όπως περιγράφεται στο παράρτημα ΙΧ της έκθεσης) και συμμορφώνεται πλήρως με τις αντίστοιχες διατάξεις του καταστατικού του ΕΣΚΤ, του κανονισμού ΕΕΜ και των διοργανικών συμφωνιών που έχουν συναφθεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Το υφιστάμενο πλαίσιο προβλέπει λεπτομερείς κανόνες λογοδοσίας που σχεδιάστηκαν ειδικά για την ΕΚΤ και επομένως είναι περισσότερο σχετικοί σε σχέση με την «*πανοραμική επισκόπηση των ρυθμίσεων της ΕΕ σχετικά με τη λογοδοσία*» του Συνεδρίου.

89

Ενώ η ΕΚΤ συμφωνεί ότι η ανάπτυξη ενός επίσημου πλαισίου επιδόσεων μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας της τραπεζικής εποπτείας, η ανάπτυξη ενός τέτοιου πλαισίου θα απαιτήσει περισσότερο χρόνο. Αυτό οφείλεται στην πρακτική ανάγκη να βασιστεί ένα τέτοιο πλαίσιο σε σχετικούς δείκτες, των οποίων ο εντοπισμός προϋποθέτει την αξιοποίηση εμπειρίας. Επιπλέον, τέτοιοι δείκτες θα πρέπει να υπολογιστούν στη διάρκεια αρκετών ετών.

91

Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι το τεχνικό σημείωμα του ΔΝΤ στο οποίο γίνεται αναφορά συντάχθηκε από μέλη του προσωπικού του ΔΝΤ και δεν αποτελεί επίσημη κατεύθυνση του ΔΝΤ. Η ΕΚΤ επομένως είναι αντίθετη στο να θεωρούνται τέτοια έγγραφα εργασίας σχετικό σημείο αναφοράς.

Η ΕΚΤ θα ήθελε επίσης να διευκρινίσει ότι οι διαδικασίες του Εποπτικού Συμβουλίου είναι εμπιστευτικές σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του εσωτερικού κανονισμού της ΕΚΤ. Αυτό αντανακλά τις αυστηρές απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου στις οποίες υπόκειται η ΕΚΤ, σύμφωνα με το άρθρο 37 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και το άρθρο 27 του κανονισμού ΕΕΜ. Προκειμένου να διασφαλίζεται πλήρης λογοδοσία, η ΕΚΤ, σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία που έχει συνάψει με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, παρέχει στην αρμόδια επιτροπή του Κοινοβουλίου ένα περιεκτικό και αντιπροσωπευτικό πρακτικό των συνεδριάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου το οποίο επιτρέπει την κατανόηση των συζητήσεων, συμπεριλαμβανομένου ενός σχολιασμένου καταλόγου των αποφάσεων.

¹ Πρβλ. Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, Πρότυπο 2010 — Προγραμματισμός, σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013 και σχετική Συμβουλευτική Οδηγία 2010-1.

92

Η ΕΚΤ επιθυμεί να επισημάνει ότι υποστηρίζει πλήρως την εν εξελίξει επανεξέταση του κανονισμού ΕΕΜ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, έπειτα από την υπογραφή συμφωνίας εμπιστευτικότητας και τήρησης του απορρήτου, παρείχε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα έγγραφα που ζητήθηκαν.

Επιπλέον, η ΕΚΤ θα ήθελε να διευκρινίσει ότι η επανεξέταση του κανονισμού ΕΕΜ δεν αποτελεί μέρος του πλαισίου λογοδοσίας όπως ορίζεται στον κανονισμό ΕΕΜ.

94

Η ΕΚΤ επιθυμεί να προσθέσει ότι, όπως αναγνωρίζεται στην παράγραφο 93, έχει δημοσιεύσει στον δικτυακό της τόπο για την τραπεζική εποπτεία «συνολικές πληροφορίες» για τον τρόπο με τον οποίο ασκεί τα εποπτικά της καθήκοντα. Πέραν του γενικού οδηγού για την τραπεζική εποπτεία, έχει δημοσιεύσει σημαντικό αριθμό εγγράφων που περιγράφουν τις κατευθύνσεις πολιτικής και τις πρακτικές της όσον αφορά την εποπτεία (π.χ. Οδηγός σχετικά με την άσκηση δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών που παρέχει το ενωσιακό δίκαιο). Η ΕΚΤ, η οποία επιδιώκει συνεχώς να ενισχύει τη διαφάνεια των εποπτικών της προσεγγίσεων, θα δημοσιεύσει τους προσεχείς μήνες περαιτέρω κατευθύνσεις πολιτικής μόλις ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες δημόσιες διαβουλεύσεις. Σε ό,τι αφορά τη ΔΕΕΑ, η ΕΚΤ δημοσίευσε τον Φεβρουάριο του 2016 το «Εγχειρίδιο μεθοδολογίας της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (SREP) του ΕΕΜ», το οποίο εξετάζει τη νομική βάση και τη μεθοδολογία της εν λόγω διαδικασίας. Αυτά τα έγγραφα που παρουσιάζουν τις κατευθύνσεις πολιτικής και πρακτικές της ΕΚΤ έχουν μεγαλύτερη σημασία για τα πιστωτικά ιδρύματα από ό,τι το εσωτερικό εγχειρίδιο εποπτείας.

Επιπλέον, η ΕΚΤ χρησιμοποιεί άλλα επικοινωνιακά εργαλεία (εργαστήρια με τράπεζες, ομιλίες, εποπτικό διάλογο με τις μεικτές εποπτικές ομάδες, δελτία Τύπου, συνέδρια, τηλεφωνικές κλήσεις με διευθύνοντες συμβούλους) προκειμένου να ενημερώνει τις εποπτευόμενες οντότητες για τις εποπτικές της προσεγγίσεις.

Εν κατακλείδι, η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι οι πληροφορίες που γνωστοποιούνται στις εποπτευόμενες οντότητες επαρκούν για την ορθή κατανόηση της εποπτείας του ΕΕΜ.

Κοινή απάντηση όσον αφορά τις παραγράφους 95 και 96

Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι οι πληροφορίες που δημοσιοποιεί η ΕΚΤ είναι επαρκείς. Σε ό,τι αφορά τις αντιλήψεις των τραπεζών σχετικά με τη δημοσιοποίηση στο πλαίσιο της ΔΕΕΑ, η ΕΚΤ σημειώνει με ικανοποίηση το γεγονός ότι οι μισές από τις 69 τράπεζες που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο έκριναν ότι οι πληροφορίες που παρείχε η ΕΚΤ για τη ΔΕΕΑ και τα αποτελέσματα ΔΕΕΑ ήταν περιεκτικές ή τουλάχιστον αρκετά ισορροπημένες.

Σε ό,τι αφορά την ποιότητα των πληροφοριών σχετικά με τις εποπτικές διαδικασίες, η ΕΚΤ σημειώνει ότι το 68% των ερωτηθέντων έκριναν ότι η ποιότητα των πληροφοριών ήταν επαρκής.

103

Σε ό,τι αφορά την ανάγκη διενέργειας ερευνών, η ΕΚΤ σημειώνει ότι, από την ίδρυση του ΕΕΜ και μετά, βρίσκεται σε στενή επαφή με τις τραπεζικές ομοσπονδίες, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (European Banking Federation - EBF), η οποία, στο πλαίσιο των εργασιών της για την «εποπτική εμπειρία των τραπεζών το 2015 όσον αφορά τον ΕΕΜ» (μια άσκηση την οποία σκοπεύει να διενεργεί ετησίως), πραγματοποίησε (σε συνεργασία με τις εθνικές τραπεζικές ενώσεις) μια έρευνα που κάλυψε 94 από τα (τότε) 122 σημαντικά ιδρύματα. Σε συνέχεια των συστάσεων που αναφέρονται στην έκθεση της EBF δόθηκαν απαντήσεις από την πρόεδρο και πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις σε τεχνικό επίπεδο με εκπρόσωπους τραπεζών.

Η ΕΚΤ, η οποία μέχρι σήμερα είχε επικεντρωθεί στην επίτευξη της πλήρους λειτουργίας του ΕΕΜ, θα αρχίσει πλέον να εξετάζει το ενδεχόμενο διενέργειας των δικών της ερευνών, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει σαφής προστιθέμενη αξία (πιο συγκεκριμένα, ότι δεν θα υπάρχει αλληλοεπικάλυψη από έρευνες που διενεργούν άλλα ενδιαφερόμενα μέρη).

Μεικτές εποπτικές ομάδες — Οργάνωση και κατανομή πόρων

110

Η ΕΚΤ επιθυμεί να διευκρινίσει ότι η αναλογία 25% προσωπικού της ΕΚΤ και 75% προσωπικού των ΕΑΑ ήταν ένα ευρέως αποδεκτό σημείο αναφοράς όταν ιδρύθηκε ο ΕΕΜ και όχι ένας τυποποιημένος στόχος.

115

Η ΕΚΤ θα ήθελε να επισημάνει ότι, ενώ διακρίνονται ενδεχομένως ορισμένες ομοιότητες ανάμεσα στην αξιολόγηση σημασίας για τις παγκόσμιες συστημικά σημαντικές τράπεζες (Globally Systemic Important Banks - G-SIBs) και στη μεθοδολογία ομαδοποίησης της ΕΚΤ, δεν υπάρχει καμία βάσιμη συσχέτιση με την μεθοδολογία της ΕΑΤ. Η μεθοδολογία της ΕΚΤ δεν κατηγοριοποιεί τις τράπεζες σύμφωνα με την προσέγγιση της ΕΑΤ ούτε προβλέπει, για παράδειγμα, μια αξιολόγηση G-SIB ή μια αξιολόγηση σημασίας. Στόχος των ομαδοποιήσεων της ΕΚΤ είναι η κατάταξη των συστημικά σημαντικών τραπεζών σε υποκατηγορίες με σκοπό να εφαρμόζεται αναλογικότητα, δημιουργώντας έτσι ένα σημείο εκκίνησης για την κατανομή προσωπικού εντός της κατηγορίας των συστημικά σημαντικών τραπεζών.

119

Βλ. την απάντηση της ΕΚΤ όσον αφορά την παράγραφο 115.

...αλλά οι συγκρουόμενες γραμμές λογοδοσίας...

Βλ. την απάντηση της ΕΚΤ όσον αφορά την παράγραφο 147.

141 γ)

Η ΕΚΤ σημειώνει ότι αυτός ο τεχνικός περιορισμός επιλύθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 2016.

147

Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι η διατύπωση «συγκρουόμενες γραμμές λογοδοσίας» είναι ανεπαρκής. Κατά τη γνώμη της ΕΚΤ, έχουν θεσπιστεί παράλληλες αλλά όχι συγκρουόμενες γραμμές λογοδοσίας. Λόγω της οργανωτικής δομής του ΕΕΜ, η διοίκηση των ΕΑΑ είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για όλα τα καθήκοντα που δεν εμπίπτουν στον ΕΕΜ και για όλα τα ζητήματα που αφορούν την ιεραρχία και ανθρώπινο δυναμικό.

149

Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι είναι πρώιμη η ενασχόληση με ένα πρόγραμμα πιστοποίησης μη επιτόπιας εποπτείας. Η συντονιστική ομάδα για την εποπτική κατάρτιση ασχολείται επί του παρόντος με τον σχεδιασμό και τη θέσπιση ενός κοινού προγράμματος κατάρτισης σε επίπεδο συστήματος για όλο το αρμόδιο προσωπικό του ΕΕΜ. Θα ήταν πρώιμο να δημιουργηθεί ένα πρόγραμμα πιστοποίησης. Εάν το πρόγραμμα κατάρτισης περιοριζόταν στη μη επιτόπια εποπτεία δεν θα λαμβανόταν υπόψη η εναλλαγή του προσωπικού με την πάροδο του χρόνου, κάτι που προϋποθέτει ένα πιο γενικό πρόγραμμα.

Επιτόπια εποπτεία

159

Αυτή η κατηγοριοποίηση θα αλλάξει μόλις αναθεωρηθεί το εγχειρίδιο εποπτείας στο πλαίσιο της εισαγωγής της έννοιας «στοχευόμενων επιπέδων εποπτικής παρακολούθησης» όπως επεξηγείται στην παράγραφο 163.

178

Η ΕΚΤ θα ήθελε να διευκρινίσει ότι οι επίσημες κατευθύνσεις για τη συστηματική κατηγοριοποίηση των αποτελεσμάτων θα συμπεριληφθούν επίσημα στην επικαιροποίηση του κεφάλαιο 6 του εγχειριδίου εποπτείας για το 2016.

182

Η ΕΚΤ θα ήθελε να διευκρινίσει ότι οι πληροφορίες για τα πρόσωπα που αναμένεται να συμμετέχουν στην τελική σύσκεψη από μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων θα παρέχονται στον οδηγό για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις που πρόκειται να δημοσιευθεί στη διάρκεια του 2016.

Συμπεράσματα και συστάσεις

184

Η ΕΚΤ διαφωνεί με τη δήλωση ότι ο έλεγχος επιβεβαίωσε κενό ελέγχου το οποίο έχει ανακύψει από την εγκαθίδρυση του ΕΕΜ. Κατά τη γνώμη της ΕΚΤ, το Συνέδριο έλαβε όλες τις πληροφορίες και τα έγγραφα που ήταν απαραίτητα για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης της ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 27.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και το άρθρο 20 παραγράφος 7 του κανονισμού ΕΕΜ.

Βλ. επίσης το σχόλιό μας όσον αφορά την παράγραφο 80 όπου περιγράφονται τα διαφορετικά επίπεδα ελέγχου και οι μηχανισμοί λογοδοσίας που έχουν ήδη θεσπιστεί.

186

Βλ. την απάντηση της ΕΚΤ όσον αφορά τις παραγράφους 40 και 45.

187

Βλ. την απάντηση της ΕΚΤ όσον αφορά τις παραγράφους 73 και 74.

Σύσταση 1

Η ΕΚΤ αποδέχεται το πρώτο μέρος της σύστασης και την ημερομηνία-στόχο για την υλοποίησή της, με την επιφύλαξη της έγκρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η ΕΚΤ θα ήθελε να σημειώσει ότι θα προσπαθήσει να εξορθολογίσει περαιτέρω τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Στην πραγματικότητα, έχει ήδη λάβει ορισμένα μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση, πιο συγκεκριμένα την έγκριση μέσω γραπτής διαδικασίας των περισσότερων εποπτικών αποφάσεων και την τυποποίηση των εγγράφων που υποβάλλονται στα όργανα λήψης αποφάσεων. Επιπλέον, η ΕΚΤ επεξεργάζεται ένα πλαίσιο όσον αφορά την ανάθεση της λήψης εποπτικών αποφάσεων, το οποίο θα επιτρέπει την ανάθεση της έκδοσης τυπικών εποπτικών αποφάσεων σε κατώτερα επίπεδα.

Η ΕΚΤ αποδέχεται το δεύτερο μέρος της σύστασης. Η Γραμματεία του Εποπτικού Συμβουλίου έχει ήδη αναπτύξει καταλόγους ελέγχων, υποδείγματα και διαγράμματα ροής που θα διατεθούν στο προσωπικό των υπηρεσιακών μονάδων που συμμετέχουν στην τραπεζική εποπτεία τον Σεπτέμβριο του 2016. Η Γραμματεία θα αναπτύξει περαιτέρω αυτήν τη δέσμη εργαλείων και θα παρέχει σχετική κατάρτιση για τον τρόπο χρήσης τους.

Σύσταση 2

Η ΕΚΤ αποδέχεται το μέρος (i) της σύστασης.

Η ΕΚΤ δεν αποδέχεται το μέρος (ii) της σύστασης.

Η αιτιολογική σκέψη 66 αναφέρει μια χωριστή γραμμή λογοδοσίας για το προσωπικό που ασκεί τα εποπτικά καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ σύμφωνα με τον κανονισμό, η οποία δεν περιλαμβάνει το προσωπικό των κοινών υπηρεσιών. Η αυστηρή εφαρμογή αυτής της αρχής για τις κοινές υπηρεσίες θα αύξανε σημαντικά το κόστος και θα μείωνε την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της ΕΚΤ.

Η ΕΚΤ δεν αποδέχεται το μέρος (iii) της σύστασης.

Η ΕΚΤ πιστεύει ότι, εντός των ορίων που θέτει το νομικό πλαίσιο, η πρόεδρος και η αντιπρόεδρος συμμετέχουν ήδη ενεργά στη διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού. Όπως ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό, λαμβάνεται η γνώμη του προέδρου και του αντιπροέδρου. Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ, ο αντιπρόεδρος είναι μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής και του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο είναι το υπέρτατο όργανο λήψης αποφάσεων. Κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι οι απόψεις της εποπτικής λειτουργίας εκφράζονται δεόντως και διαφυλάσσεται ένας υψηλός βαθμός επιρροής και διαφάνειας.

Σύσταση 3

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση με την επιφύλαξη απόφασης για την κατανομή πρόσθετων πόρων στη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης.

188

Η ΕΚΤ επιθυμεί να διευκρινίσει ότι δεν «επέβαλε» περιορισμό πρόσβασης σε έγγραφα. Η πρόσβαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε έγγραφα θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την εντολή του όπως ορίζεται στο άρθρο 27.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και στο άρθρο 20 παράγραφος 7 του κανονισμού ΕΕΜ. Επομένως, δεν υφίσταται έλλειψη συνεργασίας αλλά μια διαφορετική ερμηνεία της εντολής του ελέγχου.

Σύσταση 4

Η ΕΚΤ λαμβάνει υπόψη τη σύσταση και θα συνεχίσει να συνεργάζεται πλήρως με το Συνέδριο ώστε να του επιτρέψει να ασκεί την εντολή του, όπως ορίζεται στο καταστατικό του ΕΣΚΤ και στον κανονισμό ΕΕΜ.

Σύσταση 5

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση με την επιφύλαξη των ακολούθων:

Η ΕΚΤ συμφωνεί με την ανάγκη να υπάρχει διαφάνεια όσον αφορά τις εποπτικές της δραστηριότητες. Προς τον σκοπό αυτό, δημοσιεύονται οι προτεραιότητες του ΕΕΜ οι οποίες αποτελούν το κεντρικό θέμα και τον στόχο των εποπτικών δραστηριοτήτων. Στην «Ετήσια Έκθεση της ΕΚΤ για την εποπτική δραστηριότητα», η οποία δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ, η ΕΚΤ αναφέρεται στα μέτρα που λαμβάνονται για την επίτευξη αυτού του στόχου. Στην Έκθεση δημοσιεύονται επιπλέον ολοκληρωμένα στατιστικά στοιχεία. Αυτά περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τον αριθμό των διαδικασιών εποπτικής έγκρισης, τις αναφερθείσες παραβάσεις της νομοθεσίας της ΕΕ, μέτρα συμμόρφωσης και επιβολής κυρώσεων και τον αριθμό επιτόπιων επιθεωρήσεων που έχουν διενεργηθεί ανά κατηγορία κινδύνου και ομάδα.

Η ΕΚΤ βρίσκεται σε στενή επικοινωνία με τις τραπεζικές ομοσπονδίες, συμπεριλαμβανομένης της EBF, η οποία ως μέρος των εργασιών της για την «εποπτική εμπειρία των τραπεζών το 2015 όσον αφορά τον ΕΕΜ» πραγματοποίησε έρευνα που κάλυψε 94 από τα (τότε) 122 σημαντικά ιδρύματα. Αυτό έγινε σε συνεργασία με τις εθνικές τραπεζικές ενώσεις. Προβλέπεται ότι η άσκηση θα επαναλαμβάνεται ετησίως. Σε συνέχεια των συστάσεων που αναφέρονται στην έκθεση της EBF δόθηκαν απαντήσεις από την πρόεδρο και πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις σε τεχνικό επίπεδο με εκπρόσωπους τραπεζών.

Η ΕΚΤ, η οποία είχε επικεντρωθεί στην επίτευξη της πλήρους λειτουργίας του ΕΕΜ, μπορεί να αρχίσει να εξετάζει το ενδεχόμενο διενέργειας των δικών της ερευνών, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει σαφής προστιθέμενη αξία. Πιο συγκεκριμένα, δεν θα πρέπει να υπάρχει αλληλοεπικάλυψη από υφιστάμενες έρευνες που διενεργούνται από τραπεζικές ομοσπονδίες, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας που αναφέρεται παραπάνω.

Η ΕΚΤ θα εξακολουθήσει να αναπτύσσει μια ουσιαστική και περιεκτική δέσμη δεικτών και να εμπλουτίζει, επί αυτής της βάσης, τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται με την Ετήσια Έκθεση και με άλλα μέσα.

Κοινή απάντηση όσον αφορά τις παραγράφους 191 έως 195

Βλ. την απάντηση της ΕΚΤ όσον αφορά τις παραγράφους 104 και 149.

Η ΕΚΤ θα ήθελε να σημειώσει ότι, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 9 της έκθεσης, ο ΕΕΜ περιλαμβάνει την ΕΚΤ και τις ΕΑΑ. Όλες οι διαδικασίες για τη στελέχωση των ΜΕΟ καθώς και των επιτόπιων επιθεωρήσεων πρέπει να διενεργούνται εντός του θεσμικού πλαισίου που έχει θεσπιστεί με το πρωτογενές δίκαιο της ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να τηρούνται οι διαφορετικές θεσμικές ρυθμίσεις της ΕΚΤ και των ΕΑΑ σε ένα πνεύμα μέγιστης συνεργασίας και διαλόγου.

Από την ολοκλήρωση των εργασιών για τον παρόντα έλεγχο έχει σημειωθεί ικανοποιητική πρόοδος ως προς τη θέσπιση ενιαίου προγράμματος κατάρτισης του ΕΕΜ με τη δημιουργία της συντονιστικής ομάδας για την εποπτική κατάρτιση, η οποία στηρίζεται από μια ομάδα εμπειρογνομόνων που περιλαμβάνει μέλη από την ΕΚΤ και τις ΕΑΑ. Τα πρώτα απτά αποτελέσματα θα εμφανιστούν το φθινόπωρο του 2016.

Σύσταση 6

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση με την επιφύλαξη των ακολούθων:

Η ΕΚΤ θεωρεί ότι μια τροποποίηση του κανονισμού για το πλαίσιο EEM δεν θα είναι ίσως απαραίτητη. Το άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού EEM διατυπώνει σαφώς ότι οι ΕΑΑ είναι υποχρεωμένες να συνδράμουν την ΕΚΤ στην εκτέλεση των καθηκόντων της. Επιπλέον, οι ΕΑΑ συνεργάζονται καλόπιιστα σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού EEM. Στο άρθρο 3 και εξής του κανονισμού για το πλαίσιο EEM διατυπώνεται σαφώς η υποχρέωση των ΕΑΑ να διαθέτουν το προσωπικό τους στις ΜΕΟ. Το άρθρο 4 παράγραφος 5 του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ θα διαβουλεύονται μεταξύ τους και θα αποφασίζουν για τη χρήση των πόρων των ΕΑΑ σε ό,τι αφορά τις μεικτές εποπτικές ομάδες.

Η ΕΚΤ παρακολουθεί και θα συνεχίσει να παρακολουθεί προσεκτικά τη στελέχωση των ΜΕΟ (από ποιοτική και ποσοτική άποψη) και θα εξετάζει επίσης, σε συνεργασία με τις ΕΑΑ, τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλίζεται ότι οι ΜΕΟ θα είναι ανά πάσα στιγμή επαρκώς στελεχωμένες, χωρίς ωστόσο να αποκλείει το ενδεχόμενο να προτείνει στο Εποπτικό Συμβούλιο/Διοικητικό Συμβούλιο μια τροποποίηση του κανονισμού για το πλαίσιο EEM, εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

Σύσταση 7

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση και θα επιληφθεί αυτής σε συνδυασμό με τη σύσταση 10, αποβλέποντας στην υλοποίησή της μέχρι το τέλος του 2018, με την επιφύλαξη των ακολούθων:

Η ΕΚΤ επιθυμεί να διευκρινίσει ότι το νομικό πλαίσιο για τη συγκρότηση των ΜΕΟ έχει ήδη θεσπιστεί. Το άρθρο 4 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM θεσπίζει ένα σύστημα για τον ορισμό των μελών των ΜΕΟ, το οποίο στηρίζεται στον διάλογο μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ, παρέχοντας επίσης στην ΕΚΤ τη δυνατότητα να ζητεί από τις ΕΑΑ αλλαγές στα πρόσωπα που έχουν ορίσει. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να θεσπιστούν μέτρα που να επιτρέπουν την πλήρη εφαρμογή του άρθρου 4 αντί της αποδυνάμωσής του. Η ΕΚΤ επομένως συμφωνεί με την ουσία της σύστασης, αλλά αισθάνεται ότι θα πρέπει να δοθεί έμφαση στο στοιχείο της συνεργασίας. Από την ίδρυση του EEM, η συγκρότηση και η λειτουργία των ΜΕΟ αποτελεί κοινή προσπάθεια της ΕΚΤ/EEM και των ΕΑΑ/ΕθνΚΤ. Η ΕΚΤ στηρίζεται στην ικανότητα των ΕΑΑ/ΕθνΚΤ να παρέχουν προσωπικό με επαρκές επίπεδο εμπειρίας και τεχνογνωσίας, καθώς και συμπληρωματικές δεξιότητες για το προφίλ που πρέπει να έχουν οι ΜΕΟ.

Επιπροσθέτως, θα πρέπει να τονιστεί ότι ούτε οι ΕΑΑ ούτε η ΕΚΤ βρίσκονται επί του παρόντος στο σημείο να διαθέτουν πλεονάζον προσωπικό και να μπορούν να επιλέγουν άτομα με τις ιδανικές δεξιότητες για κάθε ΜΕΟ. Επομένως, η ΕΚΤ θεωρεί επίσης αποτελεσματική την ενεργό διαχείριση των επιμέρους περιπτώσεων όπου διαπιστώνεται αν χρειάζεται περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων ή προσαρμογή του επιπέδου στελέχωσης. Η πιλοτική εισαγωγή της διαδικασίας στοιχείων αξιολόγησης των επιδόσεων, σε συνδυασμό με την περαιτέρω ανάπτυξη του προγράμματος κατάρτισης του EEM, στηρίζει αυτήν την προσέγγιση. Η ενίσχυση αυτών των εργαλείων συνάδει επίσης με το περιεχόμενο της παρούσας έκθεσης και άλλες συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τέλος, το Τμήμα Διασφάλισης Εποπτικής Ποιότητας συνέστησε τη βελτίωση της μεθοδολογίας όσον αφορά τον καθορισμό του μεγέθους και της σύνθεσης των ΜΕΟ, συσχετίζοντάς την με το προφίλ κινδύνου των τραπεζών και το πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης (ΠΕΕ), με σκοπό να αντιμετωπίζεται ένα τέτοιο προφίλ κινδύνου και να διασφαλίζεται η εφαρμογή ετήσιας διαδικασίας για τη στελέχωση των ΜΕΟ, σε συνεργασία με τις ΕΑΑ.

Σύσταση 8

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση με την επιφύλαξη της υπέρβασης των νομικών (εμπιστευτικότητα) και τεχνικών εμποδίων. Επομένως, θα διενεργήσει πρώτα μια μελέτη σκοπιμότητας.

Η ΕΚΤ είναι της γνώμης ότι ο σχηματισμός πλήρους εικόνας για τους εποπτικούς πόρους από άποψη ποιότητας και ποσότητας φαίνεται να είναι ένα απαραίτητο μέτρο για την αποτελεσματική και αποδοτική ανάπτυξη τέτοιων πόρων. Ωστόσο, οι προσπάθειες να συσταθεί μια τέτοια βάση δεδομένων έχουν βρεθεί μέχρι σήμερα αντιμέτωπες με σημαντικά εμπόδια από νομική σκοπιά, τα οποία προκύπτουν από την ανάγκη να τηρείται η νομοθεσία των κρατών μελών που αφορά την προστασία της εμπιστευτικότητας των προσωπικών δεδομένων. Βάσει της σύστασης αυτής, η ΕΚΤ θα εξακολουθήσει να εξετάζει το ενδεχόμενο σύστασης μιας τέτοιας βάσης δεδομένων, δηλ. θα διενεργεί μελέτες νομικής και τεχνικής σκοπιμότητας.

Σύσταση 9

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση.

Σύσταση 10

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση.

Η ΕΚΤ σημειώνει ότι το σύστημα δεν θα πρέπει να είναι υπερβολικά λεπτομερές και γραφειοκρατικό για τον καθορισμό του αριθμού των μελών που χρειάζεται κάθε ΜΕΟ. Αντιθέτως, το προσωπικό θα πρέπει να διοικείται αποτελεσματικά, με ένα περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στα διευθυντικά στελέχη.

Σύσταση 11

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση.

Σε ό,τι αφορά την περιοδική επανεξέταση του μοντέλου ομαδοποίησης, η ΕΚΤ σημειώνει ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η τακτική εξαμηνιαία επανεξέταση.

Σύσταση 12

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση.

Το προσωπικό του κεντρικού τμήματος επιτόπιων επιθεωρήσεων (COI) της ΕΚΤ αρμόδιο για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις αυξάνεται με σταθερούς ρυθμούς προκειμένου να ενισχυθεί ο αριθμός των επικεφαλής αποστολής της ΕΚΤ. Η ενεργός και άνευ όρων στήριξη των συναδέλφων των ΕΑΑ είναι ουσιώδης από την άποψη αυτή. Επιπλέον, οι συντονιστές των ΜΕΟ - ορισμένες φορές κατόπιν πρότασης του κεντρικού τμήματος επιτόπιων επιθεωρήσεων - αποφασίζουν σε ποιες επιθεωρήσεις θα ηγείται η ΕΚΤ και σε ποιες όχι.

Με βάση τα παραπάνω, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο διαχείρισης των αιτημάτων παλαιότερα καθώς και την αυξανόμενη ένταση για το επιτόπιο προσωπικό σε ορισμένες χώρες, το τρέχον επίπεδο του προσωπικού πράγματι δεν επιτρέπει στην ΕΚΤ να συμμετέχει σε όλες τις επιθεωρήσεις των οποίων θα έπρεπε να ηγείται: τακτικές επιτόπιες επιθεωρήσεις, θεματικοί έλεγχοι, επείγουσες καταστάσεις κ.λπ. Παρόλο που καταβάλλονται ήδη προσπάθειες βελτιστοποίησης, όπως η προαγωγή και τα εργαλεία μεικτών ομάδων, θα χρειαζόταν επιπλέον προσωπικό για να αντιμετωπιστεί όλη αυτή η ζήτηση.

Σύσταση 13

Η ΕΚΤ αποδέχεται τη σύσταση.

Η ΕΚΤ θα ήθελε να τονίσει ότι όσον αφορά το μέρος της σύστασης σχετικά με το σύστημα πληροφορικής, οι προσεχείς εκδόσεις IMAS 2.0 θα επιλύσουν εν μέρει αυτό το ζήτημα. Σε ό,τι αφορά τα προσόντα και τις δεξιότητες των επιθεωρητών των ΕΑΑ, η υλοποίηση του προγράμματος κατάρτισης του ΕΕΜ θα πρέπει να δώσει απάντηση σε αυτήν τη διαπίστωση.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Στάδιο	Ημερομηνία
Έγκριση του υπομνήματος σχεδιασμού του ελέγχου / Έναρξη του ελέγχου	29.6.2015
Επίσημη διαβίβαση του σχεδίου έκθεσης στην Επιτροπή (ή σε άλλη ελεγχόμενη μονάδα)	28.6.2016
Έγκριση της τελικής έκθεσης μετά τη διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης	18.10.2016
Επίσημες απαντήσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας διαβιβασθείσες σε όλες τις γλώσσες	19.10.2016

Το 2012, οι ηγέτες της ΕΕ αποφάσισαν να θέσουν τις τράπεζες της ζώνης του ευρώ υπό την εποπτεία του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΕΜ), στο πλαίσιο του οποίου κεντρικό ρόλο διαδραματίζει η ΕΚΤ, αλλά οι εθνικές αρμόδιες αρχές επιτελούν επίσης πολλές λειτουργίες. Στην έκθεση αυτή εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η ΕΚΤ συγκρότησε τον ΕΕΜ και οργάνωσε το έργο του, καθώς και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει.

Διαπιστώσαμε ότι σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα συγκροτήθηκε μια πολύπλοκη εποπτική δομή, αλλά η πολυπλοκότητα του νέου συστήματος συνιστά πρόκληση, δεδομένου ότι ο νέος μηχανισμός εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους πόρους των εθνικών εποπτικών αρχών. Συνεπώς, η ΕΚΤ, παρότι έχει τη συνολική ευθύνη της τραπεζικής εποπτείας, έχει ανεπαρκή έλεγχο επί ορισμένων σημαντικών πτυχών της.

Ωστόσο, οι πληροφορίες που διαβίβασε η ΕΚΤ δεν ήταν επαρκείς ώστε το ΕΕΣ να αξιολογήσει πλήρως κατά πόσον η ΕΚΤ διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον ΕΕΜ στους τομείς της διακυβέρνησης, της μη επιτόπιας εποπτείας και των επιτόπιων επιθεωρήσεων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων